Ion Bucheru

Revanșă târzie

Editura Planet

Ion Bucheru

Revanșă târzie

Editura Planet

Pentru Ancuța

ION BUCHERU

născut în 1934 la Tâncăbeşti-Ilfov
A absolvit liceul „Mihai Viteazul” şi apoi Facultatea de Filosofie şi Ziaristică a Universităţii din Bucureşti.

Ziarist, om de televiziune (realizator de emisiuni şi conducător de posturi şi redacţii TV), producător de film (46 de lung-metraje artistice, ca director al Casei de Filme Unu), romancier, dramaturg şi scenarist, a condus publicaţii centrale, a predat cursuri de televiziune în învăţământul superior, a publicat 15 volume de teatru, proză şi eseistică, i-au fost puse în scenă piese în teatre, la teatrul TV şi teatrul radiofonic.

S-au făcut filme (ficţiune şi documentare) după scenariile sale.

Este membru al Uniunii Cineaştilor din România.

Până a-l ridica soneria din pat, Bârsan era convins că, peste ce-a trăit în seara asta, nu poate exista nimic. Se înşelase. Stupefiat, priveşte spre omul care a distrus totul cu mâna lui, iar acum, în loc să se bucure, să-şi savureze triumful, cerşeşte nu iertarea - el însuși afirmă că o asemenea ticăloşie nu se poate ierta! - ci dreptul de a repara cu orice preţ răul făcut într-o clipă de inconştiență. „Aşa să fie viaţa, oare? De ce trebuie să fie viaţa aşa?”

Ion Bucheru - „Veninul victoriei”

PREFAŢĂ

Primul din cele şase volume ale prezentei serii de „Scrieri” oferă cititorului două romane: „Revanşă târzie” şi „Veninul victoriei”. Alegerea lor respectă criteriul tematic: ambele sunt inspirate din lumea sportului, fiind primele încercări în proza de ficţiune, după două volume de eseuri şi unul de teatru (1982).

*De ce lumea sportului***?** *De ce, după aproape trei decenii de gazetărie care m-au purtat prin toate mediile sociale şi prin mai toate cotloanele vieţii, condeiul s-a simţit atras de universul performerilor sportivi şi s-a încumetat să-l abordeze? Atunci nu mi-am pus întrebarea, dar azi, după o jumătate de veac trăită în miezul atâtor evenimente dramatice, în contact direct, fierbinte şi uneori contondent cu actori importanţi ai acestor evenimente din ţară şi din lume (da, din lume!), ei bine – azi pot răspunde: pentru că universul sportului m-a cucerit prin francheţe, adevăr, cinste şi*

dârzenie, prin obiectivitatea şi fermitatea criteriilor de apreciere a valorii, prin îndârjirea cu care se apără de trişori, prin inteligenţa de a oferi tuturor celorlalte medii sociale un concept care, generalizat, ne-ar fi putut schimba viaţa: conceptul de fair-play.

În lumea aceasta, restrânsă ca orice elită, nu există unităţi de măsură diferite; ruleta pentru distanţă, cronometrul sau tabela de scor măsoară nemilos de corect, pentru favoriţi sau outsideri, valoarea unui om sau a unei echipe. Dar, mai ales, este un univers guvernat de reguli, deşi lupta – uneori împinsă până la eroism şi sacrificiu – îl defineşte.

La cursele de sprint, atletul care fură startul este atenţionat, dar dacă o face şi a doua oară, părăseşte concursul. La fotbal, primul fault urât, intenţionat, se pedepseşte cu cartonaşul galben; al doilea aduce automat cartonaşul roşu, eliminarea. V-aţi gândit vreodată cum ar arăta viaţa noastră dacă toţi oamenii, dar mai ales cei ale căror decizii ne guvernează existenţa, ar şti că actele reprobabile duc la cartonaşul roşu? În sport, impostorii se sting, dispar după primii paşi în arenă; acolo înving valoarea, curajul, efortul de autodepăşire, competitorul având de luptat în primul rând cu el însuşi, cu limitele lui. Chiar şi dopajul este incriminat şi pedepsit! Cum să nu mă fi atras un astfel de univers uman?

Am avut şansa să-l cunosc bine. Copilul crescut în admiraţia înfocată a gloriilor arenei sportive a devenit cronicarul sportiv nelipsit de la „masa presei”, în săli şi stadioane. Mi-a fost dat să însoţesc sportivii noştri la mari competiţii internaţionale, să trăiesc alături de ei bucuria victoriilor şi amărăciunea înfrângerilor, să le cunosc viaţa, problemele, necazurile, să pricep cât de greu, cu ce eforturi şi sacrificii se cucereşte gloria sportivă; să descifrez, adică, secretul făuririi marilor caractere din care se nasc marile performanţe. Şi să regret cumplit – mai ales cu mintea de acum – că lumea noastră, cea nesportivă, a învăţat atât de puţin de la lumea lor, a luptătorilor din arenă.

Aşa s-a născut primul roman, „Revanşă târzie”, inspirat de momentul în care zeci de mii de puştani se visau... finalişti de Cupă Davis, precum uriaşii mânuitori ai rachetei de tenis, Ilie Năstase şi Ion Ţiriac. Momentul acela magic aproape că mi-a dictat povestea, aşternută pe hârtie în timp-record şi cu o bucurie de nedescris. Ceva mai târziu, o altă clipă de glorie a sportului românesc (mai exact – a voleiului), când finala campionatului european al echipelor de club se desfăşura la Bucureşti, între două echipe româneşti (Rapid şi Dinamo) mi-a încins imaginaţia şi m-a aşezat la masa

de lucru. Simţeam că e datoria mea să arăt şi prin ficţiune, nu numai în cronica de ziar, cum sunt, cum trăiesc, ce simt şi ce suferă oamenii aceia minunaţi care ne-au oferit atâta bucurie; „ce-i mâna pe ei în luptă”, cum superb spune poetul, şi ce lecţii de viaţă transmite exemplul lor.

Recunosc: ambele cărţi au avut şi o tentă polemică. Am vrut să răspund prejudecăţilor care vedeau în sportivul de performanţă doar un pachet de muşchi, ambalajul unui intelect precar. Gazetarul care am fost şi sunt a făcut-o de multe ori, în multe reportaje şi portrete publicate de-a lungul anilor; prozatorul a simţit nevoia, ba chiar datoria să o facă şi el, prin personaje de ficţiune, copiate însă (fără plagiat!) după zeci de modele umane reale, cu identitate precisă, culese din toate sporturile. Îl cunoşteam bine, de pildă, pe un Gabi Cherebeţiu, care împărţea cu Aurel Drăgan titlul de cel mai bun ridicător din voleiul european, şi care terminase Medicina la Cluj ca şef de promoţie pe ţară (cea mai mare medie înregistrată la toate IMF-urile României în acel an!), Aurică Drăgan fiind şi el cadru didactic univesitar, la fel de performant ca şi pe terenul de volei. Mă simţeam la fel de dator să-i amintesc cititorului că unul dintre marii arhitecţi ai ţării, Ascanio Damian, a fost considerat drept cel mai mare rugbist din România; să-i mai spun că performerii cluburilor sportive studenţeşti plecau la turnee sau în cantonamente cu tratatele şi cursurile universitare în sacul cu echipament şi că, de pe podiumul de premiere, unde se încununau cu laurii câştigătorilor, alergau spre camera de hotel să mai prindă o oră-două de studiu, că acasă îi aştepta sesiunea de examene...

N-am regretat nicio clipă că intuiţia m-a îndemnat să aleg această lume pentru debutul în proză. Mai mult: una dintre marile bucurii ale vieţii de om al condeiului am trăit-o la lansarea romanului „Veninul victoriei”, când Librăria „Sadoveanu” s-a umplut până la refuz de voleibalişti, băieţi şi fete, din toate generaţiile, după ce secretarul Federaţiei Române de Volei din acea vreme trimisese câteva exemplare din carte celor cinci-şase cluburi puternice din Capitală; toţi îmi cereau autografe, toţi îmi mulţumeau pentru că i-am cunoscut, i-am înţeles, i-am zugrăvit aşa cum nu-i ştia marele public.

Iată de ce lumea sportului. Pentru că am iubit-o, am crezut în ea, am admirat morala ei severă, dar dreaptă, valorile şi principiile ei făuritoare de caractere.

Reeditând cele două romane, îi ofer cititorului de azi şi de mâine posibilitatea de a valida, sau nu, părerile cititorului de-atunci, exprimate

de-a dreptul măgulitor, cu numeroase prilejuri. Din păcate, cei 82 de ani împliniţi nu-mi permit să închei aceste rânduri prin formula „aştept cu interes”...

AUTORUL

1

„A fost ora 7. Bună dimineaţa, stimaţi ascultători. Transmitem primul radiojurnal al zilei...”. Pentru omul de la volan, ora exactă sună ca o ironie. Apasă nervos butonul, mormăind: „Preferam buletinul de la 9...”. Radioul amuţeşte. Cu regretul somnului neterminat, Corbeanu rulează încet, foarte încet, urmând meandrele fâşiei înguste de asfalt. „Dacă m-a pus pe drumuri degeaba la ora asta...”. N-apucă să-şi termine gândul; aleea se înfundă brusc, terminându-se în faţa unui gard înalt, înecat în iederă. Corbeanu opreşte „Oltcit”-ul şi coboară, privind nedumerit, până când un zgomot extrem de familiar îi destinde faţa într-un zâmbet. „Aici trebuie să fie”, murmură bărbatul înalt, cu părul negru şi lung, probabil ceva mai des în prima tinereţe. Ascultă concentrat, apoi se apropie; de după gard răzbate tot mai desluşit „ţăcăneala” pe care ar fi recunoscut-o şi în somn.

Într-adevăr, „Oltcit”-ul parcase în apropierea unui teren de tenis, ascuns privirilor indiscrete printr-o adevărată junglă de iederă. Corbeanu porneşte pe poteca de pietriş mărunt ce continuă aleea asfaltată, până când găseşte poarta, dar - cu mâna pe clanţă - se opreşte. „Deschid, mă vede şi... ce-i spun? Că am venit cu noaptea-n cap, pe terenul ăsta dosnic, să-l salut, deşi sunt în ţară de-o lună şi nu i-am dat un telefon? Că vreau să-i explic de ce nu i-am trimis măcar o vedere, ani de zile? Că mi-a fost lene să-i dau o telegramă de condoleanţe, când...”. Întâlnirea se dovedea mai complicată decât i se păruse. „Îl văd altă dată... Să mă gândesc bine, să ştiu ce-i spun...”. Decizia amânării îl face să ofteze uşurat; întorcându-se la maşină, se simte scăpat de-o povară. Deodată, de după gard, răsună exclamaţia gâfâită a unei voci tinere, sufocată de efort - amestec de ciudă, admiraţie şi invidie:

— Nu se poate! Vă merge tot, nea Mihu!

Chiar aşa? Corbeanu se opreşte. Să plece fără să-l vadă pe Abrudan? Doar pentru asta a venit! La câţiva metri, o scară proptită de gardul înalt - dovadă că, pe vremuri, cineva obişnuia să mai şi tundă iedera crescută acum în voie - parcă-l invită să arunce o privire, ”dincolo”. Tentaţia e prea mare.

Propteşte mai bine scara, încearcă dacă ţine, apoi urcă treaptă cu treaptă, nu fără un zâmbet. „Bine-mi stă! Eu, Manole Corbeanu, mă caţăr pe garduri ca să văd un plezirist jucând tenis!...”. Dar sus, de unde, iată, cuprinde cu ochii dreptunghiul de zgură roşie, zâmbetul i se stinge. Cum adică? Oare anii nu au trecut şi peste bărbatul acesta înalt, puternic, suplu, care aleargă şi loveşte cu atâta energie de parcă el ar fi tânărul de 19 ani, nu băiatul cu care joacă? De unde atâta vigoare, atâta prospeţime?... Sau i se pare? Ba nu! Uite, niciun gram din ţesutul adipos ce trădează întotdeauna vârsta chiar şi la sportivii perfect conservaţi... Nicio umbră de moleşeală, de preget, nimic din plictiseala cu care bărbaţii maturi fac, îndeobşte, mişcarea menită ,,să le menţină forma”... Dimpotrivă, o bucurie nebună a jocului, o reacţie de adolescent la fiecare minge izbutită - şi îi merg toate! „Câţi ani avea Mihu, pe vremea când...? Era mai tânăr cu... mi se pare... cinci? Sau patru? Ba nu, cinci...”. O clipă simte nevoia să intre pe teren, să-l privească de-aproape, să-i caute un rid, o cută, un fir de păr alb, un strop de grăsime, o nuanţă de blazare în priviri, să se bucure că numai distanţa i-a ascuns semnele timpului de pe faţa, de pe corpul fostului său... „Fost... ce? Rival? Partener? Coechipier?” Prieten - n-are curaj să spună. Ciudat; niciodată nu s-a gândit cu atâta acuitate şi atât de lucid ca în clipa asta ce-a însemnat, de fapt, Mihu Abrudan pentru cariera sa, pentru marea sa carieră sportivă. Ar mai fi existat celebrul, super-vedeta mondială Manole Corbeanu, dacă atunci, Mihu... Şi dacă, după alegere, Abrudan (cel ne-ales) n-ar fi acceptat să transpire cu el la antrenamente, pentru a sta pe bancă la meci? „Chiar... Oare Mihu a jucat vreodată oficial? Parcă nu... în patru ani de şmotru, nici măcar un dublu... Formidabil! Dar, ce-a fost, a fost. Mi-am şi găsit când şi unde să dezgrop morţii şi să despic firu-n patru!”. Manole Corbeanu priveşte din nou spre teren, cu toată concentrarea. „Dacă nu l-aş vedea, n-aş crede”... într-adevăr, era greu de crezut că bărbatul care, pe teren, nu lasă nicio şansă adversarului, are 37 de ani şi nu joacă - nu mai joacă - decât de plăcere. Partenerul, foarte bun şi el, se „agaţă” de fiecare minge cu toată ambiţia şi energia tinereţii, dar există momente - în sport şi în viaţă - când, într-o înfruntare de forţe, simţi că nu e nimic de făcut; cel din faţă e prea puternic pentru tine. Un asemenea sentiment trăieşte adversarul lui Abrudan. Încearcă un stop liftat, care-i iese la milimetru, așezând mingea lângă fileu. Mihu îl ajunge, numai el ştie cum; din alergare, liftează şi el, plasând o minge perfidă în extremitatea opusă a terenului, exact când

puştiul se felicita în gând că a reuşit, în sfârşit, ceva. Ridică mâinile, exasperat:

— N-am arme pentru dumneavoastră, nea Mihu...

— Dacă vorbeşti, n-ai! Joacă, apără-ţi şansa!

La serviciu, Abrudan apropie piciorul de tuşă, respiră adânc de câteva ori, în timp ce vizavi, puştiul încleştează mâna pe rachetă, hotărât măcar să amâne deznodământul, dacă nu-l poate schimba.

— Avantaj-serviciu! Minge de ghem, set şi meci! Băiatul confirmă, cu un gest din cap; ştie. „Dar stai, să vedem, încă nu s-a terminat...”. Strânge şi mai tare mânerul rachetei, balansându-şi greutatea corpului când pe un picior, când pe celălalt, apoi aşteaptă.

Dincolo - minge aruncată cu stânga deasupra capului, nu prea sus; o înălţare a corpului, ca un început de zbor, o arcuire a torsului, o zvâcnire a braţului, cu umăr cu tot, şi... şi parcă toată greutatea, toată forţa trupului vânjos se năpusteşte peste rachetă, făcând-o să catapulteze mingea în colţul din stânga al terenului de ţintă. As!

La postul său de observaţie, Corbeanu face ochii mari. „Nici în tinereţe nu lovea aşa! Parcă e turbat...”. Coboară scara, apoi - mergând pe vârfuri, să nu-i scârţâie pietrişul sub picioare - îşi regăseşte „Oltcit-”ul aşezat cuminte la capătul aleii de asfalt. Deschide portiera, se instalează comod în fotoliu, vrea să pornească, dar - instinctiv - mâna i se îndreaptă nu către cheia de contact, ci spre oglinda retrovizoare, pe care o potriveşte rapid. Din luciul ei îl priveşte o pereche de ochi vii, extrem de mobili şi pătrunzători care scrutează o faţă parcă mai consumată („sau mi se pare?”) decât i-ar fi dat dreptul cei 43 de ani neîmpliniţi. Examenul nu durează mai mult de câteva clipe; furios pe el însuşi, omul de la volan răsuceşte cheia. „M-a zăpăcit Mihu... Am ajuns mai rău ca actriţele...”. Maşina demarează, depărtându-se.

Pe teren se consumă clipele de relaxare, de după meci, când fiecare îşi rumegă fie bucuria victoriei, fie amărăciunea unei zile nefaste, îndulcită de gândul că poate mâine... învinsul, Florin Gruia, nu pare foarte afectat, deşi - în sufletul lui - ar fi dorit enorm să poată discuta acum de pe alte poziţii...

— Nici azi n-am spart gheaţa...

— Mi-ai luat zece gheme.

— Şi niciun set! Vă merge tot... Mă sufocaţi... şi cu alergarea, şi cu „mâna”. N-aveţi splină?

— Fugi, mânzule; mă menajezi tu. Să ştii, n-am ajuns încă să mi se ofere loc în tramvai... Florin izbucneşte în râs.

— Vă menajez? Eu? Mi-aţi scos mâna din umăr cu serviciile... când le prind. De unde atâta forţă, nea Mihu? Faceţi haltere?

— Pe dracu'! Îmi încordez şi eu bătrâneţile...

Cu sacii pe umeri, cei doi pornesc spre cabana micuţă de la capătul terenului. Sub duş, băiatul riscă - pentru a câta oară? - întrebarea la care nu primeşte niciodată răspuns, decât, cel mult în doi peri.

— Nea Mihu, de ce nu mai jucaţi?

Abrudan îl priveşte sever, dar faţa deschisă a băiatului trădează atâta bună intenţie, iar Mihu însuşi e atât de bine dispus în dimineaţa asta când, într-adevăr, racheta îi ascultase toate comenzile, încât o dă pe glumă:

— Să mai joc? Păi... peste juma' de oră încep serviciul, iar tu cursurile...

— Fără „fente"! Ştiţi bine ce vreau să zic: la competiţii...

— De, mânzule, dacă la noi nu se organizează campionate pentru old-boys... Mai bine spune-mi cum facem mâine.

— Tot aşa. Treceţi şi mă luaţi pe la şase.

— În regulă. Mâine pot şi după-masă.

— Am cursuri după-masă, îmi pare rău... Dar dacă vreţi - şi nu vă „termin" eu la matineu - jucaţi cu Marinache. Dă mai bine ca mine... Vorbesc diseară.

— Crezi că vrea?

Florin îl priveşte mirat; oare Abrudan chiar nu ştie, sau se preface? Din câte-l cunoaşte, nu e omul...

— Cu dumneavoastră? Mă roagă! Toţi mă roagă să le fac legătura şi mă invidiază că... Ehe, să mă cheme pe mine Abrudan, cu cine-aş...

Băiatul tace, simţind din privirea lui Mihu că mai departe nu e bine să meargă. Cei doi îşi continuă în linişte, dar grăbit, toaleta. După câteva minute, „*Dacia*" lui Abrudan - parcată în partea opusă a incintei ascunse de iederă - ocoleşte terenul, apoi se înscrie pe banda de asfalt a aleii, refăcând traseul parcurs de Corbeanu.

2

În atelier n-a venit încă nimeni. Muşcând cu poftă dintr-un sandviş cam cât pentru prânzul unui gurmand, Abrudan îşi aranjează planşeta, apoi se întinde în scaun, să lenevească o clipă, ca pentru a-şi alunga oboseala plăcută. Aşa îl găseşte Olga, o femeie drăguţă, dar cu tendinţe de îngrăşare bine instalate, ceea ce n-o împiedică să spună, fără niciun complex:

— Iar mănânci, obezule?

Surprins cu gura plină, Mihu răspunde cu un gest stângaci, de salut şi de scuză. Replica Olgăi îi aminteşte că a uitat ceva. Înghiţind cu noduri, apucă telefonul şi formează un număr.

— Alo, Iliuţă? Sper că te-ai sculat... Bine. Acum iei laptele din frigider... Nimic! Nu există! Fiindcă protestezi - două căni! Ai pateuri în bucătărie. După ce termini, strângi totul, speli cana şi te-apuci de lecţii. Pentru două zile. Cum „de ce”? Păi, mâine dimineaţă nu te duci la tenis?

Explozia de bucurie din receptorul telefonului îl face pe Mihu să zâmbească.

— Bine, mai vorbim. Oricum, la 11 mă suni şi-mi spui cum stai. Clar? Pa!

...La capătul celălalt al firului, Iliuţă pune telefonul în furcă. Patul e făcut, pijamaua atârnă în cui, băiatul e îmbrăcat, semn că, într-adevăr, s-a sculat de ceva vreme. Scoate cratiţa cu lapte din frigider, pateurile din dulap, şi începe să mănânce cu nădejde. La al doilea pahar, nu poate rezista ispitei: îl umple doar pe jumătate. După asta-l măsoară bine din priviri, mai toarnă câteva picături, ca să-şi împace, probabil, mustrările de conştiinţă... Acum e bine; îl bea pe nerăsuflate, strâmbându-se de parcă ar fi înghiţit untură de peşte. Şi pentru că - din fericire - toate lucrurile au un sfârşit, chiar şi o porţie dublă (sau aproape!) de lapte dulce, Iliuţă încheie operativ „micul dejun” făcând ordine în bucătărie cu o seriozitate şi o dexteritate surprinzătoare pentru un copil de 11 ani. Ştergându-se pe mâini, puştiul se îndreaptă spre pupitrul din camera lui, unde-l aşteaptă un teanc de cărţi şi caiete. Nu se aşază încă; ceasul deşteptător de pe noptieră îi arată că a câştigat cel puţin un sfert de oră. Sfertul lui, pentru ocupaţia favorită.

Încearcă sertarul comodei din camera de zi. Azi e descuiat! Bucuros, băiatul scoate la lumină un album imens, în care - pe lângă imaginile încadrate, ordonat, în chenare - o mulţime de fotografii şi tăieturi din ziare se învălmăşesc ca într-un dosar, din lipsă de spaţiu. Întinzându-se pe covor, Iliuţă începe să răsfoiască albumul. Iată: tatăl său şi încă trei bărbaţi, în treninguri cu tricolorul, stema şi numele ţării scris mare, pe piept, stau drepţi, ascultând imnul - probabil înaintea unui meci inter-ţări. Şi mai departe: Mihu la „încălzire”, împreună cu un coechipier înalt, brunet, cu faţa prelungă şi suptă şi cu părul lung, fluturându-i pe umeri. Apoi Mihu, pe banca „rezervelor”, alături de căpitanul nejucător - antrenorul, surprins de fotoreporter într-un moment de mare emoţie, cu pumnul la gură, parcă

implorându-şi jucătorul din teren să lupte, să nu se lase... Fotografii, mereu alte fotografii... în fiecare chenar, un crâmpei de viaţă ce se dilată fabulos în imaginaţia copilului, încărcându-se de semnificaţii inexistente, poate, în realitate... „Ce bucurii trebuie să fi trăit tata...”. Cei patru din prima fotografie zâmbesc acum obiectivului fotografic, surprinşi pe o stradă de oraş străin, cu sacii de echipament pe umeri şi cu nelipsitul teanc de rachete la subsuoară... Cei patru scriind autografe în mijlocul unui pâlc de băieţi şi fete, care-i asaltează... Cei patru, salutând publicul, înaintea unui meci... Urmează câteva tăieturi din „*Sportul*”. Iliuţă le ştie pe dinafară, dar ca întotdeauna, numele „Mihu Abrudan” atrage ca un magnet privirile copilului. „Ce fericit trebuie să te simţi când se scrie despre tine! Oare eu...?”.

Şi iată, în sfârşit, câteva amintiri de familie. Privirile copilului se încălzesc, dacă nu cumva chiar s-au aburit uşor... Din primul chenar, îi zâmbesc Mihu, un copil de 4-5 ani şi o femeie foarte frumoasă, fotografiaţi pe plajă, la mare. Mai jos, aceiaşi - surprinşi în ambianţa unei staţiuni montane... Acum, medalionul-portret al femeii... Copilul a ajuns, probabil, la momentul ce încheie întotdeauna incursiunile - atât de scumpe lui - în comoara de amintiri a casei. Cu un nod în gât, închide albumul şi-l pune la loc, privind printr-o perdea de lacrimi portretul înrămat pe comodă, variantă mărită a chipului femeii din medalionul albumului. „Ar trebui să-mi fac lecţiile”... Dar exerciţiile la algebră, geografia, rezumatul la română sunt undeva, departe... în sufletul copilului se împleteşte dorul chinuitor după mamă şi dorinţa - niciodată satisfăcută - de a şti mai mult despre ceea ce crede el a fi gloria trecută a tatălui. Glorie... „De ce n-am voie să întreb? De ce nu vorbeşte niciodată?”.

Telefonul sună la timp.

— Da, tată... Am început cu matematica. Nu, nu e greu. Te sun când termin. Pa.

Oftând resemnat ca un înţelept, Iliuţă se aşază la masă, atacând matematica. ,,Sper să nu fie greu, că, dacă e şi nu ştiu, am încurcat-o...”. Băiatul se apucă de lucru.

...Cum termină convorbirea cu Iliuţă, Mihu se pomeneşte chemat la direcţie. Străbate cu pas întins - aşa cum merge de obicei - coridorul lung, apoi urcă, două câte două, treptele celor trei etaje ce-l despart de palierul cabinetului directorial. În anticameră, secretara îi face semn să intre; e aşteptat. Mihu apasă clanţa cu emoţia cu care deschide întotdeauna uşa

fostului său profesor. Nu-ţi trebuie prea multă perspicacitate ca să observi că simpatia şi stima dintre cei doi bărbaţi sunt profunde şi reciproce. Daminescu, un om vânjos, cu părul alb, bătând bine spre 60 de ani, îi strânge mâna cu putere.

— Ia loc, Mihule. Am o veste bună pentru tine. Abrudan se aşază, aşteptând.

— Ţii minte discuţia noastră despre Palatul Sporturilor? S-a aprobat investiţia. Deci... trebuie proiect.

Lui Abrudan îi sclipesc ochii. „Va să zică începe! Şi am şansa ca directorul să mă ia în colectivul de proiectare! Bună? Vestea e grozavă!”

— Ni se cere o construcţie reprezentativă, de nivel mondial. Evident, polifuncţională. Cu toate dotările. Încă se mai discută amplasamentul, dar... de mâine lansăm tema, că e grabă mare. Ce zici?

Ce poate să zică? Priveşte cu recunoştinţă spre omul care nu l-a uitat nici acum. Dar directorul n-a terminat.

— Ştiu că un asemenea obiectiv nu se proiectează doar cu mintea, ci şi cu inima. Poate mai ales cu inima... Şi, pentru că inima ta a bătut cu atâta dăruire pentru sport, îţi propun conducerea proiectului.

Mihu e uluit. Asta nu sperase nici în cele mai frumoase visuri! Să-ţi legi numele de edificiul ce va găzdui, zeci şi zeci de ani de-acum înainte, toate marile competiţii... să zămisleşti cu fantezia şi cu truda ta cadrul material pentru... să... Gândul e ameţitor. Răspunsul lui sună însă surprinzător de lucid.

— Vă sunt recunoscător pentru propunere, domnule profesor. Profund recunoscător... Şi onorat. Dar există un arhitect de mare prestigiu şi cu adevărat mare sportiv al acestei ţări. E cel mai îndreptăţit să realizeze proiectul. Ştiţi la cine mă refer...

— Ştiu, Mihule... sau - mai exact - bănuiesc, răspunde Daminescu, zâmbind. Îţi mulţumesc şi eu...

— Dumneavoastră chiar n-aveţi de ce...

— Cum nu? Ai spus o vorbă bună... în Moldova mea, aşa zice românul: „Mulţumesc de vorbă bună”... Şi, la tine, ştiu precis că nu e doar vorbă. Îţi mulţumesc pentru gând, Mihule...

Face o pauză lungă, respectată cu sfinţenie de Abrudan.

— E drept, am oferit *Sportului* o bucată bună din viaţă, dar, cu mine, *Sportul* a fost generos. Am trăit bucuria atâtor victorii răsunătoare purtând

banderola de căpitan al naţionalei la rugby. Asta nu e fleac! Ţie, *Sportul* ţi-a rămas dator. I-ai dat totul, fără să-ţi dea nimic.

— Nu-i adevărat...

— Nu protesta; ştii bine că am dreptate. Una e să joci pentru bucuria jocului, cum faci tu acum - şi de atâta timp! - şi alta e să ţi se recunoască valoarea, să ţi se ofere şansa - meritată, pe deplin meritată! - a marii performanţe, de care erai capabil. Te-am urmărit ca pe copilul meu; ce-ai făcut tu... Ei bine, Mihule, a venit timpul ca *Sportul* să-şi plătească datoria. Eşti unul dintre cei mai buni arhitecţi ai mei; tu trebuie să oferi *Sportului* palatul său! Să fie asta împlinirea pe care tenisul ţi-a refuzat-o!

Mihu se ridică de pe scaun, răvăşit. ,,Când o să scap de ce-a fost? Când se va termina cu amintirile care năvălesc până şi peste veştile bune, până şi peste bucurii?” Atât poate să spună:

— Nu vreau aşa, domnule profesor.

— Bine, răspunde directorul, ridicându-se şi el.

Atunci... altfel: eu, profesorul şi - acum - directorul tău, te consider cel mai indicat pentru acest proiect. Dacă uneori poţi refuza o sarcină, încrederea nu se trădează niciodată, Mihule! Cel puţin nu de către oameni ca tine... Sau m-am înşelat?

— Dar dumneavoastră...

— Lasă-mă pe mine! Aici e treabă de om tânăr... Nu, nu protesta! Vreau ceva îndrăzneţ, proaspăt, altfel decât s-a făcut şi se face, înţelegi? Altfel! Mă cunosc mai bine decât oricine, ştiu ce-ar ieşi...

Se apropie, vorbindu-i aproape în şoaptă, ca şi cum spusele n-ar trebui auzite nici măcar de pereţi:

— Ţie pot să-ţi spun... Am încercat; aşa, în joacă... schiţe, idei... De când am aflat, mă gândesc şi mă joc cu creionul pe hârtie. Întocmai ca un fost student de-al meu, unul, Mihu Abrudan, vin şi zic: „Nu vreau aşa! “ În cazul meu, nu vreau, pentru că nu asta trebuie, Mihule.

Cei doi bărbaţi se privesc în ochi.

— Am înţeles. Vă mulţumesc din nou; pentru tot. Mai ales pentru sinceritate. Când m-apuc?

Daminescu zâmbeşte, de data asta cu toată faţa, destins.

— Dacă ai zis ,,DA”, te-ai şi apucat. Lansarea, mâine sau poimâine, dar deocamdată nu spune nimănui nimic. N-am nevoie de „valuri”. Ştii cum e cu susceptibilităţile...

La întoarcerea în atelier, pentru prima oară după ani buni de urcat şi coborât scările în stilul său personal - câte două -, Mihu simte nevoia să ia liftul, deşi are de coborât numai trei etaje. Ceea ce şi face, spre uimirea liftierei, coana Matilda, care nu se poate abţine să nu-l întrebe, grijulie:

— Vă e rău, domnu' Abrudan?

Mihu neagă, absent, schiţând un gest atât de confuz, încât ar fi putut însemna orice. Nu, nu îi e rău.

Dimpotrivă.

3

Despre Corbeanu orice s-ar putea spune, numai că e un om „slab de înger”, nu. Văzuse atâtea, trăise atâtea, trecuse prin atâtea clipe de tensiune insuportabilă în lunga şi strălucita sa carieră sportivă, încât azi, când pusese racheta-n cui, era greu să-l mai emoţioneze ceva. Cel puţin asta credea el despre el - şi nu se înşela prea mult. Dar uite că aici, în încăperea plină cu trofee, fanioane, diplome, fotografii - multe fotografii din competiţii (majoritatea rezumând prezenţa sa glorioasă în arenă), detaşarea, blazarea, mereu prezentul zâmbet sceptico-ironic din colţul gurii se topesc ca prin farmec. „Ce tânăr eram... Uite-l pe Rădoi! Când - şi unde? Aha, cu austriecii, la Viena... Şi aici? Parcă la Londra... Câţi ani aveam?” Ciudat; de la întâlnirea cu Mihu, îl obsedează anii, vârsta. „Prostii!“ Într-o vitrină - prima sa diplomă obţinută la un campionat republican: locul al treilea. După asta, numai ”vârful”...

Dar Corbeanu nu e singur; doi bărbaţi îl privesc impresionaţi sincer de emoţia lui, respectându-i cu înţelegere şi deferenţă momentul amintirilor. Sunt Racoviţă şi Perovici, preşedintele şi secretarul Federaţiei de Tenis. În faţa uneia din cele mai spectaculoase fotografii, imortalizând celebrul ,,cross din alergare”, spaima tuturor adversarilor lui Corbeanu din zilele lui de glorie, Racoviţă rupe tăcerea, arătând spre imaginea înrămată:

— Ţi-aduci aminte, Manole? Asta „i-ai făcut-o” lui Manolo Cordobez!

Corbeanu oftează. Cum să nu ţină minte? Cum să uite că miile de oameni veniţi să-l aplaude pe celebrul jucător spaniol, după câteva minute de la începerea partidei scandau numele unui - până în acea clipă - necunoscut, Manole Corbeanu? Ehe, în lumea tenisului din acei ani, de la „Manole” la „Manolo” era distanţă, nu glumă! Aşa ceva nu se uită; şi chiar dacă astăzi te

hrăneşti cu amintiri, ce-ai făcut nu-ţi poate lua nimeni... Privind încă o dată fotografia de care - până acum - nici nu ştia, Corbeanu murmură:

— Ce vremuri!

Racoviţă atacă direct; pentru el, omul de acţiune, minutul de amintiri nostalgice s-a terminat.

— Trebuie să le reînviem, Manole. De-asta ne-am luptat să te aducem. De asta îţi dăm pe mână „naţionala”.

— Eu sunt gata; voi mai aveţi vreun Corbeanu tânăr? Şi... reţineţi: pentru o echipă n-ajunge unul. Trebuie cel puţin doi.

Perovici se amestecă în discuţie:

— Din păcate, n-avem... încă. De altfel, dacă aveam, nu era nevoie de tine. La greu, aduci pe cel mai bun. Te-am chemat să faci.

În ochii lui Corbeanu se aprinde o luminiţă ironică, de impertinenţă simpatică şi nonşalantă, care-l prinde atât de bine.

— Să fac? Gata! Ştiţi că nu sunt însurat, dar dacă trebuie... mă străduiesc! Câţi?

Corbeanu adoră zeflemeaua, dar Racoviţă n-o poate suferi; acesta din urmă precizează, încruntat:

— Bancuri şi copii ştim să facem şi noi, Manole. Tu să formezi tenismeni de valoare mondială, performeri. De-asta te-am chemat la lot. Când ai zis „da”, înseamnă că...

Corbeanu îl întrerupe, conciliant:

— Evident, evident... Dom’le, dar iute vă mai formalizaţi!

În faţa unei alte fotografii, întreabă:

— De Rădoi ce mai ştiţi?

— Prefer să nu discutăm subiectul ăsta. Nu-mi face nicio plăcere - răspunde Racoviţă, la fel de încruntat.

— Bine, bine... Nici pe mine nu mă pasionează, vorbind cinstit...

Privirea îi e atrasă de o fotografie în care, lângă cei doi titulari ai naţionalei din vremurile ei de glorie, Rădoi şi Corbeanu, Mihu Abrudan ascultă imnul într-o perfectă poziţie de drepţi. Manole întreabă - de data asta sincer interesat:

— Mihu ce mai face? Unde mai joacă?

— Nicăieri, răspunde Perovici, destul de încurcat.

— Nu se poate!? Unde e legitimat?

— Nicăieri...

— Cum „nicăieri”? L-am văzut eu, acum trei zile, cu racheta-n mână. Cine-i dă mingi, rachete, coardă, echipament, teren?

— Nimeni. Joacă de plăcere. Probabil că-şi plăteşte... Corbeanu sare ca ars.

— Abrudan îşi plă-teş-te? Cum se poate aşa ceva? Dacă un om ca el...

— Performanţa nu se face cu sila, Manole, îl întrerupe Racoviţă, nu fără o umbră de iritare. Dacă nu mai vrea, nu-l poate obliga nimeni; după cum nu i se poate refuza dreptul la mişcare, în timpul liber. Şi eu alerg dimineaţa şi nu mă subvenţionează nimeni, conchide Racoviţă, din ce în ce mai supărat că discuţia alunecă mereu pe lângă ceea ce dorea el. Numai că, de data asta, enervarea lui Corbeanu e pe cât de reală, pe atât de profundă. Replică indignat:

— Suntem oameni, tovarăşe Racoviţă! Sau cel puţin aşa credeam! Cum să-l pui pe Abrudan să-şi plătească peşin, cu ora, bucuria de-a juca tenis, după tot ce-a făcut? Cum, domnule?

— Manole, stai...

— Nu stau! Şi-apoi, are valoare, oameni buni, ascultaţi la mine, că mă pricep! Cine e miopul care l-a lăsat să treacă la „pleziristi”? Hai să văd şi eu secţiile dumneavoastră de performanţă, unde gâlgâie talentele în asemenea hal, încât nu mai e loc pentru un Mihu Abrudan! Am să le iau la rând, să mă conving, dacă tot m-aţi pus să răspund de „naţională”!

Racoviţă înţelege că trebuie să calmeze el discuţia, altfel se-alege praful când va ataca problema esenţială:

— Faci cum crezi că e bine, Manole. Doar ţi-am dat mână liberă. Cu Abrudan, mai vedem... discutăm... Deocamdată, însă, alta e problema.

— Care e problema? Nu tenisul românesc?

— Fireşte... Dar, e timpul să afli: problema problemelor, acum, e calificarea.

— Ce calificare?

— Calificarea naţionalei în prima grupă valorică. Asta e obiectivul echipei... Al tău, că doar eşti antrenorul, nu? Gata cu anonimatul... Am gâfâit destul în coadă; trebuie să revenim la elită, morţi-copţi. Ca pe vremea voastră, Manole...

Corbeanu realizează, în sfârşit, ce i se cere, dar câteva clipe se mai leagănă cu iluzia că se înşală, că n-a înţeles bine. După un răstimp, se hotărăşte să întrebe, mai mult pentru a sparge tăcerea grea, apăsătoare:

— Când?

De fapt, răspunsul îi e cunoscut, doar ştie pe de rost calendarul competiţional; auzit însă din gura lui Racoviţă, termenul îi ridică tot sângele-n tâmple:

— La toamnă.

— Aşa? Aşa? Cu trei copii în echipă, să-i înving pe Juanito şi Lopez? Să bat Spania acum?

— Nu acum; la toamnă - intervine Perovici, cu umor sec, greu de spus dacă intenţionat sau involuntar.

— Ştiiiiu, la bancuri ne pricepem! Tovarăşul Racoviţă m-a şi prevenit, adineauri...

— Jucăm la Bucureşti. Manole, încearcă Racoviţă să-l potolească, dar Corbeanu e dezlănţuit.

— Jucăm tenis, dom'le! Tenis, nu fotbal! În tenis contează cum joci, nu unde, că nu merge cu ,,hai băieţii, pe ei şi la gară!“. Nu ţine nici antijocul, nici betonul, nici apărarea supranumerică, nici măcar huiduiala, că te suspendă; nimic!

— Ei, lasă, că mai ştim şi noi - îndrăzneşte Perovici.

— Dacă ştiţi, cum puteţi vorbi aşa? Când eram „mare”, nu-mi păsa unde joc, că jucam tenis! Câştigam „*Masters*”-ul în Suedia, „Roland-Gaross”-ul la Paris, „Flushing-Meadows”-ul la New York...

Se pare că Racoviţă nu apreciază lecţiile, nici rememorarea lucrurilor binecunoscute lui; întrerupe tăios:

— Exact! Şi pierdeai „Cupa Davis” acasă...

— Asta demonstrează teza mea! - sare Corbeanu. Da, pierdeam acasă, când întâlneam unul la fel de bun ca mine, dar mai în formă atunci! Şi, ca să fie clar, tovarăşe Racoviţă, pierdeam finala, cu cei mai buni din lume, după ce-i spulberam pe toţi ceilalţi. Eu transformam Bucureştiul, pentru trei zile, în capitala tenisului mondial. Eu am umplut pereţii şi vitrinele cu tot ce se vede!

Din nou, tăcere; o tăcere grea, de gheaţă, pe care ai vrea s-o întrerupă orice, numai să se termine... Corbeanu ştie că, odată fixat, obiectivul se atinge sau nu; de schimbat nu se schimbă niciodată, deci totul e retorică... încearcă, totuşi, dar pe alt ton:

— Daţi-mi măcar trei ani; doi! În doi ani avem şanse pentru că avem timp! Iau copiii cu mine, îi scot la turnee, îi muncesc de le ies ochii; ori crapă, ori ajung mari... Dar nu crapă, vă asigur... Ştiu ce să le fac, ştiu să le deschid porţile... Dar vreau timp!

— Îmi pare rău, Manole - conchide Racoviţă. Din păcate, nu se mai poate modifica nimic. Nu mai depinde de noi. Ştim că e greu... La uşor, nu chemam un maestru...

— Nu e vorba de uşor sau greu, ci de posibil!

— Nimic nu e imposibil când vrei, ştii şi munceşti. Obiectivul nu s-a fixat pe himere; avem 3-4 băieţi foarte buni, de mare perspectivă, Totul e să muncească cineva cu ei cum trebuie. Dacă tu nu poţi, spune-ne. Gândeşte-te bine, fă-ţi toate socotelile şi hotărăşte, dar repede, că e târziu. Şi nu uita: eşecul rămâne eşec, şifonează firma teribil... După cum victoria - mai ales când şansa-i mică - îţi deschide o perspectivă la care merită să meditezi, doar oameni suntem... Aşa că... grăbeşte-te, dar nu te pripi.

Corbeanu părăseşte sediul Federaţiei cu capul plin de gânduri, şi nu s-ar putea spune că toate - sau măcar cea mai mare parte dintre ele - sunt din cale-afară de optimiste. Unul - unul singur! - parcă-parcă aduce puţină lumină. Şi cu cât îl rumegă mai bine, întorcându-l pe toate feţele, gândul i se înfige mai adânc în minte.

4

Cine nu crede că există uzine de sănătate n-a văzut niciodată, probabil, un centru de antrenament la tenis într-o oră de vârf. Cel puţin acum, sub soarele dimineţii de primăvară, imaginea celor peste 20 de terenuri ale imensei baze sportive de pe malul Herăstrăului asta sugerează: o uzină de sănătate. Parcă toate vârstele şi generaţiile şi-au dat întâlnire în ambianţa tonică, reconfortantă a terenurilor cu zgură roşie; de la mogâldeţele de 7-8 ani, covârşite sub greutatea rachetelor, până la septuagenarii ce se încăpăţânează- şi reuşesc! - să nu-şi trădeze vârsta; de la virtuozii care „îngroapă”’ mingea cu smeciuri năprasnice, până la învăţăceii de-o şchioapă sau de 50 de ani.

Pe unul dintre terenuri, câţiva copii transpiră de zor, învăţând lovitura de dreapta, în timp ce alţii aşteaptă pe bancă să le vină rândul; totul - sub privirile atente ale unei instructoare. Blondă, bine făcută, cu o faţă deschisă, plăcută, de om dintr-o bucată, femeia - să tot aibă 34-35 de ani - corectează acum mişcările lui Iliuţă Abrudan. Puştiul ascultă concentrat, apoi face - sau crede el că face - exact cum i se spune, dar mingea zboară anapoda; când afară, când în fileu, numai unde trebuie, nu. Răbdătoare, instructoarea o ia de fiecare dată de la cap:

— Mâna dreaptă în spate... mult în spate... Aşa! Când loveşti, îndoaie genunchii, nu sta ca un băţ!

Tot vorbind, femeia se apropie, făcând mişcarea o dată cu copilul; de cealaltă parte a fileului a trecut să dea mingi lui Iliuţă un puştan de 13-14 ani, de la „avansaţi”, foarte sigur pe mişcări şi ridicat ad-hoc la rangul de monitor-secund. Acum parcă a început să meargă...

— Mâna la spate... Bine! Genunchii... Bine! Întinde cotul! Mişcarea nu se termină când ai lovit mingea...

Uite aşa, lung... Bravo! Umărul stâng mai în faţă! Primeşti mingea aşezat în diagonală... Perfect!

În sfârşit, mingea pleacă din racheta lui Iliuţă exact către partenerul de vizavi; acesta returnează, fără efort, copilul loveşte din nou, la fel de bine... retur, şi iar lovitură, apoi din nou şi din nou... până când o clipă de neatenţie îi reaminteşte lui Iliuţă - dacă apucase să afle, până la vârsta lui - că omul e supus greşelii. Dar profesoara e mulţumită; îl mângâie pe cap, încurajându-l:

— Bravo, Iliuţă, asta e! Acum dai cu mine.

Ajutorul de monitor îi cedează locul. Iliuţă se concentrează, îşi adună toate resursele de atenţie, trăieşte importanţa fiecărei lovituri ca într-un meci de Cupă Davis. Primeşte, returnează aproape corect, apoi din ce în ce mai bine, reuşind o serie lungă de lovituri exacte, totul pe vocea profesoarei care nu-l slăbeşte o clipă:

— Fandează!... Aşa! Cotul, întinde cotul! Vino la minge... Mai repede, nu aştepta să vină ea! Mai repede lovitura... Aşa! Şi mai de sus, din aer, nu de lângă zgură... Acum! Vezi că merge?

Copilul e fericit. Ochii îi sclipesc; efortul şi mai ales lauda i-au colorat obrajii. După încă 10-15 serii din ce în ce mai lungi şi din ce în ce mai corecte, femeia îl cheamă la fileu:

— „Forehand”-ul l-ai învăţat. Acum, îl perfecţionezi singur, la zid. Nu te strâmba! Acolo e adevărul, acolo afli exact ce poţi şi ce nu; şi tot acolo corectezi. Douăzeci de minute, fără pauză; ne-am înţeles? Bagă de seamă, vin să te văd!... Dacă lucrezi frumos şi merge, data viitoare dai mingi cu mine, toată ora.

Iliuţă îndrăzneşte, cu jumătate de gură:

— Dar azi? Pot să mai rămân...

— Bine, şi azi... răspunde femeia, râzând. După zid, un sfert de oră, mingi cu mine. Hai, fuguţa! Copilul pleacă, sărind într-un picior de bucurie.

În timp ce monitoarea se pregăteşte să înceapă „şmotrul” cu un băieţel slăbuţ şi blond, cineva strigă de la gardul de sârmă al terenului:

— Laura!

Femeia întoarce capul. Corbeanu, în Bucureşti? El este; iar prezenţa asului tenisului românesc şi mondial în acest furnicar de tenismeni actuali, foşti şi viitori nu trece deloc neobservată. De pe terenurile din jur, toate privirile se îndreaptă spre el. Laura îl salută cu un gest amical, grăbindu-se către marginea terenului, unde o aşteaptă Manole. Râzând, îşi strâng câte două degete, atât cât încape - din întreaga mână - prin ochiurile înguste ale plasei de sârmă, cu o amiciţie pentru care, probabil, în clipa asta, mulţi din cei ce privesc scena o invidiază.

— Acasă, Manole?

— Acasă.

— Definitiv?

— Da... Cred că da.

— Şi... ce se spune...?

— Ce se spune?

— Cu lotul. Te-au adus la lot? Corbeanu confirmă, oftând. Femeia zâmbeşte.

— Dacă oftezi, e bine. Înseamnă că ştii cât de complicat e...

— Mie-mi spui? Nici n-am început, şi-mi crapă capul!

— Ia-o încet, Manole. Nu te aprinde, gândeşte bine. O descurci tu, dar... fii atent.

— Încerc... Du-te, că te aşteaptă copiii... Mai vorbim... Pa!

Laura îl salută la fel de amical, apoi îşi reia lucrul; în timp ce musafirul ei se depărtează pe aleea dintre terenuri, urmărit de privirile tuturor celor care-l cunosc; şi cine nu l-a văzut - măcar în poze, măcar la televizor - pe Manole Corbeanu?

Lângă unul din terenuri, unde se desfăşoară o partidă de „dublu”, se opreşte să urmărească schimbul îndârjit de mingi. „Da, e ceva... deşi...” De-o parte, doi tineri, niciunul trecut - probabil - de 20-21 de ani; de cealaltă, partenerul lui Abrudan de pe terenul cu iederă, Florin Gruia, secondat de un jucător mult mai în vârstă, dar încă viguros şi cu execuţii foarte corecte. Când acesta din urmă - aflat la serviciu - îl recunoaşte şi şopteşte către ceilalţi: „Corbeanu!“, jocul se întrerupe o clipă. Noul venit le face semn să continue, apoi pătrunde în incinta împrejmuită cu sârmă şi se aşază pe bancă, privind. Partida se reia mai aprig. Cel puţin puştii mănâncă foc,

simţind că popasul lui Corbeanu tocmai la terenul lor nu e întâmplător. După ultima minge, disputată câineşte, combatanţii se apropie de bancă, răsuflând greu. Bărbatul matur - cunoştinţă mai veche, probabil - îi întinde mâna, salutându-l respectuos, apoi face prezentările:

— Marcel Grigoraş, Andrei Marinache şi Florin Gruia, „speranţele” noastre...

— Şi ale mele, completează Corbeanu, mucalit. Deşi... să nu ne pripim, adăugă cu tâlc, văzând privirile bucuroase ale celor trei. Nu e rău, merge... dar la „simplu” e altă mâncare de peşte! Vin naţionalele, acolo să vă văd... Din câte ştiu, v-aţi calificat pentru turneu, nu?

Puştii confirmă.

— Racoviţă merge pe mâna voastră. După el, dintre voi trei se va alege campionul.

— Dacă nu vine nea Mihu, răspunde Florin cu francheţea vârstei şi cu loialitatea eternului învins ce nu încetează, totuşi, să-şi admire din toată inima învingătorul.

Corbeanu întreabă repede, mult mai interesat decât lasă să se ghicească tonul lejer, aproape zeflemist:

— Vă mai păcăleşte moşul, vă mai păcăleşte?

— Pe mine, mereu - recunoaşte Florin.

— Şi pe noi... de câte ori am jucat, completează, zâmbind acru, Marinache. De vreo trei ori, parcă... Nu-i aşa, Marcele?

— Ba da, de trei ori.

— Când?

— Păi... luna asta.

— Şi-atunci... de ce s-a dat la fund?

— La fund? Joacă şi de două ori pe zi! Dar pentru el; când vrea, unde vrea, cu cine vrea...

— Ca miliardarii, glumeşte Corbeanu - dar ceea ce află acum îl interesează mult mai mult decât îşi imaginează interlocutorii. Nici nu putea primi o veste mai bună. Bravo lui! - spune nonşalant, pregătindu-se de plecare. Mai vorbim... După „naţionale”, fac lotul. Din primii patru, aleg trei. Aveţi grijă!

Corbeanu salută şi porneşte gânditor pe alee. „Am urnit-o... Cu dreptul? Cu stângul? Vedem noi, după...” În urma lui, cel de-al patrulea component al „dublului”, bărbatul mai în vârstă, îl ia în primire pe Gruia:

— Bravo mă, tinereţe deşteaptă! I-ai făcut o bucurieee!...

— Eu? De ce? - se apără băiatul.

— În faţa lui Corbeanu ţi-ai găsit să-l lauzi pe Abrudan?

— Hopaaaa! Uite cum îşi dă omul foc la valiză; fără chibrit! - intervine Grigoraş. Dar... dom' Calancea, spune-mi dom'le şi mie ce-a fost, de fapt, cu ei? Că pe chestia asta am auzit o întreagă legendă...

Calancea îl priveşte lung, ca şi cum ar fi vrut să-i spună: „Ce fel de tenismeni sunteţi voi, dacă nu ştiţi povestea lui Corbeanu şi Abrudan”? Aprinzându-şi o ţigară, începe să povestească:

— Eraţi mici pe vremea aia... Manole şi Mihu au pornit odată. Parcă întâmplarea a făcut să apară în acelaşi an la nişte turnee, apoi la „zonale” şi, în sfârşit, la Bucureşti, la finale. Un timp au mers cap la cap, dar - ţineţi seama - Mihu era cu patru ani mai tânăr, ceea ce în tenis... De fapt, totul pleda pentru Mihu: mai mic de vârstă, mai tenace, mai echilibrat, mai serios, cap - cât cuprinde! Că şi intrase exact atunci la Arhitectură după un examen strălucit! Ce mai, un „moţ” din Zarand, numai caracter! Ba, în anul selecţiei pentru Cupa Davis, anul în care naţionala noastră şi-a luat zborul spre vârf, avea două victorii directe la Corbeanu. Vă daţi seama? Două meciuri, două victorii; una - decisivă, în semifinala „naţionalelor”, după care a venit pe locul al II-lea, iar Manole - pe al III-lea. Şi în finală, cu Rădoi, a fost poveste cu cântec! Primul set câştigat de Mihu, pe urmă... Ce mai, luptă mare! La selecţie, totul părea clar, cel puţin aşa vedeam toţi. Dar nu l-a vrut Rădoi.

— Rădoi?

— Da, Rădoi... Era singurul „senator de drept”' al echipei, primul jucător român impus în turnee tari, ”afară”, cu victorii la străini de renume... Om greu! El era alfa şi omega în tenis, nimeni nu-i ieşea din cuvânt. În biroul federal a ştiut să-şi impună punctul de vedere şi... a jucat Corbeanu. Ce-i drept, strălucit! Senzaţional!

— De ce nu l-a vrut pe Mihu?

— Uite-aşa... Abrudan avea un cusur. Unul singur, dar mare, capital: nu căra valize; decât pe cea personală. Înţelegeţi?

Băieţii confirmă din cap; au înţeles, cum să nu?

— Chiar din primul tur, Manole i-a înnebunit pe toţi. Juca de parcă ar fi fost mare campion de când lumea. Cine a primit felicitări? Rădoi. „Bravo, domnule, ai ochi! Aşa a ajuns Corbeanu vedetă şi Abrudan, rezervă... Dar povestea nu s-a oprit aici: Manole avea nevoie de partener pentru munca la lot, lucra continuu, Rădoi începuse să-şi conserve forţele, că se adunau

anii... Pe Mihu l-au ţinut patru ani la lot, fără să joace un meci oficial. Muncea ca un nebun; transpira cu Manole până la leşin, nu ”scăpa” niciun cantonament, nicio pregătire centralizată, n-avea zi, n-avea noapte... Atinsese o formă de te cruceai, dar de jucat, n-a apucat să joace nici măcar un dublu, aşa, să aibă şi el o amintire...

— Bine, asta la lot... Dar în turnee? Nu l-au trimis?

— Când? Făcea Arhitectura, măi copii! Nu e fleac! Toată ziua umbla cu un curs sub braţ, în cantonamente; frate-meu era medic la lot, de la el ştiu... La vreo două-trei turnee s-a dus, odată a intrat într-o finală, s-a şi scris despre el, nu era un necunoscut... Dar cine-ar fi clintit ,,cuplul de aşi” cu care făceam prăpăd peste tot? Ăsta a fost norocul lui: să pună treningul, să transpire pentru altul şi la meci să stea pe bancă, muşcându-şi pumnii de emoţie şi de necaz... Ba, uneori, la antrenamente, Mihu îl „păcălea” pe Manole, şi nu rar... O victorie am văzut-o cu ochii mei. Aşa se scrie istoria...

Puştii rămân pe gânduri; Gruia, cel puţin, nu-şi mai revine. „Deci asta e treaba... De-atunci!... Munca aia câinească i-a dat tot ce-a păstrat până acum şi ţine cu dinţii să nu piardă...”. Plecară tăcuţi spre vestiar.

Pe terenul copiilor, lecţia tocmai se încheie când Manole se aşază pe bancă. Laura se apropie, cu Iliuţă de mână.

— Laura, fă-mi un bine: convinge-l pe Mihu să vină la „naţionale”.

Îi răspunde un hohot de râs fără nimic vesel; o izbucnire, o defulare nervoasă.

— Eu? Eu să-l conving pe Mihu?

Deodată, Laura amuţeşte, recăpătându-şi perfecta stăpânire de sine. Se apleacă spre Iliuţă, mângâindu-l pe cap şi spunându-i:

— Joi, la aceeaşi oră, echipat şi odihnit. Spune-i tatii să-ţi caute o rachetă mai uşoară. Te aştept! La revedere...

Copilul îi strânge mâna, bărbăteşte, şi pleacă spre poarta ţarcului de sârmă.

— Îl vezi, Manole? E copilul lui Abrudan.

Primul impuls al lui Corbeanu e să alerge după copil, să-l strângă-n braţe, să-l ridice şi să-l privească în ochii limpezi, aşa cum erau ochii lui taică-său când venise din fundul Ţării Moţilor, unde - după cum citise el, Corbeanu, într-o carte şi apoi se dovedise a fi adevărat - nu numai munţii, ci şi oamenii sunt de piatră... Dar puştiul e departe, gonind spre vestiar să facă duşul, să-şi mănânce pacheţelul, să-şi ia ghiozdanul şi sacul şi să pornească direct la şcoală. Aşa că Manole se mulţumeşte cu o privire lungă, uşor aburită de

amintiri, de regrete, aşa cum n-au avut mulţi oameni ocazia să-l surprindă vreodată. În sfârşit, Laura îi răspunde:

— Nu te-ai adresat cui trebuie, Manole. N-am mai schimbat cu Mihu un cuvânt... de-un an şi jumătate... Iartă-mă pentru ieşirea de adineauri.

Corbeanu îi strânge mâna, sărutându-i-o, apoi murmură, încurcat:

— Tu să mă ierţi... Şi când m-am găsit să-ţi spun! De când am venit, fac numai gafe.

— Când eşti geniu, ţi se iartă, spune Laura, râzând - acum - liniştit. Parcă tu spuneai aşa...

— Da. Pe vremea când eram.

Manole face un semn de rămas-bun, apoi pleacă agale spre parcarea bazei sportive unde-l aşteaptă ,,Oltcit”-ul său albastru. „Mai albastru decât situaţia în care m-am băgat ca un deştept! Dar, vorba Laurei: o descurc eu şi pe-asta”. Numai că, acum, gândul (auto)liniştitor are o bază. Destul de şubredă, ce-i drept, dar... e o bază.

E pe înserate. Mihu aşteaptă, la volan, în faţa şcolii lui Iliuță, consultându-şi ceasul. „Ar cam trebui”... Peste câteva clipe, din şuvoiul de copii ce se revarsă pe poartă, umplând strada de larmă, Iliuţă se desprinde şi vine fugind spre maşină. Nu se aştepta la o asemenea bucurie. Ca şi cum asta n-ar fi fost destul, pe bancheta din spate îl întâmpină pungi pline cu bunătăţi, târguite de Mihu în drum spre casă. Copilul sare de gâtul lui taică-său, sărutându-l. Maşina se desprinde de la trotuar, înscriindu-se lin în fluxul circulaţiei.

— Cum a mers?

— La şcoală sau la tenis?

— După cum le-aşezi, văd că ştii şi singur cu ce se începe... La şcoală, isteţule!

Iliuţă are ce să raporteze:

— Zece la geografie!

Abrudan desprinde mâna dreaptă de pe volan, ciufulindu-şi odrasla cu un gest de alint - rezervat, probabil, momentelor de satisfacţie deosebită. Copilul, nu foarte obişnuit cu mângâierile, apropie o idee capul de mâna lui Mihu, să-i „creeze condiţii”...

— Bravo, mă, Paganel! Şi la tenis?

Ei, la tenis!... Aici sunt, într-adevăr, multe de spus; Iliuţă abia aşteaptă să deşerte sacul... începe să povestească, cu lux de amănunte, ce grozav îi merge „dreapta”, cum ţăcăneşte el fără să „zbârcească”, până se plictiseşte

monitoarea... în faţa casei, Mihu parchează maşina, ia sacul cu echipament pe umăr, înşfacă acum toate plasele cu provizii, făcând parte şi lui Iliuţă de vreo două pachete, apoi urcă amândoi, voiniceşte, cele două etaje. În uşa apartamentului, puştiul - primul, ca întotdeauna - rămâne o clipă descumpănit: „Oare n-am stins lumina azi dimineaţă? Păi, nici n-am aprins-o!“. Un sfârâit, dar mai ales un miros ademenitor de mâncare îl fac să lase jos, în hol, toată povara, inclusiv ghiozdanul, şi să se repeadă spre bucătărie, strigând:

— Bunica!

Într-adevăr, a venit bunica. O femeie vârstnică, dar încă în putere, îl cuprinde, strângându-l la piept cu dragoste. Mihu se apropie, sărutând respectuos mâna bătrânei, care-l îmbrăţişează şi pe el, sărutându-l pe amândoi obrajii.

— Se poate să nu ne dai niciun telefon, să te aşteptăm la gară? Se poate? Bine-ai venit, mamă! - şi Mihu îi sărută din nou mâna.

— Câte ai tu pe cap, Mihule, mamă, gară-ţi mai lipsea...

Încă îmbrăţişată de Abrudan şi cu Iliuţă în braţe, bătrâna începe să plângă încet, mocnit, cu o durere veche, una din acele dureri cu care te obişnuieşti şi pe care numai clipele de bucurie o aduc la suprafaţă. Aşa, parcă neîndrăznind să se desprindă din îmbrăţişare, bunica (încă în doliu), ginerele şi nepotul străbat cu greu cei câţiva paşi până în camera de zi. Aici, ochii bătrânei se îndreaptă către portretul înrămat, de pe comodă, şi plânsul o podideşte mai tare.

— Mamă, nu trebuie...

— Buna, te rog eu, nu mai plânge... Dar vocea copilului se frânge, sugrumată de un hohot de plâns de-abia stăpânit. Încet, bătrâna se linişteşte; îşi şterge lacrimile, apoi se aşază în fotoliu, cu mâna pe capul lui Iliuţă, chircit la picioarele ei, pe covor.

— Ce faceţi, Mihule, mamă? Cum trăiţi?

— Cum vezi... Ne descurcăm, Iliuţă? - caută Mihu sprijin, mai mult ca să destindă atmosfera, s-o scoată pe bătrână de sub povara aducerilor-aminte, dureroase pentru toţi trei. Copilul simte, înţelege că trebuie ,,să fie bărbat”, ca tata...

— Sigur! Foarte bine! Buna, am început tenisul!

Pentru prima dată de când a călcat pragul Abrudanilor, bătrâna zâmbeşte; un zâmbet timid, de-abia schiţat, de om neînvăţat cu bucuria sau dezobişnuit să se mai bucure. Murmură, de-abia auzit:

— Păi, se putea? Ce naşte din pisică...

...Într-un târziu, după ce a ascultat toate noutăţile turuite pe nerăsuflate, bunica se ridică, invitându-i:

— Hai la bucătărie, v-am făcut mâncare. Şi clătite, Iliuţă...

Puştiul se repede, ca la atac. Un „Iliuţă!“ rostit sever îl opreşte - după nici patru paşi - dar bătrâna ia copilul de mână, ducându-l spre bucătărie. Străbătând holul, şopteşte încet:

— Lasă-l să se bucure, Mihule... Unde-i maică să-l vadă?

Din nou începe să suspine şi din nou braţul lui Abrudan o cuprinde, apropiind-o şi susţinând-o cu un gest puternic şi tandru.

...În timp ce, la bucătărie, Iliuţă termină ultima clătită, lingându-şi degetele, bătrâna - aşezată în acelaşi fotoliu, fotoliul ei, şi mereu cu ochii la portretul femeii de pe comodă - murmură întrebarea care-o chinuie de atâta amar de vreme şi care - probabil - a adus-o tocmai din nordul ţării, o dată cu dorul de nepot.

— Cum creşte fără mamă, Mihule?

— Creşte... De doi ani, pentru el trăiesc. Nu-i lipseşte decât... decât... Mihu ocoleşte cuvântul care-i stă pe buze... decât ce nu-i pot da eu. Rămâi la noi cât vrei şi cât poţi, şi-ai să vezi: Iliuţă creşte cum l-a vrut Dorina. Eu ştiu cum; şi aşa-l cresc, mamă...

...Iliuţă a terminat masa. Pe tăcute, trăgând cu ochiul la reacţia lui taică-său, copilul deschide comoda şi scoate albumul cu amintiri. Poate acum, cu ajutorul bunei, va câştiga dreptul „oficial” de a se uita în album, de a şti ce reprezintă fiecare poză... Se apropie de bătrână, arătându-i mândru câteva fotografii din teancul înghesuit de-a valma în album.

— Vezi, buna? Dacă mă ţin, aşa o să... Privirea lui Abrudan îi curmă replica.

— Iliuţă, ce ţi-am spus eu? Ai sau n-ai voie să umbli în album? Pierit, copilul recunoaşte:

— N-am... Dar, luându-şi inima-n dinţi („acum ori niciodată!“), îndrăzneşte. N-am voie, tată, dar, dacă mă uit, e ceva rău?

Bătrâna îl mângâie cu duioşie. Ca un făcut, prima dintre poze este tocmai instantaneul cu familia Abrudan - mama, tata şi fiul - la mare, pe plajă; alături, Mihu - cu tricou de „naţională”, salutând publicul. Privirea bunicii se umezeşte:

— Lasă-l, Mihule! Chiar nu face nimic rău. Îşi aminteşte şi el... Şi se mândreşte cu tine...

— N-are de ce. N-am făcut nicio grozăvie.

Oricât de mult ar vrea ca trecutul din poze să rămână acolo, între scoarţele albumului, Mihu ştie că acum, în faţa bunicii, nu poate refuza copilului dreptul de a privi o fotografie în care este mama lui. Iliuţă simte că a câştigat partida. Repede, cu albumul deschis, începe să întrebe:

— Tată, cine-i aici?

Dacă-i bal, bal să fie... Mihu priveşte fotografia cu o detaşare la care nu mai spera. Chiar aşa? Acum, după atâta timp, momentul - trăit atunci cu intensitate maximă - nu-i mai spune nimic. E oare adevărat că bătrâneţea începe din clipa în care nu-ţi mai poţi retrăi - şi nici măcar înţelege - emoţiile tinereţii? „Nu, aici e altceva... Trebuie să fie altceva! Câţi ani am trăit aşa, cu speranţa? Patru... Sau cinci? Pentru meciul ăsta mi-am amânat o sesiune de vară; cinci examene, meciul a picat chiar pe ele. Meci? Care meci? Meci e când joci, or eu n-am jucat niciun ghem...”. Dar Iliuţă vrea să afle; cu instinctul lui de copil, simte că nu trebuie scăpată ocazia, altfel, cine ştie...

— Tată, îmi spui cine-i aici?

Abrudan începe să arate cu degetul pe fiecare chip:

— Ăsta e Rădoi, primul jucător al echipei. Ştii, ca la şah: omul de la masa I... Ăsta e Corbeanu, al doilea jucător. Ăsta e Stroe, antrenorul, sau - cum i se mai spune - „căpitanul nejucător”. Iar aici...

Degetul lui Mihu se opreşte pe propriul său chip - tânăr, dârz; încrezător în viaţă, în steaua lui...

— Aici eşti tu!

— Da, Iliuţă: Mihu Abrudan, jucătorul nejucător.

Copilul îl priveşte uimit; nu de sensul cuvintelor pe care nu-l înţelege, ci de acel ceva, de nuanţa din vocea tatălui său - de obicei puternică, hotărâtă - pe care nu o mai auzise niciodată.

Un apel telefonic întrerupe discuţia; există, din fericire, şi întreruperi salutare... într-o clipă, Iliuţă apucă receptorul, în timp ce Mihu - scuturându-se de vechi frământări - explică bunicii, în glumă:

— Am un secretar...

Numai că, de data asta, apelul este chiar pentru băiat, care-I primeşte cu o satisfacţie nespusă. Tot salutând şi tot mulţumind, agaţă receptorul în furcă, apoi raportează, mândru:

— Lucrez şi mâine!

— Păi, lecţiile?

— Gata tot, de ieri. Noroc că le-am făcut... Domnişoara întâi de asta m-a întrebat.

— Care domnişoară?, întreabă Mihu, încruntat.

— Domnişoara Laura... Mâine lucrează doar cu mine.

— Nu mai eşti la Olaru?

— Nuuuu! Ea e cea mai bună, tată! Ştii cum se ocupă? Toţi vor să vină la grupa noastră. Mi-a promis că, dacă muncesc şi mă ţin, mă face de lot!

— Laura... şopteşte Mihu, ca pentru el, uitând o clipă că nu e singur, că nu e nici măcar numai cu Iliuţă. Copilul crede că şoapta e o încercare, un efort de aducere-aminte, de identificare după nume a unei persoane cunoscută cândva; în fond, pe cine nu întâlnise măcar o dată tatăl său în lumea nu foarte mare a tenisului, în care trăise atât!? Dar, stai, poate să i-o arate în fotografie! Sigur, aşa e cel mai bine, cum de nu s-a gândit?

Iliuţă deschide albumul ,,la fix"; într-un grup de tineri cu sacii de echipament pe umeri şi cu rachetele sub braţ, avându-l în centru pe Abrudan de pe vremuri, se distinge faţa atrăgătoare, deschisă, proaspătă, a Laurei. Bucuros că a găsit-o, Iliuţă arată cu degetul:

— Ea este!

Între sprâncenele lui Abrudan se adâncesc două cute; pentru asta n-ar fi fost nevoie ca bunica să privească poza cu atenţie, să tresară, să se uite spre el cu durere şi reproş mut.

— De ce nu mi-ai spus, Iliuţă?

Copilul rămâne blocat. Numai la asta nu se aştepta!

— Tată, dar...

— E vina mea; eu nu te-am întrebat... De săptămâna viitoare mergi la „Voinţa". Mâine stai acasă!

— Tata, dar am promis, mă aşteaptă! Vine special pentru mine! Şi de ce la „Voinţa", când...

Insistenţa copilului îl înfurie pe Abrudan, deşi îşi dă seama că nu-i poate reproşa nimic.

— Când eu hotărăsc aşa şi precizez că nu se discută, nu se discută! E clar? Credeam că atâta lucru ai învăţat.

Iliuţă îşi înghite cuvintele pregătite pentru a-şi pleda cauza; cum să nu ştie cât e de clar?

— Dă un telefon... Sau nu; mă duc eu şi te scuz. Acum, la culcare!

După ce sărută mâna bunicii, Iliuţă părăseşte camera abia stăpânindu-şi lacrimile. Bunica a rămas pe fotoliu, privind în gol. Şi totul părea atât de

frumos... Dorina nu mai e, dar ea... parcă Laura o cheamă, da, Laura, îi şi uitase numele, au trecut atâţia ani de-atunci... ea trăieşte, e aici, i-a luat copilul - deocamdată la tenis... Oare aşa să fie viaţa - morţii cu morţii şi... oare nimic, nimic să nu reziste? Mihu vrea să-i vorbească, dar nu îndrăzneşte, nu ştie cum. Şi ce să-i spună? Că n-a ştiut nimic? Că n-a urmărit nimic? Că nu s-a gândit niciodată să...Să... ce? Omul cinstit, drept, curat simte că orice explicaţie ar fi înjositoare. Aşa că se trezeşte spunând aproape reflex:

— Să ne ducem şi noi la culcare, mamă... E târziu, oi fi obosită de pe drum...

După câteva minute, Abrudan şi mama fostei sale soţii se chinuie să adoarmă, fără să poată închide ochii. E foarte târziu şi clipele zboară întruna, scurtând noaptea; amândoi sunt obosiţi, dar uneori asta n-ajunge ca să poţi dormi.

6

De când n-a mai văzut-o pe Laura? Să tot fie... cât? Nu-şi mai aminteşte. De la înmormântarea Dorinei se vor împlini, curând, doi ani. Atunci a venit şi Laura la cimitir, că asta a şi provocat discuţia. Cum şi-a permis să...? „M-am purtat imposibil... N-a făcut altceva decât să aducă un buchet de flori, cum au adus zeci de prieteni... Ştia că mi-e greu, că trec printr-un moment de cumpănă... Şi eu...!? E drept, unii şi-au dat coate, au privit-o lung şi cu subînţeles, m-au privit şi pe mine, dar ticăloşi au existat întotdeauna şi pretutindeni, ce vină avea ea? N-a venit cu niciun gând ascuns...”. Pe măsură ce se apropie de parc, Mihu îşi reprezintă tot mai confuz întâlnirea cu Laura. Nu, nu trebuia să vină el... Cel mai simplu - să-l fi trimis pe Iliuţă, să-i spună: de mâine la „Voinţa” - şi gata! În fond, de ce atâtea explicaţii? Sau, aşa, de convenienţă, poftim: e prea departe, pierde vremea cu troleibuzul, sare peste două prânzuri pe săptămână, că sandvişul nu e prânz; întârzie la şcoală... Da? Aşa? Să-l fi învăţat pe Iliuţă să mintă şi pe urmă să-i cer corectitudine, cinste, adevăr? Bravo mie! Dacă eu am hotărât aşa, eu trebuie să explic, cum m-oi pricepe... Dar ce să spun? După discuţia de-atunci... Orice, numai să evit un moment ca acela! Şi dacă, din nou...?”. Îi vine să oprească maşina, să întoarcă şi... „Nu, nu se mai fuge la 38 de ani; dacă n-am făcut-o până acum, e păcat... Dar n-am mai fugit? Niciodată?

Un sunet strident de claxon îl trezeşte la realitate. Printr-un viraj brusc şi o frână de cascador, scapă basma curată. „Cât pe-aci să rămână omenirea cu un filozof mai puţin... Deşteptarea, Mihule!“ Parchează la intrarea în baza sportivă. Cei câţiva paşi pe jos, până la teren, nici nu-l liniştesc, nici nu-l ajută să-şi adune gândurile.

Laura aşteaptă pe bancă, echipată pentru lecţie; l-a văzut. Îi iese în întâmpinare, spunându-i simplu, firesc, de parcă s-ar fi despărţit ieri:

— Bună, Mihule... Mă bucur că te văd. Şi tu o să te bucuri de ce vei vedea; după numai patru lecţii, a progresat enorm. Te moşteneşte. Dar... unde-i Iliuță?

— Nu e. Iliuţă nu mai vine.

Tonul nu prevesteşte nimic bun, dar Laura nu-i dă atenţie. Întreabă, sincer îngrijorată:

— I s-a întâmplat ceva?

— Nu i s-a întâmplat nimic. Pur şi simplu, nu mai vine.

De data asta, femeia a înţeles.

— Nu mai vine, în general, sau... la mine?

Abrudan tace, neîndrăznind nici măcar să înfrunte privirile Laurei.

— Pricep: n-are voie... Adică n-am voie să lucrez cu copilul tău. De ce, Mihule?

Într-o asemenea discuţie, când nu ai ce spune, când ceea ce vrei să spui e atât de confuz încât tu însuţi nu ştii dacă e bine sau rău, drept sau nedrept - dar eşti hotărât să nu abdici totuşi de Ia decizia luată - există numai două soluţii: pleci, refuzând discuţia, sau ridici tonul, jignind, ca să plece celălalt. Mihu caută o soluţie de mijloc, dar înţelege imediat că ea nu există.

— Să nu-mi spui că nu ştii. Credeam că ai înţeles, o dată pentru totdeauna.

Laura tresare, lovită de cuvinte şi de ton. Să plece? Să curme discuţia? Nu, nu încă.

— Ascultă, Mihule... Odată, de mult, n-ai vrut să fiu mama copilului sau copiilor tăi. Ar fi fost tot ce mi-aş fi dorit mai mult în viaţă, ştii bine asta. Nu m-ai vrut de soţie, deşi puţin a lipsit să fim fericiţi. Am înţeles; dragoste cu sila... dar vorba nu se potriveşte, pentru că nu ţi-am fost indiferentă. Mult mai târziu, puteam deveni mama lui Iliuţă... Nu mai aveam douăzeci de ani, dar şi-atunci ar fi fost, pentru mine, o adevărată împlinire a vieţii. N-ai vrut. Ţi-am înţeles, ţi-am respectat şi hotărârea asta. E adevărat?

Mihu confirmă, tăcut; aşa a fost.

— Ei bine, dar acum... acum nu mă laşi nici să-ţi învăţ copilul tenis?

— Copilul meu n-a avut şi nu are nevoie de mamă vitregă.

— Degeaba mă jigneşti. Până nu-ţi spun ceea ce am de spus, nu plec. I-aş fi fost mamă bună; te-am iubit atât, încât ar fi ajuns şi pentru doi copii...

La confuzia cu care Abrudan se aruncase în discuţie, ar fi fost de ajuns infinit mai puţin ca să-l descumpănească, să-i spulbere pojghiţa de aroganţă, de duritate agresivă. Acum îl frământă un singur gând: ce trebuie să simtă o femeie pentru un bărbat, dacă răspunde aşa când el... îngaimă, pierdut:

— Laura, n-a fost să fie... Să lăsăm lucrurile aşa cum sunt.

— N-am încercat să le schimb, crede-mă.

— Nu asta am vrut să spun!

—...Deşi lucrurile s-au schimbat fără voia sau vina cuiva. Eşti singur acum, Mihule; iartă-mă, nu vreau să-ţi jignesc sentimentele, ţi le-am respectat întotdeauna şi te-am admirat pentru ele, chiar dacă asta m-a costat enorm...

— Eu... eu am un copil, pe care...

—...Pe care vrei să-l fereşti de mine, nu-i aşa? Ţi-e frică să nu mă strecor în viaţa ta, câştigându-i simpatia? Deci, aşa mă cunoşti!? Ei, uite, am provocat şi am suportat discuţia asta ca să-ţi spun ceea ce nu spune de obicei o femeie: nu te-am uitat. N-am putut să te uit...

— Laura, eu...

— Ştiu că Dorina ura tenisul; nu concepea să te împartă cu o bucată de lemn. Ştiu că m-a privit întotdeauna ca pe un duşman, deşi n-am făcut nimic să merit un asemenea resentiment; poate numai sentimentul meu pentru tine... Şi mai ştiu că ura împotriva mea şi-a tenisului era atât de... încât... încât...

Laura se opreşte, stăpânindu-se; ştie că nu trebuie, că nu are voie să jignească, mai ales pe cei ce n-au cum să se mai apere. Îşi reia gândul, mai liniştită:

— Dar asta a fost! Crezi că e impietate ca fiul tău să înveţe tenis tocmai cu mine?

— Nu vorbi aşa...

— Nu sunt vorbe, Mihule. Ar fi bine să fie vorbe...

Îl priveşte cu durere - o durere demnă, calmă, stăpânită, de om împăcat cu soarta. Continuă să vorbească, dar atât de încet, încât Mihu trebuie să se apropie ca să audă ce spune:

— Vezi tu ce caraghioasă e viaţa... Tocmai Mihu Abrudan să nu ştie, să nu înţeleagă ce simte cel neales... Cel lăsat de-o parte... Cel care acceptă alegerea în defavoarea sa - altceva ce-ar putea să facă? - fără zgomot, fără reproşuri... Doar cu speranţă! M-am dat la o parte de două ori, dar - te întreb: e ruşine să aştepţi? Să speri? Nu să furi ce nu-i al tău, ci să speri, înţelegi? Ştii ce înseamnă să speri, Mihule? Să speri prosteşte, chiar când vezi că anii trec, luându-ţi doar tinereţea, nu şi sentimentele? Când începi să realizezi că nu mai ai nicio şansă, niciuna?

Abrudan tace. Tace, uimit de profunzimea sentimentului, pe care abia acum o realizează. Tace, speriat de propria sa opacitate şi suficienţă. Trebuie să spună ceva, orice; la început va rosti o banalitate, poate o prostie, dar vorbele simţite, adevărate, vor veni, trebuie să vină, pentru că... îndrăzneşte, deschide gura deşi nu ştie nici măcar ce cuvânt va rosti, atât de învălmăşite îi sunt gândurile, dar... Laura a plecat. Acum e lângă poartă, a ieşit, se îndepărtează pe alee, fără grabă. Mihu priveşte cu obidă în urma ei. Ar da orice ca ziua de azi să nu fi existat, să nu aibă a-şi reproşa mereu, de acum încolo, că la atâta dragoste şi delicateţe sufletească, a răspuns... Dar, din păcate, zilele nu sunt foi de calendar: le rupi, le arunci la coş, s-au dus ca şi cum n-ar fi fost... Abrudan ştie bine, viaţa l-a învăţat ce urme poate lăsa o zi...

La venire, scăpase de accident ca prin minune; ajuns în faţa institutului, i se pare o minune şi mai mare că, din Herăstrău până în centru, n-a provocat niciunul.

...În atelier, surpriză: Daminescu îl aşteaptă, conversând cu colegii săi. Tema, evident, Palatul Sporturilor. Mihu se scuză, încurcat; l-a chemat cineva, câteva minute... Apoi, nerăbdător, încearcă să citească pe faţa directorului dacă vizita - nu tocmai în tipicul uzanţelor - „e de bine” sau... Că atât i-ar mai trebui acum: o veste proastă.

— Ai avut noroc, Mihule: s-a aprobat amplasamentul. Așa cum am vrut noi!

— Dealul?

— Exact.

Abrudan răsuflă uşurat. Acum ştie sigur: va fi aşa cum l-a visat! Ce-a gândit, ce-a adunat cu trudă şi cu har, rămâne; tot. E pe drumul bun. Trebuie numai să continue, să termine. Daminescu ştia bine valoarea noutăţii, de aceea se şi grăbise să i-o aducă.

— M-am mai gândit la ceva, legat de ce mi-ai spus ieri... Unde e schiţa?

Mihu se precipită către planşetă, desfăşurând două suluri - secţiunea şi profilul. Cei doi încep o lungă discuţie, presărată cu trasări de linii pline sau punctate, şterse, redesenate, apoi din nou şterse. Într-un târziu, lucrurile încep să se clarifice.

— Cine este economistul vostru? Olga ridică mâna, ca la şcoală.

— Ar fi util să ştim dacă varianta asta se încadrează în plafonul aprobat. Dacă „intră”, practic... eşti gata, Mihule!

„Gata? Ehe, de-abia acum începe chinul!” Bătrânul îi citeşte reacţia.

— Gata cu... Şi directorul îşi ciocăneşte sugestiv fruntea cu degetul, semn că despre gând e vorba, despre idee. Ai toate motivele să te bucuri: zeiţa inspiraţiei ţi-a fost fastă; în rest, totul e rutină, parafrazează Daminescu celebra replică shakespeareană. Sau, cum se zice la voi, în tenis, „ţăcăneală”...

De jur-împrejurul planşetei s-a adunat tot atelierul. Doi dintre colegii lui Mihu sunt direct interesaţi, fac parte din colectivul de proiectare; Olga ştia că-i va reveni partea economică, la antecalcul; ceilalţi doi urmăresc discuţia „de amorul artei”, ca pe un duel de minţi sclipitoare...

— Dă-i bătaie... Daţi-i bătaie, se apropie scadenţa... Eu v-am adus veşti bune, acum le aştept pe-ale voastre...

Strângând mâinile ce i se întind şi aplecându-se - galant ca un cavaler de modă veche - să sărute mâna Olgăi, Daminescu iese, lăsând în urmă o atmosferă de zile mari. Mihu parcă pluteşte...

— Olguţo, ia vezi tu cum stăm cu banii... Uite noile date - şi Mihu pune pe biroul femeii grăsuţe elementele reieşite din confruntarea cu Daminescu. Manevrează-ţi maşina infernală şi dă verdictul.

— Se face, dar... durează. Trebuie să consult normativele şi nu le am pe toate aici.

Cucu, unul din cei doi arhitecţi necuprinşi în colectivul lui Mihu, un mucalit ce nu scapă niciun prilej s-o tachineze pe grăsună, întrerupe o clipă lectura „*Sportului*” şi punctează scurt:

— Să ştii că-i trebuie cifrele până la inaugurare...

Obişnuită, probabil, cu „amabilităţile” colegului, Olga replică imperturbabil:

— Mersi de precizare, Cuculeţ! Apoi, către ceilalţi: Vedeţi ce înseamnă să-ţi cunoşti bioritmul?

Amuzament general. Se consumase un nou „micro-episod” din serialul „Cucu contra Olga”, dispută ce făcea de ani de zile deliciile acestui mic

colectiv de oameni şi prieteni; după cum se vede, îndelungatul duel nu dădea încă semne că şi-ar fi secătuit resursele de vervă şi inspiraţie...

Olga rescrie totul, ordonează datele, cifrele, apoi începe să consulte stass-uri, tabele, acte normative, să-şi extragă reperele de calcul. De altfel, toţi au reluat lucrul, Concentrat; mai puţin Cucu, ocupat cu lectura *Sportului*. Liniştea durează până când ferventul cititor al presei sportive anunţă cu voce tare:

— Ia uite, dom'le! „Naţionalele” de tenis...

În atelierul acesta, în colectivul acesta, cuvântul „tenis” are o rezonanţă cu totul specială. Toţi cunosc povestea lui Mihu; mare parte din istorie - de când Abrudan le este coleg, adică de mulţi ani - o trăiseră lângă el, odată cu el, solidari cu el, chiar dacă nu i-au arătat-o întotdeauna, chiar dacă discreţia cu totul neobişnuită, pudoarea lui Mihu le ascunsese frământările, mâhnirile, regretele, adică tot ce-l costase mai mult în viaţa trăită pe terenurile de tenis. Dar unor prieteni adevăraţi nu trebuie să le spui prea multe ca să ştie, ca să înţeleagă, mai ales... Olga se întrerupe din lucru, întrebând cu o curiozitate nedisimulată:

— Finalele?... Când?

— De joia viitoare... Şase sau şapte zile. Adevărat maraton!

Privirile tuturor se îndreaptă spre Abrudan. Tot Olga se face purtătorul de cuvânt al interesului unanim:

— Participi, Mihule?

Să nu fi auzit întrebarea? Nu se poate; vocea Olgăi se aude şi de pe coridor. Atunci de ce stă cufundat în planşetă, fără să răspundă? Ba nu; uite, a auzit, pentru că acum o priveşte pe Olga, încercând să joace rolul lui Cucu, dar nu cu acelaşi succes:

— Eu? Poate la old-boys!

— E-te-teee... unde era moşul! Las-că ştim noi!... Abrudan o priveşte, jucând varianta comică a îngrijorării.

— Ce ştiţi?

— De unde vii dimineaţa... Şi unde pleci, când se termină programul...

— Ei, din ce lupanare vin şi în ce locuri de perdiţie mă duc?

— De la tenis şi la tenis, secretosule. Se ştie tot! Vrei amănunte? Date? Dovezi? Posedăm!

— Vai, ce ruşine! Şi mai stai cu mine-n atelier? Din nou, amuzament general, dar... atmosferă de aşteptare; Olga are, întotdeauna, ultimul cuvânt.

— Deci, domnul Abrudan, sobrul şi seriosul Mihu Abrudan, are şi umor! Mă, tu o să mănânci pâinea lui Cucu!

Cucu, însă, e liniştit:

— N-are Mihu inima aia!... Ce-i al meu...

Dincolo de glumă, Olga vrea să ştie şi, o dată cu ea, ceilalţi patru colegi de atelier; patru perechi de ochi o îndeamnă, cu semnale mute, să insiste.

— De ce nu joci, Mihule?

Chiar la câte ştiau colegii despre treaba asta, ar fi prea multe de explicat. Mihu se mulţumeşte să ridice din umeri.

— Înscrie-te, omule - dacă se mai poate... S-a făcut tabelul? S-au definitivat „capii”?

— Nu ştiu... nu cred...

— Păi, atunci... du-te! Ne-ai da şi nouă nişte bilete...

Vocea lui Cucu se face din nou auzită, punctând de data asta - credea el - decisiv:

— Degeaba-i ceri bilete; *Sportul* slăbeşte numai dacă-l faci. Din tribună, n-ajută...

În hohotul de râs care urmează, vocea Olgăi răsună cel mai tare... Dar Cucu nu ştia ce-l aşteaptă:

În schimb, lectura cotidiană a „*Sportului*” îţi dăltuieşte un trup de Adonis, perfectule! „Plus-que-parfait” ce eşti! Dacă mai citeşti „*Sportul*” un an-doi, nemurirea te mănâncă: or să-ţi facă soclu şi-or să te expună pe Acropole!...

Toţi râd cu lacrimi, imaginându-şi corpul lung, deşirat - încovoiat spre cap de un început de cifoză al colegului lor, expus printre minunile cu care idealul antic de armonie şi frumuseţe fizică a îmbogăţit arta universală. Veselia se potoleşte încet, nu şi dorinţa Olgăi de a mai încerca; poate...

— Faci rău că nu te duci...

Mihu simte că, acum, colega lui vorbeşte foarte serios.

— Şi proiectul?

— De asta nu mergi?

Ce rost are să mintă? De altfel, ar face-o fără nicio şansă; cine n-are talent n-are!

— Nu mai e de mine, copii... Una e să te amuzi, ba chiar să-ţi meargă la distracţie, şi alta să „tragi” pentru puncte. Acolo e turneu lung... Maraton, cum zicea Cucu... Fără pauze, şi din ce în ce mai greu; dacă scapi de primele două „hopuri”, nu mai există meci uşor. Se joacă 7-8 tururi; eu rezist la 2-3...

— Ai încercat?

— Dacă nici eu nu-mi cunosc măsura!

Uşa se deschide; în cadrul ei, o femeie deosebit de frumoasă, îmbrăcată cu gust, îi face semn lui Abrudan, chemându-l pe coridor. Mihu răspunde, tot printr-un semn; vine imediat.

— Dar multe ai să-i mai spui, Ioana dragă... Abrudan zâmbeşte uşor. E mult prea obişnuit cu limba ascuţită a Olguţei, ca să se mai poată supăra dintr-atât; Ioana însă închide uşa pe din afară, nici foarte ostentativ, dar nici neutru. Mihu se grăbeşte unde fusese chemat; îl opreşte din drum vocea lui Cucu:

— Ia uite, dom'le, noutăţi! (Citind din ziarul a cărui lectură încă n-o terminase:) „Noul antrenor al echipei naţionale este Manole Corbeanu, marele nostru tenismen, de al cărui nume se leagă atâtea succese răsunătoare ale *Sportului* românesc. Sub bagheta lui se aşteaptă revenirea tricolorilor în primul eşalon valoric al tenisului mondial. După ce principala competiţie internă şi totodată criteriul hotărâtor de selecţie - campionatele individuale ale României - îşi va stabili învingătorii, reputatul tehnician va alcătui lotul pentru proxima şi hotărâtoarea confruntare: jocul cu Spaina din «Cupa Davis». Pregătirile vor începe imediat...” Voi ştiaţi?

Nu, Abrudan nu ştia. E o şansă că acum, aflat cu mâna pe clanţa uşii, are un motiv plauzibil să iasă din atelier, să nu-şi dea cu părerea, să nu i se poată citi pe faţă reacţia la ştirea din ziar. Altfel... în ultima vreme, şi-a spus de-atâtea ori cu obstinaţie: gata! E absurd! Punct! După atâta vreme, ce rost are să se mai frământe? Ce-l mai leagă pe el de Corbeanu? Sau ce-l desparte? Ce au de împărţit? Fiecare şi-a făcut viaţa cum a ştiut, cum a putut, cum l-au ajutat firea, întâmplarea, norocul... în fond, chiar şi anii aceia au existat pentru că i-a acceptat el; ce şi cui să reproşeze, mai ales acum? Uite, pe planşetă, alături, pe planşeta lui, prinde contur un vis vechi şi scump, pentru care îl invidiază, probabil, toţi; dacă nicio asemenea bucurie nu-i poate alunga vechea amărăciune, odată cu amintirea necazurilor mai recente... Dacă nici azi, când schiţa a fost... ”Laura! Laura! Ce uşor e să spui GATA! GATA? Aşa, la comandă? Se ia buretele, se udă, se şterge bine tabla şi... o luăm de la cap, ca şi cum n-ar fi fost nimic, niciodată? Ooo, ce bine ar fi! Sau... poate că... dimpotrivă? Cine naiba mai ştie!” “ Mihu iese, spunând pe ton alb - atât cât îi poate fi de „albă” vocea în clipa asta: -

— Vin imediat. Dacă mă sună Iliuţă, să revină!

7

Bărbatul de statură potrivită, îmbrăcat cu atâta grijă de parcă ar fi venit la o manifestare protocolară, nu pe un stadion, se apleacă spre Corbeanu:

— Ce zici, Manole?

— Nu ştiu, tovarăşe Mavrodin. Vedem noi imediat care-i mai bun...

— Nu asta întreb; ce zici de băieţi, în general?

Corbeanu cumpăneşte o clipă răspunsul. Ştie bine că orice laudă, acum, îl obligă („Sunt buni? Atunci să învingă!“), dar mai ştie că nici cu ciurucuri nu se poate porni la drum lung şi greu; cine acceptă e neserios. „Cum o chema pe atotştiutoarea care ieşea mereu basma curată? Parcă Pithya”... Un strop din mintea ei dacă mi-ar da şi mie...”. Începe, tatonând; încă nu aflase că, la Mavrodin, mai bine nu deschizi gura dacă nu ştii precis ce vrei să spui.

— De, tovarăşe Mavrodin, cum să vă...

— Aşa, direct. Şi pe-a dreaptă.

— Băieţii n-ar fi răi...

— „N-ar fi răi, dacă ar fi buni”? Spune, Manole, nu te mai codi, că „diagnosticul” face parte din meserie!

— S-ar putea... adică se poate face treabă cu ei, dar... sunt încă „băieţi”, niciunul nu şi-a sorbit gălbenuşul...

— Păi... să şi-l soarbă!

Ce să obiectezi la o asemenea rezoluţie? Şi cine nu doreşte?

Discuţia are loc în loja oficială a arenei ce va găzdui peste câteva minute finala de „simplu” a campionatului naţional. Corbeanu roteşte privirile peste tribune. Nu-l bucură locurile goale - multe, prea multe pentru disputa celor mai buni jucători din ţară - dar undeva, în fundul sufletului, licăreşte mândria pentru vremurile când prezenţa lui Manole Corbeanu în teren transforma finala într-un eveniment, când procurarea unui bilet era o problemă, când plopii şi balcoanele blocurilor din jurul arenei erau luate cu asalt. Ce vremuri! „Dar... nu rostesc cumva prea des cuvintele astea? Că doar nu-s terminat, mai am o bucată bună de viaţă înainte... Dacă apuc... dacă am timp... dacă mă vor înţelege şi mă vor lăsa... poate că tot aici, tot în aceste tribune, acum goale, publicul se va înghesui din nou, va aplauda, va ovaţiona ca atunci... Timp! Of, dacă ar fi timp...”. Vocea lui Mavrodin îl aduce la realitate.

— Din ce-ai văzut până acum, spre cine înclini?
— În primul rând, finaliştii. Sunt cei mai buni. Pe urmă... Gruia.
— Gruia? A pierdut finala mică prosteşte!
— Aveţi dreptate, dar una e să fii prost şi alta să pierzi prosteşte. Are stofă mai bună decât învingătorul. E şi mai tânăr... Trebuie lucrat.
— De, ştiu eu? S-ar putea să ai dreptate. Ce zici, Racoviţă?
— Florin e băiat serios. Eu aş fi pentru...
— Ne mai gândim. Deci... cam atât?
Corbeanu oftează; din păcate, oricum i-ai lua, oricum i-ai suci, ăştia sunt, tot la ei ajungi.
— Cam atât. Asta-i marfa! Terenul nu minte... Acolo, în teren, e adevărul. Doar i-aţi văzut pe toţi.
— Păi, atunci... Gruia?
— Am zis „terenul”, nu tabela de scor. Rezultatul mai înşală uneori. Terenul - niciodată, dacă ştii să vezi...
— Asta cam aşa e... Vasăzică, Marinache, Grigoraş, Gruia...
Deci, s-a ajuns la nume. Manole n-ar fi dorit, dar dacă Mavrodin a împins discuţia aici... încearcă să judece repede: e bine să spună acum sau să aştepte alt moment? Să-l prindă odată în altă dispoziţie, să-i explice, să se facă înţeles mai... Dar când? Şi dacă, între timp, se pomeneşte cu zarurile aruncate? Nu, e riscant; mai bine acum.
— În legătură cu lotul, aş mai avea o idee...
Nu şi-a ales bine momentul. În tribună a apărut singurul om care-l putea împiedica prin simpla sa prezenţă să vorbească liniştit, să se concentreze, să se gândească bine la ce spune, să încerce să conducă el discuţia - în măsura în care asta e posibil. Nimic de făcut, din păcate; Mihu e acolo.
Abrudan a venit, într-adevăr, la finală; dar ca spectator. Îşi caută loc; de fapt, încearcă să aleagă zona, că locuri... câte vrei! Acum răspunde la saluturi în dreapta şi-n stânga. Mâini ridicate, mâini fluturate, mâini care-l cheamă să vină şi să se aşeze acolo... Semne de prietenie din toate colţurile tribunei, din mai toate pâlcurile răzleţite în amfiteatrul de beton. Racoviţă şi Perovici îi trimit şi ei câte-o strângere de mână, de la distanţa lojei oficiale, invitându-l. Mihu răspunde, mulţumind tuturor cu uşoare înclinări din cap. Nu este singur; în clipa asta o ajută pe Ioana să se aşeze, aşternând în prealabil o batistă curată peste gradenele pline de praf.
Corbeanu a rămas cu fraza neterminată. „Bine că n-am apucat să spun mai mult...”. Dar pe Mavrodin îl frământă atât de mult lotul şi tot ce se

leagă de el, încât nu poate lăsa în suspensie un gând pe tema asta:
— Ce idee?
Noroc că cei doi finalişti îşi fac apariţia în teren.
— Să-i urmărim pe băieţi... Vă spun eu... De fapt, nu m-am decis încă. Vă explic...
— Dacă „e de bine”, nu pierde vremea! Acum, orice ne poate ajuta - chibzuim şi facem!
— În două zile, vin la dumneavoastră, dacă mă primiţi.
— Să „te primesc”? Ce vorbă-i asta? Te aştept, Manole! Toamna bate la uşă... Iar la toamnă, morţi-copţi, trebuie! Înţelegi? Trebuie!
Cum să nu înţeleagă, de vreme ce numai la calificare se gândeşte din clipa când Racoviţă l-a făcut să priceapă la ce s-a înhămat?! Soluţia... Să fie oare o soluţie gândul lui? Nimeni nu poate pune mâna-n foc. Alta mai bună, de unde? Sigur, va munci, pe brânci va munci, dar dacă puştii clachează? Apoi, una e pregătirea, munca, alta-i valoarea. Nimeni nu ştie mai bine ca el ce-nseamnă *clasa*, cum te scoate din impas siguranţa de sine, experienţa, credinţa în tine însuţi... „Bun, s-ar putea să nu fie o soluţie, dar rămâne o justificare... Clar; trebuie să încerc. Trebuie să-i conving pe toţi”. Scuzându-se pentru minutele de absenţă, părăseşte loja oficială, îndreptându-se cu paşi hotărâţi spre Abrudan. „Păcat că nu e singur, poate...”. O înclinare nici prea ceremonioasă, dar nici indiferentă, exact atâta cât să flateze femeia căreia îi sărută mâna, apoi o strângere de mână viguroasă, ca între sportivi, şi... cei doi bărbaţi se privesc ochi în ochi. Deci nu distanţa a fost de vină atunci, la terenul cu iederă... Formidabil! Şi de-aproape e la fel! Cum se poate ca nimic, dar nimic din fizicul unui om să nu trădeze anii trecuţi peste el? Nici corpul, nici faţa, nici expresia ochilor - sub privirile cărora el, Corbeanu, îşi reprimă instinctiv, acum ca şi altădată, aerul uşor ironic, uşor neserios, de om care „a trăit totul” şi nimic nu i se mai poate întâmpla. „Mai bine că nu e singur... Când sunt numai cu el, mă fâstâcesc ca un ageamiu...”.
— Vă deranjez doar o clipă, domniţă...
La gestul Ioanei („Nu ne deranjaţi deloc; poftiţi, staţi cu noi!”), Manole se aşază.
— Bine te-am găsit, Mihule. Nu ne-am mai văzut de-un car de ani.
Abrudan tocmai a terminat şi el „examenul” pe care nu s-a putut abţine să-l facă - la fel de rapid, dintr-o privire - dar nu cu aceleaşi rezultate.
— Bine-ai venit. Eu... te-am mai văzut; pe la televizor, prin ziare...

— A-nţărcat! De vreo trei ani, gata! Dar nu mă plâng... Am rupt destule foi din calendar cu racheta-n mână.

— Calendarul e înăuntru, Manole, în noi... Nu te lua după ce scriu sau ce zic alţii.

— La mine, ce scriu şi ce zic alţii coincide cu ce simt eu; îmi ajunge. Dar uite, tot nu mă potolesc; m-au adus la „naţională”.

— Am auzit. Succes!

Corbeanu mulţumeşte cu un gest din cap pentru urare, dar gestul se transformă repede într-un balans care, întărit de ridicarea dubitativă a umerilor, capătă un sens mai apropiat de frământările lui.

— Ştii tu cum e cu succesul... Cât de greu, cât de relativ...

— Greu o fi, dar... relativ? Ori e, ori nu e!

— Măcar de-ar fi... Tu de ce nu mai joci? Mă aşteptam să te văd în teren.

— Îţi răspund citând un clasic: a-nţărcat.

— Nu se compară, Mihule! Între noi sunt cinci ani, parcă... Tu nu eşti uzat. Şi sunt sigur că nu numai vârsta... Poate firea, poate echilibrul, poate felul tău de viaţă, nu-mi dau seama ce... Ai ştiut să te conservi.

— Am ştiut eu, m-au mai ajutat şi alţii... Abrudan îşi regretă cuvintele de cum le rosteşte.

„Omul a venit să mă salute, şi eu... poftim! Am ajuns mai rău decât o cucoană isterică... Ce m-a apucat? De ce aluzii, de ce răutăţi? Şi în fond - la ce bun chiar explicaţii pentru poveşti vechi? De data asta... chiar am încheiat capitolul; definitiv! Altfel înnebunesc...”. Priveşte din nou în ochii lui Corbeanu, acum însă pentru a-l linişti. Nu, nu va zgândări miezul fierbinte al vechii lor relaţii, ba chiar s-a hotărât să-l răcească de tot, să poată discuta despre tinereţea lor senin şi degajat, fără complexe, fără ranchiună, fără regrete!

De fapt, a fost şi frumos, nu? Dacă anii aceia nu i-ar fi oferit nicio satisfacţie, probabil nu i-ar fi acceptat; nu probabil, sigur! Şi-atunci? Acum, vocea lui Mihu sună altfel, mai cald, mai apropiat:

— Ştii câţi ani am, Manole? Treizeci şi... Corbeanu îi taie vorba; şi el parcă şi-a regăsit verva, siguranţa de sine:

— Taci, să nu te-audă domnişoara!

Mihu zâmbeşte. „Şi Manole e neschimbat, dar pe dinăuntru”...

— Domnişoara ştie. Nu-i aşa, Ioana?

— Treizeci şi opt, parcă... precizează fata, zâmbind şi ea.

— Cu „bătaie”. Vezi, Manole? Aproape patru decenii! Când Wimbledonul se câştigă la 17 ani, când aici, pe teren, finaliştii nu au, la un loc, 40 de ani, cum să vin la naţionale cu anii mei? Ai zis bine: gata, ajunge! E păcat să te faci de râs la bătrâneţe.

Cineva din tribuna opusă face semn cu mâna, spre grupul celor trei; Ioana răspunde şi se ridică, scuzându-se:

— Vin imediat...

Abrudan, acum singur cu Corbeanu, îşi continuă gândul, arătând spre terenul pe care „încălzirea” se apropie de sfârşit:

— E vremea lor, Manole. Ajută-i, dacă poţi. Şi poţi, nu mă îndoiesc. Creşte-i... Puştii ăştia să fie copiii tăi...

— Ne-am luat cu vorba şi nici nu te-am întrebat: ce face Iliuţă?

— Creşte, ce să facă?

În vocea lui Abrudan s-a strecurat ceva. Corbeanu simte; spune, stânjenit:

— Mihule, de mult vreau să... Te rog să mă ierți Când s-a stins Dorina, eu... eu am aflat târziu, foarte târziu, eram prin Suedia... Nu ţi-am scris, nu ţi-am telefonat... Tras în toate părţile şi neglijent, cum mă ştii... Pentru asta, te rog acum, omeneşte te rog, să mă ierţi... Crede-mă, am fost cu sufletul lângă durerea ta. Ştiu, condoleanţele nu învie niciodată pe nimeni, dar când vin din inimă - şi te rog să nu te îndoieşti de asta - parcă alină... Primeşte-le acum.

Mihu înclină capul, mulţumindu-i cu un gest simplu.

— De fapt, cum s-a întâmplat?

Au trecut aproape doi ani de-atunci, dar Mihu n-a reuşit încă să discute cu cineva despre moartea soţiei sale. Nu poate nici acum.

— Iartă-mă şi tu, Manole... înţelege-mă... Altă dată, poate.., S-a dus, în floarea vârstei... Ce să-ţi spun? Moartea e ca viaţa; n-alege. Sau alege prost.

Nu, acum vorbele rostite cu voce uşor voalată de durere nu conţin nicio aluzie; Corbeanu simte, ştie. Şi înţelege că drumul spre Abrudan a rămas deschis.

— N-am vrut să-ţi răscolesc suferinţa, Mihule; departe de mine...

Pe teren, arbitrul cheamă „combatanţii” la mingea inaugurală. Manole se ridică; din loja oficială îi fac semne Mavrodin, Racoviţă, Perovici...

— Mă duc să muncesc. Ştii... aş avea o vorbă cu tine.

— Rămânem după meci...

— Nu, nu aici.

— Când vrei. Uite cartea mea de vizită, mă găseşti ori acasă, ori la institut. Şi Abrudan scoate din port-vizit un dreptunghi alb, de carton. Vârând cartonaşul în buzunar, Corbeanu completează.:

— Sau la Herăstrău, sub iederă.

La gestul de surpriză, Manole adaugă repede: Nu te supăra! Şi nu-ţi fie teamă; ştii bine că nu sunt un matinal.

Apoi urcă scările în fugă.

„E de groază! Cum dai într-o minge, cum ştie tot Bucureştiul! În fond, n-are decât! ”încearcă Abrudan să-şi minimizeze reacţia la replica lui Corbeanu. Îl deranjează totuşi faptul că „se ştie”. N-ar fi putut spune de ce, dar îl deranjează... Nu doreşte să i se amestece nimeni în viaţă. Aşa a hotărât el să şi-o facă; n-are voie? Când s-a retras, când nu l-a mai interesat părerea altora... „Cinstit - chiar nu m-a mai interesat?” Asta-i altă treabă, şi e treaba lui, îl priveşte! Cert e că de doi ani nu mai joacă pentru public, nu mai vrea rumoarea tribunelor, nici ceremonialul deschiderilor festive, nici satisfacţia victoriei, nici cronica din „*Sportul*”, nici comentariile de-a doua zi, din atelier, nici strângerile de mână, telefoanele... Şi nici decepţiile, mai ales decepţiile... „Bine, dacă vrea să ştie, într-o zi chiar am să-l invit! Cum răsare soarele... Să-l văd moţăind, pe bancă...”.

Lângă el se aşază Gruia, negru de supărare..

— Bine, măi, Florine, cum te-a bătut Chivu? Cum ai putut pierde locul al III-lea?

— Ca un deştept! Lăsaţi-mă-n boii mei, nea Mihu, sunt destul de cătrănit şi-aşa...

— Fă-mă să înţeleg: ce-ai păţit? Ce s-a întâmplat?

— Simplu: m-am băgat în „ţăcăneala” lui. Poate că, dacă eraţi pe bancă, să strigaţi la mine, să mă treziţi din... O înjurătură bună îmi trebuia! E posibil? În cinci seturi, am venit de patru ori la fileu! Parcă-mi tremurau picioarele. M-a ţintuit pe fundul terenului şi m-a tocat mărunt, cu „dreapta-stânga, stânga- dreapta”, aşteptând să greşesc...

— Şi tu, cavaler... ai greşit până l-ai suit pe podium! Măăă, tinereţe, dacă nici la 19 ani nu îndrăzneşti, nu ataci, atunci când?

— Dac-aş intra în clipa asta pe teren cu Chivu, jur că nu mi-ar lua un set! Dar ce folos... E plină lumea de deştepţi „după”... Dumneavoastră de ce n-aţi participat?

— Să spuneţi, la sfârşit, că v-aţi băgat în „ţăcăneala” lui moş’ Abrudan?

— Ehe, altă mâncare de peşte! Îi ştiu pe toţi de-aici, că doar joc cu ei toată ziua: anul ăsta n-avea cine să vă bată, pe cuvânt! " Pun pariu că, dacă faceţi trei seturi la rând, cu Marcel, cu Andrei şi cu mine - dar la ambiţie! - nu pierdeţi niciunul.

Lui Abrudan îi sclipesc ochii.

— Uite o idee! Vă stau la dispoziţie... „Prospectează piaţa", fixează ziua, ora, anunţă-mă şi... joc. Dar într-o după-amiază, să nu ne preseze ceasul; şi numai după iederă, să nu vadă nimeni masacrul...

Băiatul începe să râdă, uitându-şi supărarea:

— Masacrul cui?

— Vedem noi...

— Gata, nea Mihu! Dacă vă iau setul, pentru mine contează mai mult decât locul al III-lea aici...

În teren, finala se îndreaptă încet, dar sigur, către victoria lui Grigoraş, scontată de altfel. Băieţii nu se mişcă rău, lovesc destul de tare, nici tehnica nu le lipseşte; ceva tenis se vede... Din când în când, execuţii de fineţe reuşite ori acţiuni temerare de atac animă tribunele, stârnind aplauze. Pe măsură ce deznodământul se apropie, devine însă tot mai clar că spectatorii care n-au luat azi drumul stadionului n-au pierdut mare lucru. Există, probabil, un presentiment colectiv al evenimentelor - al autenticelor evenimente sportive - care umple tribuna chiar atunci când nu evoluează vedete internaţionale sau cine ştie ce capete de afiş. Există ceva care te scoate din casă, te ia de la treabă, te face să laşi orice, aducându-te la stadion pe scara tramvaiului sau a troleibuzului, numai să nu pierzi meciul despre care mâine - simţi tu! - va vorbi toată lumea... Nu, niciunul din puţinii spectatori prezenţi acum la finală nu trăieşte impresia unui asemenea eveniment. Prea multe greşeli, prea puţină îndrăzneală, totuşi - cu acoperire în joc, prea puternic înrădăcinată şi prea vizibilă, la cei doi jucători, conştiinţa propriei nesiguranţe pe elementele cu adevărat dificile ale tenisului. Şi prea multă resemnare; „ăsta sunt, asta ştiu, asta pot, asta fac!” - parcă spun gesturile, mimica, atitudinea celor doi, mai ales după greşeală.

Mihu priveşte, cântărind totul. Încearcă să judece cât mai obiectiv. „Ce le lipseşte? Munca... asta sigur; dar numai munca? Uite, la greşeala asta... cum ar fi reacţionat Corbeanu? În primul rând, Manole n-ar fi făcut-o. Lovea din alergare mai bine decât de pe loc. Dar dacă, totuşi, greşea? Ei bine, ar fi strâns din dinţi, repetându-şi ca un apucat: «Sunt bun, sunt bun, sunt bun... Sunt mai bun ca el; acum nu mai greşesc!». Şi nu mai greşea. Ba, te pomeneai cu un retur, de nu vedeai mingea! Pe când Andrei, uite: ridică privirile neputincios! Din conştiinţa neputinţei n-a ieşit nimic, niciodată... Dar... probabil că, pentru a-ţi spune singur «sunt bun, sunt bun» şi pentru a crede, chiar trebuie să fii”.

— Ai spus ceva, Mihule?

Ioana, revenită lângă el, îl priveşte întrebător. Mihu zâmbeşte şi se scuză, încurcat; de-abia acum realizează că - fără să vrea, fără să ştie - gândul s-a transformat în şoaptă.

— Nu, nimic... La vârsta mea, omul începe să vorbească singur...

— Moşule!

Este şi ironie, şi tachinare, dar parcă mai mult alint în replica Ioanei.

La punctul său de observaţie, Corbeanu rumegă aproape aceleaşi gânduri, dar - absolut explicabil - nu cu aceeaşi detaşare. „Va fi greu cu copiii ăştia... Stofă au, dar până la Juanito şi Lopez, mai va!...”

Finala s-a încheiat. Combatanţii îşi strâng mâinile, peste fileu, Marcel - bucuros de victorie, Andrei - aproape consolat cu gândul că nici să fii al doilea din ţară nu-i de lepădat.

Corbeanu priveşte scena, furios. „De ce nu plânge? De ce nu-şi muşcă mâinile? Dacă n-a venit să câştige, de ce-a mai venit?”. Arbitrul anunţă la microfon festivitatea de premiere, dar puţinii spectatori din tribune se grăbesc spre casă ori pleacă să se plimbe prin parcul înverzit ce înconjoară arena; ziua e superbă, parcă invită la plimbare. Lângă cei doi finalişti n-au rămas decât familiile, prietenii şi câţiva puştani amatori de autografe sau de mingi uzate.

Mihu pleacă printre ultimii; îşi ia rămas-bun de la Florin, amintindu-i cu un gest convenţia, apoi o ajută, atent, pe Ioana să coboare scările.

— Când mă gândesc ce nebunie era pe vremea noastră!...

— Pe vremea voastră... Bunicule! Nu ştiam că şi bărbaţilor le place să cocheteze cu vârsta...

— Le place, dar... invers!

Mihu râde cu poftă. Azi se simte bine, parcă eliberat de ceva, parcă uşurat de-o povară. „Să fie de vină femeia de lângă mine? E minunat de frumoasă... Poate, ziua asta superbă? Sau discuţia cu Manole? Ori constatarea că, uite-aşa, la vârsta mea şi nepurtat prin competiţii, încă nu mă dau pe-un campion? De fapt, nu contează...” Nu contează? Ba uite că... Egoist n-a fost niciodată, e un fapt notoriu, dar acum, rezultatul autoexamenului, neintenţionat şi abia recunoscut faţă de el însuşi îi dă o stare de bine. Până şi la „ce-a fost” se gândeşte altfel. „E minunat să poţi privi trecutul eliberat de... Numai de m-ar ţine! “.

Întâmplare? Din partea opusă, acum se apropie o femeie blondă, înaltă, suplă, care şovăie dacă să-i prindă sau nu privirea, neştiind cum i se va răspunde. Este Laura. Mihu o salută, femeia răspunde, grăbind pasul pentru a nu ajunge odată cu cei doi la porţiunea îngustă din capătul scărilor. Schimbul de saluturi sau expresia uşor schimbată a feţei lui Abrudan a stârnit curiozitatea Ioanei? Greu de răspuns... De fapt, trebuie neapărat un motiv pentru a stârni curiozitatea unei femei? Cert e că Ioana întreabă:

— Cine e?

— O cunoştinţă veche...
— Bravo! Văd că moşii au o groază de amintiri...
„Nici nu ştie Ioana cât de bine a brodit-o“. Aşa s-a simţit dintr-odată: bătrân, teribil de bătrân... Şi din nou vulnerabil la regrete vechi, la mâhniri ascunse, nici lui însuşi mărturisite. Laura se depărtează pe aleea străjuită de castani; lângă el - o femeie cel puţin la fel de atrăgătoare, arhitectă, din partea căreia primise nenumărate dovezi de simpatie, de interes... Afară e frumos, soare, cald: azi totul a fost atât de bine, dar... acum de ce nu mai e? „Laura mă iubeşte, m-a iubit mereu. N-am ştiut cât de profund... însă acuma ştiu. Dar eu? Ce simt pentru ea? Dacă mi-e indiferentă, de ce mă tulbură prezenţa ei? Un telefon şi, probabil... am fi venit împreună la finală; nu cred că m-ar fi refuzat... Dar... iată-mă lângă Ioana”. Aci, pe firul gândului, scapără o scânteie. „De fapt, nu eu am chemat-o pe Ioana, ea m-a luat... Sunt invitatul unei femei superbe şi mă uit după alta, pe care eu n-am invitat-o... n-am simţit nevoia s-o invit”... Chiar n-a simţit? „Prea multă complicaţie! Ce vreau, de fapt?”
Mihu nimerise, în sfârşit, întrebarea-cheie. Deocamdată, întrebarea; răspunsul... Ştie un singur lucru: că vrea din tot sufletul să uite, să uite tot, aşa cum - până azi - nu reuşise decât în faţa planşetei de lucru sau cu racheta-n mână, pe terenul său ascuns de iederă. În dimineaţa asta i s-a părut că nu e greu sau, mă rog, că e posibil... Că e suficient să te împaci cu tine însuţi, să închei conturile vechi, să trăieşti în prezent. Dar ce te faci când şi prezentul îţi ridică întrebări ale căror răspunsuri se leagă de ce-a fost odată? Sau de ce n-a fost, pentru că...
Vocea lui Corbeanu răsună din urmă, oferindu-i prilejul să rupă şirul rândurilor:
— Ce zici, Mihule?
Corbeanu e lângă ei. Toţi trei pornesc mai departe, în pas de plimbare.
— Ce să zic? Tot meciul numai la tine m-am gândit.
— Şi, eu... tot la mine. Ce le lipseşte, Mihule? Cred în ochiul tău; spune-mi ceva! Vom discuta noi, pe-ndelete, dar acum... aşa... prima impresie.
— Ştiu eu? Prea e totul aşezat, prea e totul normal la copiii ăştia! Normal să-ţi „iasă” câte o minge, normal să greşeşti, normal chiar să pierzi... L-ai văzut?
— Pe perdant? Da, domnule! Îmi venea să-l mănânc!
— Vezi? Asta n-au: nebunia! Nebunia muncii, nebunia curajului, a sfidării imposibilului, a sacrificiului, a uitării de sine - dacă trebuie...

— Aşa e! Dacă şi tu ai simţit-o, înseamnă că asta e! Şi... ce crezi: se mai învaţă?

— Nu ştiu, Manole. Poate... poate se insuflă...

— Ai reţeta? Dacă ai reţeta, o brevetăm! Corbeanu s-a aprins, dar de-abia acum e simpatic. Scuzaţi-mă, domniţă, vă plictisesc şi la plimbare cu ale mele, dar eu şi Mihu...

— Nicio problemă... Ştiu că vă cunoaşteţi de mult. Şi-apoi... am venit la tenis, nu?

— Eşti amabilă, Ioana, îţi mulţumesc, intervine Mihu. Reţeta, Manole, n-o ştie nimeni, dar eu zic s-o încerci pe asta: iei prezentul aşa cum e, că altul n-ai, şi amesteci puţin din nebunia trecutului, dar numai atât cât să nu te încurce... Cât să nu te oprească la „a fost odată”... înţelegi? Atât cât trebuie pentru a scoate din combinaţia asta un viitor. Ce zici? Totul e să brodeşti proporţiile...

Enunţând în glumă „formula”, Mihu nu vorbise cu şi pentru Corbeanu - şi, desigur, nu numai la tenis se gândise - ci cu sine şi pentru sine.

Manole îi mulţumeşte în gând. „Asta şi vreau să încerc, Mihule; nimeni nu mi-ar fi rezumat ideea mai exact şi mai plastic. Acum, totul e să fie de acord... trecutul; să se lase amestecat”.

Dacă cei doi bărbaţi şi-ar fi putut citi gândurile, ar fi constatat cu surprindere că dialogul nerostit se „leagă” mai strâns chiar decât cel exprimat, până atunci, în cuvinte.

8

Niciun impresar autentic n-ar fi lucrat mai prompt şi mai eficient decât Florin Gruia. După câteva zile de la finală, „terenul cu iederă” găzduieşte ineditul turneu botezat în glumă de către băieţi „meciul Abrudan - restul lumii”.

De glumit, s-a glumit înainte sau, mai exact, până la „încălzire”; după asta era clar că se va lupta fără menajamente. Aşa a şi fost.

Acum, Andrei Marinache aşteaptă nervos serviciul lui Mihu, la minge de ghem şi set pentru acesta din urmă: 40-15, după ce - cu toate eforturile, cu toată concentrarea, cu tot ce ştie şi poate puştiul la ora asta - n-a reuşit decât trei ghemuri faţă de cele cinci câştigate de Mihu. Locul al II-lea la «naţionale»! Mai mare ruşinea... Pe bancă, Florin şi Marcel urmăresc înfruntarea din teren, cu sentimente diferite. Gruia... a scăpat; bătut, dar cu

patru ghemuri câştigate. „Nu i-am luat niciodată atâtea în primul set; doar către sfârşitul jocului, când se lungeşte disputa şi e cald afară, de i se mai domoleşte serviciul şi «dreapta»... în sinea lui, ba chiar în discuţia cu ceilalţi doi colegi de generaţie, pariase pe Mihu; în toate seturile. Pe teren s-a bătut ca un leu să-şi infirme pronosticul... N-a fost chip. „Ce fel de nervi o fi având? Se adună exact când e nevoie, câştigă punctul când îi trebuie!“. Greu de înţeles cum cineva poate regreta atât de profund înfrângerea, bucurându-se, în acelaşi timp, cu atâta sinceritate, pentru succesul adversarului său... Totuşi, asta simte Florin aşteptând lovitura lui Mihu.

— Ready!

Abrudan serveşte, cu serviciul său „de zile mari” (colţ exterior), dar Andrei a pornit într-acolo „la noroc”, pe direcţia bănuită, întocmai cum - la fotbal - plonjează uneori portarul la penalty. A ajuns mingea; returnează, însă forţa loviturii şi faptul că a răspuns din alergare imprimă returului său o traiectorie prea înaltă. Mihu e deja lângă fileu; smeciul sec, o simplă formalitate - îndeplinită exemplar - pune capăt setului. Abrudan îşi aşteaptă partenerul, îi strânge mâna, bătându-l pe umeri fără nimic ironic sau măcar condescendent în gest:

— N-a fost rău... Ai pierdut momentul psihologic. N-ai simţit? la 3-3. Apoi, către ceilalţi doi, de pe bancă:

— Doi-zero, tinereţe! Hai, acum să-l vedem pe campion!

Marcel intră în teren nu foarte liniştit pentru ce-l aşteaptă, în timp ce Andrei se aşază pe bancă, sufocat de efort.

— Nu vă odihniţi puţin, nea Mihu? După două seturi e reglementară şi o pauză de 10 minute...

— La oasele mele bătrâne, măi copile, dacă stau... aleluia! De pe bancă, Florin se înfurie în glumă:

— Ia uite, dom’le, ne ia set la 4 şi set la 3, ne înşiră pe bancă, leşinaţi de oboseală, şi-i tot dă zor cu bătrâneţea! Marcele, în tine ne e speranţa: spală tu obrazul generaţiei!

Marcel zâmbeşte, însă mai mult pentru a-şi face curaj. Ar vrea, cum să nu, dar ce-a văzut până acum l-a cam pus pe gânduri...

— Dacă nu vreţi odihnă, aş cere eu cinci minute de „mingi”... M-am cam „răcit” pe bancă. Se poate, nea Mihu?

— Evident! Luaţi aminte; aşa se pregăteşte un meci, nu intri oricum... Bravo, Marcele. Ia-l în primire, Florine!

...Campionul şi-a terminat „încălzirea”, care i-a fost de bun augur. Setul se încinge, mai dârz şi mai spectaculos decât celelalte. În minutele petrecute pe bancă, Marcel a avut timp să analizeze jocul lui Abrudan; avizat, băiatul îşi apără şansa cu atâta vigoare, cu atâta convingere, de parcă a adunat toată ambiţia colegilor săi care urmăresc de pe bancă un joc aşa cum nici pe departe nu oferise finala campionatului naţional. Adversarii merg până la 6-6, „cap la cap”; aici, Marcel - cavaler - întreabă:

— Vreţi „*tie break*”, nea Mihu?

— Nu, Marcele, jucăm normal. E frumos că m-ai lăsat pe mine să aleg, îţi mulţumesc, dar... sper să termin în picioare.

...N-au trecut nici zece minute şi, iată, Grigoraş regretă că n-a insistat pentru „*tie break*”; poate, concentrând finalul pe un singur ghem, i-ar fi rămas o şansă, că la set normal... Când a propus „*tie break*”-ul, băiatul îşi dorise din tot sufletul să fie refuzat, să se lungească jocul. „Nu se poate, are o vârstă, este după 19 ghemuri; apoi alte 12, cu mine... Trebuie să-l lase picioarele, mâna, braţul, plămânii... că la nervi - nicio speranţă! Nu să se blocheze; nu să se sufoce; măcar s-o lase mai uşor cu serviciul, ori cu venitul la fileu...”. Numai că, pe bătrânul Abrudan nu-l lasă nimic. E 7-6 pentru el, se află la serviciu, are minge de ghem şi de set, la 40-30.

— Avantaj serviciu! Set-bol, meci-bol!

— Ready...

Mihu îşi şterge fruntea inundată de transpiraţie cu mâneca tricoului, şi ea, udă leoarcă -, lipeşte piciorul de linia albă, se concentrează puţin, aplecat, apoi respiră adânc, se înalţă... Aruncarea mingii, arcuirea, lovitura năprasnică, scurtă, seacă. Marcel încearcă să returneze pornind ca Andrei, în finalul setului anterior, „la anticipaţie”, spre colţul exterior al careului, unde a văzut că obişnuieşte Mihu să-şi plaseze serviciul as în clipele decisive. Numai că, acum, locul ales a fost colţul opus, cel din centrul terenului, iar ţinta a fost atinsă matematic. Punct, ghem, meci, turneu. Pe bancă, Florin şi Andrei - eliberaţi de complexe - aplaudă entuziasmaţi. Nu, nu-i nicio ruşine să te bată cineva care joacă un asemenea tenis!

Dar nu numai pe bancă jocul lui Mihu a stârnit entuziasm. Undeva, deasupra desişului de iederă, cocoţat pe scara rămasă lângă gard, mai există un spectator a cărui satisfacţie la cele văzute o întrece cu mult pe-a băieţilor. Corbeanu, strecurat la vechiul său punct de observaţie, de unde-a urmărit ultimele două partide, se felicită pentru faptul că a aflat, că a venit, că a văzut, că e aşa. „Clar, niciodată nu a prins o asemenea formă! Sau... nu mai

ţin eu minte? Doar mi-a luat atâtea partide; la ce bun să mă mint? A fost întotdeauna foarte bun, şi este... Dar serviciul... Oare servea aşa? Parcă pune mingea cu luneta. E sigur pe el, nu greşeşte, rezistă... Trei seturi, cu trei băieţi proaspeţi, stârniţi, ambiţionaţi... Ce mai, e nebun! Dă, Doamne, să fie până la capăt...”.

Corbeanu coboară scara, în grabă; a întârziat. Şi apoi, nu vrea să rişte o întâlnire; nici cu puştii, nici - mai ales - cu Mihu. Terenul şi momentul discuţiei vrea să le aleagă el.

Mihu a terminat, într-adevăr, meciul „în picioare”, cum a promis, dar acum, după ce a dat mâna cu Grigoraş - adunându-şi puterile ca să încropească o „strângere viguroasă”, de învingător - se simte vlăguit. Drumul până la bancă i se pare nesfârşit. Se aşază, rămânând mai bine de un minut cu capul în mâini, în timp ce Florin, Andrei şi Marcel declanşează „la cald” analiza meciului - întotdeauna „lung prilej de vorbe şi de ipoteze”, cum spune poetul... Calul de bătaie - evident, Grigoraş.

— Ai avut setu-n mână, deşteptule! 6-6 şi minge de ghem; ce mai vrei? Când mai prinzi aşa ceva la nea Mihu? Poate când o să joace cu tine prin corespondenţă!

— N-am putut! Doar aţi fost aici, pe bancă, şi-n teren. E ca la zid; tot ce dai, se-ntoarce! Cu dreapta nu iartă, pe stânga dă ca pe dreapta, serveşte cum aţi văzut, aleargă, smeciază... Ce să-i fac? Şi dacă sunteţi deştepţi, de ce nu v-aţi câştigât voi setul?!

Mihu scoate capul dintre mâini, îndreptându-şi spatele.

— Au dreptate, Marcele; tu eşti campionul, să nu uiţi asta niciodată! Dar nu-ţi mai face reproşuri; ţi-ai onorat condiţia, ai luptat, ai fost mai aproape decât crezi... Azi m-ai avut în mână. Dacă nu punctam din serviciu, pierdeam setul... N-ai simţit?

Grigoraş a uitat toată supărarea; chiar şi reacţia la precizarea lui Mihu („Adică ce vrea să spună? Ce, eu nu ştiu ce înseamnă campion?”) s-a topit în faţa „*fair-play*”-ului acestui om care, deşi învingător, recunoaşte cinstit că a fost la un pas de înfrângere, că numai un ultim efort şi un dram de şansă - doar punct din serviciu nu faci când vrei! - l-au scos cu faţa curată. „Da, dar... acel ultim efort puteam să-l fac eu! Mai tânăr, odihnit, în plin sezon competiţional - deci antrenat... Nu, n-am nicio scuză. Iar cu şansa... Ce, mie mi-a interzis cineva să servesc «as»? Eu n-am voie?” Oricum, cuvintele lui Mihu vin ca un balsam. De regulă, cine bate vrea să lase impresia că a bătut lejer, că de-abia de-acum încolo el ar fi... Dar Abrudan,

prăbuşit pe bancă, îi spune cu voce gâfâită că „i-a fost în mână”, că i-a lipsit un punct ca să... Marcel e cucerit. Acum înţelege de ce Florin le-a împuiat capul cu „nea Mihu”... Şi joacă... jos pălăria!.

— Chiar aşa, nea Mihu? Totul a stat într-un serviciu? Într-un punct?

— Chiar aşa, tinereţe... Dar l-am făcut! Să nu uiţi nici asta.

Mihu se ridică de pe bancă, scuturând braţele, flexând uşor picioarele, rotindu-şi capul cu mişcări lejere, de relaxare. Urmele efortului sunt încă vizibile pe faţă, în respiraţie.

— Dar ştiu că m-aţi întins...

Cei patru pornesc spre vestiar. După duşul fierbinte, reconfortant, nea Tache, îngrijitorul terenului, îi aşteaptă - nu din proprie iniţiativă, desigur - cu o surpriză: câteva sticle de bere brumate, acum scoase din „Fram”-ul său vechi, dar încă funcțional - după cum se vede...

— Ăsta e pariul, spune Florin, desfăcând sticlele. Speram să nu-l plătim noi...

— Ce pariu? N-am făcut niciun pariu.

— Vorba vine... Glumim şi noi. Pretext pentru hidratare, nea Mihu. Nu ştiţi? Tenisul e de patru feluri: pe zgură, pe bitum, pe iarbă şi... pe bere.

Abrudan neagă uşor, din cap:

— Când începe ăl pe bere, celelalte s-au terminat! Eu nu beau, mă iertaţi... Nea Tache, scoate o apă minerală, parcă ţineai...

— Gata, dom’ Mihu; vineee... și nea Tache dă fuga.

— O sticlă, nea Mihu, ce naiba! Că doar nu e palincă; e bere!

— Fiecare şi le ştie pe-ale lui. După efort, drept în cap se duce. Dacă nu v-am convins, să zicem atunci că... sunt cu maşina. Aşa e bine?

Cei trei băieţi schimbă priviri semnificative; e clar... Dar... cine poate? Cum să nu te-ndulceşti, după joc, cu o bere amară? Uite că unul poate! Şi e tocmai cel care le-a dat o lecţie de tenis. Întâmplare? Băieţii îl privesc, nedorindu-şi altceva decât să arate ca el spre 40 de ani, încolo... Şi să joace ca el acum.

Nea Tache a apărut cu apa minerală. În sfârşit, toţi au câte o sticlă în mână (cea cu bere, pregătită pentru Mihu, a „virat” rapid spre îngrijitor). Mihu toastează:

— Noroc... şi curaj, tinereţe!

Pentru că în tonul urării nu s-a strecurat nicio undă maliţioasă şi pentru că tuturor le e cumplit de sete, combatanţii „gâlgâie” cu voluptate, dintr-o suflare, sticlele, secondaţi de nea Tache - a cărui binecunoscută poftă de

bere nu mai trebuie stimulată cu efort. Până şi învinşii simt în clipa asta că a fost o după-amiază minunată.

...Aşa simte şi Corbeanu, în timp ce urcă scările Federaţiei, venit direct de la „terenul cu iederă”. Nu i-a fost uşor să amâne până azi discuţia cu Mavrodin, şi nici şedinţa biroului federal. Toţi îi cer componenţa lotului, strategia şi tactica „operaţiunii calificare”; toată lumea se grăbeşte - şi pe bună dreptate. Ce parcă el nu se grăbeşte? Oho, şi încă cum! Numără zilele!... Dar, a amânat şi... bine a făcut; acum are argumente. „Cheia e Mavrodin, el trebuie convins. Dacă mă susţine, am câştigat. Numai să nu-l fi enervat întârzierea...”.

Într-adevăr, Mavrodin aşteaptă împreună cu Racoviţă în biroul său nu foarte spaţios, dar frumos mobilat, în care cei invitaţi de el vin întotdeauna la ora fixată, ba chiar ceva mai devreme. Nu-i plac întârzierile, şi faptul că acum, ceasul de mână - consultat de câteva ori, la intervale scurte - îi arată că Manole trebuia să fie aici, îl irită. Noroc că omul aşteptat tocmai intră pe uşă,

— Vă rog să mă scuzaţi, dar... în interes de serviciu. O să mă explic...

Cei trei îşi strâng mâinile; buna dispoziţie a lui Corbeanu se dovedeşte, din prima clipă, contagioasă.

— Bună, Manole. Hai, ne-aşteaptă biroul federal... L-am trimis pe Perovici să-i mai ţină de vorbă, să-ţi acopere absenţa... Te-ai gândit? Spuneai ceva, de-o idee...

— Da, m-am gândit. Adică... m-am hotărât.

— Nu e rău să ştie omul ce vrea; asta-mi place. Totul e să vrea bine. Discutăm noi înainte?

— Chiar v-aş ruga...

— De acord. Spune, să vedem...

Cu substrat şi aplomb, Corbeanu deschide focul.

— Nu ,,să vedem”: să aprobăm!

Racoviţă priveşte cu teamă; ştie că Mavrodin nu prea e obişnuit cu un asemenea ton.

— Dacă e bine, aprobăm. Dar încă nu ştim ce. Mavrodin vorbeşte calm; asta e bine, gândesc la unison Corbeanu şi Racoviţă.

— Locul I, locul al II-lea, locul al IV-lea de la „naţionale”. Al III-lea nu mă interesează; jucător fără perspective.

Racoviţă răsuflă uşurat („nicio trăsnaie”...), dar Mavrodin nu mai înţelege nimic.

— Păi... care-i problema? Asta am discutat chiar atunci.

— Până aici, da. Urmează noutatea... esenţială. Corbeanu face o pauză, lungind-o intenţionat.

— Am nevoie de Mihu în echipă.

— Mihu? Care Mihu?

Mavrodin realizează, în sfârşit. Întreabă, ca şi cum nu-i vine să creadă:

— Abrudan?

— Da. Mihu Abrudan.

Racoviţă simte nevoia să intervină, să liniştească spiritele acum, cât mai e timp; ce-a auzit nu poate duce decât la tensiune, şi dacă totul începe cu nervi, cu nervi merge până la capăt. La capăt! Of, de s-ar vedea a doua zi după meciul cu Spania! Şi apoi... e ceva care nu-i sună rău în ideea lui Manole, cel puţin aşa cum o înţelege el, Racoviţă, în clipa asta... Spune repede:

— E drept, Mihu nu mai joacă de mult, dar... dar ştiţi că nu e rău gândit? Ceilalţi trei sunt necopţi... Ca al patrulea om, adică exact în ordinea indicată de Manole, eu aş fi de acord! E serios, integru, tenace, munceşte ca un drac, are influenţă asupra puştilor, ştie să-i strunească... Ce mai; partener ideal de „şmotru"! Totul e să accepte, că „sac de antrenament" a fost destul...

— De strunit copii ştiu să strunesc şi eu, tovarăşe Racoviţă. Am nevoie de Abrudan în teren. Să joace! E rândul lui Mavrodin să asiste la discuţie; o face cu interes deosebit.

— Manole, tu glumeşti.

— Nu glumesc deloc! Am argumente.

— Să-l chemi la lot, hai... înţeleg; dar să titularizezi un om care n-a mai jucat un meci oficial de doi ani?

— Abrudan îi bate pe toţi când şi cum vrea! E un jucător de excepţie, a sosit timpul să recunoaştem.

— Timpul? Timpul lui a trecut de mult! Cred că bate bine spre 40 de ani, dacă nu-i are!

— Are 37, m-am interesat. Racoviţă zâmbeşte superior, cu înţelegere subliniată.

— Şi... e puţin? Într-un fel, te înţeleg... Vă leagă atâtea amintiri, aţi trăit împreună atâtea bucurii pe teren...

— Eu am trăit bucurii pe teren; el nu. A stat pe bancă, a strâns din dinţi, şi-a muşcat mâinile de emoţie pentru mine şi pentru Rădoi. N-a vărsat un

strop de sudoare la vreun meci oficial; numai la antrenamente. Ba nu, mint; încălzirea o făceam cu el...

— Şi crezi că a sosit timpul să-ţi achiţi datoriile? Aşaaa... toţi avem prieteni, obligaţii... Iar dacă e vorba de foste glorii, mai bine joci tu, că tu chiar ai fost! Nu, Manole. O echipă cu obiectivul nostru nu se alcătuieşte pe sentimente şi amintiri!

Aici dorea Corbeanu să aducă discuţia. Răspunde hotărât:

— Pe argumente, tovarăşe Racoviţă! Cine e de vină că habar n-aveţi ce se întâmplă pe terenuri? Ştiaţi, de pildă, că omul despre care vorbim joacă aproape zilnic - şi uneori de două ori pe zi? Arătaţi-mi un tenismen de performanţă, la noi, care face antrenamentul lui Abrudan, la aceeaşi durată şi intensitate, şi-l mănânc! Ştiaţi că azi - nu mai de mult: azi! - a jucat câte un set cu Gruia, Marinache şi Grigoraş - dar pe viaţă şi pe moarte! - şi n-a pierdut niciunul? L-am văzut, tovarăşe Racoviţă. de asta am întârziat; am fost acolo, l-am văzut şi... nu-mi venea să cred! I-a sufocat, pur şi simplu! N-a cerut nici măcar minutele reglementare de odihnă între seturi, vă daţi seama? Va să zică, am un jucător care-mi bate toată naţionala şi eu îl las afară din lot tocmai pe el, pe cel mai bun, când mi se cere calificarea cu orice preţ?

Manole îşi trage sufletul, apoi continuă cu tot atâta convingere; simte că nu pledează în zadar.

— Aaaa, dacă ar fi turneu, cu meciuri zilnic, timp de-o săptămână sau mai bine, poate aş şovăi... Anii toarnă plumb în picioare, oboseala se adună, totuşi... Nimeni nu ştie asta mai bine decât mine. Dar aşa? În două zile - nici măcar consecutiv, că între ele se intercalează partida de dublu - îi cer tot ce poate da. Şi poate, vă rog să mă credeţi.

Racoviţă tace. Evident, spusele lui Corbeanu nu-i pică bine, mai ales în prezenţa lui Mavrodin. Acesta din urmă rupe, în sfârşit, tăcerea prelungită pe care şi-o impusese.

— Ceva-ceva am auzit despre Abrudan... Nu l-am văzut jucând în tinereţe... Dar am auzit... Poveşti vechi, de-acum paişpe, cinşpe ani...

— Spuneţi 17-18, că nu greşiţi, precizează Corbeanu.

— Bun, asta... a fost. Dar acum, de ce nu s-a mai legitimat? De ce nu mai joacă?

— Pentru că în *Sportul* ăsta, noi, cei care-l facem... adică cei care l-am făcut, n-am ştiut să-i oferim nicio satisfacţie. Nu marea bucurie - deşi o merita; niciuna, cât de mică! N-o luaţi ca pe o piatră aruncată în gradina

dumneavoastră. E mai degrabă o mărturisire. Poate nici el n-a ştiut să se bată când trebuia, dar ce ne-am face fără oamenii ăştia care nu ştiu să ceară, care dau şi dau şi tot dau?... Nu ştiu de ce s-a retras, o fi avut şi alte motive, dar indiferenţa noastră a fost, sigur, unul. Lumea tenisului l-a lăsat să plece fără o strângere de mână; eu, Manole Corbeanu, nu i-am mulţumit niciodată! Vă rog să nu mă-nţelegeţi greşit: dacă vi-l cer acum în echipă, n-o fac să-mi plătesc datoriile şi să-mi repar greşelile, ci pentru că e cel mai bun.

Aşcultând, Mavrodin a uitat de lot, de echipă, de calificare, de şedinţa biroului federal... Povestea veche a celor doi - despre care ştie mult mai multe decât a lăsat să se-nţeleagă - l-a întors către el însuşi. A adunat ceva ani de când lucrează în conducerea mişcării sportive; muncă de răspundere, desigur. Răspundere... O faţetă nouă a acestui cuvânt i se relevă în clipa asta, cu o acuitate greu de explicat. Ştia, a ştiut de când i s-a încredinţat răspunderea, dar acum o noţiune abstractă se materializează; vede, înţelege, simte altfel dimensiunea omenească, profund omenească a cuvântului. De aceea, întrebarea şi-o pune cu teamă, pentru că este nouă, pentru că nu s-a gândit niciodată aşa la răspunderile sale: oare şi el a hotărât vreodată, la fel,soarta vreunui mare talent? Şi verdictul lui a însemnat, vreodată, macazul care a trimis pe linie moartă vreo vocaţie ieşită din comun? Aproape zilnic, pe birou îi sosesc variante; din toate sporturile, de la toate loturile... Sigur, gândite, discutate, argumentate... aşa cum a cerut mereu şi a încercat să impună, mereu: obiectiv, cât mai obiectiv. Dar cât de obiectivă poate fi judecata despre ce va deveni, mâine, un băiat de 19 ani? Variante... Din trei sau patru nume, e nevoie de un singur om; unul. „DA", scris cu mâna lui în dreptul unui nume, pecetluieşte soarta altor trei sau patru.

Mavrodin simte nevoia să facă ceva pentru a-şi ascunde valul de emoţie care l-a cuprins deodată. Nu e un sentimental; până acum credea, era convins că... dimpotrivă, dar, iată, viaţa oferă surprize, şi încă dintre cele mai mari. Începe să se plimbe prin cameră, sub privirile mirate ale celor prezenţi. S-ar explica, dar simte că n-ar putea-o face convingător şi nici măcar coerent. Cum să convingi pe cineva că povestea întâmplată cu aproape două decenii în urmă ţi-a declanşat un proces de conştiinţă când nu ai nimic pe suflet, când te-ai străduit din răsputeri să-ţi îndeplineşti mandatul cinstit, să nu nedreptăţeşti pe nimeni, să hotărăşti cât mai... Şi cu toate astea, gândul înfiripat se deapănă, în continuare, cu aceeaşi intensitate: o rezoluţie pecetluieşte o soartă, un destin, un drum în viaţă... Sigur, există

recurs. Până şi la tribunal există recurs; şi viaţa nu e tribunal... Mulţi din cei nealeşi azi revin - uneori spectaculos! Dar toţi?... Sau întodeauna cei mai buni? Câţi din cei respinşi, dacă ar fi primit undă verde, ar fi ajuns mai departe, mai sus decât norocoşii notaţi cu DA? Câţi din cei „lăsaţi afară” pe „criterii obiective” au, subiectiv, steaua geniului, a harului care va izbucni ca o erupţie de sondă, numai să aibă cineva răbdare, să ştie să aştepte, să creadă...? Nume de oameni... Doar atât? Nu. Destine omeneşti, cariere sportive - deschise ori refuzate printr-o decizie inspirată sau nu... De când munceşte aici, s-a străduit să nu greşească, dar uite, acum, în clipa asta, se simte vinovat pentru toate gloriile ce n-au reuşit să iasă din găoacea visurilor de adolescent; suferă pentru toţi campionii mondiali sau olimpici urcaţi pe podium doar în imaginaţia înfierbântată de aspiraţii...

— Acum, la 37 de ani, încă este cel mai bun. Vă rog să...

— Te cred, te cred, Manole... Dacă acum este aşa, spune-mi: la tinereţe...?

— A fost extraordinar!

— Merita... atunci... merita să joace el?

Racoviţă intervine, precipitat; se teme de susceptibilitatea lui Corbeanu, are nevoie de el „bun de lucru”:

— Tovarăşe Mavrodin, ce rost mai are să... Mavrodin îl întrerupe, scurt:

— Are. Pentru mine, are. Spune, Manole... cinstit.

— Cum adică, „cinstit”? De ce-aş vorbi altfel? Credeţi că am ceva de ascuns? N- am, tovarăşe Mavrodin! Acum 18, ani, decizia n-a fost a mea. Mi-a dat câştig de cauză, dar asta e altceva!

— Scuză-mă, nu-ţi reproşez nimic; dimpotrivă. Dacă nici tu n-ai onorat o investiţie de încredere!... Te întreb pentru mine; omeneşte vreau să ştiu... Merita?

Corbeanu se hotărăşte greu, dar când vorbeşte, cuvintele sună clar, răspicat:

— Da. În clipa aceea - merita. Cel puţin datele obiective pledau pentru el.

— Şi ar fi realizat în tenis ce-ai realizat tu?

— Asta nimeni nu ştie! M-au ales, m-au trimis în lume, am jucat... Am triumfat pe atâtea arene, în atâtea turnee, am fost - ani la rând - vârful vârfurilor... Am câştigat aproape tot ce se poate câştiga... Privind înapoi, parcă nici mie nu-mi vine să cred! E imens ce-am făcut, vă rog să credeţi... Dar mai mult e... cum să vă spun, e...

— Abrudan ar fi putut? O părere vreau, Manole; ştiu că acum nu mai e loc decât pentru păreri...

— Greu de dat şi-o părere... Pentru că îl cunosc, nu am curaj să zic nu. Mavrodin a rămas, din nou, pe gânduri.

— 37 de ani...

— Nu uitaţi: Cordobez, când m-a învins ultima dată, avea 36...

Din nou, un moment de tăcere.

— Tu ce zici, Racoviţă?

— De, tovarăşe Mavrodin... Să vedem ce zice şi biroul...

— Biroul... vedem noi, imediat; tu ce zici?

— În fond, cine propune, răspunde. Dacă Manole crede...

Vocea lui Mavrodin şi-a recăpătat hotărârea; acum, parcă nu-i lipseşte o nuanţă de duritate:

— Răspundem ţoţi, Racoviţă! Ne gândim bine, hotărâm şi răspundem. Acum, hai la şedinţă. Manole, ține-te bine! Să vezi ce dans o să-nceapă când vor auzi!...

— Să-nceapă. Sunt pregătit!

...Şedinţa n-a fost deloc furtunoasă, spre surprinderea lui Mavrodin şi chiar a lui Racoviţă, nu şi a lui Corbeanu. Cu un vot împotrivă şi o abţinere, propunerea antrenorului naţionalei a fost adoptată, după câteva intervenţii scurte, la obiect, de-a dreptul măgulitoare la adresa lui Mihu şi a „ochiului” care l-a văzut, în ciuda... Opozantul a simţit nevoia să se explice cât se poate de concis:

— După cum ştiţi, coordonez reţeaua centrelor de copii şi juniori din ţară, aşa că... mă înţelegeţi. Nu votez împotriva unui nume - pe Abrudan îl iubesc şi-l stimez - ci pentru un principiu cu care mi-am confundat întreaga activitate de antrenor: încrederea în tineri.

Cel cu abţinerea, o „deşcă bătrână” în lumea tenisului, nu şi-a argumentat votul în şedinţă. A făcut-o la plecare, pe scări, luându-l de braţ pe Corbeanu şi vorbindu-i aproape la ureche:

— Manole, eu nu votez ceva ce nu-nţeleg... Nici nu resping, dar nu votez! Acum, între noi, pot să te întreb: ce urmăreşti, de fapt, cu asta?

9

Deşi e duminică, Iliuţă s-a trezit mai devreme decât într-o zi obişnuită de lucru. Nu se foieşte prin casă; respectă şi acum, ca întotdeauna, odihna

tatălui său, însă de-abia aşteaptă să audă mişcare, să poată începe şi el pregătirile. În calendarul afectiv al copilului, sărbătoarea - adevărata sărbătoare - a fost adusă de un anunţ laconic: „Sâmbătă seara termini lecţiile pentru luni; duminică mergem la plimbare. Ieşim în oraş, cu bunica...” E grozav! Iliuţă se şi vede în maşină, spre Băneasa. „Poate la zoo... poate la pădure... poate la film şi pe urmă o îngheţată cu fructe, de unde ştie tata...” Poate la Muzeul de Artă, unde vocea lui Mihu îl învaţă să „vadă” tablourile cu care a şi început să se împrietenească şi pe care le găseşte mereu altele, mereu pline de surprize, de bucurii... Şi dacă traseul plimbării va cuprinde, cumva, Herăstrăul!, poate... cine ştie..., cu puţin noroc, reuşeşte să schimbe câteva cuvinte cu profesoara, s-o roage... Deşi, sincer vorbind, nu prea ştie ce să-i spună. Că ar vrea să revină, e clar; dar de ce a plecat? De ce nu se poate? Uite, asta nu mai pricepe. S-o roage să vorbească ea cu Mihu? Ar fi o idee...

În sfârşit, bunica deschide, încet, uşa. Deci... liber! Puştiul sare din pat, grăbindu-se spre baie cu atâta zel, încât stârneşte zâmbetul bătrânei, şi ea la curent cu intenţia lui Mihu.

...În jurul orei 10, tatăl, fiul şi bunica sunt în maşină. Itinerarul a fost stabilit la micul dejun sau, mai exact, „plenul” a aprobat în unanimitate propunerile lui Iliuţă: „Muzeul de Artă, cofetărie, Herăstrău.” Film nu, pentru că seara - altă bucurie, aflată de-abia acum - vor merge la un spectacol. Mihu are bilete la teatru, pentru toţi trei. Ce mai, o duminică grozavă! Bunica n-a avut, evident, nicio obiecţie, ci doar o întrebare:

— Nu te plictiseşti la muzeu, Iliuţă? Îţi plac tablourile?

— Să mă plictisesc? Buna, nu ştii cum le privim noi! Nu mă uit aşa, pur şi simplu; îmi explică tata... E ca la un film de Teleenciclopedie: vezi imaginea şi asculţi vocea, dar mai frumos, mult mai frumos... Pot să întreb ce vreau, tata ştie tot... Şi din când în când, schimbăm unghiul.

— Ce faceţi?!

— Schimbăm unghiul de privire! Dacă lumina cade altfel, tabloul se schimbă... Şi la „*Carul cu boi*”, să vezi cum se mută tot desenul, cum vine după tine, în dreapta, în stânga... Oricum stai, tot spre tine sunt îndreptaţi boii şi carul... Ai să vezi!

La intrarea în muzeu, cei doi Abrudan sunt salutaţi de custode ca nişte vechi cunoştinţe. Apoi începe periplul. Într-adevăr, e o plăcere să asculţi comentariul lui Mihu. Bogăţia informaţiei, cursivitatea discursului, căldura tonului, totul trădează o veche şi constantă pasiune, rămasă - din păcate -

undeva, în magazia cu regrete a lui Abrudan. La 18 ani venise din Zarandul lui natal să încerce marea cu degetul: admiterea la Institutul de Artă Plastică. Voia să fie pictor. În ultima clipă s-a răzgândit, preferând arhitectura; era foarte bun şi la matematică. Nu şi-a reproşat niciodată, cu adevărat, opţiunea profesională. Acum - mai puţin ca oricând, din moment ce trăieşte cu atâta intensitate bucuria creaţiei autentice la un proiect dorit, visat de orice arhitect... dar undeva, pictorul nerealizat din el - pentru că de-atunci n-a mai stat în faţa şevaletului decât din obligaţii studenţeşti sau profesionale - a simţit mereu nevoia să revină lângă tablouri, să le privească, iar de câtva timp - să transmită cuiva această iubire de tinereţe, curată, frumoasă, intensă, ca toate iubirile dintâi...

Bunica a obosit de-atâta mers. În mijlocul salonului în care au ajuns acum cei trei, bătrâna se aşază pe o bancă, privind înduioşată cel mai frumos tablou - pentru ea - din câte ar putea să-i ofere toate muzeele lumii la un loc: imaginea tatălui cu fiul său, unul vorbind inspirat, cald, aproape patetic, aşa cum vorbeşte atât de rar; celălalt sorbind cuvintele cu faţa transfigurată de bucuria cunoaşterii, a înţelegerii, a descoperirii frumosului... E atât de evidentă comunicarea spirituală, afectivă dintre tată şi fiu, e atâta admiraţie în ochii copilului - care se împart cu greu între solicitările pânzei de pe perete şi dorinţa de a-l privi pe Mihu - şi e atâta dragoste în vocea acestuia, atâta dorinţă de a transmite tot ce e mai bun în el, încât bătrâna înţelege mai bine ca oricând: s-a temut degeaba. Mihu este, a rămas omul minunat pe care-l ştia. Aşa cum a meritat dragostea Dorinei - deşi n-a fost totul foarte simplu între ei - acum merită cu prisosinţă încrederea deplină a celor ce doresc binele copilului. Bătrâna se gândeşte la fata ei, săvârşită din viaţă tocmai când ar fi trebuit să se bucure de ea: la 34 de ani. Ca întotdeauna, gândul acesta îi umezeşte ochii. Dar, dinlăuntru, un alt gând îi alină parcă durerea: nimic nu tulbură memoria Dorinei, nimic din ce şi-ar fi dorit fata ei pentru Iliuţă nu rămâne străin de eforturile omului acesta încă tânăr şi atât de ocupat, atât de tras în toate părţile, încât te minunezi cum mai găseşte timp şi pentru pacheţelul cu mâncare din ghiozdan, şi pentru lecţii, şi pentru... iată, pentru bătut muzeele, spre bucuria copilului. „Ora de artă plastică” - o oră mai bogată în minute decât cea clasică - s-a terminat. Bunica, Mihu şi Iliuţă sunt pe stradă, în drum spre cofetărie. Privind ceasul, Mihu propune:

— Ce-ar fi să rămânem să luăm masa în oraş? Bunica nici nu vrea să audă:

— La restaurant să vă duceţi când o să vă las singuri! De ce-am robotit ieri toată ziua? Dac-aţi şti ce bunătăţi avem acasă...

Iliuţă răsuflă uşurat; vrea cu orice preţ să ajungă în Herăstrău şi restaurantul ar fi însemnat, poate, ratarea şansei... Cum expediţia se desfăşoară, în continuare, conform programului stabilit, urmează îngheţata (degeaba a încercat bunica s-o transforme în prăjitură, pentru că „îngheţata face rău la gât"... Iliuţă e doctor în treaba asta: ehei, câte-a mâncat el, aici, şi n-a avut nimic, apoi... Herăstrău! Se pare că topografia parcului imens n-are niciun secret pentru Iliuţă. Băiatul alege cu siguranţă traseul, apucând pe aleile cele mai frumoase, cu priveliştea cea mai generoasă, dar nu fără un plan anume, până când... bunica oboseşte din nou. Când bătrâna şi Mihu s-au oprit pe o bancă, Iliuţă se apleacă la urechea tatălui său, şoptindu-i o scuză, apoi dispare prin desişul din spatele băncii. Alergând din răsputeri pe o potecă îngustă, ce taie drumul către centrul de antrenament, se gândeşte la un singur lucru: „De-aş avea noroc... de-aş avea noroc...".

Da, se pare că norocul ţine cu cei ce nu-l consideră „pară mălăiaţă"... Pe terenul rezervat copiilor, Laura lucrează cu câţiva - parcă mai răsăriţi decât micul Abrudan. Aşezată cu spatele spre alee, n-are cum să vadă că Iliuţă s-a agăţat de plasă şi priveşte cu jind spre teren, unde „şmotrul" e în toi. Instructoarea nu iartă pe nimeni, vede tot, corectează tot, e cu racheta în mână şi cheamă pe rând fiecare copil să schimbe cel puţin câteva mingi cu ea, înainte de a-i lăsa să lucreze pe cupluri, între ei. Iliuţă n-are timp să mai aştepte; după câteva clipe, îşi ia inima-n dinţi şi strigă. Femeia se întoarce. E surprinsă, plăcut surprinsă.

„Oare... să fie urmarea discuţiei cu Mihu? După cât îl cunosc eu, nu cred...".

— Bună, Iliuţă! Hai înăuntru...

— Nu pot, sunt cu ai mei, la plimbare, mă aşteaptă... Ştiţi, eu am venit să vă rog... dacă nu vă supăraţi... să...

Tace, pentru că mai departe nu ştie ce să spună.

— Să... ce?

— Să mă primiţi la dumneavoastră.

— Tata ştie? Ai vorbit cu el?

Iliuţă nu rosteşte niciun cuvânt, dar gestul său e fără echivoc: nu, nu ştie. Laura se apropie. Ce-i va spune acum trebuie să rămână între ei:

— Deci, dacă înţeleg bine, tu mă rogi să-ţi fiu complice la o minciună.

— Nu! Eu vă rog să mă primiţi... Atât!

— Să te primesc fără ştirea, fără consimţământul, ba chiar împotriva hotărârii tatălui tău?! El te-a luat de aici. El a hotărât să mergi la „Voinţa”, mai aproape de casă...

— Dar acolo nu se ocupă nimeni!, izbucneşte Iliuţă. Când l-am rugat pe tovarăşul instructor să dea mingi şi cu mine, era să-mi rupă urechea! Stă pe bancă, citeşte şi fumează... O fi bun şi zidul, dar... măcar să se uite la mine, să-mi spună ce greşesc, cum să...

Laura îl întrerupe:

— Ai vorbit cu tata?

— Da, dar... nu aşa, cum vă spun dumneavoastră...

— Atunci, de unde vrei să ştie? Spune-i exact aşa! Sunt convinsă că te va înţelege. Şi dacă va hotărî să rămâi totuşi acolo, înseamnă că... ştie el ce ştie, şi tu trebuie să-l asculţi. Iliuţă, niciodată să nu faci ceva împotriva hotărârii tatălui tău, chiar dacă ţi se pare că tu ai dreptate, înţelegi? Eu te primesc cu plăcere, oricând... dar să fie de acord tata. E clar?

Formula „e clar?” îi sună lui Iliuţă cum nu se poate mai familiar. Aşa încheie Mihu toate discuţiile despre ce trebuie să facă puştiul, aşteptând întotdeauna răspuns de la Iliuţă: e clar sau nu.

— E clar...

S-o roage pe Laura să-i spună ea lui Mihu? Pentru asta ar trebui puţin timp şi acum nu mai are. Poate se va repezi într-o dimineaţă, sau la telefon, seara... Deocamdată - nimic de făcut. Copilul salută respectuos şi reface - tot în fugă - traseul. Laura priveşte în urma lui. Clatină capul, oftează şi ridică uşor din umeri, ca în faţa unui fapt pe care nu-l înţelege sau cu care nu e de acord, apoi reia lucrul întrerupt.

„Deci... noroc şi nu prea! “ se gândeşte Iliuţă, în drum spre Mihu şi bunica. Soseşte lângă ei exact când trebuia. Dacă ar mai fi întârziat un minut, i s-ar fi cerut explicaţii; aşa - a scăpat. Peste câteva clipe, „*Dacia*” lui Mihu părăseşte parcarea, iese în şosea, face un ocol pe la Băneasa, străbate apoi - pe drumul de întoarcere - bulevardele din nordul Capitalei, intră în traficul intens din centru, pentru a parca, în sfârşit, în faţa blocului unde locuieşte Abrudan. Cei trei au ajuns acasă.

Mihu şi Iliuţă pun masa, în timp ce bunica intră o clipă în camera copilului. Nu caută nimic anume, n-are treabă acolo; vrea doar să fie o clipă singură. Închide uşa cu un gest aproape furişat, apoi priveşte portretul din perete, identic cu cel din camera de zi, dar mai mare, aproape de dimensiunile unui tablou; chipul fetei ei, care parcă străjuieşte patul lui

Iliuţă. Ochii bătrânei s-au umplut de lacrimi. Scoate o batistă şi le şterge uşor. Vocea nepotului răsună din bucătărie:

— Buna, suntem gata!

Bătrâna îşi mai şterge o dată ochii cu batista. Nu vrea să strice dispoziţia copiilor cu lacrimile ei. Ar fi păcat de o zi atât de frumoasă ca asta... Apoi iese.

10

”Proiectul Palatului Sporturilor” avansează repede şi bine, spre satisfacţia unanimă. Fiecare om din colectiv ştie ce are de făcut. Şi face. Bineînţeles, Mihu e „locomotiva”, lucru firesc la o asemenea lucrare, aproape „de autor”... Acum, lângă planşeta lui Abrudan, se desfăşoară una din nenumăratele discuţii în trei: coordonatorul, unul dintre proiectanţi, devizistul... Adică: Mihu, Ioana, Olga. Soneria telefonului întrerupe, o clipă, consiliul; răspunde Olga, aflată chiar lângă colţul planşetei pe care se aflã telefonul.

— Alo, da... Mihule, pe tine te caută. Abrudan preia receptorul sub privirile încărcate de curiozitate nedisimulată ale Ioanei. Olga citeşte exact sensul privirilor şi spune cu voce tare, spre amuzamentul general, inclusiv al lui Mihu:

— Nu te mai perpeli, dragă; e bărbat. Abrudan face un semn, cu mâna; vrea o clipă de linişte, n-aude... Când a obţinut-o, vorbeşte - cu scurte pauze de ascultare:

— Alo, da... Eu sunt. Bună, Manole... Spune!... Acum? Bine, dacă te grăbeşti, vin. Unde? Am înţeles. Cobor imediat. Ura!

Mihu pune receptorul în furcă, apoi se scuză: va lipsi câteva minute, nu mai mult, e jos o veche cunoştinţă care... Olga nu-l iartă; lansează din nou, cu ironie, dar fără răutate, privind spre Ioana:

— Manole?... Deci... aşa se zice acum: Manole! Ştrengarule!

Bine dispus de atmosfera generală, Abrudan coboară în fugă scările, credincios principiului că liftul nu e pentru oamenii sănătoşi. Corbeanu aşteaptă pe trotuarul de vizavi, lângă o cabină telefonică, de unde, probabil, a sunat. Cei doi se salută cordial, după care Mihu îl invită spre cofetăria aflată la câteva zeci de metri.

— Vrei să bem o cafea? Intrăm o clipă?

— Nu, mulţumesc. Prefer să ne plimbăm.

Cei doi pornesc agale pe trotuarul aproape gol, Abrudan aşteptând să afle despre ce e vorba, Corbeanu neştiind cum să înceapă. „Orice mi-ar spune, judec şi răspund eu, cel de azi-, trecutul n-are ce să mai caute între noi” - îşi promite Mihu.

— Am nevoie de tine, Mihule!

Răspunsul îi vine pe buze fără să vrea: „Iar?”. Dar nu-l rosteşte. Nu răspunde nimic. Corbeanu continuă:

— Mai precis, naţionala are nevoie de tine... Mihu tace în continuare, dar simte că nu-şi va putea stăpâni mult timp vorbele ce năvălesc dinlăuntru.

— Te chem la lot. Se apropie meciul cu Spania şi... e nevoie de tine.

Privirea lui Mihu îi curmă replica. Numai privirea; de vorbit, n-a rostit un cuvânt.

— Dar spune ceva, pentru numele...

Mihu răspunde, în sfârşit. Se controlează perfect; cu cât efort, numai el ştie:

— Manole, s-o luăm ca pe o glumă. Proastă, dar glumă. Eu nu mă supăr... Ne mai plimbăm puţin, dacă vrei - bem o cafea, mâncăm o prăjitură şi... totul e în ordine.

— Înţelege că nu glumesc! Eşti necesar lotului.

— Aşa mi s-a spus ani de zile: „Eşti necesar, echipa are nevoie de tine”...

— Aşa a şi fost!

— Da? Şi... de ce n-am jucat niciodată?

— Mihule...

Dar Abrudan nu mai poate fi oprit.

— Înţeleg! Acum ţi-ai făcut echipa - cu copii, aşa cum era firesc s-o faci - şi ai nevoie de un partener de şmotru. Pentru asta, Manole, nu mai e nevoie de mine, ci de unul ca mine... Capabil să dea mingea-napoi, dispus să transpire cu devotament pentru alţii. Ei bine, eu am depăşit faza... Şi vârsta, de altfel. Caută-ţi alt om, se găseşte, poţi fi sigur...

— Nu aşa, Mihule. Te chem titular jucătorul numărul unu pentru meciul cu Spania.

De data asta, Abrudan se crede luat peste picior. Cum se face însă că vechea lui cunoştinţă, care spune glumind până şi cele mai serioase lucruri din lume, acum îl priveşte cu atâta gravitate, cerând, implorând să fie luat în serios? „Ori am înnebunit eu, ori a căpiat el...”

— În primii doi - eu? Şi primul? În meciul de la toamnă? Cu Spania?

La fiecare întrebare, Corbeanu a răspuns cu un gest din cap, din ce în ce mai apăsat, din ce în ce mai categoric.

— Atunci... eşti inconştient.

— Deloc, Mihule. Niciodată n-am fost mai lucid ca acum. Ai să joci!

— Cu Juanito şi Lopez - la vârsta mea? Dacă nu mi s-a dat o şansă când puteam, ce să mai fac acuma cu încrederea? Mersi! Te rog să mă ierţi, am treabă... Pentru mine, discuţia s-a terminat. Şi nu mă simt răspunzător... N-am provocat-o eu.

Se răsuceşte pe călcâie, încercând să părăsească locul. Corbeanu îl opreşte, apucându-i braţul.

— Nu se pleacă aşa, Mihule! Dacă asta te roade, hai să tranşăm o dată pentru totdeauna ce-a fost între noi... sau ce-a fost cu noi, pentru că... ştii bine: alţii au dat cu zarul... Chiar n-o să poţi uita niciodată că, acum optsprezece ani, ţi-am fost preferat?

— M-am plâns? Ți-am cerut vreodată socoteală? Am reproşat ceva, cuiva? Mai mult: te-am refuzat, când m-ai chemat să muncesc pentru tine?

— Lasă întrebările! Asta e altceva! Acum, răspunde: poţi uita sau nu?

— Nu, nu pot... Deşi... la ultima întâlnire cu tine, când m-am surprins vorbindu-ţi pe harţă, mi-am jurat să îngrop totul, să uit, să consider definitiv încheiat un capitol care m-a costat scump. Poate aş fi reuşit... poate chiar reuşisem, dar vii tu, acum, şi dezgropi povestea... Recunosc: nu pot să uit. Dar asta mă priveşte.

— Ba nu! Mă priveşte şi pe mine, de vreme ce am nevoie de Mihu Abrudan în echipa care trebuie să reintre la toamnă în elită, iar el refuză, pentru că nu poate uita.

De data asta, Mihu s-a convins: nu e nici glumă, nici farsă, nici vreuna din ideile trăsnite cu care Manole îşi sidera, pe vremuri, cunoştinţele, prietenii, antrenorii - dar i se iertau pentru că... era Corbeanu şi - culmea! - unele nici nu ieşeau rău! „S-a gândit serios la asta; vrea. Cum de-a ajuns aici, numai el ştie... Dar vrea!“

— Nu, Manole. Dacă e o intenţie serioasă, îţi răspund la fel: n-am ce căuta în naţională. Ai luat puştani; foarte bine! Şi eu aş fi procedat la fel. Munceşte-i, formează-i... Un om de „şmotru” găseşti uşor, ţi-am mai spus. Poate Chivu, l-a bătut pe Florin la „naţionale”; cine „dă” cu el, dă ca la perete. Speranţa e la copii. Marcel, Andrei, Florin. Nu-l uita pe Florin. Încăpuţi pe mâini bune, vor face treabă... Corbeanu înţelege că a condus prost discuţia; aşa n-are nicio şansă.

— Mihule... Ţi-e frică să joci!

Nici replica, nici tonul n-au, însă, efectul scontat.

— Tu ce crezi: la vârsta mea, după doi ani de retragere din orice competiţie, e ruşine să-ţi fie frică de Juanito? E al 8-lea din lume, Manole! Al 8-lea, la 22 neîmpliniţi! Ar fi neruşinare să nu-mi fie frică!

„Deci, nici aşa nu se poate... Trebuie mai adânc, poate chiar răsucit cuţitul în rană”...

— Ţi-a fost frică şi la 19, şi la 20, şi la 21 de ani, Mihule! Ţi-a fost frică mereu! Când Rădoi era mare şi m-a vrut pe mine, deşi erai mai tânăr şi mă bătuseşi de două ori, puteai să-ţi aperi dreptul! Puteai cere turnee „afară”, puteai să te-agăţi de toate posibilităţile, să-ţi aperi şansa - dacă ai fi crezut în ea! După ce ai muncit cu mine, la lot, câştigaseşi o poziţie, federaţia te cunoştea, îţi era datoare... Dacă cereai, te-ar fi trimis. Dar te-a oprit frica de eşec. E adevărat?

Acum, Corbeanu a lovit în plin, fără să ştie însă că „ţinta” reprezintă infinit mai mult decât mândria lui Mihu, pe care a vrut s-o atingă pentru a-l face să vină din orgoliu. Până în clipa asta, Abrudan a ocolit nu doar răspunsul la această întrebare, ci întrebarea însăşi. Niciodată n-a avut curaj să şi-o pună atât de răspicat. Omul profund cinstit care este ar fi trebuit să dea singurul răspuns adevărat cu care nimeni nu se împacă uşor: da, s-a temut de eşec. N-a avut tăria să continue duelul de la distanţă cu Corbeanu, duel într-un fel indirect, dar nu mai puţin relevant. Dacă pornea pe drumul ăsta, cumplit de greu, dar posibil, ar fi trebuit să treacă peste... Of, cum se mai învălmăşesc toate! Nu, n-a vrut, mai ales acum n-a vrut să reînvie vechile lui frământări şi regrete. S-a chinuit destul, are dreptul - după atâţia ani - la puţină linişte. A greşit, probabil că a greşit atunci; faţă de o femeie, sigur! Dar n-a vrut să fie rău, n-a făcut-o din... Ţinea la Laura; îl iubea şi ea, aşa cum se iubeşte la prima dragoste, îl convinsese că merită să muncească, să demonstreze tuturor că de aici, de la noi, se pot înălţa două stele, la fel de strălucitoare, pe cerul tenisului din lumea asta. Se hotărâse; aproape începuse, când... a cunoscut o fată. O fată frumoasă, tandră, şi ea îndrăgostită de el; de fapt, nici nu era greu să se îndrăgostească cineva de Mihu la 20 de ani, dacă acum arată astfel... Dorina i-a prefigurat un alt drum posibil: o viaţă liniştită, dar nu searbădă; un cămin frumos, o carieră solidă, cu satisfacţii profesionale, armonia unui cuplu aproape ideal... Parcă o vede, cu mingea Dunlop în mână, spunându-i râzând: „Oare cântăreşte mai greu bucăţica asta de cauciuc decât tot ce-ţi pot oferi familia, profesia...

şi eu?” Ciudată balanţă!“ Da, atunci s-a hotărât. ,,N-a fost niciun pic de laşitate? Să fii laş e urât întotdeauna, dar la 20 de ani... Aveam 19? 20? Ce mai contează?... Atunci ţineam la fel de mult la amândouă... Chiar la fel de mult? Nici asta nu mai contează acum... Ţineam şi la Laura, şi la Dorina... Una îmi propunea tihna, alta riscul; poate eşecul... Am ales o femeie sau un mod de viaţă? Şi... am ales eu sau laşitatea din mine?”

Corbeanu aşteaptă răspuns. Nu ştie ce a declanşat, deşi simte că se întâmplă ceva deosebit cu Abrudan.

Care, iată, se dezlănţuie:

— Frica... Şi dac-ar fi aşa? Dacă m-am temut, într-adevăr? Dacă mândria, orgoliul mi-au dictat să nu risc un eşec acolo unde tu ai reuşit? Aş putea să-ţi vorbesc despre facultate... Arhitectura nu se face fluierând, între două deplasări... Aş putea să-ţi spun că exact atunci îmi asumasem şi alte răspunderi, pe lângă cele profesionale; mă însurasem, ştii... Aş putea... dar ce rost mai are, Manole? Da, m-am temut! Dar să nu uiţi niciodată: succesul tău şi mai ales singularitatea succesului tău s-au clădit pe laşitatea asta pe care, uite, acum o recunosc. Şi mi-o reproşez! În fundul sufletului mi-am reproşat-o mereu, deşi nu mi-am mărturisit-o nici mie însumi! Poftim, ai aflat. Eşti mulţumit? Dacă ai dezgropat morţii ca să mă spovedeşti... ai reuşit.

Manole e speriat de adâncimile ghicite în mărturisirea lui Abrudan; e însă prea târziu să mai dea înapoi.

— Nu, Mihule. Am făcut-o ca să te conving să joci...

— Dar înţelege, omule, eu nu sunt o soluţie! Nu mai sunt!

— Eşti singura soluţie posibilă. Numai la adăpostul tău pot construi în linişte o echipă cu adevărat competitivă!.

„Nu e adevărat; nu poate fi adevărat! La adăpostul meu, adică...”. Abrudan refuză să-şi termine gândul, dar privirile spun exact ce simte.

— Aşa e, Mihule. Îţi vorbesc deschis, cum trebuia s-o fac de la început. Mi-au cerut calificarea anul acesta, la toamnă; cu Spania! Tu ştii ce înseamnă un obiectiv neîndeplinit... în tenisul românesc există un singur om căruia nu i se va reproşa nimic dacă echipa pierde „pe mâna lui”: Mihu Abrudan. Orice alt lot, orice altă echipă, orice alţi titulari ar rata obiectivul, ar stârni furtuna. Federaţia ar cere vinovaţi... înţelegi? Adică... totul - la coş! Totul - de la cap! Alţii! Nu mă-ntreba care „alţii”... Nu ştiu. De plătit, însă, se va plăti, sunt sigur...

Deci momentul adevărului n-a fost explicaţia dură, dar sinceră, bărbătească, în care el, Abrudan, şi-a deschis sufletul ca un naiv. Adevărul se rosteşte acum; şi sună oribil.

— De asta îmi întinzi mâna... Vrei să câştigi un an pe spinarea mea! Ca să-ţi asiguri ţie liniştea, mă chemi pe mine, ţap ispăşitor... Ca să nu pice capul tău - că, jucători, oricum, nu există alţii; antrenorul plăteşte! - te-ai gândit să pice capul meu, dar nu aşa, oricum, ci cu obrazul făcut ferfeniţă... Mulţumesc, Manole!

— Mihule...

— De ce protestezi? N-ai socotit aşa? Nu ţi-ai propus să mă compromiţi acum, la bătrâneţe? Să mă arunci în teren ca pe-un caraghios care stârneşte milă, şi din milă e lăsat în pace, după dezastru? Ai fost foarte explicit! Şi asta... asta după ce toată tinereţea am muncit cu tine ca să intri în teren şi să câştigi...

— Dar am câştigat!

— Puteam să câştig eu! N-am îndrăznit, asta-i altceva... Dar dacă ai făcut-o tu, puteam şi eu; acum ştiu, simt că e aşa!

Abrudan se opreşte o clipă, zâmbind amar:

— La maturitate mă frământ pentru un compromis făcut în tinereţe; ar fi absurd să-mi macin şi bătrâneţile în regrete pentru ce fac acum. Gata cu compromisurile, Manole! Poate tu te-ai obişnuit; eu însă...

— Nu da cu piatra, Mihule. Viaţa e mai complicată, omul nu poate...

— Ce nu poate omul? Şi tu eşti cu teza asta? M-am săturat să tot aud: „Ce face viaţa din om!“. De ce nu te-ntrebi ce face omul din viaţă? Cât de drept şi-o clădeşte, cât de ferm îşi respectă principiile cu care a pornit la drum? Eram doi copii... Nu ştiam ce înseamnă „favorizaţi” şi „sacrificaţi”... Jucam şi atâta tot! Ce s-a făcut atunci - aşa cum bine ai zis - s-a făcut fără noi; alţii au dat cu zarul... Eram altfel, Manole... Amândoi! Şi acum...

— Să n-o luăm de la cap cu povestea noastră. La ce bun? Iartă-mă, n-am vrut să te jignesc, nici să te compromit. Tu singur spui că Juanito e al optulea în lume şi o înfrângere la el ar fi în firea lucrurilor... Cine-i va reproşa ceva lui Abrudan - omul atât de cunoscut, de stimat, de iubit - că a pierdut la Juanito? Arhitectul Abrudan care, oricum, s-a retras din tenisul de performanţă? Şi... nu uita; pe lângă Juanito, mai există Lopez! Altă clasă, alt calibru! Nu lua lucrurile în tragic... Numai în situaţia ta, în cazul tău atât de special, un joc pierdut - sau chiar două - ar rămâne jocuri pierdute şi atât!

Mihule, fă pentru tenisul nostru, numai două zile, ce-ai făcut pentru mine ani la rând!

— Nu-i totuna. Atunci mi-ai cerut să fiu rezervă... şi sac de antrenament; acum îmi ceri să fiu penibil. Asta nu accept.

— N-ai să fii! Te-am văzut pe teren, cu racheta în mână. Încă eşti cel mai bun, Mihule. M-am interesat cât joci, cu cine, unde... Te-am urmărit de două ori. Când i-ai bătut pe Marcel, Andrei şi Florin eram acolo, ascuns după iederă. Ai terminat setul al III-lea cu „as”; Aşa-i?

Mihu priveşte uimit; asta chiar n-o mai credea!

— Vrei complimente? Ţi le fac, mai ales că n-ar fi complimente, ci expresia sinceră a ceea ce cred despre tine ca jucător, acum. Îţi merge excepţional, să nu-mi spui că nu ştii... Niciunul n-ar juca mai bine la toamnă, doar de-asta te chem; ce-ai adunat tu într-o viaţă nu pot să le dau copiilor în trei-patru luni... Pentru ei, eşecul s-ar transforma în stigmat, poate în barieră definitivă spre consacrare. Şi chiar dacă nu, în barieră psihică, de care nu se scapă uşor...

Pentru prima dată de la începutul discuţiei, Corbeanu simte că e pe drumul bun.

— Recunosc, mă gândesc şi la mine... Vreau să rămân. Vreau să muncesc eu cu puştii, cât mă vor lăsa la lot şi cât mă vor ţine puterile. Ştiu meserie... Dar ceea ce-ţi cer nu e pentru mine... sau nu numai pentru mine. Eu îţi sunt, de mult, dator pe viaţă. Te rog pentru ei. Pentru nişte copii care visează ce visam şi noi la vârsta lor...

— Eu am rămas cu visul, Manole...

— Tocmai pentru că ai fost lovit... nu lovi în ei. Eşti singura lor şansă, nu le-o refuza!

Mihu simte cum toată îndârjirea i se topeşte; nu, n-a acceptat încă, dar ideea nu-l mai revoltă. Constatarea îl face să-i fie ciudă pe el însuşi. „Când voi învăţa să refuz? Când voi şti să spun nu, dacă interesul meu o cere? Când voi ajunge să judec o situaţie, să iau o hotărâre gândindu-mă la mine, nu la alţii?”

Ar vrea să găsească o diversiune, un motiv de enervare, să inventeze ceva care să tensioneze artificial discuţia, pentru a o încheia cu un refuz pe ton înalt. Atunci totul ar fi clar, chiar şi pentru un ins ca Manole. ”Auzi, cât cinism! Să mă folosească pur şi simplu ca pe un paravan...”. Dar monologul interior se stinge; nu mai exprimă, acum, o indignare autentică. Abrudan se

simte tentat mai degrabă să refacă raţionamentul pragmatic al lui Corbeanu şi să-i admire ingeniozitatea.

„Într-adevăr, mutare de maestru! Numai avantaje. Toată lumea mulţumită; numai eu...”. Din nou, o tresărire de orgoliu, repede stinsă. „Eu... eu îmi iau rachetele sub braţ şi, după meci, mă duc la plimbare cu Iliuţă... Accesul în Cişmigiu nu cred să mi-l interzică cineva...”. Vocea lui Mihu sună şovăielnic:

— Mai ştie cineva de gândul tău?

— Cum vrei să-ţi răspund: da sau nu?

— Cum este, Manole.

— Deci... adevărul, pân-la cap! Bine. Ştie toată lumea. Biroul federal a votat, Mavrodin a aprobat. Toţi te aşteaptă. În primul rând, eu.

Mihu deschide gura, vrând să spună ceva. Corbeanu îl opreşte cu un gest rapid:

— Nu răspunde pe loc. Gândeşte-te bine şi-mi spui mâine. Aştept până mâine.

— Nici dacă accept?

— Nici. Vreau să fii convins că faci bine. Te caut din nou, mâine dimineaţă. Noroc, Mihule, îţi mulţumesc pentru tot; şi mai ales pentru ce va fi.

Corbeanu strânge mâna lui Abrudan şi se îndepărtează repede. O face fără nicio ezitare, fără nicio umbră de teamă. Ştie bine că a câştigat.

Mihu priveşte în urma lui, incapabil de vreun gest. Încearcă să se dezmeticească din vălmăşagul gândurilor. Aşa dintr-o dată! Îşi vedea de treaba lui, lucra liniştit la proiect şi vine un... „Proiectul! Inconştientul de mine! Cum pot să mă gândesc măcar o clipă... cum pot să-i las măcar o urmă de speranţă, când în trei luni trebuie să predau proiectul?”. Vrea să alerge după Corbeanu, să-i spună de-acum că n-are rost să... Dar Manole nu se mai zăreşte. S-a pierdut în depărtarea străzii. Mihu se urneşte şi el, în sfârşit, pornind spre institut. Merge greu, parcă pe picioare străine, parcă nici drumul nu-l mai cunoaşte. Cum să-i spună lui Daminescu? Şi chiar dacă profesorul va căuta o soluţie de compromis, cum să renunţe el? Cine-ar da cu piciorul unei asemenea şanse care, poate, nu i se va mai ivi niciodată? Ce vor crede colegii? Şi Ioana?... Uite, la Ioana nici nu s-a gândit. O ieşire la tenis, într-o duminică dimineaţa, în tribună sau chiar pe teren, o amuză; a văzut, s-a convins... Dar nişte luni de zile, de două ori - zilnic? Şi poate... un cantonament? Adică, nu „poate”: sigur! Iar după

meci... „Abrudan - ciuca bătăilor!“. Exact ce n-a fost niciodată, ce-a urât mai mult în sport: competitorul penibil, demn de milă... Cum se va uita Ioana la el? Ioana...

De fapt, ce-l leagă de ea? Altă întrebare cu răspuns greu de formulat. Au ieşit împreună de două-trei ori, la un spectacol, au urmărit împreună finala campionatului naţional de tenis. S-au simţit bine; lângă ea a avut, câteva clipe, senzaţia că amintirile pot rămâne amintiri - şi atât. Asta a simţit el; probabil că şi Ioana, din moment ce i-a căutat, în continuare, compania. Dar compania unui om necompromis, pe seama căruia nu se fac glume, în urma căruia nu se zâmbeşte, nu se arată cu degetul, nu se rostesc vorbe de compătimire.

Ce-ar zice Ioana dacă la sfârşit, el, Abrudan, va avea de înfruntat priviri ironice la fiecare pas? Cum ar reacţiona chiar şi la vestea că are de gând să se lanseze într-o aventură - pentru că, orice s-ar zice, asta e... o aventură! - în timp ce proiectul îi scapă printre degete? Ce i-ar spune... nu Ioana, femeia apropiată lui, ci arhitecta Ioana Firu, care ştie bine că, în profesia asta, norocul nu-ţi surâde cu atâta generozitate în fiecare zi şi cine-i dă cu piciorul e un... Dacă i-ar explica ce înseamnă pentru el o posibilă revenire la lot, ar înţelege? Dar... într-adevăr are nevoie de înţelegerea Ioanei?

Tot bombardându-se cu întrebări - fără să poată găsi răspuns vreuneia - Mihu constată că a depăşit cu o sută bună de metri clădirea institutului. Se întoarce, scuturându-se ca după un „somn în gardă”.

...A fost o zi grea. De trecut, a trecut, dar - în clipa asta - Mihu nu ştie cum. Nu-i poate încă evalua consecinţele. Stă întins pe patul pregătit pentru noapte, cu mâinile sub cap, tot încercând să pună ordine în gânduri, să întrevadă ce va fi, să se hotărască, de fapt, pentru că niciuna din cele două confruntări, declanşate de discuţia cu Manole ca o reacţie în lanţ, nu a limpezit nimic, nu l-a determinat să ia o decizie. De la director a ieşit mai liniştit, mai încrezător. Oricât ar părea de ciudat, tocmai Daminescu - cel mai interesat în „operaţiunea proiect” - a fost cel mai înţelegător. Nu l-a privit nici de sus, nici sever-directorial (deşi avea toate motivele!), nici ca pe-un ţicnit care se aruncă într-o aventură păguboasă... L-a întrebat numai atât:

— În ţară, cine te bate, la ora asta?

— Într-un turneu lung, nu ştiu... într-un meci, cred că... nimeni.

— Corbeanu ştie?

— Da.

— Atunci... din punctul lui de vedere... sau, mai exact, din punctul de vedere al echipei, are dreptate. Dar, cum ştiu mai multe despre voi, la fel de cinstit spun: dacă-i răspunzi nu, ai dreptate. Relaţia dintre voi îţi dă dreptul să refuzi un sacrificiu; nu ştiu în ce măsură e sacrificiu... Asta, din punctul tău de vedere. Ei, acum trebuie văzut al cui punct de vedere trebuie să primeze: al tău sau al echipei. Aşa s-ar pune problema inginereşte...

— Să zicem că... al echipei; şi proiectul?

— Îţi rămâne ceva timp; înghesuit, dar rămâne... Scoatere din producţie nu vor cere decât în preajma meciului, când vor rămâne, practic, finisări la proiect. Are cine să le facă. Eu te ajut.

— N-aş vrea să...

— N-am spus „te acopăr”, ci „te ajut”. Eu, arhitectul Daminescu, profesorul tău, nu directorul... Ăla e câine! Sau n-ai încredere în bătrânul tău coleg?

Mihu e topit de emoţie:

— Vă sunt recunoscător... încă o dată recunoscător... V-aş mai întreba, deşi nu vreau să abuzez...

— Abuzează.

— Credeţi că... are vreun rost? Omeneşte vă întreb... şi ca pe un fost sportiv: nu e deplasat? Nu vi se pare...?

— Nu ştiu, Mihule, nu joc eu; tu intri pe teren, tu-ţi cunoşti forţele, tu judeci, tu decizi... Dacă numai la vârstă te gândeşti, vreau să-ţi spun ceva. Am jucat sute de partide în campionat, peste 30 în naţională, mai mult de jumătate cu banderola de căpitan pe braţ; am făcut meciuri memorabile, au scris despre mine revistele franţuzeşti, copleşindu-mă cu adjective. Ei bine, ştii care a fost cel mai bun meci al meu? Meciul de adio! Aveam părul albit bine, a doua zi urma să urc bocancii-n pod, dar în ziua aceea, când toată lumea venise la stadion să-şi ia rămas-bun de la „bătrânul Daminescu”, i-am alergat pe tineri, i-am fentat şi i-am placat până le-a venit rău! E drept că, dacă mai dura cinci minute, leşinam eu... După joc, antrenorul nici nu vroia să audă de retragere; nu-mi mai dădea drumul! Tu... faci cum crezi.

...Cu Ioana a apucat să schimbe doar câteva cuvinte, pe coridor. Când a auzit despre ce-i vorba, l-a privit, stupefiată, apoi a refuzat pur şi simplu discuţia. „Aşa ceva nici nu se ia în serios... Gândeşte-te şi... ai să-ţi dai singur seama.” Celorlalţi doi colegi din colectiv nu le-a spus încă nimic. Nici în clipa asta nu ştie ce să le spună... dacă e cazul să le mai spună sau să-şi vadă de treabă. Dar Corbeanu sună mâine dimineaţă, aşteaptă

răspuns... „Noroc că e bunica la noi; dacă încep ceva, are cine vedea de Iliuţă”...

Parcă simţind că taică-său se gândeşte la el, Iliuţă se strecoară pe uşă, venind tiptil, până lângă pat.

— Tata... dormi?

— Nu. Dar tu... de ce nu dormi la ora asta?

— Fiindcă... fiindcă vreau să te rog...

— Spune iute şi... la culcare.

— Tata... mă laşi să învăţ tenis?

— Ce întrebare-i asta? Bineînţeles! Altfel, de ce te-aş mai fi trimis la profesor?

— Şi... mă laşi să lucrez cum ştiu eu că e bine?

— Ia uite la el! De când ştii tu mai bine decât monitorul?

— Ştiu eu, tata... Mă laşi să... să progresez repede?

— Din partea mea, n-ai decât să ajungi şi campion. Dar la prima notă proastă, ai terminat cu tenisul; clar?

De data asta, Iliuţă răspunde cu toată gura:

— Clar, tata! Noapte bună şi... mulţumesc. Peste două luni, te chem să mă vezi!

Puştiul îşi sărută părintele, apoi porneşte bucuros la culcare. Cât şi-a spart el capul să găsească formula de compromis a „consimţământului în necunoştinţă de cauză”!... După nici zece minute, doarme dus. Şi Abrudan ar dori din tot sufletul să adoarmă, să scape de întrebările ce-l asaltează, chinuindu-l. Somnul nu i se lipeşte însă de pleoape, deşi miezul nopţii a trecut de mult. Se vede treaba că, în tenisul lui, lucrurile sunt mai complicate decât la Iliuţă... Sau poate el, lucidul Abrudan, nu are nici candoarea, nici ingeniozitatea copilului pentru a găsi formula „consimţământului în perfectă necunoştinţă de cauză”...

11

Până în clipa apelului telefonic, Abrudan a pendulat între da şi nu, derulând în minte - a câta oară? - argumentele pro şi contra. Le ştie pe dinafară, dar tot încearcă să găsească un element nou, ceva care să încline decisiv balanţa... Când Olga i-a pus receptorul în mână („E pentru tine”...), s-a trezit spunând aproape reflex:

— Să trăieşti, Manole... în principiu... parcă - parcă... Vreau să mă mai consult cu cineva.. Nu, nu întârzii. Azi, acum! Până-n prânz te sun eu, numai să-mi spui unde...

Mihu notează un număr, închide telefonul şi iese din atelier, precizând că se întoarce în cel mult o oră. Gândul i-a venit de-abia când vocea lui Corbeanu l-a interpelat cu aerul că ar aştepta nu un răspuns, ci o confirmare. „Este totuşi singurul om care mă poate sfătui competent... Dar cât de obiectiv?”. De fapt, nu de o părere strict obiectivă are nevoie, ci de un sfat al cuiva care să-i fie aproape, să judece situaţia prin prisma intereselor lui, să-i vrea binele... „Nu cred să refuze discuţia... Sper să n-o refuze...”.

Laura l-a primit cu calmul ei dintotdeauna; parcă s-ar fi despărţit ieri, parcă nimic n-ar fi tulburat, vreodată, relaţiile lor... Cel puţin asta îi citeşte Mihu pe faţă când Laura s-a desprins dintre copiii cu care lucra conştiincioasă, ca de obicei.

— Ei, te-ai hotărât? Îl trimiţi pe Iliuţă?

— Nu de el e vorba acum, Laura, ci de mine. Am de dat un răspuns şi nu ştiu ce să fac...

— Lotul?

— Da, lotul. De unde ştii?

— Mi-a spus Onişor, colegul meu... E în biroul federal. Doar el a votat împotriva titularizării tale. Ceilalţi nu numai că au fost „pentru”, dar l-au şi felicitat pe Corbeanu pentru idee.

— Deci... ai ştiut înaintea mea.

— Aşa e viaţa, Mihule... Uneori, nu ştie împricinatul ce ştie tot satul...

— Şi... ce mă sfătuieşti? Ce să fac?

Laura zâmbeşte melancolic, aproape trist, parcă răspunzând unui gând ce vine de departe, de demult...

— Ştii cât ai întârziat cu întrebarea? Cam... 17 ani. Atunci aveam răspunsul pregătit. Acum...

— Eu acum am nevoie de ajutor, Laura. Pentru ce-a fost, te rog să mă...

Femeia îl întrerupe, cu un gest hotărât.

— N-are rost. Ce-a fost, a fost. Trăim azi, ai dreptate. Deci, vrei să ştii ce cred eu...

— Ce-ai face tu...

—...În locul tău, sau ce-aş face eu, pur şi simplu?

Mihu nu sesizează diferenţa; precizează rapid:

— Ce-ai face tu?

— Vezi... eu am o teorie: de la o anumită vârstă, omul nu se mai schimbă decât pe din afară; sau cel puţin nu fundamental. Am spus asta ca să-nţelegi ce urmează... Dacă mi-am dorit ceva, cândva - dar cu toată puterea cugetului... dacă mi-am făurit un vis, oricât de îndrăzneţ... dacă am avut curajul să cred că se poate, că pot... ei bine, n-aş rata prilejul să încerc, oricând mi s-ar oferi şansa. Aşa gândesc eu.

— Chiar dacă şansa vine târziu... foarte târziu?

— Foarte târziu nu înseamnă prea târziu...

— Vezi? Ăsta-i necazul! Nu ştiu dacă 17 ani înseamnă foarte sau prea...

— Hai să judecăm concret. Ce te-ar face să accepţi? Dorinţa de a ajuta nişte copii sau speranţa că ai putea încă realiza ceva? Gândeşte-te bine! Dacă vrei un sfat util, răspunde sincer: te-ai duce pentru ei sau pentru tine?

— Nu ştiu... la asta nu m-am gândit.

— Nu se poate! Dacă, într-adevăr, te frământă opţiunea, trebuie să te fi gândit la asta... în primul rând la asta. Nu te-arunci într-o asemenea treabă fără să ştii de ce te duci, ce vrei...

Mihu tace.

— Nu vrei să recunoşti că n-ai avut curajul să-ţi pui întrebarea aşa. Sau ţi-ai pus-o şi nu ştii să răspunzi... Ori te sperie răspunsul... Ce e, de fapt?

Mihu tace, în continuare.

— Bine. Am să gândesc eu pentru tine, cu voce tare. Te superi?

Mihu neagă, din cap, aşteptând cuvintele Laurei cu teamă şi cu emoţie.

— Undeva, în străfund - dar atât de adânc, încât ţi-e teamă să recunoşti şi faţă de tine! - ţi s-a aprins o speranţă. Vechea nebunie, atât de frumoasa nebunie a dorinţei de afirmare, a licărit din nou, când te-a chemat Manole. Ştii însă că acum este infinit mai greu decât atunci... O şansă la o mie; poate mai puţin. Dar o şansă. N-ai date obiective să calculezi procentele, să judeci, să te judeci în raport cu spaniolii; ştii doar că sunt excepţionali. Şi mai ştii că aici, faţă de ai noştri, eşti competitiv; poate cel mai bun. Cineva mi-a spus că ai câştigat la toţi trei din lot, în aceeaşi după-amiază, şi nu pe glumă...

— Câte un set...

— Însă consecutive; mai greu decât un meci cu acelaşi adversar... Dar şi aici, o mulţime de necunoscute. Grigoraş o fi el campion, dar nu e Juanito!... Deci... frica de ridicol... Teama că, după meciuri pierdute „la zero”, îţi va fi ruşine să te-arăţi în lume, să mai joci tenis, chiar şi de plăcere... Ai gândit aşa? Abrudan confirmă, cu un gest mut.

— Bun. Dacă ţi-ai reprezentat proporţiile înfrângerii, e bine... întotdeauna înfrângerea este alternativa victoriei... înseamnă că te-ai gândit şi la victorie, oricât de mică ar fi şansa... Te-ai gândit?

Din nou, confirmare mută; gestul este, însă, de-abia schiţat.

— Acum ştiu ce să-ţi spun. Mi-era teamă că vrei să te duci la lot numai din sentimente filantropice. Că vrei să munceşti pentru alţii, eventual să te compromiţi pentru alţii... Că nu mai vrei nimic pentru tine sau că nu mai crezi în ce poţi face tu... Pe scurt: dacă ţi-a rămas un dram de credinţă - fie şi nebunească! - în steaua ta, ai ce căuta la lot. Dacă nu, lasă-i în pace; ştiu ei să piardă şi fără tine, apoi... descurcă-se...

— Laura, dar speranţa într-o... mi-e şi frică să-i rostesc numele... e chiar o nebunie! Nu-ţi dai seama?

— Toată lumea îşi dă seama! Văd că şi tu... Toţi judecă normal, toţi analizează ce e normal şi ce nu... Crezi că eu nu ştiu? Normal, după calculul şanselor, trebuie să pierdem! Locul opt în lume şi locul treizeci, contra... nimeni! Ăsta e raportul! Ce eşti tu pentru computer? Un jucător retras din competiţii oficiale de doi ani; ceilalţi trei - zero! Zero absolut! Grigoraş - un loc I la un turneu de juniori şi un loc II, undeva, tot prin vecini şi tot la juniori. N-a jucat măcar un meci oficial cu vreun senior străin. Ceilalţi doi - nici atât! Aşa stau lucrurile, judecate normal, la rece. Păi atunci, de ce mai intrăm pe teren? Să transmită Manole un telex ori să dea o fugă până la Madrid, că tot s-a obişnuit cu avioanele: „Domnilor, aţi învins, ce rost mai are să pierdeţi vremea cu un drum la Bucureşti? Discutăm cu dumneavoastră peste vreo doi ani, eu sau... cine-o mai fi la lot”. Dacă e pe „normal”, de ce nu faceţi aşa? Trebuie un nebun, Mihule, unul care să arunce la coş calculul hârtiei, să creadă el şi să-i molipsească pe toţi cu nebunia lui! Eşti omul ăsta? Atunci, du-te. Nu? Vezi-ţi de treabă. Munceşte, plimbă-te, mai bine joacă cu Iliuţă, l-ai face fericit...

— Ce spui tu e frumos, Laura, dar eşecul, ştii bine, se suportă cu atât mai greu, cu cât crezi mai mult în victorie...

— În schimb, victoria e imposibilă când crezi doar în eşec! Dacă nu vrei victoria, nu eşti sportiv!

— Chiar împotriva evidenţei...? Laura s-a înfuriat:

— Ce înseamnă „evidenţă”? Eu înţeleg prin cuvântul ăsta un fapt consumat. A doua zi după meci, atunci... da, rezultatul va fi „evidenţă”, va intra în scripte, în hârtii, în clasamente, în palmaresuri... Dar meciul nu s-a jucat încă, Mihule! Nu scrie pe nicio tabelă de scor că partida s-a încheiat şi

că au bătut spaniolii! În teren vor fi oameni care ştiu să lupte sau nu; îi vor ţine puterile sau nu; vor rezista nervos sau nu; vor fi pregătiţi să suplinească handicapul de valoare recunoscută, sau nu! Asta va fi în teren. Acolo se va vedea „evidenţa”! Atunci!

— Deci... tu, în locul meu, te-ai...

— Nu în locul tău; în locul meu aş proceda aşa. Eu, Laura Nicolau, nu mi-aş trăda la maturitate un vis de tinereţe, chiar după 17 ani de aşteptare... Chiar dacă aşteptarea m-a costat o viaţă de om. Sau, poate, tocmai de-aceea... Dar... aşa judec eu. Tu... nu ştiu; nu mai ştiu. Sper, totuşi, să ai acum curajul care ţi-a lipsit atunci. Iartă-mă, uite, mă cheamă copiii...

Laura l-a părăsit, după o strângere de mână fugară, lăsându-l fără replică. Pe măsură ce i se limpezesc gândurile, o întrebare nouă începe să i se insinueze, luând locul celor vechi: „La ce naiba m-am gândit o după-amiază, o jumătate de noapte şi-o dimineaţă întreagă, dacă nu mi-a trecut prin capul ăsta deştept ceea ce Laura mi-a spus dintr-o răsuflare?”. Porni să caute un telefon public; e păcat să-l fiarbă pe Corbeanu, când răspunsul i-l poate da acum.

În atelier, noutatea a făcut mai puţină vâlvă decât se aştepta. Nici măcar limba înţepată a Olguţei sau umorul sec al colegului său Cucu nu s-au exersat pe tema revenirii lui Abrudan în viitoarea „Cupă Davis”. Dacă vor fi existat nedumeriri - şi au existat, desigur! —, fiecare şi le-a ţinut pentru sine. Cât despre puţinii colaboratori direcţi, ei au înţeles esenţialul: Mihu va fi mai ocupat, deci... mai multă atenţie, mai multă muncă responsabilă din partea fiecăruia. Cu Ioana nu s-a explicat încă, deşi simte că e necesar. „Nu acum... Să văd cum merg lucrurile, care-i programul, cum mă-mpart între proiect, lot, casă, Iliuţă... Dacă rezist, ce timp îmi rămâne...”. Ideea că trebuie să explice cuiva o hotărâre îl irită. A trăit singur, s-a descurcat cum a putut, şi-a făcut o viaţă destul de ciudată pentru vârsta, pentru condiţia lui. Nu l-a obligat nimeni; aşa a vrut, aşa a simţit că trebuie. Opţiunea a izvorât din cele mai profunde zone ale conştiinţei sale, fără măcar să încerce sentimentul frustrării de ceva la care ar avea dreptul, până când... Ioana s-a apropiat de el pe nesimţite; mai mult glumele colegilor i-au atras atenţia că o femeie încă tânără şi foarte frumoasă, colegă cu el, îi caută, îl aşteaptă, nu pierde niciun prilej pentru a-şi manifesta interesul pentru tot ce se leagă de persoana lui. N-a făcut-o niciodată cu ostentaţie, nu s-a pus şi nu l-a pus în situaţii delicate. Există întotdeauna un mod de a-ţi exprima sentimentele - sau un început de sentiment, adică starea de bine trăită lângă cineva,

aproape întotdeauna preambulul iubirii adevărate - în aşa fel, încât să nu violentezi nici pudoarea, nici măsura, nici chiar convenienţele, lăsând loc pentru întoarcerea la vechiul „bună ziua” strict colegial. Ioana nimerise modul acesta; tocmai discreţia, delicateţea cu care a încercat să depăşească pragul colegialităţii l-au atras pe Mihu, făcându-l să răspundă altfel decât oricărui alt „avans” întâlnit în cei doi ani de când e singur. Obligaţii, în adevăratul sens al cuvântului, nu are, dar nici s-o supere n-ar vrea. Simte că va trebui să se explice - şi gândul nu-i face nicio plăcere. Poate şi pentru că ştie ce va auzi. „Mai am timp. Deocamdată... azi după- masă... întâlnirea”.

...Intrând în biroul Federaţiei de tenis, o clipă are impresia că cineva a pavoazat anume pereţii şi vitrinele, pentru a-l face să trăiască un moment-şoc: reîntâlnirea cu anii de care nu-şi aminteşte niciodată cu plăcere. Fotografiile evocatoare de zile glorioase pentru Corbeanu înseamnă pentru Abrudan amintiri de pe banca regretelor. De acolo a privit terenul el, „rezerva”; de-acolo a judecat fiecare fază de joc, aplaudând reuşitele lui Manole - erau coechipieri, doreau acelaşi lucru: victoria! - dar neputându-se abţine să gândească, la fiecare rateu, la fiecare probă de comoditate, lipsă de concentrare în joc sau labilitate psihică a colegului său: „Eu n-aş fi greşit asta! Eu punctam! Eu n-aş fi cedat aici!“. Are şi el, acasă, cele mai multe din imaginile ce împodobesc pereţii, dar stau ostracizate în albumul din comodă, pe care doar Iliuţă îl mai răsfoieşte din când în când, până acum câteva zile - pe furiş...

Mavrodin îi strânge mâna; de la prima căutătură „ochi în ochi”, cei doi bărbaţi simt instinctiv o încredere totală unul în celălalt. Apoi totul decurge simplu, firesc, fără „protocol”, fără frazele umflate ce se chinuie, de atâtea ori, să suplinească sentimente şi stări netrăite, fără încrâncenarea sarcinilor trasate apăsat, atât de apăsat, încât bieţii „însărcinaţi” nu-şi mai revin nici la intrarea în teren... „Formidabil! Parcă ieri am plecat... Noi nu deveniserăm istorie... Manole n-avea nici fire albe, nici început de burtică... Iar în locul lui Mavrodin, altcineva mi-a strâns mâna; un om căruia nu-i port o amintire frumoasă, n-am de ce... Nu ştiu dacă mi-a dorit răul, dar - cert - mi l-a făcut. Poate n-a ştiut... Dar ce menire are omul cu decizia, dacă nu aceea de a şti? Dacă atunci, pe scaunul ăsta ar fi stat cineva care ar fi crezut în mine, cum crede acum Mavrodin, viaţa mea ar fi curs, poate, altfel... Mai bine? Mai rău? Aş fi regretat? Cine ştie...”.

Puştii sunt emoţionaţi. Nici el, Abrudan - trecut prin multe asemenea momente - nu e ocolit de emoţie. Ascultă atent cuvintele simple, deşi tonul

lui Mavrodin e al unui om hotărât, iar sensul - cât se poate de clar: trebuie.

Vorbeşte Racoviţă - fără nimic nou, apoi Corbeanu. Când îi vine rândul, Mihu rosteşte doar câteva fraze. Mulţumeşte pentru încredere - şi încredere, când? La 37 de ani! - apoi... desigur, angajament total; altfel ar fi absurdă toată strădania. Roagă să fie înţeles: cantonament, dacă trebuie - cât mai târziu; scoateri din producţie - cât mai puţine, are probleme la institut, dar să nu-şi facă nimeni griji din pricina asta, e treaba lui... Va respecta programul cu sfinţenie, numai să fie stabilit clar şi din timp. In rest, ce depinde de el...

Exact aşa va fi - conchide Mavrodin. De mâine, la treabă. Din nou, o strângere de mână bărbătească, apoi... prima întâlnire a lotului: mâine, la dispensarul de medicină sportivă, pentru o vizită medicală amănunţită. Poate va fi necesar un grafic special pentru Mihu, o altă curbă de efort, dacă va fi cazul; să vedem ce spune medicul.

Întâlnirea s-a terminat. O întâlnire mai mult decât sobră, s-ar putea spune, dacă, la plecare, Manole nu şi-ar fi adus aminte că în viaţa lui n-a putut rămâne serios mai mult de-o jumătate de oră:

— Deci, Mihule, de mâine joci tenis pe banii Federaţiei. Zgârcitule!

Ce-a urmat? Un lung şir de zile cu un program căruia puţini ar fi putut să-i facă faţă. Dimineaţa - institut, muncă la proiect, mai îndârjită, cu ochii pe ceas; prânzul - luat repede, împreună cu ceilalţi patru, la restaurantul lotului, apoi - la teren, adică „tras” pe brânci, sub supravegherea lui Corbeanu. Zid, servicii, joc cu temă, condiţie fizică, verificare, analize în faţa aparatului video şi din nou zid, servicii, mingi, joc... In drum spre casă ori spre teren - cumpărături făcute în fugă, pe apucate, completate uneori prin bunăvoinţa Olguţei; la Ioana nu a apelat niciodată. Seara, de-abia mai apucă o oră-două cu Iliuţă: noutăţile zilei, câteva cuvinte schimbate cu bunica, „raportul” de la şcoală, lecţiile... Bătrâna îl aşteaptă, de fiecare dată, cu masa pregătită; se străduieşte cât poate să fie totul bine. Nu comentează, nu-i reproşează nimic, deşi odată, văzându-l că abia mai poate căra sacul cu echipament şi sacoşa cu provizii, nu s-a mai putut abţine:

— Cum de mai rezişti, Mihule, mamă? De ce te-ai înhămat tu la corvoada asta?

A fost singura discuţie dintre bătrână şi ginere despre revenirea lui Abrudan la terenul de competiţie.

Până când, într-o seară, Iliuţă i-a dat vestea de care s-a temut tot timpul:

— Tata... Bunica vrea să plece. Ce ne facem?

— Vrea sau trebuie? S-a întâmplat ceva?

— Trebuie, tata... A telefonat azi dimineaţă unchiul Gavrilă, de la Baia Mare; o cheamă acasă, tanti se simte rău...

Într-adevăr, aşa s-au petrecut lucrurile. Bătrâna ar vrea să rămână, e bine cu ei, dar trebuie... Ştie că - mai ales acum -şi aici, la Bucureşti, ar fi mare nevoie de ajutorul ei... Copilul e mai mult singur... îi trebuie o mâncare caldă... o mână de femeie gospodină, un ochi grijuliu pentru haine, lenjerie, chiar şi la lecţii... Câte nu sunt de făcut într-o casă cu un copil de 11 ani... Dar nu mai poate. S-o înţeleagă... Mihu înţelege, e obişnuit să înţeleagă.

A doua zi, seara, Abrudan o conduce la gară. În forfota peronului, cei doi se grăbesc spre rapidul de Baia Mare. În ciuda rugăminţilor lui Iliuţă, copilul a rămas acasă. Trenul pleca târziu; dacă ar fi venit şi el, s-ar fi culcat aproape de miezul nopţii. Mihu identifică peronul, apoi vagonul de dormit, urcă întâi singur, pune valiza şi cele două sacoşe în plasa portbagajului, apoi o ajută pe bătrână să urce şi să se instaleze în cuşeta comodă, procurată nu fără dificultate în chiar ziua călătoriei. Bunica îşi controlează din nou poşeta, valiza, trusele de voiaj cu meticulozitatea vârstei sau poate a persoanelor pentru care o călătorie cu trenul dobândeşte proporţiile unui eveniment; e bine, toate sunt la locul lor. Apoi îl îmbrăţişează pe Mihu ca pe copilul ei - cum îl şi simte, cum l-a simţit întotdeauna - sărutându-l cu dragoste pe amândoi obrajii. Din nou ochii îi sunt scăldaţi în lacrimi. Mihu coboară; bunica vine la geam, unde este aşteptată:

— Du-te, că e târziu...

— Nici nu mă gândesc.

— Te-aşteaptă Iliuţă...

Mihu o linişteşte cu un gest; nu-i nicio problemă.

— De dormit, poate să doarmă şi singur.

— Să mă ierţi că plec tocmai acum. Mă aşteaptă ai mei...

— Şi noi tot ai dumitale suntem, mamă... Nu, nu spun să nu te duci; vreau să ştii că eu şi Iliuţă...

Bătrâna confirmă din cap, plângând uşor; aşa e, a simţit, acum ştie bine că aşa e...

— Să-l săruţi pe Iliuţă... Ai un copil - o minune! Să ai grijă de el, aşa să crească... Măcar atâta mângâiere sufletească să-mi aline bătrâneţile şi durerea...

Mihu se apropie de fereastră; îi prinde mâna, rugând-o cu un gest tandru să nu mai plângă, nu trebuie să plângă... Cât despre copil, poate fi liniştită.

Acum, când au rămas doar câteva minute până la despărţire, bătrâna îndrăzneşte să atingă subiectul atât de îndelung frământat, dar ocolit de fiecare dată în discuţiile cu Mihu:

— Mi-ai făcut o mare bucurie. Îl creşti frumos...

Abrudan vrea să spună ceva, dar bătrâna îl opreşte, cu un gest:

— Eşti bărbat tânăr, o să te căsătoreşti...

Din nou Abrudan încearcă să o întrerupă, tot fără succes.

— Nu mă contrazice, e cum spun eu... Nu trebuie să te fereşti, nu-i ruşine să-ţi trăieşti viaţa. E mai bine şi pentru copil. Tu-l iubeşti, dar ca un bărbat, nu e vina ta... Altceva vreau să-ţi spun, să te rog: gândeşte-te bine ce mamă îi dai... Să fie demnă de voi, Mihule! Ascultă un suflet de mamă, de femeie, de bătrână care-a trăit şi a pătimit atâtea... Fereşte-l de... de ştii tu ce... Să te iubească... să-l iubească şi pe Iliuţă, dar cu adevărat...

Abrudan îi strânge mâna mai tare. Nu e omul vorbelor; acum, mai ales, nu găseşte niciuna, din câte ar dori, ca s-o liniştească, s-o asigure că... Trenul se urneşte cu un zgomot reverberat din vagon în vagon, apoi începe să alunece încet, părăsind peronul, Mihu face câţiva paşi pe lângă tren; parcă nu se îndură să lase mâna bătrânei, parcă ar vrea să prelungească momentul acesta de intimitate care-i dezvăluie frământările ei. Abrudan s-a oprit; mâinile se desprind, dar îşi continuă de la distanţă dialogul mut prin tradiţionalul semn al despărţirii, până când fereastra bunicii a dispărut, cu tren cu tot, în întunericul nopţii.

12

Corbeanu şi-a stabilit „tabăra” la baza sportivă ce va găzdui meciul: e în centru, se ajunge uşor, terenuri excelente... în plus, lucrezi acolo unde vei concura, argument important... Cam multă foială pe margine, ce-i drept. Mulţi chibiţi, care mai de care „tobă de tenis”, la curent cu toate noutăţile în materie de echipament, rachete, cordaje, mânecuţe şi barete, turnee, campioni, vedete şi „box-office”, cine-a urcat - şi cât; cine-a coborât - şi de ce... Când băieţii încep antrenamentul, puzderia de curioşi a făcut deja un stagiu bunicel de aşteptare. O lume pestriţă, nu lipsită de un anume pitoresc: jucători de toate vârstele, actuali, foşti şi viitori; microbişti - mai ales microbişti! - care n-au pus în viaţa lor mâna pe o rachetă, dar explică mai doct decât orice antrenor cum trebuie executată mişcarea şi lovită mingea; fete dornice de cunoştinţe - sportive şi nu numai -, apariţii graţioase, parcă

ieşite din ultimul jurnal de modă, venite nu atât să vadă, cât să fie văzute; părinţi cu ţânci de mână în căutarea instructorului-minune care să le scoată copilul campion, dacă se poate până cel mai târziu anul viitor... Şi, nu în ultimul rând, admiratorii dintotdeauna ai lui Corbeanu, aduşi de speranţa că, poate-poate, Manole însuşi va intra în teren pentru a „da mingi” cu băieţii, mingile lui celebre: cross-ul din alergare, lobul cu efect, liftul lângă fileu, lungul de linie...

Puştii se simt flataţi de toată forfota din jurul lor. Manole, cel puţin, e ca peştele în apă! Găseşte o vorbă pentru fiecare, nu e zgârcit cu glumele, îşi împarte atenţia între teren şi „galerie” cu o uşurinţă deconcertantă, salută şi face semne în dreapta şi stânga... Pe Mihu, atmosfera asta îl cam deranjează. N-are nimic de ascuns, dar... parcă ar prefera un loc mai ferit de atâtea priviri curioase, de atâţia binevoitori cu sfatul gata pregătit pentru orice situaţie. Nu-l interesează nici parada modei, nici bursa vedetelor, nici ultimele noutăţi despre ce face Borg de când s-a lăsat de tenis... Ar vrea linişte, ar vrea aerul curat de la „lacuri”.

Azi, parcă nu e atâta foială. Sau nu încă... Cei patru au ocupat două terenuri alăturate, cu o bancă la mijloc, pe care se aşază Corbeanu, astfel încât, doar întorcându-se să poată supraveghea ambele „ateliere”; ceea ce a şi început să facă. Deocamdată, Florin lucrează cu Andrei, iar Mihu cu Marcel. Mai târziu, cuplurile se vor schimba. Undeva, în colţul tribunei micuţe, au apărut Mavrodin şi Racoviţă. Corbeanu îi salută, invitându-i lângă el; noii veniţi fac semn să nu se deranjeze, să-şi continue lucrul, ei sunt în trecere, poate nu rămân...

În teren se exersează pregătirea atacului.

— Nu aşa, Florine! Nu pleci în faţă pe minge „moale”, că ţi-o returnează unde vrea! Încă o dată...

Puştii se concentrează; reiau jocul, fiecare căutând lovitura puternică şi plasată, care să permită venirea la fileu cu cât mai mulţi sorţi de izbândă. Manole priveşte, nemulţumit. Opreşte jocul de încă trei-patru ori, explică de fiecare dată greşeala, până când... intră în locul lui Andrei.

— Atenţie, Florine; mă ataci, dar... cum am vorbit! Gata, primesc!

Florin serveşte, jocul începe să se lege. Alături, Marcel face semn lui Mihu să se oprească o clipă; vrea să vadă şi el. După câteva schimburi, Corbeanu e tot nemulţumit.

— Nu ne-am înţeles... Atacul începe de la tuşa de fund, Florine. Când te-ai hotărât să pleci, trimiţi adversarului cea mai grea minge. Cât mai tare, cât

mai plasată. Dacă lovitura nu-i pune probleme, cursa ta la fileu e punct pentru el; doar îi oferi tot terenul!

— Păi, eu... încearcă Florin.

— Nu dai tare! Creează-mi dificultăţi! Obligă-mă să nu controlez mingea la retur, să lovesc înalt sau pe partea care-ţi convine ţie! Mihule, vrei să vii o clipă? Te fac... material didactic.

Abrudan intră în teren, înlocuindu-l pe Florin. Corbeanu explică:

— Atenţie, voi căuta să câştig poziţie avansată, de atac...

La gardul de sârmă s-au bulucit toţi cei care de-acum începuseră să mişune prin bază; cum să pierzi câteva faze de tenis semnate „Corbeanu”, şi încă în compania lui Abrudan?

Manole serveşte puternic şi plasat, dar nu aleargă imediat la fileu; vrea să o facă din fază de joc. După câteva schimburi de mingi din ce în ce mai puternice, „bagă viteză”, încercând o lovitură care merge la nicio palmă de tuşa laterală, aproape de fund; apoi se năpusteşte spre fileu. Un rever lung, „tăiat”, al lui Mihu - executat din alergare - îl ţintuieşte pe Manole undeva, pe centrul terenului; mingea s-a întors tot la o palmă de tuşă, şi tot lângă colţul din fund... Jocul se reia, cu aceeaşi temă. Corbeanu pregăteşte acum lovitura cu mai multă răbdare, până când i se pare că a găsit breşa; urmează o minge-ghiulea, pe care şi el, şi cei de pe margine o cred decisivă, de aceea cursa la fileu o face decontractat, ca pe o formalitate. Replica vine şi acum, necruţătoare, stârnind aplauze și pe banca coechipierilor, şi în tribună, şi în galeria adunată la gard. Răspunsul lui Mihu e al doilea dintr-o serie de opt, serie ce face, iată, deliciile spectatorilor. După a noua minge de atac - şi prima reuşită - Manole se opreşte, adresându-se mucalit celor trei băieţi de pe bancă:

— Uite-aşa se ratează de opt ori un atac până-l reuşeşti pe al nouălea... Hai, acum să vă văd ce-aţi învăţat. Bravo, Mihule!

Într-o atmosferă de bună dispoziţie, cuplurile se refac, antrenamentul continuă. Corbeanu se apropie de Mavrodin şi Racoviţă, întrebând cu subtext:

— Ei?... Ce ziceţi de omul meu?

— Extraordinar! Tocmai asta discutam. Dacă şi în joc normal îi merge tot aşa...

— Mai bine, tovarăşe Mavrodin! Când e-ncălzit, mai ales când intră în atmosfera de joc, are o exactitate exasperantă! Aproape nu greşeşte. Măcar pentru ideea cu Mihu şi merita să mă chemaţi la lot...

Toată lumea a luat o scurtă pauză. E cald, tricourile sunt ude, feţele - congestionate de efort. Oaspeţii se apropie, strâng mâinile jucătorilor.

— Cum e, băieţi?

Cei trei tineri privesc spre Mihu, să spună el... ceea ce Abrudan face, cu modestia lui obişnuită:

— Cum vedeţi...

— Păi, ce se vede nu e rău.

— Atunci... e bine. Dar e cam devreme să spunem „cum e”. Poate peste vreo lună...

— Şi, mai ales, „după”!

— „După”... ce mai e de discutat? Ori şampania, ori nimic!

Mihu îşi ia racheta, chemându-şi astfel coechipierii în teren. Mavrodin îşi face datoria şi întreabă:

— Ceva probleme?

— Deocamdată nu. Deşi... dar asta n-am discutat nici cu Manole, nici cu băieţii. Corbeanu îi face semn să vorbească; ceilalţi - la fel.

— E cam multă lume pe-aici. Eu, cel puţin, mă simt ca-n vitrină...

— Meciul va fi cu public, Mihule. Şi nu e rău să vă obişnuiţi cu terenul, cu ambianţa...

— Ştiu, dar la pregătire parcă e mai bine să fii ca actorul la repetiţie: singur cu tine, cu partenerul, cu antrenorul care te vede şi te corectează... Până la public, e de migălit fiecare gest. Şi aerul e cam poluat aici, se încinge asfaltul din jur şi te sufocă...

— Ce propui?

— Măcar o lună la baza din Herăstrău.

— Şi-acolo e lume, să ştii...

— Mai puţină; şi jucători, nu atâţia chibiţi şi mondene. Corbeanu nu scapă ocazia:

— De, măi Mihule; dacă suntem băieţi frumoşi... în amuzamentul general, Mihu răspunde:

— Atunci, merităm puţină răcoare, Manole, nu crezi? Dacă se poate şi dacă sunt toţi de acord... Toată lumea încuviinţează. Mavrodin conchide, operativ:

— Chiar azi iei legătura cu baza, tovarăşe Racoviţă. Mâine sper să puteţi începe. Nu ştiu cu tran*Sportul* cum să aranjăm...

— Nicio problemă; cu maşina mea şi-a lui Abrudan, ne descurcăm.

Oaspeţii pleacă, urându-le spor la treabă. Băieţii reintră în teren. Florin - acum partenerul lui Mihu - vrea să mai vadă reverul lung, liftat, pe care Abrudan îl „pune” în colţul terenului; acesta îi face pe plac, reuşind opt lovituri exacte din zece. După ultima, Florin vine lângă el:

— Să văd de-aproape poziţia corpului, poziţia mâinii, priza, mişcarea. Nea Manole, mă ajuţi?

Corbeanu dă mingi, Abrudan returnează exact cum vrea Florin, care-l priveşte atent.

— Nu înţeleg...

— Ce nu înţelegi?

— Am exact aceeaşi mişcare, aceeaşi priză, dar rezultatul... Abrudan îl priveşte, zâmbind:

— Nu strângi suficient, Florine.

— Mânerul? Simt că-mi plesneşte pielea-n palmă!

— Nu mânerul: dinţii. Nu strângi din dinţi, la zid, numărând până la 2000... Atât m-a costat pe mine lovitura asta: 2000 de repetiţii la zid şi... o plombă la măseaua de minte. Când am scrâşnit odată la o minge zburată peste zid, m-am pomenit cu o bucată de măsea în gură... Dar şi la joc trebuie să strângi din dinţi. Nu-ţi face probleme, de-aia există dentişti.

Florin a înţeles; reia lucrul, hotărât să-şi pună dantura la bătaie. Zidul - mâine dimineaţă, singur, pe răcoare...

Antrenamentul s-a terminat. Chiar de-ar vrea băieţii să-l prelungească, a căzut lumina, mingea de-abia se mai zăreşte. După atât de meritatul duş fierbinte, fiecare o apucă spre treburile lui. Corbeanu ar mai tăifăsui cu Abrudan...

— Te grăbeşti?

— Mă aşteaptă Iliuţă; e singur acasă.

— De ce nu-l aduci cu tine?

— Învaţă după-amiază. Aici o să-şi facă veacul când ia vacanţă, n-avea grijă... Mai e puţin.

— Am înţeles. Nu te reţin; doar o întrebare... Lucrez cu tine de ceva timp, ştiu acum exact ce poţi. Nu cât tenis ştii; asta n-am aflat-o acum... Ai vigoare, eşti proaspăt, îţi merg reflexele, te ţin nervii, simt în tine o poftă de joc pe care eu n-am trăit-o decât la prima tinereţe. Atunci... fă-mă să pricep, totuşi: de ce te-ai retras? Cine se mişcă pe teren aşa, ca tine, nu fuge de public.

— Manole...

— Nu! Nu vechea noastră istorie mă interesează. Acum doi ani, de ce te-ai lăsat?

„Parcă e un făcut! Nimic din ce mă doare nu rămâne nerăscolit”... Ar putea să nu răspundă, desigur, sau să scape cu o vorbă în doi peri, că pe Manole l-au luat antrenor, nu duhovnic. Dar Mihu simte dintr-odată nevoia să-scape şi de povara asta. De doi ani dospeşte-n el, ca o drojdie, remuşcarea nemărturisită nimănui... A încercat să uite, să se convingă singur că, oricum, n-ar fi putut împiedica nenorocirea, că aici sau la Oradea, tot...

— Se împlinesc doi ani de când am jucat ultimul meci, să-i zicem oficial, Manole... în campionatul pe echipe. Un turneu în nordul ţării, la care Dorina a insistat să nu mă duc. Ştii, de altfel, cum privea ea pasiunea asta a noastră. Nu putea suferi tenisul, nu putea înţelege cum un om cu profesie, cu familie, cu copil, cu treburi serioase pe cap poate să-şi împartă viaţa între „teren şi restul” - aşa spunea, când o lua pe glumă. Aaaa, din când în când, cu un prieten, o oră-două... mai merge; dar antrenamente, campionate, deplasări, turnee, amânări de obligaţii profesionale pentru tenis - asta nu pricepea în ruptul capului. Nu accepta! De mare performanţă, de dăruire totală pentru marea performanţă n-a vrut să audă niciodată, încă nu ştii cât m-au costat atunci, în relaţia cu ea, convocările la lot... Până când n-a mai acceptat deloc. Nu există minge, rachetă, echipament... Gata. Pur şi simplu - nu mai există. Am plecat, totuşi, la Oradea; mă rugase antrenorul ca pe nu ştiu ce. Era la mijloc situaţia unei echipe. I-am promis Dorinei că, după asta, voi juca doar în Bucureşti. N-am împăcat-o nici aşa, dar... am plecat. A doua zi, seara, un vecin m-a găsit cu telefonul, după ce mă sunase, disperat, din hotel în hotel: să vin repede, cât se poate de repede. Dorina e grav, nu se ştie dacă scapă... în avionul de dimineaţă m-am suit aproape cu forţa... înnebunisem. Oamenii m-au înţeles până la urmă, m-au luat fără să figurez în diagramă... Când am ajuns acasă, era moartă. Iliuţă se isterizase de plâns, nu-l mai putea potoli nimeni, striga tot timpul „mama” şi „tata”... Copilul o văzuse pe geam cum - abia coborâtă în stradă - a intrat sub roata unui camion apărut în viteză. Plecase după cumpărături...

— Şi dacă erai acasă, ce-ai fi putut face?

— Nu ştiu. Dar n-am fost. Plecasem aproape certându-ne. Se agăţase de plecarea asta, parcă ar fi fost în joc o viaţă omenească... Şi uite că a fost.

— E o prostie, Mihule! Scoate-ţi-o din cap!

— Poate e o prostie, dar... dacă eram acasă, sigur nu ieşea ea la cumpărături. Alergam eu, şi te rog să mă crezi, pot să evit o maşină, chiar în viteză, măcar atâta reflex...

Corbeanu tace o clipă, respectând tăcerea lui Abrudan.

— Aşa a fost, deci...

— Aşa. Câteva luni, numai când vedeam rachetele îmi venea să mă spânzur. Nu-mi mai găseam liniştea, îmi pierise somnul, totul parcă se dereglase în mine. Trebuia, totuşi, să-mi ţin firea, pentru copil; amândoi, singuri... Ştii că eu nu mai am părinţi; pe cine să fi chemat?

— Mama Dorinei?...

— A venit. N-a putut sta cu noi nici două luni, dar, într-un fel, mai bine că n-a putut: plângea tot timpul, exact ce nu-i trebuia lui Iliuţă. Ca să-l fac să uite, trebuia să-mi controlez eu reacţiile. N-a fost uşor. Am consultat medici, am luat tranchilizante... ce n-am făcut! Doctorul Sârbu, de la dispensarul nostru, m-a scos din impas: „Tenis, Mihule! Dacă nu mai vrei sau nu mai suporţi jocul de competiţie, caută-ţi o văgăună, undeva, adună doi-trei parteneri şi joacă până nu-ţi mai simţi nici mâna, nici picioarele! Tu nu eşti om de medicamente; trebuie să dormi de oboseală; dacă te odihneşti normal, se duc gândurile, ai să vezi...”. I-am explicat că mi-e silă să mai pun mâna pe rachetă. „Atunci, aleargă. Aleargă, pur şi simplu - dar zdravăn!”. I-am urmat sfatul şi mi-a făcut bine. Noaptea, târziu, sau la răsăritul soarelui... până când Florin, pe care l-am cunoscut întâmplător, m-a rugat să mă ocup puţin de el. Aşa am reînceput. După două săptămâni, m-am aruncat în tenis cu duşmănie, ca morfinomanul în drog... Nu-ţi mai spun ce-am simţit când Iliuţă m-a rugat să-l las la tenis...

— Ai fi fost în stare să-l refuzi? Să-i interzici?

— Într-un fel, mi-a părut bine. Copilul ştia cum am plecat atunci, fusese în casă; Ia nouă ani înţelegi tot. Ştia la fel de bine că Dorina l-ar fi ferit de tenis ca de foc. Şi totuşi, uite, el vrea să joace... Era un semn că a început să se vindece de o obsesie dureroasă... Iliuţă a adorat-o pe Dorina... Iar pentru mine... poate e caraghios ce spun, dar... dorinţa lui parcă mi-a dat o justificare... Câteodată, când îmi pun lucrurile în sac să plec la tenis, mi se pare că încalc un testament; că nesocotesc ultima dorinţă a unei fiinţe iubite...

Abrudan se uită la ceas. E târziu, trebuie să plece. Corbeanu înţelege; îi strânge mâna, mişcat de cele auzite. Ar vrea să... Nu e un sentimental, nici nu e obişnuit să se vâre în sufletul oamenilor, dar acum, parcă...

— Mihule, te superi? Aş vrea să vin cu tine. Nu stau mult, şi nici nu te-ncurc. Nu mă-ntreba de ce te rog să vin. Pur şi simplu simt nevoia. Dacă vrei şi poţi...

— Hai, Manole. Iliuţă o să se bucure.

Într-adevăr, puţine surprize l-ar fi făcut atât de fericit pe Iliuţă ca vizita celebrului Corbeanu. Cât ar fi dorit el să se laude la şcoală cu pozele! Cât s-ar fi mândrit printre colegi cu prietenia dintre Mihu şi Manole! Dar a simţit întotdeauna că ceva nu e în ordine, că există un motiv ascuns pentru care amintirile tatei nu-i stau la îndemână; că interdicţia - mult timp formală şi drastică - de a nu umbla la album nu e un capriciu, o toană... Instinctul de copil, amintirea difuză a unor frânturi de discuţie - surprinse în ciuda grijii părinţilor de a le ascunde - şi mai ales bunul simţ atât de înrădăcinat în el, prin moştenire şi educaţie, au făcut să ocolească mult timp subiectul, să nu-l sâcâie pe Mihu cu întrebări. Vestea - aflată nu acasă, ci de la colegi - că tatăl lui a revenit în lot, a însemnat pentru Iliuţă o adevărată sărbătoare. Dar şi după ce a aflat, faptul că tatăl său nu i-a spus l-a făcut să-şi reţină - în prezenţa lui Mihu - şi bucuria, şi valul de întrebări cu o stăpânire de sine rar întâlnită chiar la maturi. Şi iată, acum, tata şi nenea Manole, „nenea din fotografii” - despre care toată lumea tenisului nostru vorbeşte din nou - intră în casă ca doi vechi prieteni! Pentru Iliuţă e clar: de-abia din clipa asta, ,,embargo”-ul s-a ridicat definitiv de pe album. Chiar mâine, pozele pot lua, una câte una, drumul şcolii, puse cu grijă în ghiozdan, fără riscul de a încălca o dorinţă - mărturisită sau nu -, de a leza o susceptibilitate. Dar, în primul rând, desigur, trebuie arătate lui nenea Manole - şi Iliuţă e mândru că-i poate spune aşa omului descins în apartamentul său direct din legenda tenisului. Corbeanu le priveşte cu nostalgie.

— Eram tineri, Mihule...

— Suntem, Manole, din moment ce nu s-a găsit încă o tinereţe mai tânără şi mai viguroasă ca noi, să ne detroneze...

— Ca tine!

Mihu se scoală cu greutate şarjată de pe scaun; „aşa o tinereţe...”, parcă spune gestul lui, îngroşat atât cât trebuie ca Manole să izbucnească în râs. Apoi, cu câteva sandvişuri în faţă şi cu un suc de ananas şi lămâie, pregătit de Iliuţă după „reţeta Abrudan”, plus scuzele de rigoare pentru faptul că în casă nu există, din principiu, niciun strop de alcool, cei trei foşti, actuali şi viitori tenismeni pun ţara la cale, reînviind trecutul, rememorând - moment cu moment - antrenamentul de azi, ce-a mers, ce n-a mers... Curios, niciun

cuvânt despre ce va fi la toamnă. De fapt, de la discuţia iniţială cu Manole, Abrudan n-a abordat niciodată, cu adevărat, tema asta. Nu suportă scepticismul glumeţ de care se teme din partea lui Corbeanu, şi nici nu vrea să mărturisească, să demonetizeze în vorbe (nu în cuvinte; pentru Abrudan, cuvânt înseamnă altceva decât vorbă) un gând, o speranţă de-abia mijită la început, dar care, cu fiecare zi, prinde contur, capătă consistenţă, a început să fie parte din fiinţa lui... N-a venit încă momentul socotelilor exacte. Şi antrenorul său simte la fel.

Manole se apropie de telefon şi formează un număr:

— Alo, casa Racoviţă? Eu sunt, Corbeanu. Cum a rămas, unde-mi duc mâine băieţii, tot în centru sau la Herăstrău?... Deci, ne mutăm. Veste bună... Mihu e lângă mine, vă mulţumeşte. Şi eu vă mulţumesc, bună seara.

Corbeanu pune receptorul în furcă.

— De mâine - la răcoare! Avem terenurile 1 şi 2, cele mai bune. Umbră de plopi aproape toată ziua... chiar lângă centrul de copii. Dacă ne deranjează puştii, ne-a promis că-i mută.

Iliuţă a rămas cu sandvişul la gură. „Tata vine la Herăstrău!... Acum e-acum! Prea mergea totul bine... Dar odată şi-odată tot trebuia să afle. Mai bine mâine; dacă e şi nenea Manole acolo, poate...”.

Discuţia a continuat - nu prea mult, toţi sunt obosiţi, - dar... fără întrebările copilului, până în acel moment „motorul” aducerilor aminte. De la aflarea veştii, Iliuţă are la ce se gândi.

...Azi e prima zi de lucru „la lacuri”. Intrat cu sacul pe umeri în baza cochetă, modernă, Abrudan inspiră adânc; îi place aerul acesta curat, puţin umed, îi place şi foşnetul continuu al frunzelor de plop, etern neliniştite... Aici, căldura dimineţii de iunie se simte parcă mai puţin. Graficul prevede, azi, o oră înainte de prânz şi ceva mai mult după-amiază. Mihu se grăbeşte, la 11 trebuie să se întoarcă în institut; măreşte pasul, către vestiar, dar - de pe terenul din stânga - Laura îl salută cu un gest al mâinii. Mihu îi răspunde, apropiindu-se. Când ajunge lângă poartă, se opreşte, uimit. N-a văzut bine? Copilul cu care lucrează Laura e Iliuţă! „Deci de-asta i-a pierit graiul aseară, când a auzit că ne vom antrena aici! Ei bine, ai să primeşti o lecţie...” Dintr-o privire, Laura înţelege tot. Faţa copilului exprimă, de altfel, cum nu se poate mai clar şi teama de ce va fi, şi culpabilitatea, şi ruşinea de a fi fost prins cu minciuna, după cum gesturile lui Abrudan, paşii apăsaţi, poarta închisă cu putere în urma lui nu prevestesc nimic bun. Cu Iliuţă de mână, Laura iese înaintea lui Mihu, oprindu-l printr-un gest; cei

trei sunt, acum, foarte aproape. Cu calmul pe care Mihu nu-l are, Laura rupe tăcerea:

— Iliuţă, uită-te la mine...

Copilul ridică privirile din pământ, prinzând puţin curaj. „Dacă m-ar ajuta... Dacă mi-ar lua apărarea acum, că după asta explic eu...”. Laura continuă:

— Ţii minte ce ţi-am spus, când ai venit să mă rogi să te primesc din nou în grupă? Mihu o întrerupe, parcă mai enervat:

— A venit Iliuţă? Aici?

Laura îi face un semn discret şi rugător, totodată, s-o lase pe ea; dacă nu va fi de acord cu judecata ei, are tot timpul să facă el ordine cum crede...

— Spune, Iliuţă: ce ţi-am spus atunci?

— Să vorbesc cu tata...

— Şi ai vorbit?

Acum vocea copilului sună atât de şovăielnic, încât se vede de la o poştă: nici el nu mai crede în propriile argumente.

— I-am... adică... într-o seară... i-am spus că vreau să progresez... să mă lase să lucrez cum ştiu eu că e mai bine... A zis doar să nu iau note proaste...

— De când ştii tu mai bine decât tata ce trebuie şi ce nu şi cum e mai bine? De când ceri consimţământul pentru ceva, spunându-i ghicitori? I-ai explicat aşa cum mi-ai explicat mie de ce nu-ţi place la „Voinţa “? I-ai povestit că monitorul te-a tras de urechi când l-ai rugat să lucreze şi cu tine? Că baţi mingea la zid în legea ta, fără să te corecteze nimeni?

Iliuţă tace. Mihu îşi aduce, în sfârşit, aminte de discuţia cu băiatul. „Auzi ce i-a trecut prin cap! Poftim... Laura ştie mai multe decât mine despre copilul meu!“. Pentru că n-a venit răspunsul, întrebarea se repetă, la fel de calm, de aşezat:

— I-ai spus sau nu?

— Nu.

— E bine că recunoşti. Era şi mai bine să nu ai ce recunoaşte. Cu tata o să te explici acasă. Pe mine, vreau să ştii, m-ai supărat. În primul rând, pentru că mi-ai ascuns adevărul.

— Dar eu...

— Nu protesta. Asta ai făcut. Puţină dreptate, ceva mai multă minciună şi oleacă de şmecherie, adunate la un loc, nu fac un adevăr, Iliuță. Acum te duci la vestiar, te speli, te îmbraci, mergi acasă, aştepţi un moment în care tata va găsi timp să stea de vorbă cu tine, îţi expui argumentele cât poţi tu

mai convingător şi, dacă după toate astea el îţi dă voie, vii la mine. Numai atunci. M-ai supărat, dar... am să mă mai gândesc; probabil că te voi primi, pentru că tot ce-ai făcut vine din dorinţa de a învăţa tenis mai repede şi mai bine. Şi, recunosc, îmi place să lucrez cu oameni care vor să muncească. E clar?

Iliuță confirmă, din cap; parcă e mai liniştit...

— Am zis oameni, nu copii. Cine se-apucă de o treabă grea şi serioasă cum e tenisul, pentru mine nu mai e copil. Dar bărbaţii nu au voie să pătrundă nicăieri pe furiş. Dacă se poate cinstit, pe uşa din faţă, bine; dacă nu, atunci... deloc. La revedere. Vrei să-i spui ceva, Mihule?

— Nu, nu... nu aici. Mergi acasă, Iliuţă, o să discutăm...

Vocea lui Mihu sună şi ea calmă, aşezat, molipsită, parcă, de tonul Laurei. Copilul pleacă, salutându-şi profesoara. Abrudan a urmărit toată scena într-o tăcere provocată, la început, de surpriză, de curiozitate şi întreţinută apoi de o admiraţie nedisimulată. Acum, când puştiul s-a depărtat pe alee, spune simplu:

— Mulţumesc, Laura... Se tot adună motivele pentru care am a-ţi mulţumi...

— Nu exagera. La supărare ai fi judecat pripit, ai fi spus lucruri pe care nu le gândeşti. Mi-era teamă mai ales să nu-l jigneşti. Situaţia în sine l-a jignit destul. Aşa... cred că a înţeles ce trebuia. Ştiu că vrei să fie în primul rând om. Şi tu, între tenis şi omenie, ai ales întotdeauna omenia, demnitatea...

— Nu ştiu dacă întotdeauna...

— Ba da. Ai fost cinstit cu opţiunile tale, asta am vrut să spun. Pe băiat am încercat să-l fac să înţeleagă tocmai asta: că opţiunile trebuie să pornească de la cinste şi să fie respectate cu cinste. Dar că, deocamdată, există opţiunile tale - chiar şi pentru el! - peste care nu are voie să treacă. Sper că am reuşit. Acum mă scuzi, am treabă. La revedere, Mihule...

Laura se îndreaptă spre teren, unde o aşteaptă alţi doi-trei copii. Mihu o salută şi el, dar parcă nu-i vine să plece, deşi acum e singur, deşi a întârziat. Ar mai sta, ar mai vorbi cu femeia aceasta care - de la distanţa imensă, hotărâtă nu de ea, ci de el - îi este, i-a rămas cel mai apropiat om. În tinereţe i-a rănit sentimentele, alegând altfel decât aştepta, decât spera ea. Mult mai târziu, la vestea că Iliuţă a ajuns în grupa ei, s-a repezit cu o falcă-n cer şi cu una-n pământ să-i facă un proces de intenţii de care i-a fost jenă şi atunci, pe loc, dar mai ales acum. Când a avut nevoie de un sfat, de înţelegerea, de înţelepciunea, de buna-credinţă a cuiva, a unui om care sigur îi vrea binele şi judecă echilibrat, temeinic, la cine a alergat?

”Iar acum, uite; m-a împiedicat să fac o prostie, să mă dau în spectacol, să năpăstuiesc copilul pentru că eu n-am avut până acum nici curiozitatea, nici răbdarea să-l întreb cum e la noul profesor, ce face acolo, dacă merge sau nu... Lecţia a fost nu pentru Iliuţă, ci pentru mine... Dacă mie mi-ar fi făcut cineva atâta rău în viaţă... chiar fără să vrea... aş mai fi avut generozitatea, răbdarea să-i fac numai bine, să găsească în mine un prieten? Poate... relaţia cu Manole ar fi cam tot... Nu, nu-i acelaşi lucru! Manole n-a decis el, în timp ce atunci eu am hotărât... Eu am părăsit-o! Şi-apoi... viaţa mea a luat-o pe un drum care m-a dus, într-un fel, în alt fel, la împlinire. Dar a Laurei? Iar acum, mă felicită pentru că am fost *cinstit cu opţiunile mele* deşi... cea mai importantă a lovit-o direct... Complicat, teribil de complicat”.

Pornind spre terenul lui, de la care colegii îl strigă şi-i fac semne, îşi aduce aminte cuvintele bătrânei, rostite printre lacrimi, la despărţire: „Să vă iubească, Mihule mamă... Şi să fie demnă de voi”... Apoi îi revin în memorie crâmpeie din prima explicaţie cu Laura, când a aflat că tot la el se gândeşte, tot la el ţine... ,,Mă iubeşte încă, după atâţia ani... Sunt oare demn de un asemenea sentiment? Merit atâta generozitate? Atâta delicateţe sufletească? Merit o iubire atât de puternică, nehrănită nici cu întâlniri, nici cu speranţe, nici măcar cu iluzii? Cu cât e mai bogată - omeneşte - decât mine, dacă de-atâta vreme ea dă, iar eu primesc?”

Gândul nu-l bucură deloc. De altfel, e firesc ca un om mândru, orgolios de mândru, cum e Mihu Abrudan, să nu se poată împăca uşor cu un asemenea gând.

13

În atelier, Olguţa povesteşte cu vervă şi cu un debit verbal de crainic sportiv ce-a păţit azi dimineaţă, în drum spre institut. Toţi colegii ascultă, continuând să lucreze; numai Cucu a pus jos instrumentele, aproape ostentativ, să se ştie bine cât îl costă povestea Olgăi.

— Auziţi, măi, dacă e posibil aşa ceva! Azi dimineaţă...

Cucu n-o iartă:

— Dacă s-a întâmplat, e posibil. Tot ce se întâmplă e posibil.

— Lasă-mă, Cucule, să vorbesc!

— Nu s-a născut încă omul care să te împiedice pe tine să vorbeşti...

— Poate s-o fi născut, dar nu eşti tu acela... Azi dimineaţă, în nicio sută de metri, m-am împiedicat de două ori. Ca să scap de ghinion...

— Aşa se cheamă când dai în gropi? Ghinion?

— Da, aşa se cheamă... Ei bine, ca să scap de ghinion, ce mă gândesc? Ia să trec strada pe trotuarul de vizavi... Şi brusc, o şi traversez. Dar „ghinionul” mă vede, mă fluieră, mă opreşte, îmi cere buletinul... N-am scăpat fără 50 de lei amendă... îmi venea să mă sinucid!

— Azi, luni? Nu te-aş sfătui. Dacă te sinucizi luni, îţi merge rău toată săptămâna.

Asistenţa reacţionează prompt; categoric, e 1-0 pentru Cucu. Dar toată lumea e în aşteptare, pentru că... se ştie bine: meciul de-abia a început!

— Cuculeţ, scumpule, pentru bancul ăsta m-a dat afară de la grădiniţă! Ceva mai proaspăt n-ai?

— Ai fost şi tu la grădiniţă? Foarte ciudat...

— Şi de ce e ciudat, mă rog?

— Nu văd cum încăpeai în scăunel.

— Uite-aşa, bine... Că n-aveam scăunele, ci băncuţe, şi stam lângă un băieţel prostuţ, lung, deşirat şi slab... De ăştia am avut eu parte toată viaţa, ca vecini de bancă, înţelegi? Că fiecare pasăre pe limba ei piere, Cuculeţ dragule! Dacă vrei război pe kilograme, ţi-arăt eu! Cât despre scăunel, nu ţi-ar strica unul, dar la cap; să nu te mai iei cu mine-n clonţ pe tema asta...

În veselia generală, Cucu se predă, copleşit:

— Gata, pace! Am de lucru!

Şi „învinsul” se apleacă, ostentativ, pe planşetă.

— Aaaa, vrei să-ţi găseşti scăparea în muncă?

— Pe cuvânt, n-am timp! Că doar nu te-au numit responsabilă cu protecţia contra muncii... Când termin, îţi stau la dispoziţie; tu alegi armele...

Liniştea s-a lăsat Ia timp; în atelier intră Daminescu, apropiindu-se de planşeta lui Abrudan. Toţi îl salută respectuos.

— Noutăţi, Mihule... Şi nu prea bune. Abrudan priveşte neliniştit, aşteptând.

— S-ar putea... Nu ştiu încă sigur, nu mi s-a comunicat oficial, dar e posibil să se schimbe amplasamentul.

Expresia lui Mihu e atât de elocventă, încât directorul simte nevoia să-l liniştească.

— Nu te alarma... Am spus „e posibil”; nu s-a hotărât nimic.

Mihu ştie bine că orice măsură, orice hotărâre are trei faze: idee, zvon şi... confirmare. Dacă se vorbeşte, înseamnă că e clar. Şi dacă e clar, atunci... totul de la cap! Nu regretă, acum, munca depusă, deşi... Nu oftează nici măcar după ideea splendidă care-i încălzise pe toţi şi care se desfăşura pe planşetă atât de frumos, atât de promiţător... Ceea ce-l sperie în clipa asta e termenul. Când să încheie un lucru ce urmează de-abia să înceapă? Şi ce face cu lotul, unde graficul prevede creşterea volumului şi a intensităţii antrenamentului de la săptămână la săptămână? Va veni cantonamentul. Racoviţă spunea ceva şi despre un turneu, la Viena, la care s-au anunţat şi spaniolii, măcar să-i vadă... Dacă tot ce-a lucrat la proiect se reia de la „zero”, atunci... când?

— Deci, totul din nou...

— Nu exagera. Practic, mergem pe două variante, pornind de la aceeaşi idee de bază.

— Nu cred că...

— Ai răbdare! Noul amplasament prezintă caracteristici oarecum asemănătoare. Chiar azi mergem la faţa locului. Ai să vezi că se poate adapta ideea ta. Tocmai de asta am venit: să hotărâm ora deplasării şi a discuţiei ulterioare, în care vom stabili modalitatea practică de atacare a variantei.

Daminescu îşi consultă ceasul:

— E 11... îţi aduni oamenii şi peste două ore... nu, la 14 fix, ne întâlnim jos, în faţa institutului. După ce vedem despre ce e vorba, urcăm la mine. De acord?

Evident că Mihu e de acord; cu cât mai repede, cu atât mai bine. Daminescu salută şi vrea să iasă, dar în uşă aproape că se loveşte de o fetiţă care intră val-vârtej, agitând o coroniţă de flori şi ramuri de salcie, către Olga:

— Mama, am luat premiu!

Fata e numai bucurie şi entuziasm. Olga o priveşte topită... Până şi Cucu, scepticul şi maliţiosul Cucu, participă cu emoţie la scenă, incapabil de cea mai nevinovată replică sau observaţie. Abrudan se loveşte cu palma peste frunte; cum de-a uitat?! Ia fetiţa în braţe, o ridică până la tavan, o sărută pe amândoi obrajii, apoi o depune pe biroul Olgăi, şoptindu-i acesteia la ureche;

— Sunt un tată denaturat! Mă întorc în cel mult o oră, poate mai repede. Olguţo, convoacă-i tu pe toţi...

„*Dacia 1300*" condusă de Mihu „ca la raliu" se opreşte cu scrâşnet de frâne în faţa şcolii lui Iliuţă.

Aici însă, totul e aproape pustiu. Festivitatea s-a terminat. În curte nu mai e nimeni; doar cineva din personalul de serviciu cară nişte scaune şi pânza roşie de pe masa în jurul căreia a fost constituit careul. Abrudan se uită peste tot; nici urmă de Iliuţă. „Ce-ar fi putut face? La institut n-a venit niciodată; la tenis... îi trebuie echipamentul. Deci, acasă... încearcă să reconstituie traseul posibil al copilului. Brusc, se hotărăşte. Urcă la volan, demarează, merge până la capătul străzii, face la stânga, apoi virează dreapta, până intră într-un bulevard larg, cu circulaţie intensă. Pe trotuare, mulţi copii îmbrăcaţi în uniforme pionereşti, însoţiţi de părinţi sau bunici - ceea ce confirmă că, într-adevăr, ne aflăm în ziua serbărilor şcolare de sfârşit de an, eveniment pe care Abrudan l-a uitat, pur şi simplu, deşi Iliuţă i-a spus ceva, aseară.

Din cauza traficului, îi este din ce în ce mai greu să circule încet pe banda de lângă bordură. Dar iată, în faţă, pe trotuarul din dreapta, se desenează silueta unui copil neînsoţit de nimeni. Poartă un pachet cu cărţi, o diplomă şi... o coroniţă. Lui Mihu îi vine inima la loc; da, e coroniţă de premiant, iar copilul e Iliuţă. Maşina încetineşte mai mult, escortându-l câţiva metri, până când - din instinct - puştiul se întoarce. Mihu încalecă trotuarul cu două roţi, nu tocmai conform cu litera şi spiritul legii circulaţiei, apoi iese din

autoturism exact la timp pentru a-l prinde în braţe pe Iliuţă, „lansat” cu toată viteza spre el. Când cei doi au depăşit primul val de bucurie reciproc trăită, Mihu se urcă din nou la volan, iar copilul pe scaunul copilotului, alături. Cu un sentiment de vinovăţie pe care îl ascunde greu, Abrudan întreabă:

— Chiar... întâi?

Copilul răspunde mândru şi doct:

— Bineînţeles! La „doi” şi „trei” nu se dă coroană; numai „hârtie”...

— Bravo, mă, savantule! De ce nu mi-ai spus aseară?

— Credeam că ştii...

— De unde?

— De la şcoală. Ai fost săptămâna trecută...

— Am fost, dar diriginta nu mi-a spus nimic. Normal era să aflu de la tine. Copilul ezită o clipă, apoi mărturiseşte cu glas tremurat:

— Tata, eu... eu nu ştiam dacă mai eşti supărat... Am crezut că ai aflat de premiu, dar n-ai arătat... şi nici n-ai venit azi din cauză că...

De-abia acum înţelege Mihu ce-a fost în sufletul lui Iliuţă după incidentul din Herăstrău. Realizează - cu spaimă, aproape - ce s-ar fi putut întâmpla dacă înţelepciunea şi tactul Laurei nu l-ar fi împiedicat să-şi reverse nervii, să jignească, să umilească... îşi mângâie băiatul cu gestul numai de ei ştiut - păstrat pentru momentele de bucurie împărtăşită, de intimitate tandră - prin care mâna puternică a lui Abrudan ciufuleşte chica neagră şi deasă a copilului. Pentru o asemenea alintare, Iliuţă ar da oricât!

— Vezi tu, copile... M-ai supărat atunci, e adevărat, dar am înţeles... adică profesoara ta m-a ajutat să înţeleg de ce-ai făcut-o. Şi am mai priceput că trebuia să te întreb cum te simţi cu noul profesor. Am greşit amândoi, Iliuţă... Uite, mă ia timpul pe sus şi nu mai apuc să le fac pe toate... De când n-am mai tăifăsuit noi? De când n-am mai fost la muzeu? Cam de multişor, nu-i aşa?

Copilul confirmă, dar gestul nu e prea apăsat; şi el ştie să fie generos, acordă şi el circumstanţe atenuante tatălui său.

— Orice-ar fi, duminică mergem! Lasă ca trece vârtejul ăsta... O să termin şi proiectul, o să treacă şi meciul... Ne liniştim noi...

— Tata, acum, că e vacanţă, ne vom împărţi treburile; am să te ajut, ai să vezi... Dar... joci în echipă?

— Nu ştiu. Deocamdată, trag. Dacă-mi merge bine până la toamnă, joc.

— Pot să vin să te văd şi eu la antrenamente?

— Sigur, eşti invitatul meu! Am şi vorbit cu Manole; probabil că vei lua masa de prânz cu noi. Plătim şi vii. Tot vroiai tu să ajungi în lot! De acord?

Cum să nu fie de acord? Ochii copilului strălucesc. Ce vacanţă îl aşteaptă!

— Dar pentru premiu, ce cadou să-ţi fac? Copilul tace, deşi tot timpul a aşteptat, a sperat că va veni şi întrebarea asta.

— N-aud.

Iliuţă îndrăzneşte, vorbind dintr-o suflare.

— Să mă laşi la domnişoara Laura. Numai dacă vrei, tata. Dacă nu, vin la Herăstrău să mă uit şi... când mă laşi, joc singur, la zid...

Faţa lui Mihu se destinde într-un zâmbet, în timp ce mâna lui dreaptă se plimbă prin ciuful copilului, alintându-l.

Iliuţă a câştigat partida. Deci, de mâine...

...Deplasarea şi discuţia la Daminescu n-au durat, în total, nici trei ore. Noul amplasament posibil permite într-adevăr adaptarea variantei iniţiale, cu modificări la tratarea faţadei şi cu încă alte câteva schimbări impuse şi de teren, dar mai ales de contextul construcţiilor prezente şi viitoare. Dificultăţile mari provin din faptul că trebuie un alt regim de fundaţii, ceea ce modifică mult datele problemei. De gândit, nu este foarte complicat; soluţiile de bază s-au şi găsit pe loc, dar punerea lor în operă - adică elaborarea unei noi variante de proiect, cu tot ce comportă ea, înseamnă muncă şi timp. Mai ales timp. S-au defalcat sarcinile pe oameni, s-a stabilit modalitatea de lucru, s-au hotărât termene; ce-i drept, foarte strânse. Nimeni n-a încercat să se fofileze; dimpotrivă. Chiar de azi, cele două variante se elaborează concomitent. Toată lumea s-a şi apucat de lucru. Mihu şi Ioana zăbovesc câteva clipe înainte de a intra, fiecare, în atelierul său.

— Crezi că vei putea aşa?

— Cum „aşa”? - răspunde Abrudan, deşi înţelege foarte bine întrebarea.

— Cu câte ţi-ai luat pe cap...

— N-am cerut eu două variante. Trebuie.

— „Trebuie” nu există fără „se poate” sau „nu se poate”!

— Pentru mine există. Acum există. Trebuie să se poată.

— Atunci, obligatoriu renunţi la...

— Nu renunţ la nimic.

— Mihule, până azi am evitat discuţia; de fapt, mă hotărâsem să n-o provoc eu, pentru că... n-am niciun drept. Sau dreptul meu e atât de firav,

încât... Ce sunt eu pentru tine, ca să mă simt „neglijată”? În fond, ce rol joc în viaţa ta, ca să-ţi pretind o parte din timp, din preocupări, din...

— Ioana, nu trebuie....

— „Nu trebuie?”

Mihu ştie că n-are dreptate.

— Ba trebuie. Nu să lămurim acum ce este sau ce-ar putea fi între noi; asta doar timpul va hotărî... Şi tu, desigur. Dar cineva trebuie să- ţi spună că greşeşti! Greşeşti grav! Nu la mine mă gândesc, să-ţi fie limpede, ci la tine, la şansa profesională pe care rişti s-o ratezi! La aventura în care te arunci cu... da, da... cu inconştienţă! Ţi s-a oferit un proiect de excepţie, cu care se intră în elita arhitecţilor ţării. Cum ai răspuns? Te-ai apucat de el printre picături...

— Şi nu iese? Nu-ţi place?

— Ba da, dar de ce să te chinui? Să creezi aşa ceva printre picăturile... cui? Ştiu că-ţi place tenisul, dar fă, te implor, deosebirea între profesie - în tot ce are ea mai important - şi un „hobby”! Cum e posibil să nu realizezi distanţa de la Palatul Sporturilor, semnat de tine, până la un meci pierdut din start?

— De unde ştii că e pierdut?

— Asta-i bună! Dar ştie toată lumea, Mihule... Aaaa, vrei să-ţi satisfaci o toană? Treaba ta. Depinde, însă, cu ce preţ. Merg mai departe şi zic: până azi dimineaţă s-au putut şi una, şi alta. Cu efort, dar s-a putut; printre picături, obosit-frânt, alergând de la institut la teren, de la teren la copil şi de la copil la piaţă, după mâncare, era cât pe-aci să termini. Şi bine! Dar acum? Ştii ce înseamnă noua variantă: cel puţin o lună şi jumătate în plus. Ai văzut, toţi au sărit ca unul... N-o să-ţi facem greutăţi; ne cunoaştem meseria, ne place proiectul, e mândria noastră, şi apoi... vrem să te ajutăm. La un moment dat, însă, tu vei reprezenta „locul îngust”; noi suntem patru, cu Olga cinci, iar tu - unul singur! Totul trebuie văzut şi revăzut de tine, gândit şi regândit, calculat şi recalculat... Iar dacă vei lipsi, chiar şi 2-3 zile, practic... ne blocăm! Nu te-ai gândit la toate astea când i-ai promis directorului că mergem înainte? Nu ţi-ai făcut nişte calcule elementare, când ai acceptat termenele, ba chiar le-ai supralicitat? Bun, accept şi asta; declanşăm nebunia, murim pe planşetă, stăm cu cofeină, ca pe vremea studenţiei, în sesiuni... Nu mâncăm, nu dormim, nu respirăm, numai să iasă. Noi, mai puţin, dar tu, sigur! Poţi să-mi răspunzi însă pentru ce? Merită o

mingiuţă de cauciuc, pe care poţi s-o baţi când vrei, toată demenţa asta? Rişti totul ca să...

Abrudan ascultă, dar nu mai aude. Replici vechi, rostite de altă voce, îi revin acum în memorie cu argumente la fel de raţionale, şi cu aproape aceleaşi cuvinte izvorâte tot din cele mai bune intenţii, animate tot de grija pentru cariera lui, pentru viitorul lui, pentru viaţa lui - în ultimă instanţă. „Pune într-o parte a balanţei mingea şi în cealaltă restul; cum cântăreşte balanţa asta a ta, dacă...?”. Da, totul sună logic, perfect logic; acum, ca şi atunci. Atunci, logica asta l-a convins. De ce, totuşi, atâtea regrete, după?... De ce atâta frământare? De ce atâtea descoperiri în străfundul conştiinţei sale, descoperiri ce nu-i fac plăcere, îl mâhnesc, îl duc - chiar - la întrebări grave despre sine însuşi?

—...va fi jenant, Mihule, pe cuvânt! Sigur, există soluţia s-o iei în glumă, aşa cum, de altfel, sper că vei şi face...

Nu, asta nu i s-a mai spus niciodată.

— Mulţumesc, Ioana. Mulţumesc pentru grijă, pentru sfaturi, pentru faptul că te frământă ce va fi cu mine, pentru ajutorul la proiect... Pentru tot. Numai că, vezi tu... eu nu glumesc. Sunt un ins total lipsit de simţul umorului, din nefericire...

— Ce să înţeleg din ce spui? Că ai de gând să te sinucizi? Să nu mai ieşi pe stradă, să te călugăreşti pentru că te-a bătut un spaniol? Dă-ţi seama, Mihule: e un joc! Internaţional, de performanţă, de mare performanţă, zi-i cum vrei, dar un joc! O să pierzi; ei, şi? Dacă nu priveşti aşa lucrurile când porneşti într-o competiţie practic fără şansă, eşti inconştient! Vrei să munceşti la proiect cât cinci? Munceşte! Vrei să respecţi un termen aproape imposibil? N-ai decât! Vrei să încerci marea cu degetul pe teren, ai tu nevoie de asta, din raţiuni care mie-mi scapă? Treaba ta; încearcă. Dar abordează totul ca pe o încercare. Se poate? Bine. Nu? Asta e!... Lasă-ţi poarta deschisă pentru tine însuţi, pentru cei ce te cunosc. Joacă-te, dacă ţii neapărat, dar nu investi fanatism în joaca asta, că decepţiile costă scump! Iartă-mă, n-am vrut să te supăr... Sper să mă fi înţeles aşa cum...

— Mulţumesc încă o dată... Am înţeles perfect. Între altele, pentru că şi eu am gândit exact la fel...

— Vezi? Vezi că şi tu...? Eram sigură!

—...Am gândit exact ca tine, până nu de mult. Acum văd lucrurile altfel. Nu ştiu dacă m-ai înţelege şi dacă are rost să mă explic...

— Nu e nevoie, Mihule. Ţi-am mai spus: n-am nicio calitate să-ţi cer explicaţii. Asta - măcar asta - ştiu foarte bine. Ceea ce trebuie să ştii tu - şi cu asta am terminat - este că te poţi bizui pe ajutorul meu. Orice efort îmi ceri, am să-l fac. Chiar dacă nu-l înţeleg.

Ce poţi reproşa unui om care nu te înţelege, dar - chiar neînţelegându-te - îţi oferă ajutor total, neprecupeţit? Evident, nimic. Mihu se desparte de Ioana convins că nu are decât a-i mulţumi, aşa cum a şi făcut-o. Dar asta nu-l împiedică să se întrebe: „Oare, dintre oamenii care vor sincer binele cuiva, câţi i-ar face într-adevăr bine, dacă ar fi lăsaţi să-şi pună în aplicare toate bunele intenţii, până la capăt? Şi ce s-ar alege de cel în cauză dacă la un moment dat nu şi-ar defini el însuşi acel bine care - de pe margine - se vede atât de diferit?”

...După-amiază, Manole aduce o veste bună: s-a aprobat şi s-a perfectat participarea la turneul vienez. Juanito vine sigur acolo, probabil şi Lopez... De fapt, pentru noi, Lopez ar fi mai interesant; el este posibila breşă, lui trebuie „să-i luăm pulsul”... Replica lui Abrudan cade ca un duş rece:

— Nu pot, Manole.

— Cum? Păi aşa ne-a fost vorba? Pentru echipă, pentru meci, lăsăm la o parte orice altceva... Şi pe urmă... e Viena, Mihule!

— Până acum n-am spus nimic; nici ţie, nici lui Mavrodin, nici lui Racoviţă. Sunt autorul proiectului după care se va construi Palatul Sporturilor...

— Tu?

Abrudan zâmbeşte. „Are dreptate să se mire...”

— Da, eu. Acum se naşte. L-am început aproape odată cu antrenamentele. Cum m-am descurcat numai eu ştiu... Nu mă plâng. Nici acum n-ai fi aflat dacă - după atâtea săptămâni de muncă - nu mi s-ar fi cerut o a doua variantă, pentru un alt amplasament. Înţelegi? Altă ambianţă, deci altă faţadă, alte fundaţii; ce mai - alt proiect!

— Bun, înţeleg... Dar noi?

— Ia-i pe copii şi du-te. Eu rămân să urnesc treaba la institut. De pregătirea mea să n-ai grijă; respect graficul cu sfinţenie. Sper să mă fac liber pentru cantonamentul planificat.

— Mihule!... Acolo... te implor! Trebuie!

Abrudan zâmbeşte din nou.

— Mi-ai prins slăbiciunea la cuvântul ăsta... Bine, tocmai de-asta rămân; ca să-l fac posibil.

— Eu contam pe tine la Viena... Pe lângă participarea propriu-zisă, care nu ţi-ar strica, ştii „să vezi”, ne-am fi sfătuit... Acolo, la faţa locului, trebuie să stabilim planul concret pentru cele trei zile de foc.

— Ştii tu să vezi mai bine ca mine. Notează totul şi, când vii, pe calm, stabilim ce e de stabilit.

— Să încercăm o intervenţie undeva, la institut, la minister, la...?

— Inutil. Cel mult, poţi obţine să mi se ia proiectul. Dar nici asta nu cred că s-ar mai aproba, acum. Spune-le băieţilor de turneu. Se vor bucura.

— Aproape că nu mai ştiu ce să fac... Eu pe tine voiam să te duc; cu ei, aproape că... E cazul?

— De-abia cu ei e cazul. Să mai capete puţină experienţă, să se înveţe cu atmosfera, să le mai treacă spaimele...

— Şi dacă, văzând, de-abia le intră spaima-n oase?

— Depinde de tine să vadă ce trebuie văzut şi să înţeleagă ce trebuie înţeles. Ţine-i lângă tine, discută, fă şcoală cu ei, ca la tablă, demontează mecanismele „minunilor” din teren şi va fi bine... Ambiţionează-i! Acum, hai la lucru, că ne-apucă noaptea!

Antrenamentul a decurs normal, adică bine. Vestea i-a stimulat pe băieţi; au tras cu dinţii... Nici lui Mihu nu i-a mers rău. Cel puţin doi dintre spectatorii care l-au urmărit azi pentru prima oară sunt mulţumiţi. Unul e Iliuţă. Copilului probabil i-ar fi plăcut oricum; Laura, însă, e un observator ceva mai greu de mulţumit şi dacă ea spune că e bine, atunci... Şi-a notat câteva lucruri în carnetul unde ţine evidenţa grupei, sub menţiunea ,,De discutat cu Mihu”. Ceea ce, iată, şi face la sfârşitul antrenamentului, în timp ce Iliuţă se zbânţuie puţin pe teren, ca un „aconto” la zilele pline ce vor începe de mâine.

— Am privit cu atenţie. Tu cum te apreciezi? Azi ai fost în vârf, sau mediu?

— Mediu; poate puţin sub... M-am concetrat foarte greu.

— Necazuri?

— Încă nu ştiu; poate. Dar griji şi oboseală - sigur.

— La serviciu?

— Da. Un lucru foarte greu şi foarte important pentru mine, pe care-l credeam aproape terminat, trebuie luat de la cap.

— Posibil, totuşi?

— Da, dar... cumplit de greu. Mi-a bulversat toate planurile, tot programul. Va trebui să pierd şi nişte nopţi.

Laura rămâne o clipă pe gânduri.

— Suporţi... mai suporţi un sfat, o părere?

— Nu suport; aştept!

— Nu te speria. La treburile de-acolo nu mă pricep, dar aici, poţi să mă crezi... Din ce-am văzut, cred că poţi să dai... chiar şi câteva nopţi. Încă ai de unde.

— Trebuia să plec cu băieţii la un turneu, la Viena, să ne mai facem puţin „mâna”... Chiar cu Juanito, poate şi cu Lopez, adversarii de la toamnă. Dar uite, noutăţile de la institut mă obligă să rămân acasă...

— Să le fii recunoscător dacă ele te ţin departe de turneu! Chiar vreau să discut cu tine, Mihule... Dacă aş fi Corbeanu, dacă eu aş conduce şi pregăti lotul, inclusiv atmosfera din jurul meciului, ştii ce-aş face? N-aş neglija nimic pentru a crea şi întreţine adversarilor convingerea că meciul e câştigat dinainte, că deplasarea la Bucureşti e o plimbare... iar pe tine, care - cert - ai două clase peste al doilea jucător al nostru, fie el Marcel, fie Andrei, fie Florin, te-aş ţine cât mai departe de orice priviri indiscrete. Nu te-am văzut în meci, dar - aşa cum simt că-ţi merge jocul - cu concentrare totală, cu multă îndrăzneală şi cu puţină şansă, poţi lua punct la spanioli.

— Trebuie cel puţin două...

— La o adică, poţi lua două.

Abrudan priveşte neîncrezător. „E amabilă, vrea să mă încurajeze”... Laura îi înţelege gândul.

— Cred ce spun. Cu o condiţie: să fii „asul din mânecă”, surpriza, omul de care adversarul nu se teme, nu l-a văzut, nu-l ştie... în Cupă nu se joacă la spectacol, ci la victorie. Pe Lopez cred că-l poţi întrece jucând tenis, pur şi simplu... La Juanito, dacă e aşa de bun cum se spune, îţi rămâne tactica scoaterii din mână şi... răbdarea de fier; am auzit că e foarte irascibil. Dacă-l exasperezi cu „baloane”, cu loburi greu de folosit pentru atac, nivelezi şansele şi... totul devine posibil.

— Laura, nu vreau să mă fluiere lumea!

— Când tribunele vor „simţi” victoria, te vor aclama!

— Da, dar...

— Lobul, mingea înaltă, „ţăcăneala” fac parte din joc, nu le-a interzis niciun regulament din lume. Toate la un loc înseamnă tactică, şi tactica reprezintă nu numai dreptul, ci și datoria ta! Oricum, eu aş pregăti în mod diferit cele două meciuri de simplu. Dacă-ţi merge atacul şi mai ales dacă adversarul te lasă, joci ambele meciuri tăios, la atac, în stilul tău; dacă

Juanito are cojoc prea gros, schimbi acul! Dar asta înseamnă să te pregăteşti minuţios, să migăleşti fiecare element de joc, să te ţină picioarele şi nervii pentru ambele situaţii, să te-asculte mâna şi, mai ales... să crezi. Ai început să crezi?

Mihu tace.

— În locul tău, n-aş accepta deplasări, turnee, confruntări cu cineva care-i poate preveni. Şi aşa, pe aici se vântură cam multă lume, după opinia mea... Opreşte-l măcar pe Florin şi lucrează cu el la cataramă, dar undeva, pe un teren mai ferit. Şi, dacă se face cantonament, lucraţi cu „porţile închise”... Faceţi-i să creadă că meciul de la Bucureşti va fi pentru ei un „galop de sănătate”, iar în teren, oferiţi-le exact ce n-au aşteptat: un adversar perfect pregătit, hotărât să-şi apere şansa. De copii, nu ştiu ce să zic, dar în şansa ta cred, Mihule.

— Cinstit?

Laura îl priveşte contrariată; pentru ea, întrebarea sună ciudat.

— Da, cinstit. Altfel - cum?

— Iartă-mă... Din ce-ai văzut azi, ce ţi-a plăcut?

— Am să-ţi spun şi asta...

Discuţia a continuat până când prezenţa lui Iliuţă, alungat de întuneric de pe teren, i-a amintit lui Abrudan că de-abia de acum încolo masa trebuie pregătită, servită, apoi vasele... Iar când Iliuţă va adormi, măcar ceva-ceva din ce şi-a luat acasă de lucru...

Parcă citindu-i gândurile, Laura întreabă:

— Pot să te-ajut cu ceva?

— Mai mult decât ai făcut-o...

— N-am făcut altceva decât să vorbesc, Mihule; atâta am făcut, de fapt, pentru tine. Şi ştii că eu la vorbe nu mă pricep. Dacă pot să te-ajut concret, o fac cu plăcere.

— Cum să nu... Să-i dai de lucru lui Iliuţă cât poţi mai mult şi cât poţi de des.

— Simplu... Trimite-l în fiecare zi. Vrei, Iliuţă? Dimineaţa, în grupa de copii; după-amiază, cu lotul de „Cupa Davis”!

— Şi la prânz, domnişoara Laura! Mănânc cu tata, la lot!

— Da? Ei bine, atunci am să te-alerg... ca pentru meciul cu Spania.

După ce Laura a coborât din maşină, în faţa casei ei, cei doi Abrudan îşi continuă drumul, tăcuţi. „În câteva ore... doi oameni, două femei care-mi vor binele amândouă... Şi sincer! Fără să ascundă că nu le sunt indiferent,

că nu vor nimic de la mine, nu-mi cer nimic, nu-mi impun nimic. Pur şi simplu, îmi întind o mână de ajutor. Ar trebui să mă consider un om norocos, nu? Poate şi sunt... Azi, când s-au încurcat iţele, toţi au sărit să mă ajute, şef şi colegi, iar ele... Dar cum se face că binele uneia îmi e atât de străin, în timp ce... Străin? Nu, dimpotrivă! Atât de cunoscut, atât de familiar... Câţi ani mi-a guvernat viaţa? Nu mai ştiu... Şi de când am început să îndrăznesc să-l judec? Pe când, ce spune Laura, binele ei... Să fie tentaţia noutăţii? Să mă atragă, să mi se pară al meu doar din raţiuni egoiste? Dorinţă de revanşă? La ce bun? Şi împotriva cui? Nu, nu se poate, nu e aşa! Probabil că gândim la fel, binele văzut de ea se potriveşte cu al meu... Dar asta, numai de-acum? Sau...”

Seara, acasă, copilul, mândru că antrenorul echipei l-a văzut la lucru, cu racheta în mână, îi spune lui Mihu:

— Tata, nenea Manole a spus că sunt bun!

— De, măi, Iliuţă, ştiu şi eu? Cu vorbele-astea ne-a pus pe jar nen-tu Manole pe amândoi. Tu măcar ai timp să-i confirmi diagnosticul, dar la mine se cam strânge funia la par...

Copilul, neumblat pe la ţară, nu prea înţelege cum vine povestea cu funia şi parul, dar simte că în clipa asta Mihu nu glumeşte şi nici n-a aruncat o vorbă, aşa, ca să umple timpul sau să se afle-n treabă.

14

De aproape o săptămână, Corbeanu, Grigoraş şi Marinache sunt la Viena. Mihu a rămas acasă, reţinut de treburile lui. Gruia n-a făcut nici el deplasarea, dar nu pentru că Federaţia ar fi decis să nu meargă sau pentru că l-ar fi reţinut Abrudan, ci din cauza organizatorilor turneului; doi băieţi foarte tineri, fără palmares, ajung. Al treilea, altă dată... De altfel, şi aceste două locuri s-au obţinut în mare măsură datorită intervenţiei şi asigurărilor lui Corbeanu. Turneul e destul de puternic şi se desfăşoară fără „calificări”; se intră direct pe tabloul de concurs.

Rămaşi singuri, Mihu şi Florin şi-au regăsit pentru câteva zile vechiul lor loc de întâlnire, „terenul cu iederă”, pe care nea Tache l-a aranjat şi dichisit, că ar putea găzdui până şi *Masters*-ul... Numai că, acum, cei doi nu joacă, pur şi simplu, ci trudesc din greu, finisând execuţii tehnice, reluând de zeci şi zeci de ori o temă de atac sau de apărare, până când „schema” iese perfect, de cel puţin 5-6 ori consecutiv. După antrenamentul propriu-zis,

urmează seria lungă - subiectiv, ei o resimt nesfârşită! - de servicii. Cu câte un coş plin de mingi la îndemână, Abrudan şi Gruia nu părăsesc locul de serviciu până când n-a fost expediată ultima minge în terenul de ţintă cu cât mai multă forţă, cu câtă forţă le-a mai rămas. Iliuţă, prezent la toate cele şase şedinţe, notează în carneţel cu maximă conştiinciozitate câte mingi în teren, câte afară, câte fileu, câte colţ (adică aşa cum ar trebui să meargă toate), făcând apoi procentajul după fiecare serie de 100. Azi, vineri, concluzia e clară şi, desigur, îmbucurătoare: la serviciu s-a câştigat mult în precizie. Cât despre forţă, aici Mihu încă nu e mulţumit. În ce-l priveşte, a început să simtă oboseala. Aparent, totul e în ordine; o confirmă procentajele atinse nu doar la serviciu, ci la mai toate execuţiile exersate în serii-test, din ce în ce mai lungi, pentru a fi mai edificatoare, notate de Iliuţă, iar o dată chiar de Laura. Cine-l vede n-are de ce să fie nemulţumit, dar Abrudan simte că se întâmplă ceva cu el. Oboseală? Supraantrenament? Plictisul sutelor şi sutelor de repetiţii obsedante ale uneia şi aceleiaşi mişcări sau execuţii tehnice? Ar fi bine... Pentru că astea... trec. Nu cumva... vârsta? Poate... atât l-a ţinut benzina. Poate... orice efort, orice pas înainte de-acum încolo va însemna un atentat la rezervele din care deja a început să consume?... De n-ar fi aşa, de s-ar putea umple la loc rezervorul, ca la maşini, podiumurile de premiere ale marilor turnee ar fi pline, probabil, de jucători peste 35 de ani; doar ei acumulează cea mai bogată experienţă, şi n-o fi Mihu Abrudan singurul tenisman din lume care a ştiut, de bine, de rău, să se conserve... Să fie de vină nopţile? În ultima vreme, proiectul i-a dijmuit somnul; se culcă mult după miezul nopţii, iar acum trei zile a apucat să doarmă numai tre ore „Trebuie să mă limpezesc. Diseară, cu orice preţ, la 9,30 în pat! Şi mâine, pauză. Complet”. Îl îngrijorează şi faptul că jocul nu-l mai bucură, că nu mai apucă racheta cu plăcerea de-acum trei luni, că vlaga parcă i s-a scurs din trup, suptă de căldura după-amiezelor de iulie, de planşetă, de cifre şi calcule, de grija pentru foile din calendar, de gânduri, de frământări, de alergătura dintre casă, teren şi institut...

Între atâtea motive de îngrijorare, o bucurie, un punct de sprijin: Iliuţă. Proaspătul premiant se poartă minunat. Parcă simţind „gâfâiala” lui Mihu, copilul îl scuteşte de o mulţime de treburi. Cel puţin de când prânzul e asigurat pentru amândoi, la lot, Iliuţă a devenit „bucătarul-şef” al cinelor şi micului dejun. Merge dimineaţa la piaţa de lângă casă, caută zarzavat proaspăt şi fructe, aduce lapte, pâine şi cele strict necesare micii lor gospodării. A învăţat soiurile cele mai bune de dulceaţă, gem şi compot, a

aflat unde se aduc, de regulă, „delicatese” cu care vrea să-şi „regaleze” tatăl după efortul istovitor... Ce mai, gospodar în toată regula! Dintr-o „problemă” la care Abrudan se gândea cu teamă la începutul verii, neştiind cum va reuşi s-o descurce, băiatul a devenit un ajutor de nădejde. Face totul firesc; nu numai că nu se plânge, dar i se pare normal să pună umărul la gospodărie, să-şi împartă treaba şi răspunderile cu taică-său. Bucuria de a juca tenis, de a fi atâta timp împreună cu Mihu, mândria de a-şi vedea tatăl în fruntea acestei întreprinderi pe care seriozitatea, sufletul şi credinţa lui Abrudan au pus-o pe baze trainice, toate îl fac pe Iliuţă să trăiască cele mai frumoase zile din viaţă. Până şi greutăţile gospodăriei şi le-a asumat cu mândria de a fi depăşit copilăria dependentă; acum se simte „bărbat”, aşa cum i-a spus Laura în acea dimineaţă pe care n-o va uita, probabil, niciodată.

Proiectul avansează şi el. Prima variantă, cea pe care Mihu încă mizează, mai exact cea pe care şi-ar dori-o, este - practic - gata. Avizarea n-a avut loc, ea se va efectua o dată pentru ambele variante, dar cele câteva detalii şi anexe la care se mai lucrează încă nu mai pun probleme. La varianta a II-a e încă de furcă, dar - şi aici - ce-a fost greu a trecut; în cel mult două săptămâni speră s-o termine. Exact cum le-a promis băieţilor: august - cantonament. Of, de-ar vedea calificativul în buzunar, fără altă grijă decât...

E târziu. Nea Tache dă semnalul; parcă şi el simte că, mai degrabă decât cele 100 de servicii peste normă, lui Abrudan i-ar trebui acum puţină odihnă, o oră de somn în plus...

— Gata, dom’ Mihu, că v-a apucat noaptea!...

— Încă 20, nea Tache...

— Niciunul! Se răceşte apa caldă, cu ce mai faceţi duş? Dom’ Florin, ia-l dumneata, că altfel doarme aici...

După baia fierbinte - alarma lui nea Tache a fost, evident, alarmă falsă - şi după apa minerală rece, adăugată cu puţină licoare din termosul lui Iliuţă, cei doi Abrudan împreună cu Gruia părăsesc terenul, în „*Dacia*” lui Mihu. De la volan, acesta întreabă:

— Iliuţă, ştii cumva dacă Laura a avut ore şi după-masă?

— Parcă spunea că da...

— Atunci trecem s-o luăm.

Ocolul nu e mare; în câteva minute, maşina poposeşte în parcarea bazei, alături de turismele ce-şi aşteaptă, cuminţi, proprietarii.

— Te duci tu s-o cauţi?

— Imediat!

Copilul deschide portiera, să coboare, dar se opreşte pentru că - în lumina scăzută a amurgului, devenită aproape întuneric - recunoaşte, ca şi Mihu de altfel, pe profesoara sa, îndreptându-se către parcare. Laura nu e singură. O însoţeşte un bărbat tânăr - cel puţin, aşa pare după mers, după alură, după sacul cu echipament şi rachete, purtat cu uşurinţă şi cochetărie pe umăr. Bărbatul descuie portiera unui „Oltcit" parcat la nici douăzeci de metri şi o invită, galant, pe Laura să urce. După ce se suie şi el la volan, maşina demarează.

— Bine că n-a plecat cu troleibuzul... Mihu învârte cheia în contact şi porneşte pe traseul pe care, după atâtea drumuri la Herăstrău, bătrâna sa „Dacie" l-ar dibui, probabil, şi nepilotată. Binele din remarca lui Abrudan este un fel de a spune. Adevărul e că puţine întâmplări din ultima vreme - şi, slavă Domnului, n-a dus lipsă! - l-au pus pe gânduri ca acest fleac. „Fleac? Bineînţeles! Laura Nicolau, vechea mea cunoştinţă, rămasă la teren până-n pragul serii, n-a plecat azi cu mine, ci a găsit o altă ocazie de a ajunge acasă mai repede. Şi ce-i cu asta?" Aparent, nu e nimic; poate nu e nici dincolo de aparenţe... Era însă cu un bărbat. Ei, şi? Din cauza întunericului, nu i-a distins trăsăturile, dar atitudinea generală era, parcă, de curtoazie... Şi cum ar fi trebuit să se poarte, mă rog, un bărbat bine crescut cu o femeie ca Laura? Şi, la urma urmei, chiar dacă bărbatul era tânăr, drăguţ, venit special s-o aştepte, s-o însoţească la un spectacol, la o plimbare, într-o vizită, oriunde, cu ce drept doreşte el, Abrudan, să ştie intenţiile acestui bărbat? „Dar Laura... a acceptat invitaţia...". Şi ce dacă? E dreptul ei. N-are nicio obligaţie faţă de nimeni; faţă de Abrudan în niciun caz. L-a aşteptat ani de zile. Când a rămas singur, i-a adus aminte - cu discreţie, cu delicateţe - că există şi că sentimentele ei nu s-au schimbat. I-a înţeles încă o dată refuzul; mare minune să nu-şi fi reproşat singură că nu i-a respectat dorinţa de izolare. După doi ani, când el a provocat ultima explicaţie prin intervenţia aceea deplasată, a înţeles, a auzit că Laura încă... Dar câte femei ar fi avut curajul să nu-şi ascundă sentimentele? Câte femei ar fi avut tăria să nutrească un asemenea sentiment şi să rămână fidele? Au trecut de atunci, iată, trei luni... Cât să mai aştepte? Ce să mai aştepte Laura de la el? Poate, frământări de limpezit... dileme de rezolvat... cereri de ajutor... Cu rugăminţile a fost generos, n-a ocolit-o. În rest, niciun gest de apropiere... niciun semn că i-ar putea uni vreodată şi altceva decât nevoia lui permanentă de sprijin; dar sprijin strict camaraderesc şi strict univoc. Iar

acum, când femeia aceasta tânără, frumoasă, e aşteptată şi condusă de un bărbat, el, Abrudan, descoperă că se întreabă, se frământă, vrea să ştie cine e bărbatul, ce caută aici şi dacă Laura... „Aş merita să-mi râdă în nas! Şi bine mi-ar face”. Sigur, totul e foarte clar, Înţelege. Dar speră, totuşi, că un coleg a vrut pur şi simplu s-o scutească de aşteptarea troleibuzului şi nimic mai mult... Sau că eventuala intenţie mai serioasă nu va căpăta din partea Laurei niciun răspuns.

„Când alergam după Laura, să-mi limpezească gândurile, nu era tot ea? Tot frumoasă? Tot interesantă? Tot atrăgătoare? A trebuit s-o văd lângă cineva ca să pricep că orice om are dreptul să-şi trăiască viaţa, sau măcar o parte din viaţă, dacă şi-a irosit cei mai frumoşi ani aşteptând...? Că, mai devreme sau mai târziu, fiecare om îşi face viaţa într-un fel... Dar eu? Ce am de gând să fac din viaţa mea? Termin proiectul, se duce şi meciul... şi pe urmă? Poate chiar în seara asta, acum, Laura a ales un posibil drum, lângă cineva. E dreptul ei. Dar eu, dacă Laura...?”

— Am ajuns, nea Mihu. Mulţumesc, bună seara...

Noroc cu Florin, altfel cine ştie unde ar fi oprit maşina.

Seara s-a desfăşurat, în continuare, exact cum şi-a dorit-o Mihu: masa - cât se poate de expeditiv, cu ajutorul lui Iliuţă, devenit expert în pus, servit, strâns şi spălat vase. Apoi... direct la culcare. Azi nu mai există nici proiect, nici variante, nici calcule, nici anexe, nimic; numai odihnă. Cu condiţia, desigur, ca în patul pregătit pentru noapte tot de către Iliuţă, gândurile declanşate de întâlnirea din parcare să-i dea pace, să-l lase să doarmă. Ceea ce, deocamdată...

”Vienezii” s-au întors a doua zi cu impresii amestecate şi cu o stare de spirit care nu-l încântă pe Mihu. Bilanţul: Andrei - picat din primul tur. La luptă mare cu cel ce va ocupa, în final, locul al IV-lea, dar picat. Marcel - ajuns în turul al II-lea şi eliminat la „*tie-breack*” de... Juanito, câştigătorul turneului. Băieţii ca băieţii, duşul rece nu putea să nu-i afecteze, dar pe Mihu îl supără mai ales mina lui Corbeanu. Parcă i s-au înecat corăbiile. De-abia aşteaptă discuţia între patru ochi.

— Ce-i, Manole?

— Parcă nu ştii... Stai în găoacea ta, fierbi în suc propriu, munceşti de te speteşti, te-agăţi de speranţă ca înecatul de un pai şi când ieşi afară, când te confrunţi cu adversarul, constaţi că...

— Ce constaţi? Că Marcel nu l-a bătut pe Juanito aşa, din primul foc? De-aia l-ai dus pe Marcel la Viena?

— Nu, domnule, ştiam câte şanse are, că doar am capul pe umeri, dar Andrei...

— Lasă-l pe Andrei; nu cred că ai de gând să-l titularizezi la simplu. Hai să vorbim despre Marcel. În primul tur s-a descurcat, a învins un adversar bine cotat, aşa e?

— Da, aşa...

— Bun. Cu Juanito a ajuns la „*tie-breack*”; ce mai vrei? A luat un set, iar în cel decisiv, i-au lipsit două puncte; două! Cu atât l-a întrecut câştigătorul turneului. Eu cred că aveaţi motive să vă întoarceţi foarte bine dispuşi! Nu uita că băiatul e la prima ieşire de „seniori”, a jucat pe teren străin, în faţa unui public care merge întotdeauna cu „vedeta”, iar arbitrii şi organizatorii... ce să mai spun. La Bucureşti poate fi altfel, Manole, veniţi-vă în fire!

— Nu ţi-am spus esenţialul: finala turneului...

— A câştigat-o Juanito... Nu te aşteptai?

— Ei, aici e-aici! Nu ştii cum a câştigat-o. Lopez i-a dat meciul.

— Lopez? Juanito îl bate când vrea!

— Aşa credeam şi eu. Aş mai crede şi acum, dacă n-aş fi fost în tribună... Sunt vulpe bătrână, ştiu să văd un meci; observ „cusătura”, chiar când e bine ascunsă... Asta m-a topit, Mihule: Lopez e mai în formă decât Juanito! La el mi-era speranţa: pentru mine, el reprezenta ,,breşa”, punctul slab...

— Un meci nu se câştigă pe slăbiciunile adversarului, ci pe forţa ta.

— Cu Spania? Sunt mai buni, toată lumea ştie. Ce s-o tot ascundem? Sunt mai buni! Am sperat, am crezut că, totuşi, se poate, speculând ceea ce îmi imaginam că e vulnerabil: Lopez. Dar uite, tocmai Lopez merge „ceas”!

— Nu contest că ştii să vezi un jucător... Am, totuşi, o rugăminte: fă un efort şi scoate-le băieţilor din cap chestia asta, dacă le-a intrat, cumva...

— Cu ei n-am discutat nimic.

— N-ai discutat, dar te-au simţit; au şi ei ochi. S-au întors derutaţi. V-aţi dus la turneu să vedeţi ce-i de făcut, nu să conchideţi „nu se poate”; asta reuşeşti şi de-acasă, cu puţin efort de comoditate...

— Să ne păstrăm luciditatea, Mihule...

— Dacă „luciditate” înseamnă drumul spre eşec, prefer să fiu nebun. Şi dacă numai aşa se poate, fă-o pentru mine, Manole: ,,înnebuneşte-i” pe băieţi. Redeşteaptă-le speranţa, încrederea, fă-i să simtă că au de ce să muncească pe brânci, până în ziua meciului... Dubii, frământări, temeri, spaime... cine nu are? Dacă ne copleşesc acum, s-a terminat! Lucrează cu

Marcel pentru cele două puncte care i-au lipsit. Bagă-i în cap că, pe terenul lui, cu publicul lui, cu experienţa câştigată, cu pregătirea de încă o lună şi jumătate, are de realizat exact ce-a reuşit la Viena, plus două puncte. Atât! Manole zâmbeşte, dar cu zâmbetul care i-a displăcut întotdeauna lui Abrudan:

— O nimica toată...

— Nu, nu-i o nimica toată; dimpotrivă. S-ar putea ca punctele astea să fie totul, ele să decidă. Asta vreau să priceapă Marcel. Asta te rog să-l faci să priceapă.

Corbeanu zâmbeşte din nou, dar parcă altfel; sau i se pare lui Mihu?

— Ai fi bun de antrenor... Şi chiar de boss...

— Deocamdată m-ai chemat să joc. Ajută-mă, suntem echipă; singur...

— Oamenii ca tine sunt fericiţi, Mihule...

Ce uşor şi ce frumos pare totul de afară! Abrudan răspunde, zâmbind:

— Te-ai întrebat vreodată câtă nefericire costă fericirea asta?

— Probabil că ai dreptate... Costă. Dar rezultatul nu merită?

— Când rezultatul vine... Şi când plăteşte altul. Corbeanu rămâne pe gânduri.

— Pot să-ţi pun o întrebare?

— Să nu fie cea de care mă tem...

— Ba, exact asta doresc să te întreb: Mihule, tu crezi?

— Tu nu?

— Aici nu e vorba de mine; nu eu intru în teren! De pe bancă...

— Te superi dacă nu-ţi răspund acum?

— N-am dreptul să mă supăr. Totuşi, când?...

— Când îţi dau răspunsul? După victorie, Manole. Până atunci, te „fierb”.

...Aşa au reînceput antrenamentele. Mihu şi-a reluat preocupările zilnice, bucuros că la institut lucrurile se limpezesc mai repede şi mai bine decât sperase. Acum e sigur - va putea să plece cu băieţii în cantonament spre a doua jumătate a lui august, fără nicio „codiţă” lăsată în grija altora. Se lucrează, în continuare, la Herăstrău, cu un singur element de noutate, în ceea ce-l priveşte pe Abrudan: când pleacă şi când vine, ba chiar şi în scurtele pauze de „tras sufletul”, simte nevoia s-o caute pe Laura. Drumul până la terenul centrului de copii i-a devenit obicei. Stă câteva clipe la gardul de sârmă, salută, priveşte, dacă are timp, rămâne încă puţin pe bancă, lângă prichindeii ce-şi aşteaptă rândul... Nu i-a spus nimic, n-a întrebat-o

nimic, dar de fiecare dată priveşte atent în jur, parcă tot aşteaptă să întâlnească pe cineva, parcă doreşte să-l cunoască, să-şi dea seama dacă e, într-adevăr, aşa cum i s-a părut în seara aceea: tânăr, voinic... Dacă l-ar vedea, aproape că s-ar simţi uşurat; măcar scapă de incertitudini! „În locul meu, cum ar proceda Laura? M-ar întreba? Dar cum să întreb? Aş fi ridicol! Nu, asta nu mai e laşitate... Nici ea, după ce m-a văzut cu Ioana, la finală, nu m-a întrebat nici cine e, nici ce caută lângă mine... Curaj îţi trebuie ca să nutreşti sau să mărturiseşti un sentiment, nu să scotoceşti în viaţa intimă a cuiva... Mai ales când nu ai niciun drept". De câteva ori a condus-o până acasă, cu maşina, primind mulţumiri şi continuându-şi cursa către apartamentul său, în compania lui Iliuţă. Până când, într-o seară, tot în momentul îngemănării zilei cu noaptea, un bărbat s-a desprins de lângă intrarea blocului, întâmpinând-o amical. Parcă e acelaşi... Mihu n-a avut, evident, indiscreţia să aştepte un moment, să surprindă reacţia Laurei; din maşină, la ora asta, ar fi fost şi greu, dacă nu imposibil. Cert este că întâmplarea i-a făcut o seară grea, mohorâtă... Şi, iată, exact pe o asemenea stare de spirit trebuie să-i spună lui Iliuţă că se vor despărţi pentru un timp.

— De ce, tata? Nu ne merge nouă bine? Nu ne descurcăm noi?...

Argumentele şi elocinţa copilului îi fac bine, destinzându-l:

— Ba da, Iliuţă, dar cel puţin două săptămâni lipsesc din Bucureşti.

— Vin cu tine!

— E cantonament, viteazule... Şi chiar dacă se va face în Bucureşti, cincisprezece zile nu calc pe-acasă nicio oră. Cum să te las singur atâta timp?

— Şi eu?

— Ai două posibilităţi: în tabără sau la bunica. Tu alegi; sunt aranjate amândouă. Iliuţă încearcă să judece rapid avantajele şi dezavantajele celor două variante.

— Şi dacă mă duc la bunica, pot lua şi racheta?

— Bineînţeles!

O ultimă încercare, poate-poate...

— Dar cu tine nu se poate deloc, deloc...?

— Nu, Iliuţă. Dacă exista măcar o posibilitate, ai fi rămas.

— Tata, dar la meci...

— Oho, să trăim pân-atunci! Meciul e în septembrie; oricum eşti la şcoală. Copilul se dă bătut.

— Bine, la bunica. Dacă trebuie...

Îl priveşte surprins; plăcut surprins. „A învăţat cuvântul *trebuie*... Şi - ceea ce-i mai important - l-a înţeles. Măcar atât să ia de la mine...”.

Constatarea îl mai linişteşte. Atât cât poate linişti un gând bun într-un noian de gânduri învălmăşite.

15

”Ah, de-aş ieşi din teren, în septembrie, cum am ieşit acum de la avizare!“. Într-adevăr, Abrudan are toate motivele să fie fericit. Nu numai pentru calificativul în sine - „excepţional”! -, ci pentru bucuria lui Daminescu, pentru elogiile specialiştilor din afară, pentru felicitările beneficiarului - Consiliul Naţional pentru Educaţie Fizică şi Sport -, pentru mândria din privirile colegilor cu care a muncit pe brânci până în ultima noapte (şi o bună parte din ea), pentru tot...

E frânt, dar asemenea clipe şterg amintirea efortului, te fac să nu mai simţi oboseala, nesomnul, să uiţi frământările, gustul amar al soluţiilor încercate şi invalidate de calcul. Acum îl vede. Palatul va fi aşa cum l-a visat: frumos, modern, cald, primitor, în ciuda impresionantelor sale dimensiuni; o gazdă minunată pentru spectator, pe care-l va întâmpina cu silueta sa elegantă, perfect armonizată cadrului natural şi construit. Apoi, înăuntru îi va oferi - cu fiecare detaliu - frumuseţe, bun gust, iar pentru sportivi... Cât şi-a dorit, în tinereţe, să joace şi acasă, în ţară, pe un asemenea teren şi într-o asemenea ambianţă! Câte schiţe n-a imaginat în cei cinci ani de studenţie! „Băieţii mai au timp; vor trăi multe bucurii sub cupola cu lămpi de neon... La 23, cel mult 24 de ani, ai încă timp în faţă... Norocul lor! Dar de gândit, l-am gândit eu, bătrânul; când veţi juca, să nu uitaţi asta, măi, tinereţe!“ Ar vrea să fie de faţă şi Marcel, şi Andrei şi Florin, să vadă proiectul, macheta, să le explice... „Lasă, avem timp şi pentru asta. Am să-i aduc!“. După consiliu, Daminescu l-a îmbrăţişat părinteşte - dar ca un părinte fericit. Ştia de la început că n-a ales numai cu inima, că arhitectul Abrudan îi va confirma încrederea; rezultatul a întrecut însă cele mai optimiste aşteptări. Institutul oferă Capitalei, ţării, *Sportului* românesc, o bijuterie de proiect pentru un edificiu cu adevărat reprezentativ.

De mâine, Mihu pleacă; are scoatere din producţie pentru lot, dar poate pleca liniştit şi mândru de ce-a realizat în aceste luni de muncă încordată. Luându-şi rămas-bun şi urându-i la fel de mult succes pentru ce urmează, bătrânul său profesor îi strânge mâna cu atâta căldură câtă poate pune în

gestul acesta de bărbat încă puternic, vânjos, parcă hotărât să nu-şi trădeze vârsta decât prin albeaţa părului.

— Îţi mulţumesc, Mihule.

— Dumneavoastră? Dumneavoastră - mie? Eu vă sunt dator atâta recunoştinţă... N-am să uit niciodată, n-am să mă pot recompensa niciodată...

Directorul îl opreşte cu un gest:

— Singurul merit pe care mi-l recunosc, în ce te priveşte, este că am dat breslei noastre un arhitect de care se va vorbi şi cu care mă mândresc... Mihu e copleşit de bucurie; asemenea cuvinte se aud rar din gura lui Daminescu, şi fac mai mult decât un calificativ, oricât de bun ar fi.

— Ştii că eu sunt zgârcit cu laudele... Dar tocmai de asta sunt zgârcit: să nu demonetizăm, prin inflaţie de adjective, adevăratele valori. Ce faci, în continuare? Ce program aveţi?

— Zece zile la munte, poate două săptămâni, apoi... ultima etapă, la Bucureşti.

— Mergi liniştit. Un iepure e împuşcat... Şi drept în frunte!

— Da, dar... cine aleargă după doi iepuri...

— Proverbul ăsta e inventat de un vânător care n-ar fi nimerit niciun iepure împăiat! Totul depinde de vânător, nu de iepuri!

— Credeţi?

— Nu cred: ştiu. Ca şi tine; doar te cunosc. Totul e să nu te laşi dus de val; nici de entuziasm, nici de spaime. Mergi pe drumul tău, lasă profeţii să-şi facă meseria, panicarzii să moară şi să-nvie de frică... Lasă-i în pace pe toţi. Tu... pregăteşte-te şi joacă. Joacă-ţi şansa, atâta câtă este.

— Dumneavoastră... ce simţeaţi, când intraţi pe teren cu un adversar mai puternic?

— Furie, Mihule. Da, da, furie... Dar nu pe el, ci pe mine, pe noi. Eram furios că e mai puternic. Adversarii nu sunt tot oameni? Nu joacă acelaşi joc, cu aceleaşi reguli, pe acelaşi teren, cu aceeaşi minge, cu acelaşi echipament? Atunci de ce să fie mai puternici? Uite, gândul ăsta mă punea pe jar! La rugby, asta ajută teribil; când te „montezi”, faci ravagii şi la placaje, şi în „grămadă”.

— La tenis... adversarul e dincolo de fileu, nici nu-l atingi.

— Nici la tenis nu strică să strângi din dinţi.

— Lecţia asta o ştiu, răspunde Mihu, zâmbind.

— Ţi-o reamintesc. Dacă omul şi-ar aduce aminte când trebuie, ce trebuie - din tot ce ştie!...

— Vă mulţumesc, n-am să uit.

— Şi ţi-aş mai recomanda... deşi nu ştiu dacă se poate, dacă există aşa ceva: o încrâncenare decontractată. Crezi că e posibil? Eu am trăit o viaţă şi încă n-am aflat.

Abrudan zâmbeşte din nou. De câte ori nu s-a gândit la asta! De câte ori nu şi-a imaginat un jucător cu concentrarea încordată pe care şi-o recunoaşte, dar şi cu nonşalanţa, cu detaşarea - uneori salvatoare - a lui Corbeanu! Să mori pe teren cu racheta-n mână, dar exact când tensiunea e maximă, să nu-ţi pese... Să fii „câine”, dar la reuşita de excepţie a adversarului care - de regulă - îţi „taie picioarele”, să zâmbeşti fără să te prefaci, de parcă n-ar juca împotriva ta! Probabil că un asemenea jucător ar fi imbatabil; totul e să se nască, să-l descopere, să-l „crească” cineva...

—...Pentru că, Mihule - îşi continuă Daminescu ideea - în cazul tău concret, şi îmi permit să spun special, înfruntând un adversar atât de puternic, n-ar fi ruşine să pierzi. Ar fi numai păcat. Mă înţelegi?

Înţelege foarte bine. Cum să nu înţeleagă - atât de exact şi lapidar formulat - propriul său gând?

Mavrodin a fost şi el prezent la avizare, în calitate de beneficiar; intervenţia în consiliu a fost de-a dreptul flatantă pentru Abrudan, dar a simţit nevoia să spună mai mult - şi altfel - decât a spus în şedinţă. S-a apropiat de Mihu, care tocmai îşi lua rămas-bun de la profesorul şi directorul său.

— Vă felicit şi pe dumneavoastră, tovarăşe Daminescu.

La gestul „bătrânului”, Mavrodin reia grăbit:

— Am de ce! Când am înţeles ce-a pierdut tenisul prin Mihu Abrudan - cel de la 22 de ani - am trăit o mâhnire greu de exprimat în cuvinte. Am suferit ca şi cum eu aş fi greşit. Dar acum, când văd ce-a câştigat arhitectura, mai-mai îmi vine să zic: tot răul spre bine...

— Fals, tovarăşe Mavrodin. Dacă tenisul era, atunci, la fel de înţelept ca arhitectura, câştigau şi tenisul, şi arhitectura. Îl cunosc bine pe Mihu; le-ar fi făcut pe amândouă cu strălucire. Poate cu momente de flux şi reflux într-o parte sau alta, dar... cu strălucire, vă asigur. Puteţi crede „partea” care a ştiut să-şi promoveze valorile... Dar nu înţeleg de ce vorbim despre tenismanul Abrudan la trecut, tocmai acum, când omul se pregăteşte pentru...

Remarca îl pune în dificultate pe Mavrodin; n-a vrut să spună asta, departe de el...

— Poate m-am exprimat greşit, vă rog să mă scuzaţi... Adevărul e că de Mihu Abrudan ne-am legat toate speranţele pentru la toamnă; dar ce „toamnă”, că mai e o lună...

— Arhitectura vă ajută, îi dă drumul la pregătire. După cum vedeţi, sprijin tenisul să-şi repare vechea greşeală.

Abrudan intervine:

— Fiecare ajunge până unde poate şi până unde vrea. N-a fost niciodată nicio greşeală: sper că nici acum.

Mihu se desparte de cei doi plutind încă în euforia succesului. E minunat să ai succes! Colegii de atelier i-au pregătit o primire sărbătorească. Toţi ştiu că nu bea niciun fel de alcool, de aceea - în loc de şampanie - lângă sandvişurile şi bunătăţile măiestrit pregătite de Olga şi Ioana pentru tot atelierul şi colectivul proiectului, pe masa festivă n-au apărut decât sticle de *Pepsi*-cola. Ceea ce n-o împiedică pe Olguţa să plaseze unul din atacurile - din eternele atacuri - la adresa lui Cucu, în clipa în care desface prima sticlă:

— Cuculeţ, de ce nu pocneşti tu din gură, dragule? Ai ocazia să fii - o dată în viaţa ta - pe post de şampanie, şi tocmai acum taci?!

În valul general de râs, Olga ridică paharul cu licoare cafenie, acidulată, şi schimbă tirul către Abrudan:

— Mihule dragă, felicitări pentru ce-ai făcut! Fie ca această cupă de *Pepsi* să-ţi dea avânt şi energie pentru ce te aşteaptă! Ştim cu toţii. Spania e o mare putere în tenis, dar aşa cum „invincibila armada” a fost spulberată fără să se tragă o ghiulea, numai prin intervenţia providenţială a unei furtuni...

Cucu o întrerupe, sec:

— Nu cunoşti regulamentul. Dacă e vânt, meciul se reprogramează. Aşa că, de jucat, trebuie să se joace.

— Mersi, Cuculeţ! Mersi de precizare... Să joci, Mihule; dacă drăguţul de Cucu a decis aşa, să joci şi să învingi! Şi să mai faci proiecte cu „excepţional”, să ne mai iei în colectiv, să ne bucurăm ca acum! Ce zici, Ioana; mai lucrăm cu el?

— Dacă vrea Mihu...

— De când laşi tu lucrurile cum le vrea Mihu? Ce ştiu bărbaţii? Ia uite, dom’le! Atunci... rolul femeii? Aplauzele tuturor îi acoperă tirada, pentru că

toţi ştiu - şi încurajează tacit - relaţia specială dintre Mihu şi Ioana. Nu numai pentru că apropiaţii lui Mihu - şi colegii îi sunt, real şi sincer, apropiaţi - ar dori ca el să pună capăt solitudinii la care singur s-a condamnat, ca pentru a ispăşi ceva, ci şi pentru că Ioana e o fată bună, un om aşezat, plăcut, serios. Lângă ea - aproape sigur - viaţa colegului atât de drag lor va curge ferită de imprevizibilul adus întotdeauna de o femeie imprevizibilă, capricioasă, egoistă sau... Ceea ce nu ştiu însă colegii - când aplaudă fără pic de răutate „săgeţile” Olguţei- este că atât Mihu, cât şi Ioana se simt stânjeniţi de zarva din jurul lor. Nu şi-au mai spus de nişte zile bune niciun cuvânt, în afara obligaţiilor de serviciu. S-au ocolit unul pe altul şi amândoi discuţia, ca doi oameni ce şi-au etalat o dată „programele” şi au constatat că nu se prea potrivesc - chiar aşa, schiţate, şi pe termen scurt... Rămân, desigur, multe motive de apropiere: în primul rând sentimentul - acum verificat - că la nevoie se poate bizui fiecare pe omul de nădejde din celălalt; plăcerea - pentru Mihu - de a se afla lângă o femeie frumoasă, mândria şi plăcerea - pentru Ioana - de a fi lângă un bărbat minunat, stimat, preţuit... Abrudan le cunoşte perfect. Dar parcă lipseşte ceva important, esenţial. Parcă între ei se interpune - nu „parcă”, ci sigur! - imaginea unei femei; o femeie blondă, şi ea frumoasă, şi ea un om aşezat, calm, echilibrat, înţelept... pe scurt, un om de nădejde; ea, însă, în plus... Ei bine, acest ceva „în plus” - pe care n-a putut să-l definească nimeni, nici savanţii, nici poeţii, nici înţelepţii, nici măcar îndrăgostiţii! - îl face pe Mihu să se gândească din ce în ce mai des la femeia aflată acum departe de el, în timp ce Ioana, deşi e aici...

Vocea Olgăi îl readuce la realitate:

— Cuculeţ, vrei un sandviş fără pâine? Ştiu că ţii grozav la siluetă...

Din prudenţă, Cucu nu răspunde nimic, deşi replica îi stă pe limbă. Ştie bine că există zile când, într-adevăr, e mai sănătos să te fereşti de verva Olgăi; azi, se pare, colega lui a „prins” o asemenea zi.

...Despărţirea e plină de urări; toate pornite din inimă. Abrudan mulţumeşte tuturor, grăbindu-se către casă, pentru cealaltă despărţire; de Iliuţă. Băiatul are bilet la avionul de Baia Mare chiar azi după-amiază.

Mihu îl găseşte aşteptând, cu bagajul pregătit; după „reportajul” avizării şi după îmbrăţişarea de rigoare, o ultimă verificare a lucrurilor din valiză, un scurt popas la restaurantul lotului, apoi... direct la aeroport. Abrudan nu se grăbeşte, azi nu e antrenament, ci şedinţă tehnică, la federaţie, dar către seară. În maşină, Iliuţă tace. Priveşte fix prin parbriz, îşi ţine firea cât poate,

până când Mihu, simţindu-i nodul din gât, îşi strecoară mâna dreaptă în ciuful copilului, strângându-i părul între degete exact cum face frizerul când vrea să scurteze părul prea bogat al unui client. Iliuţă se înmoaie; îşi apropie capul de umărul lui Mihu, gata să se lase în voia sentimentelor. Mâna îl mângâie, prin păr, în continuare, dar vocea lui Abrudan îl roagă - cu o gravitate în care se simte, totuşi, tandreţea.

— Iliuţă... Bărbăteşte. De acord?

Copilul se îndreaptă în scaun, încet, apoi oftează şi se străduieşte să răspundă pe acelaşi ton, deşi efortul nu dă exact ce-ar fi vrut el:

— Da, tata; bărbăteşte.

Ceea ce nu-l împiedică să-şi spună, cu năduf, că o fi plăcut uneori să te considere lumea bărbat la 11 ani şi să te trateze în consecinţă, dar alteori... Uite, acum, de exemplu!

Înainte de urcarea în avion, ultima întrebare îi dezvăluie lui Abrudan ce-l frământă pe Iliuţă:

— Tata... Joci?

— Da, Iliuţă.

— Titular?

— Titular; „numărul unu”.

Răspunsul lui Mihu spulberă mai mult de jumătate din tristeţea despărţirii.

— Succes, tata, şi... n-avea grijă de mine. Am să fiu cuminte... Să-mi dai telefon!

O ultimă îmbrăţişare, dar... bărbăteşte, şi Iliuţă urcă scara avionului pentru prima sa călătorie pe calea aerului, spre oraşul în care-l aşteaptă bunica şi unchiul Gavrilă.

...Mihu e singur. Şi-a dorit aceste câteva zile de singurătate, sperând că-i va fi mai uşor să se adune pe ceea ce i-a rămas de făcut. Acum, însă, când - la volanul maşinii sale - se îndreaptă către sediul federaţiei fără nicio altă grijă decât meciul, aşa cum a vrut, simte că ceva important, ceva esenţial îi lipseşte. Ar mângâia părul negru şi des al copilului... I-ar asculta întrebările - care uneori îl uimesc, făcându-l să se întrebe dacă nu cumva a greşit, dacă atâta sobrietate, atâta seriozitate la vârsta asta, cerute şi dobândite prin pedagogia sa spontană, nu înăbuşă copilăria, uscând, îmbătrânind prematur. „Când vine, trebuie să fac ceva, să-şi trăiască vârsta... El nu mi-a cerut-o... Probabil că nici nu ştie cum ar fi normal! Eu trebuie să-i ofer! Dar când? Şi

cum? Bunica spunea că-mi iubesc copilul, dar «ca un bărbat»... Eu, altfel... Poate dacă... Poate când...”.

A ajuns. Sala de consiliu e aproape plină, deşi până la ora 18, când e fixată şedinţa, a mai rămas ceva timp. De fapt, lipseşte doar Mavrodin, care s-ar putea să nu vină; la aceeaşi oră i s-a anunţat în ultima clipă o obligaţie protocolară... Dar, iată-l, soseşte şi el; a găsit o soluţie pentru acolo, dorea prea mult să participe la pregătirea întâlnirii cu Spania. Şedinţa începe; Corbeanu prezintă planul său, biroul federal se va pronunţa.

— Din ultimele informaţii - începe Manole - rezultă că la simplu vor juca Juanito şi Lopez. În lot mai figurează Salamanca; nu cred că va juca nici la dublu; deci, neinteresant pentru noi. Pe toţi îi ştim; i-am văzut la Viena. Cu Juanito, Marcel a şi jucat, pierzând foarte greu, la „*tie-breack*”, dar mi se pare mai înţelept să nu ne pripim cu concluziile, pornind de la acel meci... Să-i luăm pe rând - Juanito: 22 de ani, al 8-lea din lume, deci... clasă. Stângaci, foarte mobil, atacă tot timpul; serviciu tare şi... fuga în faţă! Şcoală americană. Un prim dezavantaj pentru el: terenul cu zgură îi convine mai puţin. Al doilea: nu e foarte obişnuit cu jocul de regularitate exact şi inteligent condus, bazat pe „contre” din fundul terenului. Al treilea - şi cel mai important -, de fapt singurul de luat în discuţie la modul serios: foarte irascibil. Mai ales când nu-i merge atacul, când e „contrat”. În rest, un jucător de mare elită - dacă se poate spune aşa... Cumpănindu-i obiectiv calităţile şi slăbiciunile, eu unul... nu mizez pe şansa lui Juanito. Pentru noi, cel puţin acum, mi se pare aproape invulnerabil... Ca să nu spun mai mult.

Racoviţă îl întrerupe:

— La Viena, Grigoraş l-a avut în mână! 1-1 după două seturi, iar în cel decisiv, spaniolul a câstigat la „*tie-breack*”; lui Marcel i-au lipsit două puncte!

— Aşa e, dar v-am prevenit să nu ne pripim cu concluziile! Juanito a făcut, la Viena, cel mai slab turneu din ultimul an... în plus, atunci a acţionat elementul „surpriză”; acum ştie la ce vine.

— Vine la noi, Manole; jucăm acasă! Pe terenul nostru, cu publicul nostru... Nu e logic să cerem băieţilor mai mult decât în deplasare?

Un val de rumoare subliniază şi întăreşte întrebarea. Câteva voci susţin opinia lui Racoviţă; altele cer linişte. Mavrodin intervine:

— Termină-ţi gândul, Manole...

— Asta şi doresc. Logic este să le cerem victoria, dar nu prin punctele făcute la Juanito. Aşa, tovarăşe Racoviţă, pe logica dumneavoastră, eu am

un argument care v-ar servi şi mai bine: dacă Marcel a scos un rezultat atât de strâns cu Juanito, atunci Mihu, omul nostru nr. 1, ar trebui să-l bată sigur! Ei bine, eu nu pot planifica punct câştigat la al 8-lea jucător din lume nici lui Mihu, nici altuia dintre băieţii noştri. Sigur, luptăm din toate puterile în toate cele cinci meciuri, ne agăţăm de fiecare şansă, nu neglijăm nimic, dar acum e vorba de punctele pe care trebuie să contăm şi în funcţie de cum stabilim priorităţile! Măcar de-am avea un punct şi de la Juanito; dar eu cred că putem bate şi fără el. Mă voi explica imediat. Al doilea jucător: Lopez. 29 de ani, mai modest ca valoare...

— Acum patru zile l-a bătut pe Juanito, la Hamburg - întrerupe cineva, din sală.

— Ştim şi noi. Asta nu infirmă ce-am spus despre Lopez, ci confirmă că Juanito a avut o pasă proastă. Dar să nu ne facem iluzii; „forma” e formă şi „clasa” e clasă... Juanito se va regăsi, când va juca la miză. De-altfel, să ştiţi că Lopez n-a jucat rău nici la Viena; cu mai multă ambiţie, putea câştiga finala. Doar a intrat în primii 30! Rămân, totuşi, la părerea că nu are „clasa” lui Juanito. E om de echipă, are un joc echilibrat, tenace, ţăcăneşte bine, e şiret, speculează venirile imprudente la fileu, dar... l-am urmărit atent: nu are „arme” imposibil de contracarat. Dacă îi răspunzi exact, dacă-l iei „tare” şi repede, poate fi învins. După mine, el e „breşa” în zidul spaniolilor. La el ne trebuie două puncte: şi Mihu, şi Marcel.

Grigoraş nu-şi poate stăpâni un gest de bucurie; acum -, pentru prima dată, „nea Manole” îi rosteşte numele, precizând astfel cine va fi al doilea jucător al echipei. O titularizare firească, aşteptată, cumva chiar realizată „de facto”, dar de-abia acum pronunţată. Corbeanu îl observă şi completează:

—...Pentru că eu, cel puţin, pe Grigoraş îl văd al doilea om la simplu, lângă Abrudan. Succes, Marcele! Dacă te va aproba biroul...

Din nou, murmur general - acum, însă, de aprobare unanimă. Marcel e emoţionat; mulţumeşte din priviri tuturor, schiţează chiar şi un gest timid, de ridicare de pe scaun...

— Ne mai trebuie un punct - continuă Corbeanu. Eu îl văd la dublu. Să mă explic. Juanito joacă foarte rar dublu; îl incomodează disciplina tactică a probei, îl irită greşelile partenerului... Pe scurt, e cea mai vulnerabilă zonă a sa. Dacă spaniolii aruncă în teren cuplul Lopez-Salamanca... şi mai bine pentru noi; atunci intrăm cu şanse şi mai mari! La dublu, îi văd pe Marcel şi pe Andrei. Ei pot face al treilea punct - punctul victoriei.

Mavrodin intervine nu pentru a contrazice, ci pentru a se edifica:

— Dar soluţia Abrudan-Gruia? Au jucat mult împreună, în ultimul timp...

— Ar fi o variantă, tovarăşe Mavrodin, dar... vă spun sincer: mi-e teamă pentru Mihu să-l ţin trei zile consecutiv în teren. Prefer să-şi concentreze forţele acolo unde este nevoie de un punct sigur şi unde n-am variantă: la Lopez. Şi apoi, nu uitaţi: Grigoraş şi Marinache joacă împreună de când erau copii. Şanse au, chiar foarte serioase; totul e să le valorifice. Deci, să recapitulez: Mihu - un punct, la simplu; Marcel - un punct, tot la simplu şi tot la Lopez; Marcel şi Andrei - un punct la dublu. Total = trei. Adică VICTORIE. Fiecare om din echipă are voie să facă mai mult, dar cine face mai puţin a pierdut meciul. El! Asta, ca să se ştie. De ce vă spun acum toate astea? Pentru că urmează cantonamentul, când trebuie finisat totul în funcţie de obiectiv, pe oameni şi pe jocuri. Recunosc, eu în ideea asta am lucrat şi până acum. Dacă am greşit... dacă sunt alte păreri, avem în faţă nişte zile de pregătire comună; timp mai este. Cum hotărâţi...

Păreri să nu fie? Câte vrei! Dar uite, oamenii ezită. Într-adevăr, e greu de contrazis logica „planului Corbeanu”. Cum să-i ceri lui Abrudan, la 37 de ani, să joace trei zile consecutiv? Ce caută în echipă, dacă nu poate trei zile? Foarte simplu: ca să aducă un punct! Dacă sorţii hotărăsc de-abia pentru a treia zi meciul Abrudan-Lopez, adică exact atunci când jocurile anterioare l-au stors de puteri pe Mihu? Pe cine ar mai satisface un set sau două, smulse, eventual, lui Juanito? La ce-ar mai servi chiar victoria la dublu, dacă s-ar rata punctul esenţial, al 3-lea, punctul victoriei? Oricum ai lua-o, oricum ai suci-o, ăştia-s adversarii, astea-s forţele noastre... Logica lui Corbeanu rezistă. Mai degrabă reuşeşte un băiat de 20 de ani să se recupereze după efort - mai ales că nu-i cere nimeni să se omoare în faţa lui Juanito - decât... Şi apoi, cuplul celor doi puşti e, într-adevăr, bine sudat; joacă împreună de când au început concursurile oficiale, îşi cunosc reacţiile, mişcările, tot...

— Ei, cum e, fraţilor?

Răspunzând întrebării lui Mavrodin, cineva exprimă cu voce tare impresia generală:

— Ar fi bine să poată fi şi altfel.. Eu, însă, nu prea văd cum. E gândit bine...

Altcineva adaugă:

— Pe hârtie, sună perfect...

— Lăsaţi hârtia. Să ne gândim la ce va fi-n teren!

— La asta m-am şi gândit, tovarăşe Mavrodin - îşi argumentează Corbeanu propunerile. Am calculat, n-am „tras din căciulă”, că matematica nu s-a inventat pe lume ca să ne-ajute să dăm cu zarul... Dacă aş fi sigur că Abrudan joacă partida cu Lopez în prima zi, n-aş fi ezitat nicio clipă să-l trimit în teren şi la dublu, a doua zi - că rezultatul din cea de a treia, cu Juanito, nu mai este esenţial! Dar aşa?... Asta e problema. Nu vreau să mă las în voia sorţilor, ci să conducem noi evenimentele.

Racoviţă este „pentru”, ca şi Perovici, ca şi alţi trei-patru membri ai biroului federal. Votul consfinţeşte strategia lui Corbeanu; Mavrodin n-o contrazice, deşi încrederea din ce în ce mai puternică în omul descoperit atât de târziu îl face să se întrebe dacă n-ar fi mai bine să se mizeze totul pe Abrudan. Dar e oare înţelept şi drept să încarci acum pe cineva cu cât nu poate, nu mai poate, în timp ce, când putea... Nu cumva el, Mavrodin, ar repeta greşeala antecesorului său, dar invers, îngropându-l pe Mihu sub povara unui obiectiv peste puterile lui şi făcându-l, astfel, răspunzător de eşec? Nu, asta nu doreşte în niciun caz. E mai bine, e mai sigur cum a gândit Manole.

Şedinţa s-a terminat. Strângeri de mâini, urări de spor la treabă, ultimele comunicări despre cantonament, anunţul că au sosit casetele video cu câteva partide ale spaniolilor, comandate de Corbeanu la Viena... Acum, jucătorii au rămas singuri. Pornesc şi ei spre ieşire, felicitându-l pe Marcel pentru titularizare - o hotărâre aşteptată, într-un fel chiar cunoscută încă înainte de „oficializare”. Abrudan şi Corbeanu rămân câţiva paşi în urma băieţilor.

— De ce m-ai menajat, Manole?

— Nu te-am menajat, că nu de-asta te-am adus la lot. Vreau să-mi dai punctul de care am nevoie.

— Trebuia să mă „încarci” cu două...

— Nu-ţi pot planifica victorie la Juanito, doar sunt de meserie! Dacă poţi, bate-l; m-ai face fericit cu un punct în plus, dar nu-mi cere să construiesc tot planul pe ipoteza asta.

— Mă puteai folosi la dublu...

„Ia uite, dom’le! A şi început să-mi facă reproşuri! Păi, dacă am luat-o aşa de-acum...” Corbeanu răspunde iritat:

— De ce nu te-ai ridicat, să le ceri lor? Dar cine cere se angajează, Mihule, că aşa, din gură, e uşor de dat! Hai la Mavrodin, dacă ţii neapărat...

— Nu, nu ţin deloc. Jucătorii nu vorbesc, ci joacă; cel puţin din punctul ăsta de vedere credeam că mă cunoşti...

— Aşa credeam şi eu, dar văd că viaţa e plina de surprize.

— Cândva mi-ai spus că eşti obligat să iei în calcul şi varianta „eşec”... Poftim, aveai ocazia să pierzi integral „pe mâna mea”, ceilalţi să rămână curaţi ca lacrima...

— N-ai uitat? Uite, eu am uitat. Ca dovadă... n-am folosit ocazia.

— Să-ţi mulţumesc? Să mă supăr?

— Cum vrei, numai... câştigă la Lopez. Ar fi păcat ca victoria la „dublu” să devină inutilă... Şocat de cuvinte şi de ton, Abrudan se opreşte, apucându-l de umăr pe Corbeanu:

— Mă voi strădui. Dar te rog şi eu ceva: dacă nu ne-am certat până acum, să nu dăm cu bâta-n baltă tocmai când e mai multă nevoie de linişte. Vreau linişte, Manole! În viaţa mea n-am putut face nimic pe râcă şi tensiune, înţelegi? Nu ştiu să ridic tonul, nu ştiu să iau peste picior, nu ştiu să insinuez, să gândesc una şi să spun alta... Nu-mi „ies” pasienţele astea şi pretind să nu le încerce nimeni pe pielea mea. Deşi nu mi-e uşor, voi încerca să fac tot ce e omeneşte posibil, pe linişte şi calm. Vreau să mi se răspundă la fel. E clar?

E cât se poate de clar. De altfel, Corbeanu a regretat din prima clipă că nu şi-a stăpânit nervii, că a luat o bună intenţie drept „şah” la autoritatea lui. Acum nu ştie cum să-şi ceară scuze, cum să împace lucrurile; iată, s-a hotărât, dar Abrudan a pornit cu paşi mari după cei trei băieţi pe care i-a şi ajuns. În urma lui, Manole ezită o clipă. Da, da... De gândul ăsta aproape uitase. Luat de valul bunelor intenţii generale, scăpase din vedere vechea idee, atât de... Toţi vrem să fie bine; dar dacă nu va fi? Vorbind cinstit, şansele sunt cam... Ce-ar fi să...? Pe Mavrodin l-a simţit favorabil variantei cu Mihu la dublu; dacă s-ar duce mâine la el, propunându-i să întoarcă totul pe varianta 100% Abrudan”? Şi Mavrodin o să mă-ntrebe: acuma spui? De ce-am mai adunat un birou federal, de ce le-am mai explicat, de ce le-am mai cerut votul? Dar uite că există idei de ultimă clipă, inspiraţii de moment, poate salvatoare! Între logică şi instinct, uneori... Dacă aprobă, pentru Mihu schimbarea ar pica bine. I-aş spune: te-am simţit că vrei să joci şi, cu riscul de a fi luat drept neserios, m-am bătut să se aprobe modificarea, ţi-am acordat încredere nelimitată. Joci tot! Ce mai vrei? Pentru public şi foruri, schema e clară: „bietul Abrudan, a clacat...” Unde e puţină milă, altfel se analizează răspunderile... Să încerce acum? „Nu, azi nu se mai poate face nimic. Trebuie să treacă măcar o noapte. Mâine, poate mâine

dimineaţă, înainte de plecare... Dar, până atunci, să ne odihnim şi să ne mai gândim: după unii, noaptea e un sfetnic bun...”

Mihu se grăbeşte spre casă. Simte nevoia să se culce devreme, deşi azi n-a lucrat deloc. „Ce m-a obosit în halul ăsta? Avizarea? Deci, şi bucuriile sunt obositoare...”. În dormitor, lângă pat, îşi găseşte sacul de voiaj aranjat de Iliuţă minuţios; deasupra, lista scrisă de mâna copilului, cu toate obiectele din interior. N-a uitat nimic, de la haine şi lenjerie, până la instrumentele de toaletă. Alături, sacul cu echipament, şi el plin cu toate cele de trebuinţă, puse în ordine, ca de o mână de gospodină pricepută. Mihu le priveşte înduioşat. Cât s-o fi socotit puştiul ce să pună, cum să le aranjeze... Ce migălit e totul! Fără Iliuţă, casa pare pustie. În clipa asta ar trebui să se simtă relaxat; nu poartă grija nimănui, azi a trăit una din satisfacţiile deosebite, cea mai importantă din carieră... La lot, obiectivul lui - aşa cum l-a aprobat biroul federal, în plen, - este mai liniştitor decât se aşteptase... Cu toate astea, nu-şi găseşte locul. Scoate ceva din frigider, dar nici să mănânce n-are chef; nu-i e foame. Se apucă să-şi pregătească patul pentru noapte. „Aseară... şi ieri seară... şi alaltăieri mi l-a făcut Iliuţă”... Soneria telefonului îl cheamă în camera de zi. E bunica: să fie liniştit, copilul a ajuns bine, s-a şi acomodat, îi place, schimbarea aerului o să-i priască... Iliuţă se amestecă în convorbire, confirmând, apoi adaugă repede:

— Alo, tata... Să mă ierţi, am uitat mânecuţele!

— Ce mânecuţe, mă, gospodarule?

— Bentiţele de bumbac, de la mână. Sunt în şifonier, în raftul din stânga... Ai curate vreo opt, să nu le uiţi!

La început, pe Abrudan îl pufneşte râsul. „Auzi la ce-i e gândul!”. Dar după ce vocea copilului nu se mai aude, după ce a pus receptorul în furcă, veselia - câtă a fost - l-a părăsit de tot. Parcă e stingher, parcă e străin în casa lui. Casa lui... „Ce înseamnă, de fapt, casă? Locul unde dormi? Atunci ar fi suficient un cort! “ Lăsându-se în voia unui impuls absolut spontan, ridică din nou receptorul şi formează un număr. De la celălalt capăt al firului îi răspunde o voce de bărbat:

— Alo, da...

Nu vocea asta a căutat-o Mihu; nu e numai decepţie, ci şi mirare, surpriză...

Trebuie totuşi să vorbească, doar farse la telefon n-a făcut niciodată:

— Bună seara. Cu Laura Nicolau, vă rog...

— Aşteptaţi un moment.

Din receptor se aude - mai înfundat, dar desluşit, totuşi - apelul binevoitorului:

— Laura, la telefon, dragă; te vrea o voce virilă...

E de vină gluma? Sau poate confirmarea faptului că Laura nu e singură, aşa cum a crezut, cum a sperat? Pentru a mia oară îşi repetă că n-are dreptul să reproşeze, să se mire, să se supere; nici măcar să întrebe.

„Va ridica receptorul şi... ce-i spun? Chiar... nu ştiu ce!” A format numărul pentru că, pur şi simplu, a simţit nevoia s-o audă, să-i vorbească, să-i spună că mâine pleacă, deci că un timp... Vocea bărbatului, sau poate şi gluma lui, i-a spulberat orice gând, orice idee de conversaţie, i-a alungat până şi senzaţia de singurătate neconsolată cu propria ei condiţie.; simte că altceva decât „alo! “ar fi incapabil să rostească acum. Cu un gest smucit, închide telefonul, înfuriat pe el însuşi. „Bravo mie! Deşteptarea, Mihule, astea sunt ieşiri de cucoană isterică... Stăpâneşte-ţi nervii, că-ţi mai trebuie! “.

În timp ce se invită singur la calm, nu-şi poate stăpâni un zâmbet, dar nici el prea vesel. „Teoretic, ştiu că n-am niciun drept să mă supăr, dar când formez numărul şi-mi răspunde o voce de bărbat, trântesc receptorul. Ce ne mai pricepem la teorie! Ca Manole, cu planul lui... Teoretic, am învins; suntem calificaţi! Cu sarcini concrete, precise... Fix 3-2! Acum... totul e să vedem ce răspunde vocea de dincolo, dacă e tot aşa de impertinentă sau nu...”

16

Cantonamentul la munte a trecut mai repede şi mai uşor decât se aşteptau toţi. După căldurile din Bucureşti, lucrul în răcoarea terenului de sub cetini - minunat ales de Corbeanu - li s-a părut o plăcere. Chiar şi partea îndeobşte dezagreabilă a muncii, „condiţia fizică”, n-a deranjat pe nimeni; fiecare şi-a făcut porţia conştiincios, apropiindu-se rapid de potenţialul maxim al capacităţii de efort. Cel puţin medicul lotului este mulţumit: Corbeanu, la fel - deşi cu el lucrurile sunt ceva mai complicate. Cu câteva minute înainte de plecare a apucat să schimbe vreo două vorbe cu Mavrodin, fără să-i poată spune gândul; acesta era presat de o obligaţie ce nu suferea amânare şi Manole a înţeles că - aruncată acolo, atunci - ideea ar fi fost compromisă definitiv. A rămas ca, la întoarcere, să-i spună ceva despre meci, o posibilitate la care s-a mai gândit...

— Important? Cât de important? Spune repede... Mavrodin chiar nu ştie cât de important este pentru Corbeanu, dar nici Manole nu-i poate spune.

— Ce vreau să vă zic suferă amânare; e chiar mai bine. Când mă întorc, vă consult, ne sfătuim şi - dacă ziceţi că e bine - facem.

Așa s-a despărţit de Mavrodin; cu uşa întredeschisă, cum s-ar spune. La munte a organizat două meciuri de dublu, pe lângă pregătirile pe care oricum le-ar fi făcut, între cuplurile Mihu-Florin şi Marcel-Andrei; o victorie unii, o victorie ceilalţi, dar parcă mai concludentă cea obţinută de Abrudan. S-a jucat și un set Mihu-Marcel contra Florin-Andrei. Scor: 6-1 pentru cei doi titulari. De altfel, pregătirea de dublu a ocupat o bună parte din timp, ceea ce i-a permis lui Abrudan să zăbovească aşa cum ştie el, cu migală, cu tenacitate uimitoare - asupra elementelor pe care se bazează „planul Abrudan"... Pentru că există şi un asemenea plan. Nu doar pentru jocul cu Lopez, ci pentru ambele jocuri de simplu. De votat, nu l-a votat nimeni, sau - mai exact - doar autorul său. Ceea ce, în cazul lui Mihu, e suficient.

Manole l-a urmărit nu fără mirare în aceste clipe de exersare a unor ritmuri şi mai ales a unor ruperi de ritm deconcertante. N-a cerut explicaţii, nici nu s-a implicat direct în această zonă a antrenamentului luat pe „cont propriu" de Abrudan. O singură dată, după finalizarea uneia din acţiuni, l-a întrebat, râzând:

— Armele secrete?

Abrudan i-a răspuns, ştergându-şi transpiraţia de pe faţă:

— Dacă sudoarea se numeşte „armă secretă", atunci aşa e. Dar tare mi-e teamă că o cunosc şi spaniolii...

Ciocniri n-au mai fost, de niciun fel. Atât Corbeanu, cât şi Abrudan au respectat pactul - făcut în primul rând cu ei înşişi - de a evita orice prilej de înfruntare deschisă. Pentru Manole n-a fost greu deloc. Treptat, a început să-şi regăsească nonşalanţa, detaşarea - cândva proverbiale. E cât se poate de atent la ce lucrează băieţii, nu-i menajează şi nu se menajează, nimeni n-ar putea să-i reproşeze nimic; dimpotrivă. Dar Mihu îl cunoaşte prea bine ca să nu ştie ce ascunde revenirea la un fel de a fi - revenire din ce în ce mai vizibilă. De când s-a întors de la Viena, Manole parcă e altul. Sau a redevenit el însuşi... De când l-a văzut pe Lopez jucând, parcă s-a lecuit de ,,nebunia" cu care Abrudan credea că l-a molipsit. Să fie apropierea jocului? Când ştii că „mai e timp", îţi permiţi chiar luxul de a cocheta întâi cu speranţa, apoi cu încrederea; dar când se apropie scadenţa, momentul

adevărului... Mihu îi este totuşi recunoscător; toate astea le ştie el, numai el, pentru că le simte. Nimic din ce ghiceşte a fi în sufletul lui Corbeanu n-a ajuns la băieţi; faţă de ei defilează cu toate steagurile ridicate. Pregătirea fiecărui punct din cele planificate a făcut-o cu toată seriozitatea, pornind de la înregistrările video; şi - la tenis - Corbeanu se pricepe, slavă Domnului... Cel puţin pentru partida de dublu - ambiţia sa - a cheltuit atâta imaginaţie, atâta fantezie, atâta capacitate de anticipare, încât e greu de presupus vreo situaţie concretă în teren a cărei soluţie optimă să nu fi fost discutată la tablă, apoi exersată cu racheta-n mână... Treaba se leagă, puştii au căpătat siguranţă, cred în şansa lor...

Cât despre Corbeanu, chiar dacă acesta n-a lăsat să se vadă, cantonamentul i-a întărit încrederea în Abrudan. Nu în echipă: în Abrudan. Ciudat amestec la Manole: încredere şi scepticism, cult al valorii (care parcă spune: nu se poate) şi speranţa că munca lui va duce totuşi undeva, că nu se va irosi în vânt... Acum admonestează cu voce tare pe Marcel că nu se duce la o minge pe care băiatul o considera pierdută, iar peste câteva clipe se amuza în sinea lui când îl vede pe băiat alergând de mama focului la o minge într- adevăr pierdută. „Ce naiv e omul la tinereţe, când crede că tot ce zboară... se ajunge!“. Lui Mihu nu i-a spus - la modul sincer şi serios - ce crede despre jocul lui; poate şi de aceea Abrudan a simţit - spontan - nevoia să pună ceva în locul cuvintelor. Pe teren, cu racheta-n mână de-o parte şi de cealaltă a fileului, unul şi-a etalat, iar celălalt a „luat pulsul” forţei de joc la care a ajuns Abrudan. Sigur, condiţia fizică nu-i mai permite lui Corbeanu să susţină un meci, şi nici măcar un set cu adevărat „tare”; startul e greoi, reflexele - întârziate, rezistenţa - redusă... Dar execuţiile sale tehnice, mai ales cele de pe loc, şi le-ar dori încă mulţi jucători de prim-plan ai tenisului internaţional. Cu ele „l-a spovedit” pe Mihu; acesta nici n-a clipit, răspunzând exact la toate încercările, apărându-se aproape fără greşeală şi contraatacând incisiv, de fiecare dată. „Numai de l-ar ţine” - se gândeşte Manole la fiecare minge returnată cu precizie - uneori cu precizie... câştigătoare. Simţind „jocul” lui Manole, Abrudan nu urmăreşte să câştige punctul, pur şi simplu sufocându-şi antrenorul, lovind tare sau alergând mult; nu, ambiţia lui e să „încheie conturile” prin execuţii de rafinament, care-i ies la milimetru. Duelurile de subtilităţi între el şi Corbeanu fac, de altfel, deliciile celor trei băieţi. Regula generală s-a instaurat repede şi de la sine: când nea Manole şi nea Mihu pun mâna pe rachete şi se invită din priviri să „dea unul într-altul”, toată lumea se opreşte

din lucru şi priveşte; ar fi păcat să pierzi spectacolul. Atunci văd puştii - „pe viu” şi de-aproape - frumuseţea tenisului; atunci înţeleg unde ar trebui să ajungă, ce le mai lipseşte până la... De fapt, fiecare dintre ei reuşeşte multe din mingile celor doi, dar la nea Manole şi la nea Mihu totul e în cascadă, fineţurile vin una după alta, din poziţii imposibile, că uneori îţi vine să te freci la ochi: nu e scamatorie? Cum a pus-o? Cum a scos-o? Dar uite că nu e scamatorie, ci punct. Cel puţin la Abrudan, subtilitatea se îmbină cu viteza în execuţie şi totul se altoieşte pe forţă. Cum să ajungi mingea pusă la trei palme de fileu, când te afli lângă linia de fund? Şi cum să „ţăcăneşti”, când - chiar în fazele „calme”, de regularitate - mingea vine fie cu un efect imposibil, fie cu o forţă că-ţi scoate racheta din mână, fie la 3-4 centimetri de tuşa laterală, fie... în toate felurile la un loc? De fiecare dată, Corbeanu cedează. Cât îl ţin puterile, e crâncen; dar atât de crâncen, încât parcă ar vrea să tranşeze, mereu şi mereu, o rivalitate veche de când lumea. Când simte că se sufocă, începe să râdă, îi spune lui Abrudan: „Bravo, Mihule! “ şi cedează locul unuia din cei trei puşti:

— „Omorâţi-l” voi, poate... la vârsta voastră... îi găsiţi ac de cojoc, eu nu mai am dinţi pentru Mihu.

Un singur lucru îl deranjează pe Corbeanu; dar şi treaba asta e atât de delicată, încât nu ştie dacă, şi cum... Cel puţin de când sunt în cantonament, băieţii au - de fapt - doi antrenori. Când unul din puşti e mai aproape de Abrudan şi vrea să ştie ceva, să capete răspuns la o frământare, la o nedumerire, îl întreabă pe „nea Mihu”; când cineva e lângă Corbeanu, îl întreabă pe „nea Manole”. Cum să-l scoată pe Mihu din circuitul răspunsurilor? Dar cum să-i reproşeze acestuia că le răspunde, că le arată, că îi învaţă? Ar fi şi mai... E un pericol pentru el prestigiul lui Abrudan? Chiar când foloseşte echipei? Efectiv, nimic de făcut. Dar situaţia îl roade, cu atât mai mult cu cât nu poate învinui pe nimeni. Autoritatea lui Abrudan s-a instalat firesc, aşa cum se întâmplă întotdeauna: când o meriţi, dobândeşti autoritatea nu alergând după ea, ci culegând-o fără niciun efort, ca pe un fruct copt, numai şi numai purtându-te cum îţi este firea, pentru că aşa s-a întâmplat de când lumea şi, probabil, aşa va fi în orice sistem de învăţare sau educaţie: nu înveţi pe nimeni nici ce ştii, nici ce vrei, ci numai ce eşti. Şi Mihu Abrudan este, îl simt toţi; acum ştiu şi băieţii, şi Corbeanu. Partea frumoasă e că, după fiecare moment de profesorat ad-hoc, Mihu trece „în banca lui”, unde trage cot la cot cu toată lumea, ascultând indicaţiile lui Manole, executându-le fără comentarii, fără murmur, fără

nimic din aerul atotcunoscătorului ce nu suportă sfatul sau părerea cuiva. Poate tocmai de asta, cu fiecare zi, creşte autoritatea lui Abrudan, poate de asta băieţii i se adresează din ce în ce mai des, cu tot mai multă încredere. Atât de strâns s-au legat Mihu de băieţi şi băieţii de Mihu, încât văzându-i odată strânşi roată, într-o discuţie în care nea Mihu vorbeşte şi ceilalţi ascultă, Manole se gândeşte, nu fără o umbră de umor, dar cu ceva mai mult năduf, parcă, decât umor: „După înfrângere, om vedea ce-o fi, dar ce se va întâmpla cu ăştia după victorie? Cine-i mai desparte?” Şi-a alungat repede gândul. „Măcar de-am bate! Asta să-mi fie problema: să scot din lot un ins în pragul a 40 de ani, un maur care şi-a făcut datoria...”

Una peste alta, cantonamentul le-a priit; toţi s-au întors de la munte mai puternici, mai proaspeţi, mai liniştiţi. Deşi Abrudan nu şi-a menajat deloc forţele, nu mai simte oboseala care-l îngrijorase în zilele premergătoare avizării, când începuse să-şi facă tot felul de gânduri. Veştile de la Iliuţa sunt bune; asta nu înseamnă că băiatul nu aşteaptă cu sufletul la gură întoarcerea în Bucureşti şi... meciul. Mai ales meciul! Dar cine nu-l aşteaptă? Colegii l-au căutat de vreo două ori la telefon, să-i comunice că drumul proiectului merge şnur; de peste tot avizele vin fără probleme, doar cu felicitări. Numai de Laura nu ştie nimic. În câteva rânduri a ridicat receptorul, să ceară numărul ei din Capitală, dar gândul că-i va răspunde o voce de bărbat şi că vocea o va striga pe Laura, permiţându-şi, poate, o glumă la fel de proastă... Deşi e ardelean, Mihu are simţul umorului, mai exact gustă umorul, deşi nu-l practică decât foarte rar; detestă însă bancurile proaste, mai ales pe cele din zona lucrurilor cu care nu se glumeşte sau cu care el, Abrudan, nu glumeşte niciodată. Şi-apoi, ce să-i spună la telefon? Că e sănătos? Comunici asta cuiva apropiat, pe care-l interesează, care aşteaptă vestea. Laura are acum, probabil, viaţa ei; are de cine se interesa, are cine să-i ofere noutăţile aşteptate, dorite... Cât timp el n-a fost singur, l-a sunat vreodată Laura să-i spună „sunt bine, sănătoasă”? Atunci, cum ar face-o el?

Şi uite-aşa, tot întrebându-se dacă n-ar trebui, totuşi, odată, s-o întrebe de sănătate, chiar înfruntând riscul intermedierii unei voci de bărbat specializată în glume nesărate, s-a terminat stagiul de lucru la munte. Acum sunt din nou în Bucureşti, pentru ultimile finisări, pe terenul şi în condiţiile de concurs cu care trebuie să se obişnuiască perfect. Au rămas cinci zile până la meci. Poimâine soseşte Iliuţă de la Baia Mare; Olguţa i-a promis că-l găzduieşte la ei, până se termină toată tevatura... De s-ar termina odată!

Tensiunea lui Corbeanu, manifestată paradoxal prin inflaţia de flecăreală uşoară şi bună dispoziţie exagerată, emoţia crescândă a celor doi băieţi ce-l vor însoţi în arenă, toate au început să răzbată și în starea de spirit a lui Mihu. Deocamdată nu e nici teamă, nici neîncredere, ci un sentiment difuz, greu de definit, dar stresant; pe scurt, s-ar simţi foarte bucuros să nu fie el cel care, peste cinci zile... să poată privi meciul din tribună, ca la finala „naţionalelor”... „Cam târziu pentru asemenea gânduri, domnule Abrudan! Asta să fie vestita minte a românului cea de pe urmă? Regretul că nu m-am spălat pe mâini la timp? Că nu i-am lăsat să-şi spargă capul fără mine? Să-mi cam fie ruşine... Mi-am şi ales momentul pentru asemenea păreri de rău”...

Azi e antrenament. Ca întotdeauna în momentele dificile, de cumpănă, când îndoiala ameninţă să înăbuşe credinţa, Abrudan aleargă şi loveşte ca un turbat; strânge racheta-n mână să crape lemnul, încleştează fălcile şi încearcă să-şi alunge spaimele, cu singurul argument de necombătut, capabil să impună şi adversarului logica sa: jocul. Şi jocul, iată, merge. Ieri, în prima zi de lucru la Bucureşti, după stagiul de la munte, n-a fost rău; azi, însă, i-a mers chiar bine, bine de tot. Văzându-l, Corbeanu îşi freacă mâinile, mulţumit; parcă a mai tras o gură de oxigen. După antrenament, un spectator neaşteptat se apropie, felicitându-l sincer: Laura. Unde a stat, că n-a văzut-o? Mihu o salută, puţin stingherit, dar bucuros în fundul sufletului...

— Bravo, Mihule! N-ai pierdut vremea la munte...

— Să vedem ce spun spaniolii...

Deşi răspunsul e circumspect, cuvintele Laurei au picat tare bine; avea nevoie de ele. Cei doi pornesc încet spre vestiare.

— Joci tot?

— Numai simplu; două meciuri. Obiectivul: un punct.

— Tu ai cerut aşa?

— Nu. Aşa s-a hotărât, răspunde Abrudan, pe un ton din care nu răzbate în niciun fel părerea lui despre decizie.

— Cine-a propus?

— Corbeanu.

— Deci... a fost corect cu tine.

„E teribilă Laura! A înţeles-o şi pe asta ”.

— Ţi-ar fi fost teamă să joci trei zile?

— Probabil că... nu mai mult decât două zile - cu pauză între ele.

Laura se opreşte. Abrudan se opreşte şi el, în aşteptarea reproşului care - ştie bine - trebuie să vină. În locul reproşului aşteptat, aude o întrebare - sau mai degrabă o constatare surprinsă, mâhnită.

— Ţi-e frică?!

— Şi fricos, şi mincinos ar fi prea mult, Laura. De asta... recunosc cinstit: mă tem. Şi cred că oricine, în locul meu...

— De prea multe te-ai temut în viaţă, Mihule! Şi în momente prea importante pentru tine. N-am să înţeleg niciodată cum poate încăpea atâta frică într-un om atât de puternic.

— Ştii... Hotărârea de a juca ţi-o datorez în cea mai mare măsură...

— Exagerezi.

— Deloc! Şi aş vrea... m-aş simţi mai liniştit dacă ai fi în tribună. Vreau să vii la meci.

Laura zâmbeşte, privindu-l cu reproş îngăduitor, aşa cum priveşti un copil pe care nu te poţi supăra chiar când face o boacănă.

— Ai crezut vreo clipă că aş putea să nu vin?

Mihu nu răspunde; realizează gafa. Caută repede în buzunarul sacului de echipament şi scoate un plic.

— Iartă-mă, altceva am vrut să spun...

— Am înţeles.

— Ţi-am adus bilete. Şi Abrudan îi întinde plicul.

— Îţi mulţumesc, am. Abrudan insistă.

— Poate astea sunt mai bune... De la protocol. Pentru toate zilele...

Laura deschide plicul şi scoate trei seturi de câte două bilete, prinse în cleme.

— Ce să fac cu două bilete?

Aici, Mihu nu mai ştie ce să răspundă şi mai ales cât se cuvine să spună. Îi e groază de gândul că s-ar putea să gafeze iar, şi încă mai grav. Nu mai poate scăpa, însă, cu tăcerea; Laura s-a oprit din mers, aşteptând răspuns.

— Poate vii cu cineva...

Dintr-odată, ceea ce nu i-a putut spune la telefonul din Bucureşti şi nici de la munte, vine pe buze, spontan:

— Te-am văzut cu un bărbat, de câteva ori... „Ce-o să creadă acum? O să-şi închipuie că eu... Că, mă rog... Cine m-a pus?”. Adaugă repede: E dreptul tău, Laura; nu ţi-am spus-o cu reproş! Ştii, eu te-am căutat şi la telefon, într-o seară, până să plec în cantonament, şi mi-a răspuns un bărbat...

—...Care făcea bancuri idioate, nu? Deci, tu ai fost „vocea virilă”!... M-ai prins, domnule Abrudan, n-am ce zice, în flagrant delict cu... frate-meu, Sandu. Dar stai, că nu e tot; doar jucăm deschis... La Herăstrău, acolo... da; curtezanul era curtezan autentic. Am vrut şi eu să văd cum îmi stă când „flirtez”, cum este când „încurajezi” un bărbat. Nu-mi stă rău de loc, să ştii! Dar uite că nu m-a amuzat; m-am plictisit repede. Probabil că singurul om pe care l-am iubit în viaţă a ridicat ştacheta pretenţiilor atât de sus, încât toţi cei ce încearcă după el ratează...

Laura se apropie de Abrudan; acum privirea ei este serioasă, aproape gravă. Scoate din fiecare set de bilete câte unul, le prinde într-o clamă pe toate trei şi întinde setul astfel format lui Mihu.

— Ia înapoi trei bilete, e păcat să se piardă locuri atât de bune; poate ai obligaţii. Eu sunt singură, Mihule.

— Încă?

Din tot ce-ar fi dorit să spună, n-a nimerit decât acest cuvânt, acest amărât de cuvânt („auzi ce stupid sună: încă!”) pentru care îi vine să-şi dea singur palme.

— Te miră? Ştiam că eşti mândru, dar asta nu mai e mândrie. De unde atâta orgoliu, Mihule, încât să te consideri singurul om capabil de o singură iubire în viaţă?

Nu-i adevărat! Nici măcar nu-i adevărat! Cred...

“Acum sunt sigur; n-a fost adevărat niciodată! Dar acum, Laura, acum...” Mihu n-a apucat să rostească însă vreun cuvânt; Corbeanu, venit din spate intră între el şi Laura, luându-i de braţ şi trăgându-i pe amândoi după el:

— L-ai văzut, Laura? Ce zici de mâna lui Mihu?

— Tocmai asta-i spuneam; lui Lopez să-i fie teamă, nu lui.

Laura se desprinde, se opreşte o clipă, luându-şi rămas bun:

— Succes, Mihule. Şi nu te mai teme... Se poate! Altfel, după victorie... ai să regreţi zilele de perpeleală. La asta ar trebui să se gândească toţi cei cuprinşi de frică: dacă la sfârşit va fi bine? Dacă tremur degeaba? E mai mare păcatul...

Laura s-a depărtat. Corbeanu priveşte în urma ei, apoi spre Abrudan:

— Ne-a zis-o, Mihule!

— Credeam că numai mie, dar dacă spui tu...

De două zile, Iliuţă e în Bucureşti. S-a întâlnit cu taică-său doar la gară şi la teren. Locuieşte la Olga, deşi marea lui mândrie ar fi fost să stea singur acasă, „cap de familie”, căpitan pe un vas fără alt echipaj decât el însuşi.

Mihu a insistat, Olga l-a rugat şi ea; până la urmă, totul a fost - şi este - în perfectă ordine. Azi, Abrudan a expediat, prin Iliuţă, bilete pentru colegi, conform listei primite din atelier, plus obligaţiile de onoare: Daminescu, Ioana... şi chiar nea Tache, martorul activ al recuperării tenismanului Abrudan. Iliuţă a avut ceva drumuri de făcut...

Acum, cei patru jucători şi antrenorul lor iau ultima cină înainte de meci. Mâine, gata. În teren!

Manole, care tocmai a terminat desertul, îşi întreabă comesenii:

— Mai punem o dată casetele?

— Care?

— Cum care? Cu spaniolii!

— Le ştim pe dinafară! Poate una mai sexi, nea Manole, să ne mai destindem...

— Bravo, Marcele! Aşa te-am învăţat eu? Înainte de meci se doarme, mânzule!

— Cine poate... Când te-aşteaptă în teren Juanito!...

— Păi... te rog să poţi! Gata, la culcare toată lumea.

— Cu stomacul plin? Doar câţiva paşi pe-afară, nea Manole.

Parcul din jurul hotelului e frumos, liniştitor. Nici cald nu prea mai e; seara de septembrie, emoţiile, tensiunea şi, mai ales, nevoia unei clipe de mărturisire invită la plimbare. Mâine, Mihu joacă meciul cel mai important, cu Lopez. Iar Marcel, cu Juanito. Aşa au hotărât sorţii - spre satisfacţia lui Corbeanu şi regretul lui Mavrodin. Regret, pentru că acesta din urmă n-a fost de acord cu modificarea propusă în ultima clipă de Manole; nu din formalism - în fond, ce-au hotărât nişte oameni tot ei pot schimba, dacă schimbarea duce la mai bine - ci gândindu-se la riscul unei programări nefavorabile. Şi iată ca sorţii l-ar fi ajutat pe Abrudan. Obiectivul - în primele două zile: punct la Lopez, punct la dublu. Dar cine putea şti?

Grigoraş se alătură lui Mihu, pornit înainte, pe o alee. Băiatul încearcă să spună în glumă ceea ce gândeşte cum nu se poate mai serios:

— Atât ne-a fost nea Mihu!...

— Nouă... sau lor.

— Oare? Ştii, nea Mihu, când mi-au rostit prima dată numele, în şedinţa biroului federal... când m-au titularizat... Atunci mi se părea că am dat lovitura!

— Şi acum?

— Acum... o să te superi pe mine, dar... asta e: aş da orice să nu fiu eu. Să fie Florin, Andrei, oricine...

— E şansa ta. Peste trei zile poţi fi cineva; nu numai campionul României, ci un nume în Europa...

—...Sau râsul galeriei! Cel mai rău mi-e frică de ridicol, nea Mihu! Sunt buni... sunt prea buni! Dacă mă blochez? Dacă începe lumea să râdă?

Abrudan rămâne descumpănit. Oare vocea lui Grigoraş a rostit cuvintele? Sau el, Mihu, a gândit cu voce tare?

— Ce fac atunci, nea Mihule?

— Joci, Marcele. Strângi din dinţi şi joci... Până-i faci să tacă.

,,Ce simplu, ce repede vin răspunsurile când sunt pentru alţii!“. Numai că, de data asta, Abrudan ştie bine: îşi răspunde lui însuşi.

E noapte, târziu, băieţii dorm de mult. Abrudan se răsuceşte în pat fără să poată aţipi. Deschide geamul; poate puţin aer... După câteva minute îl închide la loc. Zgomotele nopţii îl deranjează. Dar ce nu-l deranjează acum? N-a fumat niciodată, fumul de tutun i-a făcut rău, dar pentru prima oară în viaţă îi înţelege pe fumători; şi-ar aprinde o ţigară... Deci, exact cum i-a spus, cândva, lui Iliuţă: „a ajuns funia la par”. Mâine... Ce va fi mâine? Multe face omul în viaţă, de multe se apucă aşa, parcă dus de val, liniştindu-se apoi, consolându-se cu gândul: „lasă, până la sfârşit mai este, om vedea...”. Iată, a venit sfârşitul, scadenţa. Ce părea acum patru luni un viitor aruncat undeva, departe, mâine va deveni prezent. Mâine!...

Uşa se întredeschide fără niciun zgomot. În raza de lumină ce vine de pe coridor, îl recunoaşte pe Corbeanu.

— Dormi, Mihule?

— Dacă tu n-ai putut adormi, trebuia să-ţi imaginezi că eu, cu atât mai puţin...

— Mi-am imaginat. De asta am venit.

Mihu aprinde veioza, făcându-i semn să se aşeze.

— Nu stau; e târziu...

— Ştiu.

— Ia ceva de somn. Am în cameră Diazepam...

— Asta ar mai lipsi! Mâine să fiu şi nedormit, şi drogat cu hapuri... Nu te nelinişti. Bătrânii dorm puţin...

— Bătrânii nu joacă în Cupa Davis...

— Ba joacă: ştiu eu unul... De ce ai venit? Să-mi cânţi un cântec de leagăn?

— Nu, Mihule. Am venit să-ţi mulţumesc... şi să-mi cer scuze. Te-am supărat atunci, după şedinţa biroului... Mi-e teamă că te-am jignit.

— N-am luat-o aşa, deşi, recunosc, bine nu mi-a picat...

— Iartă-mă. Vreau să-ţi mai spun că la prima noastră discuţie, când te-am rugat să vii la lot... Ţii minte?

— În general, mă mai ajută memoria.

— Ţi-am spus că prezenţa ta în echipă este... sau ar putea fi... un fel de „manta de vreme rea” pentru băieţi... şi chiar pentru mine... A fost o măgărie şi mi-o reproşez; nu ştiam ce să mai inventez ca să te conving, Te-aş ruga s-o uiţi...

Răspunsul întârzie, dar când vine, sună sec:

— Am uitat.

— Pe cuvânt?

— Deci... trebuie să mint pe cuvânt de onoare... Asta e mai greu la un tip demodat, la un catâr ca mine. Ştii bine că am venit, că am muncit ca şi cum aş fi uitat. Ce vrei mai mult?

— Am mai vorbit noi odată... Te-am întrebat dacă, într-adevăr, crezi.

— Şi ţi-am răspuns prin aceeaşi întrebare: tu crezi?

— Iar eu am precizat că important, cu adevărat important, este să crezi tu, pentru că tu joci mâine!

Spune-mi ceva, spune-mi un cuvânt, să pot dormi...

Mihu tace un timp, apoi se hotărăşte:

— Ţi-ai ales rău momentul, Manole... îmi ajung, acum, spaimele mele. Ca să le pot alunga pe ale tale, ar trebui să ştiu, totuşi, dacă tu crezi... Nu neapărat în victorie, deşi, firesc, victoria te interesează; în noi. În mine...

— Cinstit?

— Cinstit, ca totdeauna.

— Nu ştiu dacă e bine ce fac, dacă e potrivit ca tocmai acum să-ţi vorbesc deschis...

— Nu există momente potrivite pentru adevăr şi altele numai bune pentru minciuni, chiar convenţionale, chiar bine intenţionate. În cazul nostru, Manole, e prea târziu pentru minciuni; mâine... e adevărul.

— M-ai întrebat dacă... Ei bine, Mihule, cred în viitor. De asta am acceptat. De asta te-am rugat să mă ajuţi. Ca să cred şi în victorie, ar fi trebuit să am trei sau patru ca tine... şi cel puţin unul să aibă cu zece ani mai puţin.

Răspunsul îl face pe Abrudan să simtă cum i se urcă sângele în cap. Acum vorbeşte străin, rece, sec.

— Mâine tot viitor este. Şi poimâine. Şi duminică. Nu există viitor fără „mâine”, Manole. Şi nici fără „azi”. Oricum, îţi mulţumesc pentru sinceritate. Acum... lasă-mă, dacă nu te superi. Vreau să dorm.

Corbeanu iese, fără un cuvânt.

„Deci... Manole nu crede. Poate nici băieţii... Poate fiecare şi-a pregătit de pe acum «spiciul» pentru şedinţa de analiză... Parcă aud comentariile binevoitorilor: «Cal bătrân, în buiestru, cine-a mai văzut?» Mihu... la doamna Aslan! Trebuia mizat pe tinereţe; dacă tot s-a pierdut meciul, rulam măcar nişte băieţi de perspectivă, vedeam pe cine putem conta, şi cât...” În ce s-a vârât!

Pentru prima dată, lui Abrudan i se face frică. I-a mai dat târcoale frica, şi nu o dată, a mai vorbit despre ea şi cu Laura, dar cu puţină cochetărie masculină; acum însă e o frică de moarte, cumplită, paralizantă. Degeaba încearcă raţiunea din el să-şi impună punctul de vedere... ,,E un joc şi atât. Voi lua bătaie; ei, şi? Chiar Daminescu spunea că nu e ruşine să pierzi cu cineva mult mai puternic. Da, dar spunea că e păcat... însă pentru asta nu-mi ia nimeni capul. Ce-i al meu, în profesie, în viaţă, chiar în tenis, nu-mi mai poate lua nimeni înapoi; e câştigat pentru totdeauna... Peste câteva luni se deschide şantierul. Palatul va începe să se înalţe... La lot am tras de mine şi de copii... M-am luptat cu neîncrederea lui Manole... m-am luptat în primul rând cu mine, cu spaimele mele, cu gândul că oamenii vor zâmbi în urma mea, pe stradă, dându-şi coate... Ei, şi? N-am nimic să-mi reproşez. Am făcut ce trebuia să fac, ce depindea de mine; mai mult... Atâta pot, sunt om şi eu. Dar atunci, ce caut aici? De ce dorm - adică mă chinui să dorm! - în patul «Jucătorului nr. 1»? Să fi lăsat pe altul mai bun! Nu există altul mai bun, deocamdată? Atunci... pe un inconştient care, la ora asta ar fi dormit buştean!“

Încearcă să se autosugestioneze din nou pe formula aproape magică, suportul moral, motivaţia efortului din cele patru luni de muncă acerbă: trebuie. Dar iată, nici cuvântul acesta parcă nu-i mai spune nimic. „Ce trebuie? Să ne calificăm, să batem. Dar nu neapărat cu mine. Nu m-a obligat nimeni; eu am ales, eu am zis da, eu am muşcat ca un idiot nada aruncată de Corbeanu pentru a-şi salva un timp scaunul de antrenor la lot! Acest *trebuie* şi-o fi având raţiunile lui, în general, dar acum a fost o invenţie, o găselniţă pentru naivul, incorigibilul naiv Mihu Abrudan! Bine,

dar atunci... de unde, totuşi, încrederea nebună, aproape inconştientă, cu care am trăit până-n clipa asta? Cum de-am învins până acum toate momentele de îndoială?

Cine m-a făcut să...” O disperare cumplită, sentimentul unei catastrofe iminente, al ireparabilului deja comis îl fac să sufere fizic... Până când... doi ochi verzi-albaştri, o faţă deschisă, frumoasă, încadrată de un păr lung, auriu, invadează ecranul memoriei, în timp ce o voce calmă, liniştită, reverberează întrebarea:

„Cum se poate ca într-un om atât de puternic să încapă atâta frică?” Dar ce înseamnă „om puternic?” De-aici, gândurile i se învălmăşesc, haotic. „Trebuie... vreau... pot... pot... trebuie... vreau... trebuie... pot... trebuie... trebuie...”. Priveşte ceasul de pe noptieră şi se sperie. De mult trebuia să fi adormit - ăsta e primul lucru pe care-l învaţă un sportiv în cantonament. „Gata! Pentru gânduri am timp toată viaţa; acum, somn! Dacă într-un sfert de oră dorm, înseamnă că mai sunt încă stăpân pe mine. Deci, păstrez o şansă...”.

Pariul cu sine însuşi îl face să zâmbească. În copilărie, prin Apusenii lui, făcea asemenea „prinsori” pentru a-şi sonda şansa în cine ştie ce treabă care, atunci, pentru puiul de moţ, dobândea importanţă capitală: „Dacă pâlcul de pomi din faţă e cu soţ, înseamnă că... dacă ating cu piatra tulpina bradului, înseamnă că... dacă nu...”. De când nu s-a mai văzut copil? De când nu s-a mai gândit la... Oare Iliuţă se joacă şi el aşa, de-a ghicitul?”

Unii sunt de părere că, atâta timp cât te mai poţi juca „de-a copilăria” eşti - încă - un om fericit.

Probabil au dreptate. Pentru că, după nici cinci minute, Abrudan dormea dus.

17

Peste arena împodobită ca de sărbătoare, pluteşte ceea ce numeam undeva presentimentul colectiv al evenimentului, al autenticului eveniment sportiv; toţi aşteaptă „minunea”. Tribunele sunt pline, dar nu numai - şi nici în primul rând - afluenţa publicului lasă această senzaţie deosebită, inconfundabilă; în fond, ce iubitor al tenisului ar scăpa ocazia să-l vadă la lucru pe Juanito şi chiar pe Lopez? Azi, însă, se simte că oamenii n-au venit doar să admire o vedetă. Peste miile de spectatori a coborât atmosfera febrilă, de aşteptare încordată, a unui succes răsunător, a unui moment

electrizant, aşa cum lumea tenisului bucureştean n-a mai trăit de atâţia ani... Toţi aşteaptă şi speră, în ciuda calculelor, în ciuda pronosticurilor logice, dincolo de cota jucătorilor şi a echipelor, dincolo de ce spun clasamentele şi specialiştii. Ciudat este că atmosfera aceasta n-a fost pregătită prin nimic. Reporterii n-au reuşit să scoată un cuvânt de la Mihu; băieţii, văzând tăcerea mai mult decât prudentă a liderului lor, s-au păstrat şi ei într-o rezervă totală. Până şi Corbeanu, de obicei atât de generos cu vorbele şi cu ziariştii, s-a mulţumit să declare lapidar: „Vor câştiga cei mai buni”... ca şi cum n-ar şti toată lumea că, până la urmă, în sport, cel mai bun câştigă. Şi mai ales, dacă e pe „cel mai bun”, atunci... Ei bine, cei prezenţi azi la arenă în număr impresionant n-au raţionat aşa, n-au tras concluzia că, măsuraţi pe valoare, am pierdut. Nici măcar declaraţia lui Juanito după tragerea la sorţi, reprodusă de toate ziarele („Avem prima şansă; am venit la Bucureşti să ne-o valorificăm!“), n-a transformat pe spectatorii de azi în inşi veniţi la meci din simplă curiozitate, să urmărească ce se mai întâmplă prin tenisul european (Juanito - locul al optulea în lume; Lopez = victorie la Juanito, plus un turneu foarte puternic, câştigat recent). Oamenii au fost aduşi de o speranţă, de credinţa - nici ei nu ştiu prea bine pe ce fondată - că azi, mâine şi poimâine, aici, la arena meciului de Cupă Davis, unde au trăit cu ani în urmă atâtea emoţii şi bucurii, cu Salatiera pe masă, scăpată printre degete de Corbeanu şi Rădoi, se va întâmpla ceva; ceva ce nu trebuie scăpat în niciun caz.

Natura a ţinut cu jucătorii şi spectatorii. E o zi minunată de septembrie, atât de frumoasă, încât amatorii de soare aşteaptă meciul descheiaţi la cămăşi sau chiar în bustul gol, iar vânzătorii de ziare fac dever serios, oferind tuturor „materia primă” pentru coifurile protectoare ce au împânzit tribunele. Din când în când, adie un vânt răcoros care miroase a toamnă, dar nici el suficient de puternic pentru a deranja jocul. Pe scurt, o vreme ideală.

De la intrarea jucătorilor, Corbeanu priveşte arena. Cu flerul lui de vulpe bătrână, simte imediat pulsul acestor mii de oameni şi retrăieşte pentru o clipă zilele lui de glorie; cam aşa era atunci... Câţiva spectatori i-au văzut capul - strecurat pe uşa întredeschisă, pentru a studia publicul, aşa cum regizorul priveşte câteodată sala prin orificiul din cortină, înaintea primului gong. Suficient pentru ca tribunele să se agite: „Corbeanu! Manole Corbeanu! Uite-l! Unde? Acolo, la uşa dinspre vestiare!...”. Cuvintele stârnesc adevărate tălăzuiri de capete, rumoare, ba chiar şi primele aplauze, deocamdată răzleţe...

Acum, aplauzele răsună din plin, cu dărnicie. În teren au intrat oficialii, jucătorii şi antrenorii. Fotoreporterii îşi fac datoria, arbitrii îşi iau locurile, cei doi căpitani nejucători se instalează şi ei pe băncile rezervate antrenorilor, lângă cele două scaune de odihnă pentru jucători. Începe încălzirea. Sorţii au hotărât ca primii să intre în foc Juanito şi Grigoraş, apoi Abrudan-Lopez; mâine - jocul de dublu, iar duminică - Abrudan-Juanito, după care, cel de-al 5-lea meci şi ultimul: Grigoraş-Lopez.

Mavrodin, Racoviţă, Perovici, întreg biroul federal urmăresc din tribuna oficială primele schimburi de mingi ale încălzirii. Lui Mavrodin nu-i place nervozitatea băiatului nostru. Într-adevăr, Marcel e schimbat la faţă, crispat, mişcările îi sunt precipitate; două-trei mingi pornite spre racheta lui Juanito intră în fileu, făcându-l pe spaniol să zâmbească uşor, numai atât cât să vadă cine trebuie... Să vadă şi să se enerveze mai tare. De pe bancă, Manole intervine prompt:

— Lungeşte tirul, Marcele! Dacă râde el, râzi şi tu, nu-i rămâne dator! Mihule, tu rămâi lângă mine, îţi spun eu când să te încălzeşti.

Abrudan ia loc pe bancă, făcându-i semn lui Gruia să mai aştepte. Acum schimbul de mingi curge fluent, ambii combatanţi încercându-şi pe rând lovitura de dreapta, reverul, voleul... Din tribune, toate privirile s-au aţintit asupra spaniolului. Da, chiar de la încălzire, de la primele mişcări, Juanito îşi justifică faima. Statură peste medie - fără să fie prea înalt -, suplu, cu uşurinţă extraordinară în deplasare, mânuieşte racheta cu siguranţa şi dezinvoltura marilor campioni. Conform regulilor încălzirii, stă la locul lui, pe centrul liniei de fund, returnând exact - indiferent cum şi din ce parte îi vine mingea - dar la fiecare lovitură îi simţi impulsul de a ,,pleca în faţă”, la atac; fileul îl atrage ca un magnet. Foarte brunet, cu părul negru ca abanosul, schiţează o uşoară grimasă la fiecare dintre mingile de rutină ce preced jocul; s-a plictisit. Între lovituri, a început să arunce priviri spre tribune, să facă semn antrenorului său de pe bancă... Iată, a greşit şi el o minge. Scoate alta din buzunarul şortului, expediind-o cu aceeaşi lovitură, dar... tot în fileu. Când mingea se opreşte sub bandă, bate din picior şi ridică racheta deasupra capului, ca şi cum ar vrea s-o arunce de pământ. Se stăpâneşte imediat, reacţiile reintră sub control, ba chiar zâmbeşte; cine ştie să vadă îşi dă seama că zâmbetul e comandat ca să ascundă enervarea. Faptul nu i-a scăpat lui Mihu - în aceste clipe observator atent, pe bancă; observator interesat la maximum de reacţiile lui Juanito şi îngrijorat sincer de starea ciudată a lui Grigoraş. Deşi - aparent - totul a început să fie în

ordine cu băiatul, deşi mingile lui merg unde trebuie iar mişcările par ceva mai sigure, mai exacte, Abrudan înţelege că Marcel e răvăşit de emoţie; şi nu se înşală.

Jucătorii sunt chemaţi de arbitru la mingea inaugurală. Grigoraş are serviciul. Tribunele încep să se agite: „Hai, Marcele! “ se aude la început din câteva colţuri, apoi din toate părţile. Grupul colegilor lui Abrudan - cu Daminescu în mijloc - se rezervă pentru mai târziu. Iliuţă, în schimb, nu aşteaptă să-şi vadă tatăl în teren pentru a deveni un suporter înfocat; de-acum se alătură celor ce încurajează din tot sufletul şi din toţi plămânii echipa noastră. Laura e reţinută; nu prea departe de Iliuţă, a urmărit şi ea încălzirea cu ochi de profesionist, înregistrând şi reţinând exact ce a înregistrat şi a reţinut Abrudan de la punctul său de observaţie. Pentru ce urmează, Laura şi-a deschis un carneţel, şi-a pregătit pixul şi... aşteaptă; va fi statisticianul lui Mihu, din proprie iniţiativă. A considerat că e util să întocmească „radiografia” jocului prestat de viitorul său adversar, să-l rezume în cifre şi procente...

Meciul a început. Din păcate, cu un ghem pierdut de Marcel pe serviciul său. Spaniolului nu i-au fost necesare mai mult de cinci-şase schimburi de mingi pentru fiecare punct. La 0-30, Grigoraş îndrăzneşte un retur mai incisiv şi... „sparge gheaţa”, în uralele tribunelor. Numai că... o minge e prea puţin pentru un ghem. La ultimul serviciu, după o execuţie în fileu, a doua a fost aşa de timidă - minge scurtă, înaltă, înceată, încât Juanito n-a avut decât să facă un pas pentru un retur necruţător, de fapt o simplă formalitate... S-a consumat abia un joc, dar se schimbă terenurile, conform regulamentului. Pe scaunul de odihnă, de care - evident - nu are nevoie încă, Grigoraş aşteaptă un sfat, un cuvânt, chiar o dojană... Abrudan înţelege; se apleacă spre urechea lui Corbeanu:

— Zi-i o vorbă, Manole, spune-i ceva, e derutat...

— Mai derutat sunt eu. Parcă a uitat tot! Ca un începător!...

— E chiar începător! Pentru ce vrei tu, e începător.

Grigoraş reintră în teren. Jocul se reia şi, după nici zece minute, spaniolul conduce cu 3-0. Marcel nu reuşeşte să se adune, nu-şi poate depăşi tracul. Face greşeli copilăreşti, care ar costa scump, chiar dacă n-ar avea în faţă un adversar de talia lui Juanito. În tribune, dezamăgirea a stins orice animaţie. Oamenii au sperat, au aşteptat ceva; primul ghem, câştigat de spaniol pe serviciul românului, le-a adus aminte cine joacă azi cu Grigoraş, dar încă s-au legănat cu iluzia că e, totuşi, de-abia primul ghem. Uite însă că al doilea

şi al treilea au curs tot aşa, cu atacuri într-un singur sens şi cu greşeli numai într-o parte. Acum regretul e şi mai mare: dacă nu se schimbă nimic, nici măcar tenis n-o să se vadă. Ca să joace, Juanito trebuie să aibă cu cine... în minutul de odihnă prevăzut de regulament la totalul impar de ghemuri, Corbeanu se apropie de Grigoraş:

— Ce-i cu tine, Marcele?

— Nu ştiu, nea Manole. Îmi tremură mâna pe rachetă. E prea bun.

— Ghemurile astea ţi le lua şi un prost! Nu el te bate; singur te baţi! A punctat numai pe gafele tale, asta când n-ai dat direct afară sau în fileu... Fă-ţi jocul, încearcă şi tu ceva... N-ai ce pierde; ştii bine că n-am planificat victorie în meciul ăsta...

Al patrulea ghem debutează surprinzător: dublă greşeală, la serviciul lui Juanito. Spaniolul se enervează, forţează serviciul următor, pentru a recupera punctul pierdut, dar... din nou dublă greşeală. Şi prima rachetă aruncată cu furie în zgura terenului, de parcă ea ar fi fost vinovată... La 30-0, Marcel parcă e altul. De pe bancă, Mihu îi face semne de încurajare: „Hai, acum! Cu curaj, în faţă! Nu vezi? Şi el greşeşte, e om şi el!”. Tribunele simt momentul, se animă. Grigoraş aşteaptă concentrat al treilea serviciu, care vine - de data aceasta foarte corect - dar şi mai bun este returul: puternic, lângă tuşa laterală, creând o excelentă situaţie de atac, prompt exploatată şi precis finalizată. Ultima minge a ghemului e şi cea mai îndârjită. Juanito nu se împacă deloc cu ideea unui joc pierdut „la zero”; atacă din serviciu, dar răspunsul e din nou exact, Marcel se apără bine, salvează în continuare câteva atacuri din poziţii foarte dificile, ultimul printr-o minge înaltă, care se duce tocmai în fundul terenului advers. Juanito văzuse mingea „afară”; revine, dar startul târziu l-a dezechilibrat, ceea ce nu-l împiedică să încerce o lovitură împotriva evidenţei şi a legilor firii; un „smeci” fără nicio şansă... Mingea iese din teren cu mai mult de doi metri. Aşadar, primul ghem pentru Grigoraş care, în aplauzele publicului, se pregăteşte acum să servească. Şi o face excelent, speculând enervarea spaniolului, dorinţa acestuia de a încheia conturile cât mai rapid, prin atacuri din orice poziţie, prin lovituri riscate, uneori imposibile. Marcel conduce, e egalat, conduce din nou, la 40-40 avantajul alternează de şase ori într-o parte şi alta, pentru ca, în final, tabela de scor să consfinţească al doilea ghem câştigat de Grigoraş; e 2-3. Aplauzele se înteţesc; da, cam aşa ceva aşteptau spectatorii!

Minutul de odihnă i-a fost, probabil, bun sfetnic lui Juanito. La reluare, spaniolul e calm, concentrat, atent. Nu renunţă la atac, dar şi-l pregăteşte cu mai multă răbdare şi aşteaptă momentul prielnic loviturii decisive, pe care n-o mai greşeşte. În faţa exactităţii adversarului, Grigoraş se debusolează din nou, pierzând ghem după ghem, până ia 2-5. Aici, o sclipire de orgoliu îi dă câştig de cauză, dar la 5-3 Juanito e decis să nu mai lungească setul: două servicii fulgerătoare, o incursiune la fileu, o greşeală copilărească a lui Marcel şi... primul set s-a consumat: 3-6.

Când Grigoraş trece prin faţa lui, Mihu se ridică şi-l însoţeşte până la scaun:

— Ai avut trei ghemuri excelente...

— Pe greşelile lui!

— Nu-i adevărat! În tenis, greşeşti când te obligă adversarul. Aşa ar fi trebuit să joci tot timpul...

— Dacă mă lasă el! Ce să ne-mbătăm cu apă rece, nea Mihu... E bun!

— Nu te mai gândi atât la Juanito; vezi-ţi de jocul tău...

Corbeanu a urmărit discuţia încruntat. Acum se scoală şi el de pe bancă, apropiindu-se de cei doi:

— Mihule, începi încălzirea. Ia-l pe Florin şi... dă-i bătaie.

Din scaun, Grigoraş întreabă cu năduf, parcă mai mâhnit de replică decât de scor:

— M-ai şi îngropat, nea Manole?

Abrudan nu ştie ce să facă; ar mai sta o clipă cu puştiul, pe care-l simte la cumpăna dintre speranţă şi dezastru, dar Corbeanu îi face semne insistente să execute ce i-a cerut. Când îl vede pe Manole aşezându- se pe vine lângă Marcel, înţelege că antrenorul vrea să fie lăsat să-şi facă meseria; în fond, e treaba lui să-i spună puştiului ce-a fost bine şi ce-a fost rău, ce să facă mai departe. Pornind spre terenul alăturat, pentru încălzire, regretă totuşi că n-a rămas şi el alături de Grigoraş.

Setul al doilea n-a avut istoric. Un adevărat „galop de sănătate” pentru spaniol, care a făcut ce-a vrut, reuşindu-i tot. Un singur ghem i-a scăpat, într-un moment de enervare pe cât de ne justificată, pe atât de penibilă. La o minge căzută lângă tuşă, dar în teren, arbitrul de linie a indicat punct în favoarea lui Grigoraş, arbitrul de scaun a validat decizia, Juanito a contestat-o vehement, cerând intervenţia arbitrului neutru; acesta, pus în faţa evidenţei - urma lăsată de minge era clară - n-a putut decât să confirme deciziile anterioare. De aici - o adevărată răbufnire de furie, rachetă

aruncată de pământ, gesturi, vociferări... tot tacâmul! Apoi... dublă greşeală, la serviciu, „completată” de un retur care s-a vrut decisiv, dar a ieşit afară, de data asta atât de clar, încât nimeni n-a mai putut contesta punctul... Aşa a câştigat Marcel singurul său ghem. După episodul de mai sus a urmat minutul de odihnă, care l-a calmat pe spaniol ca prin farmec. Reintrând în teren, „furiosul” de adineauri a redevenit jucătorul lucid, calculat, sigur pe execuţii şi stăpân pe nervi, care, de la 4-1, nu s-a mai oprit până la sfârşitul setului.

Pentru toată lumea, situaţia e clară: Spania conduce cu 1-0. Ca să-l „întorci” pe Juanito din pragul victoriei, trebuie să fii maestru şi să prinzi o zi teribilă! Deci aşteptarea, speranţele...

Abrudan a venit de la încălzire. Priveşte tabela cu scorul şi înţelege că n-a fost deloc uşor pentru Marcel. De altfel, faţa băiatului exprimă - poate chiar mai vizibil - ce s-a întâmplat pe teren, ce simte acum Grigoraş. De asta se temuse cel mai tare; asta dorise fierbinte să nu se întâmple, dar, iată, şapte ghemuri - chiar şi în cel câştigat - s-a plimbat prin teren, făcând aproape figuraţie în faţa unui jucător care a trebuit să-şi iasă din fire, dintr-o prostie, pentru a ceda un ghem. Corbeanu stă la locul său, pe bancă; e convins că ori cu vorbe, ori fără... Mihu e de altă părere. Se apropie de Grigoraş:

— N-am fost aici, n-am văzut setul...

— Mai bine! N-aveai ce vedea.

— Stai puţin, măi băiete! Aşa cum ai luat trei ghemuri în primul set...

— Iau ce lasă el.

— Lasă când îl obligi! În tenis nu se dă de pomană! Ţi-am văzut ghemurile câştigate... am văzut că poţi! Obosit nu eşti, bătrân nu eşti, când îi comanzi, mâna te-ascultă... Atunci, de unde blocajul ăsta? Nu-ţi dai seama că e problemă de moral? Gândeşte-te puţin...

Marcel face un gest de lehamite.

— Ce să mă gândesc, nea Mihu? M-am gândit de mi-a crăpat capul! Tenisul nu e şah! Degeaba gândeşti, dacă vrei să pui mingea pe colţ şi ea iese cu un metru! Atâta pot, atâta ştiu! Ăsta sunt!

— La Viena... nu erai tot tu? Te-ai prostit între timp? Juanito nu era tot mare? De unde filozofia Nu pot, şi gata! vă priveşte? Strânge racheta-n mină, strânge din dinţi, pune osul la muncă! Ce, vrei să pleci odihnit acasă? De asta te-ai chinuit patru luni, ca să spui acum „nu pot”? Nu-ţi cer să câştigi, ci să joci! Întinde-l puţin, aleargă-l, pune-i probleme, îndrăzneşte!

Dacă-i vine totul la mână, ca la antrenament, cum vrei să greşească? Gata, vă cheamă în teren... Hai, să te văd!

A urmat un set de tenis superb. Primul ghem nu l-a alarmat pe spaniol, cu toate că şi-a pierdut serviciul; dimpotrivă, a schimbat terenul zâmbind, hotărât să nu se mai dea în spectacol cu ieşiri necontrolate, provocate de... cine? Cine e Grigoraş? La 0-2, nu atât scorul, cât aplauzele, animaţia tribunelor renăscute, exploziile de entuziasm la cele câteva execuţii de fineţe ale lui Marcel - în sfârşit, încercate şi reuşite! - l-au îndârjit, dar încă pe calm. Urmarea: 2-2. La 3-2 pentru român, Juanito a început să se grăbească şi... să greşească: 4-2. Ajuns aici, a înţeles că nu mai e de glumă: din nou concentrat, atent, calculându-şi până şi riscul, a ajuns la 4-4, dar cu eforturi serioase, având de înfrânt rezistenţa unui adversar - acum tenace şi inspirat, mobil şi agresiv, care şi-a reamintit că şi el ştie să lovească din vole, să vină la atac, să încerce retururi câştigătoare, să paseze adversarul venit imprudent la fileu... La 20 de ani, ai picioare de alergat, ai vigoare... Şi când să alergi, când să arăţi ce poţi, dacă nu într-un asemenea moment, în faţa unei celebrităţi a tenisului mondial care se clatină sub loviturile tale, greşeşte, răsuflă greu, se bucură de fiecare reuşită - trădând astfel impasul, teama de eşec?

La 6-5 pentru noi - cu Marcel la serviciu - Mihu priveşte jocul, mai ales jocul spaniolului, bucurându-se pentru Marcel dar gândind la ce va trebui să facă el, Abrudan, duminică, în faţa lui Juanito. „Greşeşte mult... Prea mult pentru un mare campion. După o greşeală, vine foarte uşor a doua... Asta-l descumpăneşte? Răspunsul exact şi incisiv. Se pierde când îi contrazici logica... şi logica Iui este atacul. Nu poate concepe că în teren există doi jucători, deci două sisteme de gândire, că şi adversarul poate puncta, şi încă exact cu aceeaşi tactică: pe atac! Dacă nu-i merge agresivitatea, dacă returnezi exact, dacă te aperi atacând, se enervează. Nu înţelege cum de nu te-a îngenuncheat cu mingea pe care el a crezut-o câştigătoare... Ori e un mare timid, de o labilitate extraordinară, care se ascunde sub impulsivitate şi obrăznicie, ori e atât de plin de el, încât nu suportă să-i fie contrazisă logica, nu acceptă gândul că poate exista alta, pe lângă a lui... Deci, Juanito trebuie contrariat. Trebuie făcut să simtă că nu poate face ce vrea, ce face de obicei... Trebuie scos din jocul lui, *mutat* în alt sistem pentru care nu are nici exerciţiu, nici - mai ales - răbdare...”

Marcel îşi dispută mingea decisivă a ghemului şi a setului. Serveşte, primeşte răspunsul, returnează, la rândul său, razant şi lateral, pentru a nu-i

permite adversarului să vină la fileu. De nevoie, spaniolul acceptă tactica românului, până când - brusc - se hotărăşte: după o minge pe care nimeni n-ar fi atacat, porneşte în faţă, încercând să ocupe poziţia centrală pentru „vole”. „Răspunsul” lui Marcel găseşte însă colţul terenului; e reverul tăiat, „marca Abrudan”, care merge cu forţă; dar şi cu efect de-a lungul tuşei laterale şi pentru care Marcel cheltuise vreo 2000 de lovituri la zid, plus câteva sute în teren, cu Mihu. Juanito ridică racheta. O clipă, toată asistenţa a şi văzut-o lovită de pământ, potrivit obiceiului... Dar iată, spaniolul continuă gestul absolut imprevizibil: cu palma mâinii drepte şi cu racheta din stânga, aplaudă execuţia lui Grigoraş, chiar dacă ea consfinţeşte victoria în set a românului.

Publicul e în picioare. Gestul lui Juanito a fost ca un semnal. Din toate colţurile tribunelor, oamenii răsplătesc cu dărnicie, cu bucurie, succesul lui Marcel, încurajându-l frenetic, mulţumindu-i pentru fazele de tenis şi - de ce nu? - pentru mugurele de speranţă care, parcă, se iveşte din nou. Timid, dar se iveşte... în tribuna oficială - primul moment de satisfacţie adevărată. Un set nu e un punct sau un ghem, adică o întâmplare. Cine câştigă set la Juanito - şi încă jucând tenis, nu speculând nevricalele de vedetă - înseamnă că ştie, că poate... Ce-o fi, om vedea, dar pentru ce-a fost, jos pălăria! Mavrodin se gândeşte cu emoţie la setul următor... „Ce-ar fi să se întâmple minunea? De la 0-2! “...

— Ce zici, Racoviţă?

— Marcel ştie tenis, tovarăşe Mavrodin... Păcat că se topeşte când ţi-e lumea mai dragă. În setul al II-lea a fost ca un balon dezumflat şi acum, minune! Parcă juca alt om!

— Asta e problema: cum facem să rămână în el doar jucătorul din setul al III-lea? Că de celălalt n-avem nevoie!

— Are timp. Şi... să ştiţi: se cunoaşte mâna lui Corbeanu! Băiatul e cu o clasă peste finala de la „naţionale”. Şi mai progresează, o să vedeţi...

— Acum... nicio speranţă?

— Greu de tot. Prea greu... Dar, cu Lopez, eu sper. Vă spun drept: sper. Să-l vedem pe Mihu...

De la locul ei, Laura şi-a notat tot timpul ceva în carneţel, Scrisul ei prescurtat, presărat cu câte-o schemă a cărei semnificaţie numai autoarea o cunoştea, a fixat tot ce-a făcut Juanito în teren, aproape fază cu fază. Acum, în pauza mare, de zece minute, dintre seturi, îşi odihneşte mâna. Iliuţă şi-a zărit profesoara; se grăbeşte către ea, s-o salute. De când s-a întors de la

Baia Mare n-a avut timp să treacă pe la teren, dar de săptămâna viitoare... Laura îi face loc lângă ea, cu bunăvoinţa vecinilor - care acceptă, amabili, să se strângă. Lui Iliuţă îi stă pe buze întrebarea: „Ce credeţi? Ce face tata?”, dar n-o rosteşte. A învăţat de la Mihu că bărbaţii au răbdare şi nu sunt curioşi; şi chiar dacă sunt, n-o arată.

Grigoraş şi Juanito au revenit în teren, reluând jocul într-o atmosferă de interes general. Cine va confirma? Cine va avea câştig de cauză: clasa ori ambiţia, dorinţa de afirmare?

Ciudat; continuarea n-a oferit publicului niciuna, nici alta, atât cât părea să promită excelentul set anterior. Sigur, când ai ajuns spre vârful ierarhiei mondiale, nu se poate să nu arăţi nimic; şi - cazul lui Grigoraş - când câştigi trei ghemuri la un adversar celebru, nu se poate să nu aduni mingi frumoase, chiar foarte frumoase. Dar dincolo de sclipiri, dincolo de cele câteva execuţii tehnice şi faze ce stârnesc aplauze, acum setul curge liniştit, prea liniştit, către un deznodământ pe care Juanito are aerul că-l cunoaşte şi nu se îndoieşte o clipă că-l poate impune. După cum joacă, Grigoraş lasă impresia că ştie şi el sfârşitul chiar mai bine decât spaniolul. Nu pare afectat. El, „*outsider*”-ul, a făcut figură frumuşică: trei ghemuri în primul set, o victorie în cel de-al treilea, când şi-a dominat clar adversarul, iar acum, din şapte ghemuri disputate, trei sunt ale lui; Juanito conduce numai cu 4-3. Numai... Asta pare că spune Marcel prin mişcare, prin reacţii, prin tot ce face în teren. Bine, dar dacă e „numai” 4-3, dacă diferenţa e doar de un ghem iar setul acesta poate încheia jocul sau, dimpotrivă, poate egala situaţia, Marcel ar trebui să mănânce foc! Da, aşa ar trebui: să lupte ca un apucat! În teren nu se întâmplă însă nimic din ce ar fi normal să se întâmple. Sclipirile, reuşitele disparate nu se adună, nu se constituie într-un spirit, nu exprimă un mod de a aborda confruntarea. Juanito simte starea adversarului şi - pentru prima dată - acceptă să nu forţeze victoria care... vine singură. Încet, nu în stilul spaniolului, dar vine: iată, e 5-3. Jocul de aşteptare nu-i convine spaniolului; scorul ajunge la 5-4. Cu toate astea, nici acum, când tabela pare să indice un echilibru sensibil de forţe şi să declanşeze o luptă acerbă pentru recuperare, nu există niciun dubiu asupra sfârşitului; Grigoraş nu face nimic pentru a-l stârni. Juanito ştie că, la 5-4, va avea serviciul. Aici, de-abia, aspreşte jocul, revenind la stilul său tăios, cu atacuri energice; nu nechibzuite, dar continue şi hotărâte. În ghemul final, românul n-a făcut niciun punct.

Sfârşitul vine pe o nedumerire generală. Acesta e cuvântul: nedumerire. Sigur - şi regret; sigur - şi dezamăgire; dar în arenă lumea e mai ales nedumerită. Aşa se joacă un meci de Cupa Davis? Aşa se luptă într-un set decisiv? Aşa încearcă să se afirme un jucător tânăr, fără nume, căruia soarta îi aduce în faţă o celebritate? Aşa se exploatează avantajul psihologic al unui set în care băiatul anonim s-a dovedit egalul vedetei, ba chiar mai bun? Aparent, e greu să-i reproşezi ceva lui Grigoraş. Cum să treci peste diferenţa certă de valoare, de experienţă? Cum să uiţi că - exceptând setul al doilea - tot jocul a fost „strâns”, cel puţin judecând după scor? Ce să ceri în plus? Victorie? Exact cum spunea Racoviţă lui Mavrodin: „Băiatul are timp...” Dar acum? Ei, acum... Acum, unii îşi aduc aminte că Juanito, celebrul Juanito, are... 22 de ani, doar cu doi ani mai mult decât Grigoraş, şi că se află în plutonul de elită al jucătorilor lumii de vreo trei ani... Că, în sport, nu neapărat timpul adaugă trese pe galoanele performerului, ca în alte domenii de activitate; ba chiar, uneori, trei-patru ani în plus atârnă ca un balast!

Mihu ştie bine toate acestea. Ştie şi înţelege pe lângă ce-a trecut Marcel, după ce - culmea! - a demonstrat că nu-i este inaccesibilă marea performanţă. Dar... ce-l opreşte? De ce? Asta nu poate pricepe Abrudan. N-a văzut tot setul, a trebuit să-şi reia încălzirea, s-a reîntors în arenă la 4-3 pentru spaniol. Scorul citit pe tabela electronică l-a făcut să tresară de bucurie... pentru ca, apoi, să vadă cum filozofia mulţumirii cu puţin, mentalitatea de rudă săracă, bună pentru firimituri, împinge jocul către un deznodământ ce părea, la început, normal, dar - la un moment dat - realitatea din teren dovedise că poate fi infirmat.

,,Ce i-o fi spus Manole? Sau ce nu i-a spus? Băiatul ăsta e ca un fulg: atârnă de-o adiere, trebuie să-i sufle cineva în pânze, să simtă că cineva crede în el... Nu e rău să te temi de ridicol, dar n-ajunge! Performanţa, marea performanţă...”.

Grigoraş şi Juanito îşi strâng mâinile, peste fileu, în atmosfera generală de întrebări fără niciun răspuns, de dezamăgire concesivă, pe care finalul meciului a instalat-o în tribune. Nimeni nu-şi manifestă deschis nemulţumirea, parcă pentru a nu-şi mărturisi speranţele iniţiale - ce se dovedesc acum iluzii. Nu e plăcut niciodată să-ţi recunoşti eroarea. Nici măcar în tribuna oficială nu se discută pe faţă despre eşecul tentativei lui Grigoraş, deşi gustul amar îl simte fiecare. Tentativă? A încercat, într-adevăr, Marcel? Ce-a încercat? Cel mult, să se „acopere” pentru analiză,

pentru momentul bilanţului. Dar tocmai setul care - aparent - îl disculpă reprezintă argumentul nemulţumirii generale. Când nu poţi, nu poţi! Dar când arăţi că eşti în stare şi... fugi repede în banca ta, fericit că „ţi-ai dat măsura”... Asta nu înţelege Mihu. Poate pentru că ce-a văzut la Marcel este opusul firii sale. „Nu mă grăbesc, cumva? Eu am ştiut întotdeauna ce vreau, ce trebuie? Ce făceam, la vârsta lui Marcel? Dezertam, de fapt! Muncind ca un câine, „trăgând” ca la galere, dar... nu în faţă! Mi-a fost frică să ies în faţă, acolo unde se adună onorurile, gloria, dar şi răspunderea, oprobriul public în caz de eşec! Îl judec pentru azi, dar eu încă n-am jucat! Cu ce drept îl judec? Mă aşteaptă Lopez; dacă nu-i iau niciun set? Dacă nu reuşesc nici cât Marcel?”

Din nou - spaimă; un val de frică venit din senin. Frică de figurile celor din tribune, acum indiferente, consolate rapid - nu, nici măcar consolate, din moment ce n-au suferit, nu s-au chinuit, n-au trăit nimic deosebit. Ca să se întâmple asta în tribună, trebuie să se chinuie, să sufere, să trăiască intens - câştigând sau pierzând - cel din teren. Dacă jucătorul pierde senin, cedând ultimul ghem la zero şi strângând apoi mâna adversarului cu zâmbetul pe buze, de ce-ar suferi spectatorii? Au văzut un set excelent, e adevărat. Li s-au mai oferit faze frumoase, execuţii tehnice reuşite, pe care le-au aplaudat de fiecare dată... Altceva înseamnă însă „eveniment sportiv”, altceva apropie spectacolul din arenă - când îl apropie! - de dovezile sublime ale puterii omului de a se depăşi pe sine; altfel arată încleştarea dramatică, lupta epuizantă a sportivului cu inerţia din el, efortul istovitor de a stoarce picioarelor şi braţelor ultimul strop de energie, picătura de care depinde, poate, victoria...

Asta aşteptaseră spectatorii de la ziua de azi. Dacă Grigoraş ar fi pierdut jucând aşa, acum tribunele l-ar fi sărbătorit. Dar el iese din teren cu câteva aplauze de complezenţă, întâmpinat de Abrudan şi Corbeanu. Manole nu se poate abţine:

— Bravo, Marcele! Până acum eşti în grafic. Să vedem mai departe...

Deşi îl aşteaptă jocul, Abrudan găseşte, totuşi, o clipă să i se adreseze altfel:

— Ce s-a întâmplat, Marcele?

— Nimic, nea Mihu. N-ai auzit? „Suntem în grafic”... Cine, ce are cu mine?

— Păi... chiar eşti! Măi băiete...

— Lasă-mă-n boii mei, nu merită să te enervezi. Succes, nea Mihu; ăştia nu sunt cine ştie ce...

— Păi, atunci?...

— Vorbim după; succes, du-te că te cheamă patronul...

În timp ce Grigoraş pleacă spre vestiar singur, cu capul plecat, Mihu rămâne ţintuit locului de frică.

„Cumplit este eşecul!“. Instinctiv, caută cu privirea un loc anume din tribună. Surpriză! De-acolo nu-i face semn doar Laura, ci şi Iliuţă, care flutură mâinile, sare, face semne şi acum strigă pentru a fi reperat. O strângere de mână, cu palmele adunate deasupra capului încadrat de un păr lung, auriu, apoi pumnul copilului - strâns cât poate el de tare - agitat în stânga şi dreapta, mâinile colegilor care flutură spre el semnul „victorie!“, schiţat de Daminescu... Toate îi fac bine, îl liniştesc, atât cât poate fi de liniştit un om într-o clipă ca asta. Olga şi Cucu desfăşoară o pânză pe care scrie: „ROMÂNIA - GRUPA A”! Ce vis frumos! Tuturor le face semn, ridicând racheta, salutându-i cu ea ca un muschetar cu spada; i-a văzut, le mulţumeşte, căldura lor îl ajută, va încerca... Adică, nu „va încerca”; aici nu merge pe încercate, nu suntem la ruletă, poate iese, poate nu... Gata, în teren!

Îşi priveşte atent adversarul. L-a mai văzut, când cu tragerea la sorţi; l-a urmărit şi în singurul antrenament solicitat de spanioli. Ciudat ins... Tipologic, e foarte diferit de Juanito. În timp ce vedeta oaspeţilor are toate însemnele bărbatului iberic, aşa cum îl ştim din filme, fotografii sau din modelele literare datorate unor condeie celebre, Lopez pare mai curând venit de undeva, din Europa centrală. Şaten spre blond, înalt de statură, puţin greoi - fără să fie deloc gras - are ochii mici şi ceva viclean în expresie, care nu-i place lui Mihu. Aproape că nu priveşte omul în ochi; căutătura lui îţi cade undeva, pe lângă barbă, pe lângă ureche, ca şi cum ar avea permanent un motiv să-ţi ocolească privirea. Foarte măsurat în mişcări, nu face niciun gest inutil; ştie că, la gabaritul său, forţa trebuie drămuită. De la primele mingi de încălzire, jocul trădează omul. Are ceva ascuns, pune în mişcări o intenţie pe care mereu trebuie s-o ghiceşti... Nicio minge nu vine „curat” -, cum numesc jucătorii lovitura „cinstită” -, ci cu cele mai ciudate efecte, evident studiate, imprimate deliberat. Nu e un spontan, un temperamental, ca Juanito. „Îţi iau eu pulsul, imediat...”. Mihu priveşte concentrat spre omul cu care, peste câteva clipe, va trebui să-şi

măsoare nu numai jocul, ci - poate în primul rând - ştiinţa de a citi la timp intenţiile, de a găsi răspuns la gânduri ascunse...

În arenă e linişte. Ecourile jocului anterior, câte au fost, s-au stins de mult. Nivelarea zgurii, trasarea liniilor noi, proaspete, de un alb intens, puternic şi plăcut contrastant cu nuanţa cărămizie a terenului, parcă a şters tot ce-a fost înainte. Lumea aşteaptă altceva. Spectatorilor foarte tineri, numele lui Abrudan nu le spune mai nimic; dar nu ei sunt cei ce formează azi majoritatea în tribune. Tenisul are o lume a lui, mai „închisă”, mai conservatoare, poate, decât în alte sporturi, dar şi mai fidelă celor ce au slujit-o. Şi lumea aceasta ştie bine cine a fost Abrudan. Nu se prea mai ştie ce face Mihu acum, deşi câţiva „iniţiaţi” - ce sport nu are oameni care ştiu tot, plus ceva pe deasupra? - au şi lansat zvonul că „bătrânul e senzaţional! Mai ceva ca-n prima tinereţe!“. De altfel, ar fi greu de înţeles interesul deosebit pentru meciul cu Spania, atmosfera generală de aşteptare a unei întâmplări memorabile - care persistă, în ciuda dezamăgirii servite de Grigoraş! - fără prezenţa în arenă a acestui om ciudat, cu o carieră sportivă atât de neobişnuită... Să ţi se refuze şansa confruntării cu aşii rachetei, apoi s-o refuzi tu, să dispari şi, când nimeni nu se mai aştepta, să accepţi a încerca ceea ce nimeni n-a mai acceptat şi n-a mai încercat în istoria acestui sport: proba valorii, a competitivităţii, la 37 de ani!

Apropiaţii lui Abrudan aşteaptă cu sufletul la gură ostilităţile. Colegii au înfăşurat pânza şi urmăresc concentraţi ultimele mingi de încălzire. Iliuţă îşi muşcă pumnii, simţindu-şi bătăile inimii, de parcă ar fi alergat un kilometru. Laura - care-l cunoaşte bine pe Mihu - e cea mai liniştită; înţelege din mişcările lui Abrudan că nu pare, ci este calm, stăpân pe sine. Mingea îl ascultă, merge exact unde o trimite... Nimic din agitaţia, din febrilitatea, din precipitarea celui care vrea să facă minuni, dar - poate tocmai de asta - nu reuşeşte nici ceea ce este normal.

Mavrodin trage, nervos, ultimele fumuri din ţigara cu care şi-a omorât pauza. Şi pentru el minutele trec greu, foarte greu... Rezultatul îl interesează, fireşte, în cel mai înalt grad; doar răspunde. Dar uite, ca niciodată înaintea unui meci important, pentru care poartă răspunderea directă, în clipa asta parcă a trecut pe primul plan interesul pentru omul trimis în teren. A trăit multe, a văzut multe; a înţeles că a conduce înseamnă, în ultimă instanţă, a te pricepe la oameni. În Abrudan a ghicit ceva; ceva care-l bucură şi-l frământă. Acum aşteaptă, emoţionat,

confirmarea. Dacă va fi aşa cum crede, cum speră... să se bucure pentru azi? Să regrete cumplit ce-ar fi putut să fie?

Încălzirea s-a terminat. Corbeanu se apropie de Mihu, înaintea primei mingi oficiale:

— Fii atent; nu-l scăpa din ochi. Nu pleca la minge până n-a lovit, pentru că mereu face altceva decât pare...

Mihu zâmbeşte. „Are fler Manole! Exact ăsta e insul! “ .

— L-am „citit”, Manole, n-avea grijă! S-ar putea să aibă o surprizăăăă...

Surpriză? Cuvântul e palid, e sărac pentru ce se petrece acum în teren. Peste 8000 de oameni privesc uluiţi cum un jucător cu nume intrat de mult în zona superioară a clasamentelor computerizate, câştigător recent al unor turnee importante, învingătorul lui Juanito, se chinuie din răsputeri să realizeze ghemul de onoare într-un set pe care, iată, ar putea să-l piardă la zero! Cel mai uluit este spaniolul. A încercat tot ce ştie, tot ce „i-a mers” cu brio pe atâtea arene celebre, cu atâţia mari jucători cu care s-a luptat de la egal la egal sau pe care i-a învins. Dar aici nu-i iese nimic! A atacat, dar plecările în faţă i-au fost sancţionate cu mingi lungi, razante la tuşă; s-a apărat, dar cine ar putea „scoate” voleurile acestui român despre care, până azi, n-a auzit nimic? A încercat să calmeze jocul, să instaleze „ţăcăneala” cu ruperi surprinzătoare de ritm, pentru că este un maestru al mingilor cu efect înşelător şi traiectorii neaşteptate, arma lui cea mai de temut... Dar după câteva schimburi, s-a pomenit de fiecare dată plimbat prin colţuri, alergând după ghiulele tăiate, mai periculos, mai ciudat, mai greu de preluat decât ale lui... Şi serviciile! Nu i-a mai luat nimeni cinci puncte într-un set, direct din serviciu... Abrudan? Cine este acest Abrudan? Un jucător care n-a cucerit nimic, niciodată; nici măcar titlul de campion al ţării sale! „Rezervă” la vechea naţională, un fel de valet al lui Corbeanu, bun pentru antrenament şi încălzire... Exasperat de propria-i neputinţă - şi în faţa cui?! - spaniolul gâfâie din răsputeri, să câştige - totuşi - măcar un ghem. Antrenorul e stupefiat. Juanito strigă din când în când, din colţul lui, dar Lopez nu are ochi şi urechi pentru nimeni, decât pentru ploaia de mingi după care aleargă disperat şi - aproape de fiecare dată - inutil.

Da, e 1-5. Acum - dacă e om, nu drac! - trebuie să mai greşească şi acest Abrudan, e imposibil s-o ţină până la sfârşit cu mingi perfecte, fără replică. Măcar anii, şi tot trebuie să-şi spună cuvântul! Dar iată, a început al şaptelea ghem - care ar putea fi ultimul - şi Mihu încă nu s-a hotărât să greşească. Loveşte în continuare cu o forţă extraordinară, nu iartă nicio inexactitate a

adversarului, e prezent la toate mingile în poziţie corectă de preluare, întocmai cum cer desenele din manual. Şi - lucrul cel mai exasperant pentru Lopez - românul calculează tot. Până şi dezlănţuirile din atac, nebuniile ofensive - doar la prima vedere nebunii - se dovedesc perfect gândite; mingea pe care pleacă Abrudan spre fileu a fost trimisă atât de tare şi plasat, efectul imprimat a fost atât de puternic, încât adversarul nu poate returna unde vrea, ci - de regulă - unde a calculat cel ce conduce jocul ca în faţa unei table de şah.

După fiecare punct, până şi aplauzele par uimite. Ciudat: lumea nu aplaudă ca de obicei, pe săturate, ci cu uluirea surprizei de a găsi acum, acasă, ceea ce oferiseră pe acest teren numai gloriile tenisului mondial. De la Corbeanu, în Bucureşti nu s-a mai văzut un asemenea tenis; de la el, niciun român nu şi-a mai sufocat adversarul, în teren, şi suporterii - de bucurie, în tribune! Şi mai ciudat; între jucător şi publicul său s-a stabilit rapid o convenţie, pe care oamenii au înţeles-o şi o respectă cu sfinţenie, deşi e împotriva dorinţei lor imense de a se bucura, de a-şi manifesta bucuria. Toţi simt că Abrudan se grăbeşte; vrea linişte, cât mai multă linişte, pentru a pune în joc mingea atât de rapid cât îi permit arbitrul şi adversarul. Bineînţeles, Lopez a încercat de câteva ori să iasă din „clenci”, să respire prin trageri de timp. Mihu l-a aşteptat, nu şi-a manifestat în niciun fel dezaprobarea sau nerăbdarea, dar cele două tentative mai prelungite de a-l împiedica să servească au fost pedepsite, fiecare, cu câte un punct direct din serviciu; asta a pus capăt tacticii momentelor de respiro neelegante şi chiar neregulamentare.

Cu un vole decisiv al românului se termină primul set: 6-1. De-abia acum, când tabela electronică arată indubitabil scorul şi când aplauzele nu mai deranjează pe nimeni, spectatorii se dezlănţuie. Tribunele sunt în picioare, aplauzele curg în ropote, din toate părţile. Lângă lozinca scrisă pe pânză de colegii lui Mihu, agitată acum cu frenezie de Olguţa şi Cucu, au apărut steguleţe, batiste, coifuri de ziar... Toate flutură într-un val de bucurie entuziastă, în timp ce, către scaunul pe care se odihneşte Abrudan, se îndreaptă cele mai diverse şi inventive încurajări sonore. Oamenii simt că e pe cale să se realizeze „minunea”; Mihu le-a oferit o mostră de cum ar putea fi, în continuare... Dar dacă, totuşi...? Dacă anii îşi vor spune cuvântul? Dacă Lopez se va trezi din starea asta în care l-a aruncat şocul replicii lui Mihu? Nu se poate să ştie şi să poată doar atât un tenismen cu

asemenea faimă! Nu cumva setul I este, pentru Abrudan, exact ce a fost setul al III-lea pentru Grigoraş: tresărirea de orgoliu?

Când uralele se potolesc, în tribune se instalează încet, perfid, teama. Spectatorii au acum de ce să le fie frică, au ce apăra, au ce pierde... Omul spre care se îndreaptă speranţele lor a jucat atât de bine, încât toţi se întreabă dacă e posibil să continue aşa până la sfârşit, indiferent de replica spaniolului. Numai Laura cunoaşte deznodământul şi aşteaptă cu încredere seturile următoare; a ştiut întotdeauna ce poate, ce este, de fapt, Abrudan. A înţeles de mult, de la început, că nici Corbeanu, marele Corbeanu, nu are datele cu care natura l-a hărăzit pe Mihu Abrudan parcă anume pentru marea, pentru suprema performanţă. Cu o condiţie: să aibă curaj, să vrea. Cândva, Laura a visat să trăiască modest, în umbra lui, iubindu-l, înţelegându-l, pregătindu-i paşii cu dragoste, cu putere de sacrificiu, insuflându-i încredere, dându-i curaj, trăind prin el şi pentru el, realizându-se prin împlinirea lui. N-a fost aşa; nu din vina ei. Dar Abrudan este, iată, cel ştiut de ea.

Ziua de azi îi confirmă credinţa. Laura stă acum liniştită, încercând să dea ceva din calmul ei copilului care tremură de emoţie alături. Îl mângâie pe cap, cu un gest matern. Fără să ştie, fără să vrea, a nimerit exact gestul cu care Mihu îi ciufuleşte părul lui Iliuţă când doreşte să-l alinte. Acum îi şopteşte la ureche:

— Te rog să stai liniştit. Gata, a câştigat... Probabil, ,,la zero”; ai să vezi.

Exact aşa a fost. Următoarele două seturi au însemnat un adevărat regal, un recital de virtuozitate, o demonstraţie rar întâlnită de rafinament tehnic, gândire tactică, forţă, tenacitate, stăpânire de sine... Nimic n-a lipsit pentru ca jocul să fie superb, iar entuziasmul din tribune - clocotitor. Acum oamenii au curaj să se bucure în voie, teama nu le mai dijmuieşte exteriorizarea bucuriei, pentru că - după ce setul al doilea s-a terminat cu 6-2 pentru Mihu acum, în setul al treilea, românul conduce cu 5-3, şi în ultimul ghem are serviciul. Lopez aruncă în joc toată experienţa, toată viclenia, toată puterea de a rezista; înalţă mingea exagerat pentru a-şi ,,scoate din mână” adversarul, dar e trăsnit cu smeciuri şi din fundul terenului, la care priveşte neputincios; se agaţă de fiecare şansă, de fiecare punct, ca înecatul de un pai, făcând eforturi disperate să echilibreze disputa, să lase impresia că adversarul nu joacă singur, sau să amâne, măcar, deznodământul, dacă nu-l poate schimba. Mihu, însă, nu e dispus să rişte nimic, mai ales că în cel de-al treilea ghem pierdut a simţit ceva care... Dar

nici nu vrea să se gândească la asta! Serveşte ca un turbat; forţa cu care icneşte când atacă mingea la serviciu aproape că te sperie... S-a adunat în el atâta dorinţă de victorie, atâta putere, atâta hotărâre, încât până şi un orb, până şi un om aflat prima dată în viaţă la o partidă de tenis ar înţelege că nimeni şi nimic nu poate schimba acum, în teren, cursul evenimentelor.

Când fluierul final consfinţeşte victoria lui Abrudan cu 6-3 în set şi cu 3-0 în meci, arena e un vulcan. Bucuria se revarsă nestăvilită. Valul de entuziasm cuprinde până şi pe cei mai liniştiţi oameni. Nu mai ştii cine are 11 ani; Iliuţă sau Daminescu - bărbatul cărunt, sobru, prestant, care se bucură ca un copil? Aplaudă publicul, aplaudă oficialii; chiar şi antrenorul spaniolilor schiţează câteva gesturi de aplauze (ce are în suflet numai el ştie!). Abrudan aşteaptă liniştit, demn, cu mâna întinsă, peste fileu. Lopez se apropie încet. Strânge mâna românului şi se îndreaptă spre bancă privind lung tabela de marcaj, pentru a se convinge că aşa e, că meciul s-a terminat, că timp de trei seturi n-a adunat decât şase ghemuri - şi cu cât efort! - în faţa unui necunoscut.

Marcel, Florin şi Andrei ajung primii la Mihu, sufocându-l, literalmente, într-o îmbrăţişare lungă, nesfârşită, din care îi desprinde Corbeanu, nerăbdător şi el să-l sărute pe Abrudan. Primul care vorbeşte este, totuşi, Mihu - ţinându-l pe Marcel de mână:

— Nea Manole, îţi raportăm că suntem în grafic!

Marcel îi mulţumeşte, din priviri. Corbeanu îl cuprinde în braţe, sărutându-l:

— Bătrâne, ai fost magnific! N-am mai văzut asemenea tenis de ani de zile!... Şi n-am să-l uit toată viaţa...

Mavrodin a coborât şi el în teren, însoţit de Racoviţă, Perovici, de câţiva din membrii biroului federal, Toţi îl îmbrăţişează pe Abrudan, felicitându-l, mulţumindu-i... Mavrodin i-a prins mâna şi parcă nu se îndură să i-o mai lase.

— Unde-ai fost până acum, omule?

— Strada Avrig 32, etajul al II-lea, apartamentul 8; sectorul nu-l ştiu, răspunde Corbeanu, în hazul general.

Ceea ce n-a înţeles Manole este faptul că Mavrodin a vorbit cât se poate de serios; cu gravitate, cu durere chiar...

În ciuda agitaţiei îngrijitorului terenurilor, căruia orice toc de pantof imprimat pe zgură îi produce o suferinţă fizică, de parcă i-ar intra în carne, partea laterală a suprafeţei de joc, unde se află acum jucătorii, s-a umplut de

oameni coborâţi din tribune. Toţi vor să strângă mâna învingătorului, toţi vor să felicite pe autorul acestui spectacol într-adevăr de neuitat. Deodată, din învălmăşeală, ţâşneşte Iliuţă, care plonjează, pur şi simplu, în braţele tatălui său. Mihu îl prinde din zbor, îl ţine strâns şi-l învârteşte prin aer. Tatăl şi fiul se sărută o dată, de două ori, de trei ori, sub privirile mişcate ale celor ce-i înconjoară şi nu vor să se dea plecaţi, parcă pentru a prelungi clipele de bucurie ce le-au fost dăruite.

— Bravo, Mihule. Din inimă - bravo! A fost exact cum bănuiam...

Vocea vine din spate, dar bărbatul care-şi strânge încă la piept copilul ştie cine a vorbit. O recunoaşte nu numai după timbru, ci și după cuvinte, după siguranţa, după calmul cu care le-a rostit. Cine a crezut în victoria lui? Cine l-a făcut să creadă? Cine nu s-a îndoit niciodată de ceea ce ar fi putut deveni destinul jucătorului Mihu Abrudan? Cine a ştiut a înţeles că nu jucătorul, ci omul din el are nevoie de victoria aceasta pentru a se simţi cu adevărat om, om împlinit? Mihu se întoarce; da, este Laura. Îi sărută mâna cu respect, cu emoţie şi...

— Mulţumesc, Laura...

— Mie n-ai de ce. Ţi-a mers perfect. Ba nu; aproape perfect. În setul al III-lea ai dat un ghem degeaba. Ştii care...

— Da, ştiu; ultimul. Să nu mai vorbim despre el... Mihu zâmbeşte, dar zâmbetul lui e crispat. Laura e îngrijorată; Corbeanu ciuleşte şi el urechile:

— S-a întâmplat ceva?

— Nu cred... nu ştiu... Mi s-a părut că simt un blocaj în genunchiul stâng. Probabil un cârcel... îţi promit... vă promit că nu mai fac.

— Păi, să nu mai faci!

Râde şi Laura; l-a dojenit pe bărbatul din faţa ei ca pe Iliuţă... Abrudan vrea să-i afle părerea mai amănunţit:

— În rest... ţi-a plăcut?

— Minune! Câţi ani ai tu de fapt? Să nu spui 37, că nu se poate; ai încurcat numărătoarea...

Mihu intră în jocul ei, deşi locul începe să fie din ce în ce mai nepotrivit pentru o discuţie, după câtă foială e în jur:

— Tu câţi îmi dai?

— Cel mult 27! Nu-i aşa, Iliuţă?

Fericit cum este acum, băiatul ar fi de acord cu orice...

— Acceptă vârsta asta, Mihule. M-ai face şi pe mine de 24... Ştii ce ţi-a lipsit astăzi?

Continuarea replicii a fost atât de neaşteptată, încât Abrudan nu înţelege. Aşteaptă o explicaţie.

— Nu e vina ta, fii liniştit: ţi-a lipsit un adversar pe măsură. Duminică o să-l ai. Juanito nu e Lopez... Mihu se încruntă. Ştie - şi încă foarte bine - cine e Juanito... Din nou, Laura intervine, liniştitor:

— Cum ai jucat azi, n-ar fi avut nici el ce să-ţi facă. Să ştii că l-am fişat în toate cele patru seturi contra lui Grjgoraş... Astă seară ordonez tot materialul; mâine până-n prânz îţi trimit fişa completă cu tot ce-a făcut spaniolul în teren, fază cu fază, plus concluziile mele. E interesant, ai să vezi: „călcâiul” sare în ochi, când îi faci statistica greşelilor. Iliuţă trece pe la mine mâine dimineaţă, o ia şi, până la 11-12, îţi parvine. Succes!

Laura pleacă. Mihu ar vrea s-o reţină, dar îl invadează colegii, coborâţi şi ei din tribună. În frunte cu Daminescu.

— Aşa se joacă meciurile de adio, bătrâne! Bravo! Dar eu, dacă aş fi antrenor, chiar că nu ţi-aş mai da drumul!

— N-aveţi grijă, nici nu-i dau, precizează Corbeanu.

— Meciul ăsta trebuia să-l păstrezi pentru inaugurarea Palatului Sporturilor, Mihule...

Olguţa nu se dezminte:

— Nu, dom’ director; primul meci pe parchetul palatului o să-l joace Cucu! A început să ia lecţii de la Iliuţă...

Cea mai emoţionată e Ioana; ar vrea să înceapă o discuţie foarte importantă pentru ea, dar înţelege că aici, acum... Se mulţumeşte să o anunţe, lăsându-i lui decizia de a o continua vreodată sau nu...

— Cred că am greşit... Am greşit grav, Mihule. N-am ştiut ceva important despre tine; şi n-am înţeles altceva, esenţial... Azi am priceput că uneori - şi pentru anumiţi oameni - *Sportul* nu e doar sport, pur şi simplu. Te rog să mă ierţi...

Abrudan îi sărută mâna. Răspuns nu are, acum; poate, altădată...

„Ciudat! După prima discuţie cu Manole, când nu mă hotărâsem, aşteptam cu teamă părerea Ioanei... N-a înţeles nimic din frământările mele, şi asta m-a durut... Acum recunoaşte că a greşit; a priceput acum ceea ce n-a putut realiza atunci sau ceea ce n-am fost eu în stare să-i explic... Dar de ce nu mă bucură nici schimbarea, nici starea de fapt? Oare să fie adevărat că tot ce nu vine la timp degeaba mai vine? Că trece pe lângă noi ca şi cum...?”. Constatarea nu-l bucură; dimpotrivă. Încearcă să-şi lumineze gândurile, amintindu-şi că, adineauri, cineva care l-a înţeles de la început,

cineva care nu s-a îndoit nicio clipă, i-a spus... i-a urat... N-a simţit niciodată, ca în clipa asta, ce înseamnă un punct de sprijin în viaţă, o certitudine...

Eroul zilei simte, deodată, o cumplită nevoie de odihnă. Îşi ia rămas-bun de la toţi; se convinge că totul e în ordine cu Iliuţă - Olga e o gazdă minunată! - şi porneşte spre vestiar, însoţit de coechipieri şi de Corbeanu. Coboară cele câteva scări de parcă le-ar urca... Ce e asta? Se opreşte o clipă, spre a-şi controla reacţia picioarelor. Tot la stângul. Până în clipa asta n-a simţit efortul... Corbeanu îl priveşte, îngrijorat:

— E ceva, Mihule?

Abrudan nu ştie ce să răspundă. Se întoarce, urcă cele câteva trepte, apoi coboară din nou. „Controlul" l-a mai liniştit, dar nu i-a dispărut de tot cuta dintre sprâncene, semnul după care cunoscuţii ştiu sigur când are Mihu vreo problemă, când ceva nu e în ordine. „Probabil un cârcel... De oboseală. Puţin masaj diseară, poate şi mâine... Apoi - odihnă totală până duminică...". Manole insistă:

— Mihule, ai probleme cu piciorul?

— Nu, nimic... Oboseală, atât.

— Asta trece. Gata, la duş!

Într-adevăr, sub şuvoiul de apă fierbinte, Mihu parcă renaşte; are senzaţia că tot ce e rău se spală, se scurge printre gradenele de lemn. Se simte uşor ca un fulg. Rămâne doar bucuria, o bucurie nestăvilită, pe care de-abia acum are răgazul să o simtă întreagă. Şi, apoi, gândul la ce va fi... Nu, nu acum. Nu încă... Ba da; numai mâine nu-l va avea în faţă pe Juanito! Dacă nu acum, - când? Juanito, el e adevăratul etalon; un punct la Juanito, şi atunci, chiar... Azi s-a verificat; nu-i lipsesc armele. Totul e să poată. Îşi masează uşor umărul drept, atât de solicitat - mai ales la serviciile cu care l-a terorizat, pur şi simplu, pe Lopez. Muşchiul nu doare, nici articulaţia. De fapt, nu braţul îi pune probleme, ci de la picioare a venit primul semnal de alarmă, în ultimul set şi adineauri, pe scări... „Când nu ştii, degeaba vrei; nu ştii - şi pace! Ca să poţi, esenţialul e să vrei. Esenţial, dar... suficient? Să mă mai ţină puterile o zi, numai o zi...".

În cantonament, masa de seară se desfăşoară într-o atmosferă calmă, relativ destinsă. Corbeanu a consumat discuţia cu Marcel, pe care l-a „frecat" şi l-a "forfecat" bine de tot; cu argumente. Băiatul a tăcut, primind tot. Ştie că nea Manole are perfectă dreptate; ştia chiar înainte ca acesta să fi deschis gura. Văzându-l pe Abrudan în teren, şi-a judecat singur, cu toată

luciditatea, jocul şi comportarea. Îi stă pe buze, totuşi, o întrebare rămasă până la urmă nerostită: de ce acolo, pe bancă, antrenorul nu i-a vorbit aşa? De ce, la un moment dat, nu i-a vorbit deloc? E adevărat, există oameni care n-au nevoie de şoapte la ureche ca să fie ei înşişi, să-şi păstreze credinţa în şansa lor, să se regăsească în momentele dificile; alţii, însă... Ei bine, el face parte dintre ”alţii”; îi este necesară îndrăzneala altuia, îi face bine - exprimată - credinţa altuia, ca să poată îndrăzni, să poată crede. Chiar şi furia pe adversar, pe propriile spaime, pe care o simte crescând în Abrudan când acesta pune mâna pe rachetă, la el trebuie stârnită, cultivată, întreţinută...

S-au terminat şi ultimele sfaturi pentru „dublul” de mâine, de fapt reluarea esenţializată a atâtor şi atâtor discuţii, pregătiri, scheme, ipoteze...

— Tinereţe, acum e rândul vostru!

Lecţia „bătrânului Abrudan” i-a ambiţionat, dar i-a şi liniştit pe copii. „Se poate! Nu sunt nici ei supraoameni! Dacă îi obligi, greşesc, ratează, se enervează... Totul e să-i obligi!“.

În scurta plimbare pe alei cu care jucătorii s-au obişnuit înaintea somnului, Grigoraş se mărturiseşte, făcându-şi - indirect - autocritica faţă de Abrudan, cu care n-a discutat deloc meciul său cu Juanito.

— Ai avut dreptate, nea Mihu. Eu n-am crezut... Dacă aş fi crezut ca dumneata, poate, cine ştie... Dar... ai avut dreptate: putem să-i păcălim!

Mihu se opreşte, privindu-l lung.

— N-am spus niciodată treaba asta; să n-o mai spui nici tu! Putem să-i batem, nu să-i păcălim! Cinstit, pe tenis!

Băiatul tace. Aşa e şi în teren nea Mihu ăsta... Nu iartă nimic. După câţiva paşi, Marcel spune:

— Ferice de cine-a terminat povestea... Când mă gândesc la ziua de mâine...

Din nou, Abrudan se opreşte, contrariat:

— Cine a terminat? Eu? Aşa crezi tu?

— Păi, obiectivul...

Mihu n-ar vrea să se mărturisească, dar nu se poate abţine, totuşi, să răspundă iritat:

— Obiectivul? De unde-mi ştii tu obiectivul?

Marcel înţelege că acum a „călcat în străchini” de-a binelea. Restul plimbării se desfăşoară în tăcere.

La întoarcere, pe Abrudan îl aşteaptă o surpriză: Mavrodin a venit să schimbe câteva cuvinte cu el, între patru ochi - dacă se poate; e o problemă personală. Când rămân singuri, oaspetele neaşteptat intră direct în subiect:

— Mihule... mă laşi să-ţi spun pe nume, nu te superi?

— Vă rog, tovarăşe Mavrodin; chiar mă bucur...

— Poate ar fi trebuit să discut întâi cu Manole, dar vreau, totuşi, să mă consult cu dumneata. Şi... nu te speria de întrebare: ai putea să joci mâine dublul?

— Eu? La dublu? Cu cine?

— Cu oricine. Mai exact, cu cine crezi că ai şanse mai multe, Uite... ţi-o spun aşa, direct: de azi, am căpătat o încredere oarbă când te ştiu în teren. Şi mă gândeam că ar fi o şansă în plus... Să nu crezi că nu înţeleg dificultăţile, riscul, bulversarea - într-o noapte - a unei pregătiri de câteva luni pe-o idee. Totul depinde de ceea ce-mi spui acum. Sigur, trebuie să fie de acord şi Corbeanu, dar... îl voi convinge. Şi - în caz extrem - îmi asum răspunderea.

Abrudan e perplex. Mintea lui a întors pe toate feţele, timp de câteva săptămâni, variantă cu variantă, fiecare posibilitate, fiecare situaţie de joc; numai la asta nu s-a gândit! Să-l ia pe Marcel? Dar băiatul e obişnuit cu Andrei, şi împreună cu Abrudan n-a jucat decât de două ori! Dacă nu-l ia pe Marcel, ci pe Florin, cu care se înţelege, ce va spune Grigoraş? Ce va fi în sufletul lui? Cum să-l convingi că nu e lipsă de încredere în el? Şi cum să-i ceri să intre duminică în teren cu o asemenea stare de spirit şi să-l bată pe Lopez? Problema problemelor, la Grigoraş, e moralul; tocmai aici să-i dea în cap? Şi-apoi, el, Abrudan, va rezista? Semnele de azi... Asta înseamnă, practic, să renunţe la nebunia lui cea mai frumoasă: Juanito...

”Bine. câştigăm dublu; dar Grigoraş îşi va face punctul la Lopez? Şi eu, ce şanse mai am duminică? Practic, niciuna - după simptomele care...”.

— Mi-e greu să mă pronunţ, tovarăşe Mavrodin. Mă onorează încrederea dumneavoastră; vă sunt recunoscător... Să n-o luaţi ca pe-o fugă de răspundere, ca pe o eschivare de la greu...

— Nici vorbă de aşa ceva, Mihule. Vreau părerea ta sinceră, fără nicio reticenţă...

Exact aşa vorbeşte Mihu; sincer, fără nicio reticenţă:

— Mă tem. Şi pentru mine... Piciorul stâng mi-a pus, azi, nişte probleme...

Mavrodin se încruntă; întreabă repede, parcă mai interesat, mai afectat de ce aude acum decât de proiectul său:

— Ceva serios?
— Nu, sper să nu fie... Dar aşa... trei zile... chiar mă tem...
— Te înţeleg.
— Şi apoi... mă gândesc la băieţi. Daţi-le o şansă; au muncit, o merită. Eu sunt - totuşi - colacul de salvare, bun la vreme rea; ei sunt barca, ei trebuie să meargă înainte, cu ei veţi defila în anii următori...
— Nu te grăbi! Până atunci, am nevoie de puncte acum!
— Dacă mă odihnesc bine, dacă nu survine nimic complicat, dacă am puţină şansă, puţină de tot... încerc să vă mai aduc eu unul.

Pentru Mavrodin, cuvintele lui Mihu vin ca un balsam. Întreabă, cu sufletul la gură:
— La Juanito?
— La Juanito.
— Păi, atunci... n-am venit degeaba!
— Sper.
— Dacă dumneata speri, eu cred!
— Vă mulţumesc. Asta mă ajută cum nu vă închipuiţi...

Mavrodin a plecat, aproape liniştit. Nici Mihu n-a avut o noapte agitată; dimpotrivă, somnul l-a cuprins cum a pus capul pe pernă. Ultimul gând a fost de tot hazul: „Acum... să se mai perpelească şi spaniolii, că mie-mi ajunge”. Apoi a adormit.

18

Cine ar fi crezut? E din nou seară. Aceiaşi oameni, în jurul aceleiaşi mese. Dar cine ar fi crezut ieri - când se făceau planuri, mărturisite sau nu, când se discuta cu încredere despre „mâine” - că cina de azi va decurge aşa? Toţi sunt tăcuţi, posaci. Îşi fixează farfuriile, ca să nu se uite în altă parte, ca să nu li se citească expresia privirii. Nu le e foame, dar mănâncă preocupaţi, concentraţi; aşa, nu trebuie să discute. De fapt, ce să-şi spună? La ce bun? Aici, Corbeanu are perfectă dreptate: dacă tenisul s-ar juca pe vorbe, avocaţii ar fi campioni mondiali. „După”, vorbele sunt inutile. Orice ar zice Manole, orice ar zice Mihu şi Florin, care n-au jucat, oricum s-ar disculpa cei ce au fost pe teren, n-ar mai servi la nimic. Toţi ştiu asta foarte bine, de aceea privesc tăcuţi, fiecare în farfuria lui, prelungind momentul mesei care-i scuteşte de cuvinte, de explicaţii, de întrebări, de răspunsuri... Aşa au venit şi în microbuz, până la cantonament: fără un cuvânt. După meci, au

zăbovit la duş, iar apoi la vestiar, până când - jucători şi antrenor, în consens tacit - au fost siguri că în arenă n-a mai rămas nimeni. Când au ieşit, totul era pustiu, dar un pustiu dezolant, în perfectă consonanţă cu starea lor de spirit. Pe cât de clocotitor fusese vacarmul din tribune cu numai două ore în urmă, pe atât de stranie era liniştea acum. Doar un vânticel începuse să se stârnească, să şuiere uşor, plimbând bezmetic hârtiile, contramărcile, coifurile de ziar aruncate prin tribune. Nu văzuseră niciodată - sau poate nu şi-o închipuiseră aşa - imaginea aceasta de loc pustiu, părăsit, în care parcă de când lumea n-a călcat ţipenie de om... Iată, în colţul din stânga-sus, stătuseră colegii de an ai lui Marcel, ceva mai jos, amicii lui Andrei... Pe centru, arhitecţii şi constructorii lui Mihu... Peste tot, fiinţă lângă fiinţă. Şi de peste tot - strigăte, aplauze, încurajări... Nouă mii de oameni fuseseră un suflet, o voinţă, o imensă rugăminte - dar atât de intensă, încât tot acest patrulater de beton vibrase de cuvintele strigate, rostite, şoptite, murmurate, gândite tot timpul: „Hai băieţi! Încă puţin, băieţi! Un efort! Un ultim efort!“. Iar acum... parcă n-a fost niciodată, nimic. Nimic? Ba a fost: iată dovada. Tabela de scor a păstrat - rezumată, esenţializată - povestea unei zile pe care cei ce priveau acum din uşa vestiarului şi-o doriseră altfel, cu totul altfel. Dar ce scrie pe tabelă nu se mai poate modifica: GRIGORAŞ + MARINACHE - JUANITO + LOPEZ: 2-3 (6-4; 5-7; 8-6; 4-6; 9-11).

Era seară. Lumina scăzută, siluetele întunecate ale plopilor din jur, şuieratul uşor al vântului ce se învârtea prin cotloane, iar apoi cele câteva femei înarmate cu mături, târnuri şi coşuri, venite să facă „toaleta” arenei pentru mâine (Mâine? Care mâine? Mai există un mâine?)... toate la un loc fac şi mai mare golul din inimi, şi mai acut regretul că cele trei ore şi jumătate de luptă acerbă n-au avut alt deznodământ. Şi ce puţin a lipsit! Ce aproape au fost băieţii de victorie! Cât de mică a fost distanţa până la împlinirea visului! 2-2 la seturi, 9-8 în setul decisiv, 40-30 în ghemul ce ar fi trebuit să fie ultimul... Cu Grigoraş la serviciu! Un punct, şi... victorie! Şi-ar fi imaginat cineva că, într-o asemenea situaţie ideală, cu nouă mii de suporteri în picioare, pregătiţi pentru aplauzele finale, cu doi adversari privindu-se derutaţi, neştiind ce să creadă şi ce să facă, Marcel va comite „dublă greşeală” la serviciu, oferind „pe tavă”, cu mâna lui, punctul salvator unor parteneri de întrecere incapabili să-l facă singuri? După greşeala imensă... dar ce mai contează ce-a fost după greşeală?! În cinci minute, totul s-a dus de râpă. Aproape patru ore de chin, de trudă, de speranţe; spulberate cât ai clipi, când nu mai credeau în minunea asta nici spaniolii!

Aşa a fost. Tribunele au răsplătit, totuşi, efortul; amărăciunea eşecului nu s-a mai împletit cu reproşul - meritat - din ziua precedentă, când tinereţea nu aruncase în luptă vigoarea, ambiţia, dorinţa de afirmare... Dar eşecul rămâne eşec. Apasă greu, alungă orice gând care încearcă să aducă puţină consolare.

...Masa a luat sfârşit; trebuia să se sfârşească odată... Băieţii privesc spre Corbeanu, întrebător; vrea să stea de vorbă cu ei? Care-i programul?

— Peste o jumătate de oră, toată lumea la club!

Despărţirea - chiar şi pentru acest interval scurt - vine ca o uşurare, cel puţin pentru învinşii de azi. Se vede cât de colo: uşor nu le este. Doar Corbeanu spusese răspicat, în faţa conducerii C.N.E.F.S. şi a biroului Federaţiei, la fixarea obiectivelor pe oameni: „Mai mult, e voie; cine face mai puţin a pierdut meciul... El. Asta ca să fie clar”. Acum e clar. Înainte de a porni spre aleile parcului, Marcel îl invită pe Abrudan la plimbare:

— Vii, nea Mihu?

— Nu, Marcele, mulţumesc... Rămân în cameră.

Grigoraş se temea că aşa va suna răspunsul. E prima seară când Mihu nu face câţiva paşi împreună cu el, cu Andrei şi cu Florin, înainte de culcare. „Nu întâmplător tocmai azi... E supărat, şi încă rău de tot. De ce nu spune? De ce nu strigă la noi, şi el, şi Corbeanu? De ce nu ne aruncă în obraz reproşurile, să se termine odată?!...”. Băiatul n-avea de unde şti că altceva, cu totul altceva îl determina pe Mihu să renunţe la plimbare.

— Mihule, vii şi tu la club?

— Bineînţeles. Doar ai spus toată lumea...

În cameră, Abrudan studiază fişa trimisă de Laura. Ce spune statistica? Lucruri teribil de interesante... Şi pe deplin confirmate la „dublul” de azi, când Juanito a fost la un pas de dezastru. Nu el a găsit resurse pentru a reveni şi a „întoarce” soarta partidei, după gafa lui Marcel, ci vulpoiul de Lopez! Iată curba greşelilor lui Juanito din primul set al meciului cu Grigoraş; după fiecare greşeală, aproape automat, urmează a doua, spun însemnările. Prima a fost atac ratat; a doua, preluare greşită la o execuţie relativ simplă. Abrudan e uimit. „Câtă labilitate! Şi Grigoraş nu l-a *presat* în adevăratul înţeles al cuvântului...”. Şi mai interesant: setul al doilea, în care Juanito „s-a plimbat”, conţine un ghem pierdut „la zero”! Deci, în plină dominare totală, nu poate opri un adversar debusolat să puncteze de patru ori la rând...

„Aaaa, da; episodul cu mingea contestată... Dar patru puncte?” Aceeaşi concluzie: se poate exploata psihologic orice greşeală. Setul al treilea: la toate capitolele, procentajele lui Marcel sunt superioare; dacă băiatul ar fi greşit mai puţin, Juanito ar fi pierdut mai categoric, pentru că nu el şi-a făcut punctele. Aici, Laura scrie şi subliniază: Atenţie! Setul al treilea - cel mai slab! Este curba de rezistenţă la efort şi la solicitare psihică cea mai convenabilă pentru tine. Aici trebuie să termini! Cifrele din setul al patrulea relevă diferenţe nesemnificative între cei doi adversari. Din nou, o notaţie importantă a Laurei: „În ultimul set, Juanito nu a forţat jocul. Procentul atacurilor: 50% faţă de seturile anterioare! A revenit la atac în ultimul ghem, invitat de placiditatea adversarului, când nu mai risca nimic! Deci, totuşi... nesiguranţă. Atenţie, Mihule!...”.

Totul coincide cu propriile sale concluzii. Juanito nu este invulnerabil, aşa cum joacă acum. Şi totuşi, ce jucător de clasă este! Dar trebuie contrariat. Cine-i „strică logica”, cine îi impune mereu alta îl irită, îl descumpăneşte, mărindu-şi considerabil şansa. Apoi, spaniolul trebuie presat; tot timpul! Mai ales cu mingi din fundul terenului. Pentru Juanito, aceea este zona apărării disperate, fără orizont şi fără iniţiativă, locul în care alergi bezmetic să salvezi atacurile lui; nu e obişnuit cu atacul de acolo. Dacă tu nu greşeşti, dacă exploatezi enervarea pe greşeala lui, e vulnerabil. Iată, de altfel, caracterizarea lapidară a spaniolului cu care Laura îşi încheie însemnările: „...Cel mai mare defect: labilitatea psihică. Vulnerabil, prin apărare exactă şi atac mai ales din fundul terenului, pe contre, cu condiţia unui joc neprelungit (3-0, cel mult 3-1)”.

Uşa s-a deschis, Corbeanu îl cheamă.

— Hai, Mihule...

Abrudan pune repede fişa pe noptieră, acoperind-o cu o revistă. Nu vrea să fie văzută, nu vrea să bănuiască cineva - chiar şi din asemenea indicii - visul lui frumos. Acum regretă că i l-a împărtăşit lui Mavrodin. Deodată, chipul omului venit la el ca la ultima şansă, în ceasul al doisprezecelea, îi apare în faţa ochilor cu atâta pregnanţă, încât parcă el, nu Corbeanu, stă în uşa deschisă şi-l priveşte. Mavrodin! Ce spune, ce simte acum, când „varianta tinereţe” s-a dovedit perdantă? Dacă accepta să joace, poate că atmosfera de astă seară ar fi fost alta, poate că la ora asta ar fi zbârnâit telefoanele, poate că toată lumea s-ar fi pregătit acum de sărbătoare... 2-1 cu Spania şi încă două meciuri de simplu în faţă, dintre care unul cu obiectiv nominalizat de victorie... Ce vâlvă! Ce comentarii! Ce minuni ar fi curs pe

telexurile agenţiilor de presă! „Spania - cu celebrul Juanito în formaţie - eliminată din Cupa Davis de un copil şi un bătrân!“. Ce senzaţie! A greşit, refuzând „dublul”? Nu, el - Abrudan - ştie bine că nu. Dar Mavrodin ştie? A înţeles că nu din comoditate sau din laşitate a refuzat?

— Vii, Mihule?

Abrudan se ridică, însoţindu-l pe Corbeanu spre locul întâlnirii. Manole nu a depăşit încă şocul. E atât de mohorât, de posac, încât... parcă n-ar fi el.

„S-a schimbat Manole... L-am văzut pierzând meciuri importante; la o oră după înfrângere, râdea şi spunea bancuri ca şi cum tocmai ar fi câştigat «*Masters*»-ul!“.

— Ce vrei să le spui, Manole?

— Nu ştiu. Nu mai ştiu...

— Gândeşte-te bine ce le...

Corbeanu izbucneşte, tăind vorba lui Abrudan:

— Dar el, el de ce nu s-a gândit când avea mingea-n stânga, racheta-n dreapta şi, de două ori la rând, a băgat în fileu mingea câştigătoare? Cu mâna lui, Mihule! Nu presat de joc, nu presat de adversar, nu din alergare, nu din fază fierbinte, când n-ai timp să vezi, să gândeşti, să alegi... Nu, domnule; de pe loc! Pur şi simplu de pe loc, stând, cumpănind, socotindu-şi mişcările, potrivindu-şi piciorul, respirând adânc... O minge ne-a trebuit! Cea de care şi-a bătut joc Marcel! Şi eu, acum, să mă gândesc bine ce spun, ca să nu şochez băiatul? Mai bine i-aş da două palme, că nu merită altceva...

Abrudan îl opreşte; sunt încă pe coridor.

— Manole, dacă simţi nevoia... strigă la mine, spune-mi orice. Cu ei, stăpâneşte-te. Te rog mult... Marcel are de jucat mâine. Încurajează-l!

— Tu n-ai de jucat? Pe mine... pe noi, când eram în teren, cine ne încuraja? Cine ne căuta în coarne?

Am simţit reproşul tău, acolo, pe bancă... Ţi s-a părut că nu-l descânt...

— Nu ţi-am reproşat nimic, Manole!

— Am spus că l-am simţit. În tine se citeşte ca într-o carte deschisă; dacă n-ai învăţat să te prefaci până la vârsta asta, nici să nu mai încerci, că n-ai nicio şansă. Da, te-am înţeles... Dar ce să-i fi spus acolo, Mihule? Tenisul nu se toarnă cu pâlnia în urechi; îl ştii sau nu-l ştii! Îl joci sau nu-l joci!

— Marcel ştie mai mult decât joacă. Rămâne mereu ceva în el care trebuie scos afară cu forcepsul... Sau cu multă înţelegere...

— Ăsta e necazul: eu nu sunt nici moaşă, nici duhovnic...

— Trebuie, totuşi, să faci ceva! Îi eşti antrenor, răspunzi, Manole; profesional şi omeneşte, răspunzi de echipă, deci şi de el... Şi altul mai bun nu ai.

— De noi... cine a răspuns? Cu teoria asta, ce trebuia să se aleagă de Mihu Abrudan? Câţi ani nu ţi-a spus nimeni nimic - nici la ureche, pe bancă, nici cu voce tare, la antrenament? Ai trecut peste uitare, peste indiferenţă, peste ingratitudine, peste nedreptate; nu protesta, că aşa a fost, acum ştiu mai bine ca oricine! Dacă eu spun asta, înseamnă că aşa a fost! Te-am găsit pe o văgăună de teren, „plezirist”, mai în formă decât toţi corcoliţii ăştia!

— Manole, te implor: ai răbdare... Măcar amână discuţia până mâine seară... Acum spune-le câteva cuvinte, ia-l pe Grigoraş la o parte şi pregăteşte meciul de mâine. Sau cu toţii de faţă, cum crezi tu că e mai bine...

— Adică eu, antrenorul lui, omul care - aşa cum spuneai - răspund de ce face Marcel pe teren, să nu-i spun verde, în faţă, că mi-a ratat calificarea?

— Să nu-i spui asta, Manole! Nu ţi-a ratat nimic. Încă...

Cuvintele parcă s-au rostit singure, pe negândite, pe nevrute. Planul pentru mâine este taina lui, speranţa lui, visul lui, zona cea mai intimă a gândurilor sale, în care numai Laura a pătruns, pentru că - de fapt - ea a descătuşat visul, făcându-l să se înfiripe, să prindă contur, forţă, să devină crez şi ambiţie... Acum, ca să împiedice ireparabilul, iată, a vorbit. Instinctul, teama pentru Grigoraş l-au făcut să vorbească, aşa cum faţa frământată a lui Mavrodin l-a determinat, aseară, să rostească singurele cuvinte ce puteau linişti pe omul de care se ataşase şi pe care-l simţea ataşat lui: promisiunea că duminică... Vocea lui Corbeanu sună nesigur:

— Crezi... Crezi că e posibil? Nu te supăra, nu vreau să mă înţelegi greşit... Ieri ai fost fără cusur, dar... în faţă nu era Juanito. Mai poţi prinde o zi ca ieri?

— Îmi trebuie una mai bună, Manole. Juanito nu e Lopez.

— Tocmai asta spun! Crezi că...?

— Pentru două puncte m-am pregătit. Ţi-am modificat obiectivul fără să-ţi spun; iartă-mă. Dacă s-o întâmpla să nu pot, să nu dai cu piatra. Înseamnă că, omeneşte, m-a depăşit.

Corbeanu îl priveşte, uluit. Ce fel de om e omul ăsta? Din ce plămadă e făcut? Da, vineri s-a convins: Mihu are atu-uri pentru tentativă, dar cine-l cunoaşte - şi Manole îl ştie acum bine, bine de tot! - pricepe câtă

încrâncenare, ce resorturi, ce angrenaje de ambiţie, de concentrare, autosugestie, eliminare a oricărei alte posibilităţi trebuie să intre în acţiune, să-şi pună singur în mişcare, pentru a crea „starea de hotărâre”, nebunia dorinţei de victorie, poate principala armă a lui Mihu Abrudan! A învăţat să citească în Mihu, a înţeles că efortul de a-şi „hotărî obiectivul”, de a şi-l pregăti psihic, de a se monta, e mai istovitor decât efortul în teren. Ar putea avea mâine o zi de plăcere, aproape ca pe „terenul cu iederă”... Oricum, ar juca foarte bine - Corbeanu e convins de asta - şi s-ar despărţi cu fruntea sus de publicul ce l-a „descoperit” la 37 de ani, ca pe un „out-sider” ce pierde frumos la o celebritate, după ce a spulberat un jucător foarte bun. Dar uite, Abrudan nu vrea aşa; vrea câineşte, vrea cu sufletul la gură, vrea cu sabia lui Damocles deasupra capului, vrea răspundere - totul pe umerii lui! Mai mult: se mărturiseşte, îi oferă unitatea de măsură - propria sa unitate de măsură, mult mai severă decât cea stabilită oficial - ca să existe criteriul de judecată, după... Iar pentru eventualitatea că va rata încercarea (încercare? La Mihu nu există „încercare”!), se scuză, ca şi cum ar fi o culpă să nu realizezi mai mult decât ţi s-a cerut!

Manole îl îmbrăţişează pe Abrudan cu un gest spontan.

—Mulţumesc. Mulţumesc, Mihule...

Băieţii îi aşteaptă. Nu s-au liniştit; cel puţin Grigoraş pare mai nervos decât în timpul mesei. Corbeanu începe:

— Băieţi, nu analizăm jocul. Acum, n-ar servi la nimic. E mai util, cred, să ne gândim la ziua de mâine. Ştiu că aţi muncit, că aţi luptat azi, nimeni n-ar putea să vă reproşeze ceva... în afara greşelii de la „*match-ball*”, care ne-a costat meciul. Din păcate, un punct din cele planificate s-a dus. Mâine mai sunt două meciuri. Trebuie să încercăm imposibilul!

Marcel îl întrerupe. Cât a fost vorba despre el, jena l-a făcut să tacă, dar acum nu-şi mai poate stăpâni nervii:

— Nea Manole... Dacă e imposibil, hai să facem economie de vorbe! Ce atâtea discuţii? Am pierdut. Ştiu bine pe mâna cui. Luaţi-mi capul, faceţi-mi ce vreţi, dar să se termine cu poveştile, că nu suntem copii!

Corbeanu s-a făcut roşu-vânăt. Toată furia pe autorul gafei de azi - furie stăpânită un timp doar datorită intervenţiei lui Abrudan - riscă acum să irumpă şi să transforme toată discuţia în scandal. Mihu simte; îl strânge tare de mână pe Manole şi răspunde în locul lui:

— Ce vrei să spui, Marcele?

— Ce-aţi auzit. Ce ştim toţi. Eu unul, nu mai pot...

— Ce nu mai poţi?

— Nu mai pot de atâta responsabilitate, de atâtea obligaţii, de atâţia ochi îndreptaţi spre noi! Cinste mare, nimic de zis, dar... tenisul e un joc, nea Mihu; un joc! Îl joci; dacă eşti mai bun, câştigi. Dacă nu, pierzi - şi gata! La arenă, între mine şi Lopez nu se hotărăşte nici soarta omenirii, nici viitorul cosmosului, nici securitatea planetei, ci jucătorul cel mai bun dintre noi doi. Atât!

Corbeanu ascultă, stupefiat; surpriza i-a tăiat supărarea... Dar Abrudan simte cum se adună în el o mânie surdă, rea:

— Aşa crezi tu?

— Nu cred; sunt convins! N-ai văzut ce senin era Lopez, după înfrângere?

Corbeanu intervine, maliţios:

— Ei lasă, că în materie de seninătate, l-ai tăiat! Când l-ai felicitat pe Juanito, parcă-i mulţumeai că ţi-a lăsat un set!

— E mai bun, nea Manole! Dacă e mai bun, e mai bun! Eu sunt... dar... la nivelul nostru. Am luat campionatul, m-aţi băgat în lot şi, dintr-o dată, îmi cereţi să ajung egalul elitei mondiale! Am avut şi eu o muzicuţă, am cântat din ea, cuiva i-a plăcut, m-a băgat în cantonament şi... a chemat 9000 de oameni să audă cum cântă Grigoraş la orgă, cum scoate el acorduri grave, profunde, cum înfioară el omenirea, cum o ridică în cele mai înalte sfere... Eu ştiu să cânt la muzicuţă, nu la orgă! Asta ştiu eu! Cine e de vină că aşteptaţi de la mine un concert de orgă?

Abrudan s-a ridicat de la loc, apropiindu-se de Grigoraş cu o expresie care-i sperie pe toţi.

— Deci, asta ai vrut tu: să cânţi la muzicuţă... Adică, mă-nţelegeţi, la mijloc nu e doar comoditate, neputinţă, frică sau laşitate - alege tu cuvântul, că eu nu mai ştiu care se potriveşte... Nuuu! Treaba e mai complicată! Frica, neputinţa, comoditatea sau laşitatea au program! Au platformă teoretică! Bravo, Marcele, ai crescut în ochii mei! Federaţia şi-a chemat campionul la lot. Pe cel mai bun. Ce crezi că înseamnă să fii cel mai bun într-o ţară: în primul rând drepturi sau în primul rând datorii? Au apelat la campion, la cel mai bun, pentru că de la el se aşteaptă cel mai mult! Dacă nu eşti tu cel ce poate da maximum, înseamnă că au greşit cei ce te-au ales! Trebuia să spui, Marcele! Trebuia să laşi locul altuia, dar atunci, nu azi, când e prea târziu... Dacă cei mai buni aspiră la muzicuţă, dacă ambiţia lor se ridică numai până la muzicuţă atunci... la orgă cine mai cântă? Cei din coadă? Nepricepuţii?

Neputincioşii? Sau... să aruncăm orga la gunoi, cu Bach cu tot, şi să strigăm „Trăiască muzicuţa!”, că e treabă mai uşoară? Dacă oamenii cu har, cei cu talent se dau la o parte, fug la muzicuţă de la 20 de ani, cine să aspire la mai mult, la mai sus, la mai adânc?

Grigoraş e roşu ca focul. Un val de ruşine i-a colorat obrajii, iar în ochi îi joacă un abur de lacrimi cu care se luptă din răsputeri. Ar da orice să nu fi spus ce-a spus...

— Nea Mihu, eu n-am vrut... Scuză-mă... Iartă-mă şi dumneata, nea Manole, dacă... M-au lăsat nervii... Ştiţi bine, eu m-am străduit să fac faţă...

Abrudan îl întrerupe. De altfel, e singurul care poate spune ceva acum, pentru că ceilalţi sunt uimiţi de izbucnirea lui Abrudan - calmul, tăcutul, echilibratul, stăpânitul Abrudan! - ale cărui cuvinte parcă sunt smulse din fiinţa sa...

— Ai zis bine, Marcele... „Să faci faţă” Aşa e! Dar ştii ce înseamnă „să faci faţă”? Te-ai gândit vreodată? Îţi spun eu: să gâfâi după alţii, după cei din frunte! Ai văzut imagini de arhivă, de la începuturile tenisului? Ai văzut cum se juca pe vremuri? Ei bine... cum crezi că s-a ajuns la tenisul de azi? Cine l-a împins înainte? În niciun caz cei ce şi-au propus „să facă faţă”, să „ţină pasul” cu noutatea! Trenul are în cap locomotiva, iar în coadă, vagonul cu „lanterna roşie”; ultimul vagon, aşa amărât cum e, „face faţă” şi „ţine pasul”, că e târât de locomotivă! Asta e problema: vrei să fii locomotivă sau lanternă roşie? Vrei să „faci faţă” progresului sau să-l determini? Antrenorul tău, Corbeanu, a fost una din locomotivele tenisului mondial... Cum de nu te-ai molipsit, Marcele? Eu... eu n-am avut şansa lui... Nu acuz pe nimeni, n-a fost nimeni de vină; cel mult eu, pentru că n-am ştiut să-mi creez şansa. N-a fost să fie! Şi uite, azi, deşi cu 17 ani mai bătrân ca voi, vă sunt coleg. Ştiţi bine, nu v-am spus asta niciodată până acum, dar... dar a venit clipa să v-o spun, ca să vă pot întreba: chiar nu înţelegeţi că e un noroc să ţi se ofere, la vârsta voastră, prilejul de a fi în frunte? De a urca scara până în vârf? De a-ţi măsura valoarea cu valorile lumii? De a te ridica, învăţând de la ele, confruntându-te cu ele? Vă uitaţi la Juanito ca la o minune; într-un fel, chiar este. Orice valoare e o minune! Să nu uitaţi însă că are doar doi ani mai mult ca voi! A învăţat repede, a ajuns repede... Pentru că nu i-a plăcut muzicuţa. De cântăreţi la muzicuţă e plină lumea... Şi văd că tot vin alţii, mereu...

Mihu s-a oprit să-şi tragă sufletul. Nici el nu mai ţine minte să fi rostit vreodată atâtea cuvinte într-o discuţie, şi pe un asemenea ton. Reia, mai

liniştit:

— V-am stricat şedinţa tehnică. Iartă-mă, Manole. Stabileşte cu Marcel ce crezi că trebuie... Eu mă duc în cameră, să mă liniştesc. Dacă vrei să-mi spui ceva...

În drum spre culcare, Abrudan întinde ceva mai tare piciorul stâng. Pare că nu e nimic... Azi, la masaj, a fost totul în ordine. Medicul i-a dat, totuşi, două genunchiere. „Auzi... Muzicuţă!“. Nu-i iese din cap scuza lui Marcel. „Iată-mă şi moralist! Cred că puştii sunt făcuţi foc pe mine. Oricum, nu cât eu pe Grigoraş...”.

Mihu nu bănuia cât de mult se înşală.

19

E duminică. Până la primul fluier oficial a rămas aproape o oră, dar arena trăieşte cu înfrigurare, de pe acum, emoţia înfruntării pe care evenimentele anterioare au ridicat-o la rang de „vedetă absolută” a întâlnirii România-Spania: meciul Juanito-Abrudan. Vestea despre comportarea senzaţională a lui Mihu s-a dus ca fulgerul, stârnind regrete puţinilor iubitori ai tenisului absenţi, vineri, din tribune. „Dublul” de sâmbătă, cu echilibrul său, cu suspansul din final - chiar dacă ne-a privat de un punct - a întreţinut şi a făcut să crească atmosfera de interes general. Azi au fost literalmente luate cu asalt tribunele, scările, toate colţurile arenei de unde se poate zări suprafaţa de joc, iar pe măsură ce se scurg minutele, oamenii, iată, apar în plopii din jur, în balcoanele celor trei blocuri de lângă teren, ba chiar şi pe acoperişuri...

Fericiţii posesori ai locurilor din tribună comentează aprins şansele românului. După jocul de vineri, mulţi au curajul să „meargă pe mâna lui” sau cel puţin să spere. Dar dacă fiecare „optimist” ar trebui să recunoască cinstit, absolut cinstit, ce are pe suflet, s-ar vedea câtă siguranţă, câtă încredere reală şi câtă proiecţie a dorinţei de victorie, câtă încercare de a-şi face singur curaj conţine pronosticul: „Bate Mihu!“. Juanito sperie prin simpla sa prezenţă. E adevărat, a pierdut un set, dar când a trebuit să joace, spaniolul a jucat şi a făcut ce-a vrut; e adevărat, la dublu n-a strălucit, dar... oaspeţii au câştigat. Ar putea pune cineva mâna-n foc că al optulea jucător din lume a arătat tot ce ştie, tot ce poate? Oricum, de un lucru nu se mai îndoieşte nimeni: indiferent de scor, va fi un joc de văzut, de ţinut minte. După meciul cu Lopez, a devenit o certitudine faptul că Abrudan are ce opune celebrului său adversar. Dar după...? Dacă Mihu va egala, Grigoraş va fi în stare să smulgă victoria vulpoiului de Lopez?

Întrebări, calcule, ipoteze... în tribuna oficială, Mavrodin refuză să se mai gândească la ,,mutarea a doua”... Are capul plin de variante şi ochii roşii de nesomn. Noaptea de sâmbătă spre duminică a fost mizerabilă, după alte câteva, la fel... Dar azi? Ce va fi azi, acum? Zece mii de oameni aşteaptă răspunsul. Grupul colegilor lui Abrudan nu mai agită nicio pânză. Ce să mai scrie? Măcar de-ar fi! Iliuță s-a strâns tot lângă Laura. E ca un pui; de emoţie, are frisoane. Încearcă să zâmbească din când în când, îşi face curaj, dar evită să vorbească, pentru a nu i se auzi vocea, pe care şi-o *drege* mereu, alungându-şi nodul din gât. Laura l-a simţit. Încearcă să-l liniştească, dar azi şi ea încearcă un soi de nelinişte. E mai mult decât emoţie; se teme de ce-a auzit. Mihu a cerut un consult medical, apoi două şedinţe de masaj la piciorul stâng. „Ar fi nedrept, ar fi strigător la cer ca un accident stupid să...” Refuză să-şi termine gândul. „Neşansa are şi ea o limită! Nu se poate să tot lovească într-un om, să-l urmărească până la...”

Iată, jucătorii îşi fac apariţia, în aplauzele miilor de oameni care au, în sfârşit, pe ce să-şi descarce nervii întinşi de aşteptare, de nerăbdare, de emoţie. Laura urmăreşte cu atenţie paşii lui Mihu; parcă merge normal. Dar... de ce, pe piciorul stâng, două genunchiere? Deci e ceva...

Românul şi spaniolul îşi scot treningurile, aranjându-şi lucrurile pe spătarul scaunului de odihnă. Alături, pe bănci, cei doi antrenori aşteaptă. E tot ce mai pot face acum. Arbitrul cheamă adversarii - care se apropie, îşi strâng bărbăteşte mâinile, privindu-se deschis. „Aşa da...”. Lui Abrudan îi place spaniolul. În primul rând, pentru că nu-i evită privirea; dimpotrivă, i-o caută, se uită cu admiraţie nedisimulată la bărbatul care i-a umilit colegul de echipă şi pe care acum, dacă-l învinge, transformă ultimul meci într-o simplă formalitate. Juanito pare calm, chiar foarte calm; e imposibil ca zâmbetul acesta să fie „de poză”. Şi chiar aşa este; ambii jucători se simt bine, fiecare ştie că vizavi se află cineva demn de respect.

Mingile de încălzire sunt aproape cordiale. Citeşti în gesturile celor doi cavalerismul, dorinţa de a-şi servi partenerul aşa cum trebuie pentru ca acesta să-şi poată „roda” în condiţii perfecte fiecare gen de lovitură. Marcel, Andrei şi Florin s-au aşezat undeva, în spatele băncii lui Corbeanu, primul aşteptând semnalul antrenorului pentru a pleca la „încălzirea mare”, pe terenul din apropiere. Urmăresc cu admiraţie schimburile de mingi, dar sunt contrariaţi de expresia destinsă a competitorilor, de supralicitarea, aproape, a cavalerismului de-o parte şi de alta. Grigoraş şopteşte colegilor:

— Formidabil! Parcă se cunosc de-o viaţă...

— Nu se cunosc, Marcele - răspunde Gruia; se simt. Aceeaşi „stofă”... Cu diferenţe, dar... aceeaşi stofă.

Băieţii n-au prelungit între ei - nici aseară, nici azi - discuţia deschisă ieri, dar tirada lui Abrudan i-a marcat profund. Ecoul mâhnirii, al indignării lui a „lucrat” încet şi sigur în conştiinţa fiecăruia.

Acum, „nea Mihu” este idolul băieţilor. Oameni care vorbesc frumos şi convingător au mai auzit (vorba lui Marcel: „Cine nu are muzicuţă?”); oameni care joacă foarte bine au mai văzut; inşi cu o viaţă interesantă sau deosebit de serioşi le-a mai fost dat să întâlnească. Aseară, însă, au avut - brusc - revelaţia că lângă ei, printre ei, se află un om care cumulează toate aceste calităţi şi multe altele; un adevărat model cu care vrei să semeni, spre care vrei să tinzi. Ciudat: Grigoraş, obiectul „rechizitoriului” de aseară, acum e cel mai apropiat sufleteşte de Mihu. În mod obiectiv, înfrângerea „bătrânului” i-ar uşura teribil existenţa; meciul următor - meciul lui - s-ar juca, practic, strict formal. Ori cu 1-4, ori cu 2-3, înfrângerea are acelaşi gust. Şi Lopez ar juca „la distracţie”... Dar nu! Marcel strânge pumnii pentru Mihu, îi doreşte victoria, pentru că, la 20 de ani, nu se poate să nu-ţi doreşti - totuşi! - a cânta la orgă, în ciuda crizelor de cinism juvenil... Şi nu se poate să nu simţi nevoia de modele, de oameni în care să crezi, să crezi orbeşte, să încerci să fii ca ei. Şi dacă nici Abrudan... atunci cine?

Încălzirea s-a terminat. Arbitrul invită jucătorii la locuri; începe meciul. Juanito va servi primul. Feţele combatanţilor îşi schimbă expresia; mişcările devin calculate, gesturile trădează hotărâre, concentrare... Văzând figura, noua figură a lui Abrudan, Gruia exclamă uşurat:

— Gata! El e... Nu-l mai recunoşteam.

Da, el este. La primire, cu o rachetă în mână, stă un om care a aşteptat o viaţă clipa asta. Dincolo, se pregăteşte să servească unul din aşii tenisului mondial; tânăr, celebru, puternic, aureolat de victorii răsunătoare, cu tot viitorul în faţă... „De ce n-ai venit acum 15 ani? De ce nu ne-a aşezat soarta faţă-n faţă atunci când... Ajunge cu *de ce*! Joc acum! Gata”.

Abrudan strânge racheta, balansându-se uşor de pe un picior pe altul, până încremeneşte în poziţia de primire.

După cum îşi pregăteşte serviciul, se vede clar că Juanito nu glumeşte. Azi va juca tenis, ştie că trebuie să joace. Serveşte năprasnic. Cine ar fi crezut că măciuca asta poate fi returnată mai tare şi mai plasat decât a venit? Da, aşa s-a întors mingea. Arbitrul indică punct pentru român, într-o linişte nefirească. Tribunele nu s-au dezmeticit încă; ambele execuţii au fost

atât de rapide, iar lovitura lui Mihu atât de aproape de tuşa laterală, încât nimeni n-a avut curaj să facă un gest, să scoată un sunet, neînţelegând - de fapt - ce s-a întâmplat. Exact ca la un meci de box în care publicul vede căzând pe unul dintre luptători, fără ca „ochiul colectiv” să fi putut percepe şi lovitura fulgerătoare care a secerat ficatul sau bărbia celui prăbuşit... Până la primele aplauze, tardive şi răzleţe, Juanito a şi schimbat locul de serviciu; se joacă un alt punct. Serveşte la fel de bine, returul este la fel de decis, numai că acum spaniolul e prevenit; aleargă, returnează, primeşte din nou o minge criminală pe care - sfidând legile fizicii şi bio-mecanicii - încearcă să atace. Asta aştepta Mihu pentru „lungul de linie” necruţător: 30-0. De data aceasta, publicul ştie ce s-a petrecut şi are timp să reacţioneze în voie; după numai două faze, Juanito face cunoştinţă cu temperamentul latin în variantă românească. Priveşte tribunele, uimit; numai „Ole!” nu se strigă, în rest... Al treilea punct vine ca o glumă bună, ca o „poantă” scăpată printre lucruri serioase, încrâncenat de serioase: la o minge trimisă din fundul terenului, Abrudan răspunde... dar cum a făcut, de fapt? Cum s-a putut „tăia” o lovitură atât de puternică, cum s-a putut opri mingea returnată de român cu efect nefiresc, incredibil, la nici două palme de fileu, dar în terenul spaniolului, aproape sub bandă? Ce miracol a făcut-o să se învârtească prin aer şi să cadă aproape vertical, exact acolo unde nu putea fi ajunsă? Da, la antrenamente, când marii jucători se amuză, pot fi văzute asemenea execuţii... Dar cine e omul care-şi permite să facă punct la Juanito glumind? Asta nu poate rămâne aşa! Şi nici nu rămâne: publicul asistă acum la primul punct realizat direct din serviciu. Abrudan strânge din dinţi. ,,Asta nu! Numai asta, nu! «As» înseamnă... că la primire nu e nimeni. Eu nu sunt nimeni!”

Atacul reuşit i-a deschis spaniolului pofta de faze scurte, de conturi lichidate rapid; trăsneşte din nou un serviciu în colţul exterior şi - fără să mai aştepte - aleargă în faţă, la vole. Socoteală greşită, pentru că „răspunsul” trimite mingea în colţul opus al terenului, acolo unde nu avea cum să fie interceptată. E 1-0 pentru Abrudan, pe serviciul lui Juanito. Exact ca în meciul cu Lopez, de-abia la sfârşitul ghemului aplauzele răsplătesc, cum şi cât simt nevoia spectatorii, reuşitele din teren.

La schimbare, antrenorul spaniolilor se grăbeşte spre scaunul de odihnă, vorbind precipitat elevului său. Acesta ascultă, dă din cap, semn că a înţeles, aşa va face... dar se plictiseşte, întrerupând consiliul cu un gest rezolut: ştie el... Juanito e destins, zâmbeşte, zâmbetul nu are nimic forţat. E

clar; nu pentru fotografi faţa şi întreaga sa atitudine exprimă siguranţă de sine. Sau nu încă.

Corbeanu e şi el lângă Abrudan, pipăindu-i genunchiul.

— Cum e, Mihule?

— Stai liniştit. Când nu mai pot, îţi spun...

— Mihule!

— Pot, Manole. Aşa e bine?

Corbeanu respiră adânc. ”Dacă şi ursul de Abrudan a început să glumească, să se joace cu nervii mei... Bine că-i arde de glumă!“

Ce a urmat l-a trecut pe spaniol prin toate chinurile infernului. De-abia acum înţelege expresia de neputinţă, de derută, de furie resemnată - dacă există aşa ceva! - din privirile lui Lopez, în meciul de vineri. De pe margine, lucrurile păreau, parcă, altfel; dar aici, în teren... Da, infernul există şi arată exact aşa: un dreptunghi de zgură roşie, iar în faţă - un om de piatră, prezent peste tot. Nu-l clinteşte nimic, nu întârzie, nu greşeşte, nu ezită, nu iartă, nu se enervează... Ochii săi de un albastru-cenuşiu ca oţelul îţi fixează privirile şi mâna, simţind, ştiind ce vei face, încotro vei îndrepta tirul, de parcă ar avea darul miraculos de a ghici gândurile. Iar în jur... un vulcan în plină erupţie, pe care doar gestul omului din faţă (Om? Juanito simte nevoia să se apropie de el, să-l pipăie, să se convingă!...), doar gestul imperativ-rugător al lui Mihu îl poate struni. Când mâna lui Abrudan se ridică pentru a cere linişte, în arenă se face o tăcere atât de profundă, încât se aud respiraţiile. E uluitor cum un om poate domina adversarul şi poate stăpâni, ca un magician, ceea ce prin definiţie nu se poate stăpâni şi nici dirija la comandă: entuziasmul a zece mii de oameni. Dar mai ales e formidabilă, aproape neomenească puterea de a se stăpâni pe sine. A trecut prin momente dificile; a fost condus de câteva ori - pentru că are în faţă un maestru! Patru ghemuri la rând spaniolul a avut „minge de ghem”, dar... tabela arată 6-3 pentru Abrudan, ultimul ghem „la zero”! A încercat şi Juanito să calculeze, să joace „la rece”, ca adversarul, să gândească, să anticipeze fiecare fază, dar - aproape mereu - din ciocnirea celor două tactici, a românului s-a dovedit cea exactă, cea câştigătoare.

Oamenii din tribună, fericiţii martori ai acestei minuni, sunt răguşiţi şi au palmele roşii de aplauze, deşi gestul repetat al lui Mihu a înjumătăţit de fiecare dată durata, volumul şi intensitatea frenezieі sonore a publicului. Acum, spectatorii nu mai au ”voce” decât pentru exclamaţii şi interjecţii. Aşa comunică între ei: „fantastic!”; „extraordinar!”; „magnific!“,

„nemaipomenit!“... Marcel, Andrei şi Florin parcă plutesc. Au uitat de încălzire; Grigoraş nu se mai gândeşte la Lopez, ci priveşte uimit la omul de pe scaun care-şi ascunde capul şi faţa sub prosopul mare, pufos. Băiatul repetă - a câta oară? - ca un gramofon stricat:

— Nu se poate! Nu se poate! Nu se poate!

Gruia ştie mai multe despre Mihu, de aceea răspunde, cu toate că nici el nu e prea departe de starea celorlalţi:

— Ba se poate, Marcele. Uite că se poate, arunca-ţi-ai muzicuţa la gunoi!

Andrei intervine, ca Solomon:

— Ba să-ţi trăiască muzicuţa! Tu l-ai înfuriat, Marcele, aseară... Pentru tine joacă aşa, isteţule! Pentru noi! Poate se prinde ceva, poate băgăm la cap...

În tribuna oficială, tot cuvântul „formidabil” e pe buzele tuturor, trecând din om în om, ca o ştafetă.

Racoviţă îşi freacă mâinile, într-o stare de agitaţie euforică, neobişnuită la el.

— V-am spus, tovarăşe Mavrodin... Cine n-are bătrâni să-şi cumpere!

— Nu de asta e bun, Racoviţă... E bun... că e bun! Şi pentru că e om întreg. Dacă era şi tânăr, ehe!... Cine l-a ştiut şi l-a lăsat pe un teren de „plezirişti” ar merita o papară!...

Mihu şi-a luat prosopul de pe cap. Văzându-i faţa, Corbeanu se sperie; în mai puţin de o oră, omul de lângă el a îmbătrânit cu un an! Doar ochii, ochii...

— Ce să-ţi spun, Mihule...? N-am cuvinte... Minune! M-ai făcut praf!

— Eu vreau... pe el, nu pe tine.

— L-ai făcut şi pe el! Un lucru te rog: încearcă să-ţi dozezi efortul. Eşti tras la faţă...

— Ăsta e şarmul meu, Manole...

— Nu e de glumă!

— Ştiu, în principiu ai dreptate, dar... dacă nu-l bat repede, mă bate el. La mine, totul e invers, nu vezi?

— Ţine-o aşa, pe dos, dar... până la sfârşit, Mihule, te rog...

Pe banca spaniolilor, Juanito n-a mai ascultat niciun sfat, respingând cu un gest aproape nepoliticos intenţia antrenorului de a-i spune ceva. Chiar aşa?

Atâtea consilii, atâta judecată, atâta chibzuială tactică... pentru cine? A greşit de la început, când nu şi-a dat drumul la joc cum ştie el, aşa cum

poate, aşa cum a spulberat atâţia adversari mai buni, mai tineri, mai proaspeţi decât omul acesta care - poftim! - stă prăbuşit în scaun, cu prosopul pe cap, de parcă ar fi fost scos din teren cu targa! Gata cu „psihologia!“. Setul următor - altfel: sufocat, pur şi simplu sufocat! Trăsnit cu voleuri şi smeciuri de peste tot!

Exact aşa face. Se năpusteşte de la prima minge în atac, sub privirile speriate ale spectatorilor, convinşi că de-abia acum spaniolul s-a hotărât să joace - deşi nimeni n-ar fi putut spune de ce n-a făcut-o până în clipa asta.

Şarja furibundă spre fileu, deşi victorioasă, destinde faţa Laurei într-un zâmbet larg, în timp ce-i spune lui Iliuţă:

— E în mâna lui Mihu! Acum nimic nu-l mai scapă! Poate numai...

Într-adevăr, Abrudan asta şi-a dorit: să-şi vadă adversarul aşa cum e acum. Atacul spaniolului s-a soldat, într-adevăr, cu punct, dar a doua „fugă în faţă” e sancţionată cu un lob liftat, care învârte mingea atât de ciudat pe deasupra lui Juanito, încât acesta nu ştie cum să-şi potrivească paşii, unde să se oprească pentru a lovi, totuşi, dintr-o poziţie omenească... Atacuri, atacuri vehemente, reluate mereu şi mereu cu o energie nesecată; şi aproape toate... punct pentru Mihu. Cu execuţii ce vin ca un duş rece, românul spulberă fiecare avalanşă de furie ce pare că se prăvăleşte peste el. Ceea ce nu înţeleg spectatorii este perseverenţa spaniolului; „contrele”, în loc să-l „răcorească”, să-l invite la luciditate, îl înfierbântă şi mai mult pe Juanito, ajuns ca un taur sub ochii căruia se flutură o pânză roşie. Abrudan îl aşteaptă, răspunde şi... adună punct după punct, ghem după ghem... Un set aproape fără greşeală; cine-a mai văzut? Când Juanito năvăleşte pe centru, urmează - matematic - „lungul de linie” atât de exact, încât s-ar putea preda elevilor tangenta la cerc, luând ca repere tuşa laterală şi urma rotundă, lăsată de minge pe zgura roşie alături, lipită de albul varului.... Când atacul vine lateral, o lovitură „în cruce”, spre cealaltă parte a terenului ridică tribunele în picioare şi schimbă tabela de marcaj. Când adversarul reuşeşte - prin manevre abile - să ocupe poziţia centrală de lângă fileu, lobul liftat îl aleargă înapoi... Şi după fiecare greşeală a lui Juanito, Mihu măreşte presiunea, aspreşte răspunsul, determinând a noua greşeală.

Exasperant pentru spaniol este că n-a punctat nici din atacuri pe care nu i le-ar fi scos nimeni! De câteva ori, românul a plonjat, a zburat pur şi simplu, returnând lovituri imposibile.

Incredibil! E 5-1, iar la serviciu vine Abrudan. Surprizele nu s-au terminat, însă. Pentru că, de la prima minge a ghemului, omul care şi-a

măcinat adversarul pe „contre” se aruncă în atac, parcă pentru a demonstra unui învăţăcel „cum se face chestia asta”... Cu paşi mărunţi, furişaţi, în diagonală, Mihu pleacă la „vole”; două lovituri, două puncte. Juanito se bucură, totuşi; jocul ăsta îl ştie foarte bine, cel mai bine. Cu condiţia, desigur, să mai apuce să-l joace, să „lase” ceva cel din faţă. Dar Abrudan nu lasă nimic. După o reuşită a spaniolului, vine replica lui Mihu: un serviciu în trombă, o incursiune la fileu şi... punct. Iar la 40-15, nimeni - nici măcar Juanito - nu mai crede posibilă vreo minune. Un schimb prelungit, o greşeală de nerăbdare, de ciudă, de furie - şi... da, e 2-0, cu un singur ghem cedat în tot setul şi cu ultimul - câştigat la atac, în faţă, ca la o demonstraţie de tenis ofensiv!

Numai pauza mare - din fericire, iat-o, a sosit! - putea cuprinde revărsarea de bucurie din tribune. După ce se potolesc aplauzele propriu-zise, arena e cuprinsă de o febrilitate extraordinară. Oamenii comentează - atât cât îi mai lasă vocile epuizate - jocul lui Abrudan, inteligenţa, clarviziunea, disciplina tactică, precizia de metronom, dar mai ales dârzenia ieşită din comun cu care a zdrobit temperamentul şi virtuozitatea tehnică ale spaniolului. Încet-încet, o întrebare începe să circule, nu neapărat pentru a căpăta răspuns, ci aşa, de ,,amorul artei”, ca toate întrebările retorice: unde a fost omul ăsta până la meciul cu Spania? Cine să ştie de Abrudan, dacă nu noi, cei de lângă el? Şi câţi Abrudani avem, ca să ne permitem luxul de a uita unul în cine ştie ce cotlon?

Iliuţă are şi el întrebarea lui, la care chiar cere răspuns Laurei:

— De unde aţi ştiut? Laura zâmbeşte din nou:

— Am antenele mele, Iliuţă...

— Şi... acum?

Vocea sună stins, ca şi cum copilul se teme până şi de întrebare!...

— Acum...tu ce crezi?

— Ce ştiu eu?...

— Asta să n-o mai spui! Dacă tu nu crezi în tatăl tău, atunci... cine să creadă?

— Ehe, dac-ar fi după mine...

Juanito a plecat la vestiar; timp este. Mihu nu s-a ridicat din scaun. Soarbe câteva înghiţituri dintr-o sticlă de citronadă, sub privirile lui Corbeanu, care nu mai ştie ce să facă, ce să spună...

— 6-1 cu Juanito... şi 2-0 la seturi! Eşti nebun! Abrudan confirmă întâi cu un gest al capului:

— Bine-nţeles. Nu ştiai? Numai un nebun venea la ce m-ai chemat tu.

Corbeanu îl sărută pe tâmpla transpirată, încinsă de efort. „Cum i se zbate artera!“.

— Cum te simţi, Mihule?

— Nu ştiu. Nu mai ştiu. Parcă sunt anesteziat.

— Mai merge?

— Trebuie!

Probabil că ochii lui Corbeanu exprimă alarma, pentru că Abrudan adaugă:

— Stai liniştit. Uite, mai mişc...

Ca o demonstraţie, îşi mişcă degetele de la mâini, probând astfel că mai pâlpâie puţină viaţă în el, apoi face câteva rotiri uşoare din cap. Manole începe să-i maseze ceafa, umerii.

— Şi piciorul?

— Despre asta nu vorbim. Nu e voie.

Corbeanu îşi aduce aminte de Grigoraş. Îl caută cu privirea; iată-l, e la câţiva paşi în spatele lor.

— Marcel, la încălzire!

— Mai lasă-mă un ghem, nea Manole...

— Nimic. Ia-l pe Florin şi... şmotru.

Băieţii pleacă exact când Juanito apare din vestiar şi arbitrul cheamă jucătorii. Spaniolul parcă e alt om: proaspăt, se mişcă uşor, nu pare marcat nici de supărare, nici de efort. Acum ascultă cu deferenţă spusele antrenorului, dă din cap, afirmativ, la câteva cuvinte şoptite de Lopez, şi el echipat de joc. E un contrast izbitor între omul înfuriat, agitat, derutat care a terminat setul anterior şi băiatul acesta calm, stăpân pe el, intrat în teren pentru a lua totul de la cap, sigur de şansa lui.

Abrudan se ridică greu. Face câteva mişcări pentru a-şi îndrepta şi dezmorţi şalele, umerii, picioarele... Dacă cineva ar intra acum în arenă fără să ştie cine sunt cei doi, fără să aibă idee ce s-a întâmplat înainte, n-ar crede în ruptul capului că omul cu faţa suptă, schimbată de efort, conduce cu 2-0; şi chiar dacă i s-ar demonstra că aşa este, tot n-ar avea curaj să parieze, în continuare, pe mâna omului care acum - de-abia acum - îşi arată vârsta. Mihu pune piciorul stâng în pământ; apasă puţin, apoi îndoaie genunchiul. E bine; încă e bine. Din tribună, Laura îl urmăreşte, îngrijorată. Ea singură ştie ce înseamnă, de fapt, mişcările la care miile de oameni privesc indiferenţi. Ba nu; şi Mavrodin întreabă, neliniştit:

— Ştie cineva?... Abrudan a păţit ceva la picior?

— Aaa, nu, nimic important... Ieri şi azi a cerut masaj; din prudenţă, medicul i-a băgat piciorul în două genunchiere.

Arbitrul fluieră reluarea jocului. Juanito serveşte, Mihu returnează, mingea îi revine, înadins o trimite lung, dar mai înalt şi mai moale pentru a-l invita pe spaniol în faţă, la atac. Acesta nu se clinteşte însă de la linia de fund, pregătindu-şi atent lovitura. Laura s-a încruntat, Pentru prima dată de când „curge” jocul, nu-i convine ce vede. Îi şi spune băiatului, care-i primeşte cuvintele pierit: - O să fie greu, Iliuţă... Tare greu.

Aşa este. Şi nu pentru că Abrudan a slăbit prea tare ritmul. Nu. Mihu e acelaşi, poate mai prudent cu forţele lui, ceva mai econom cu resursele, ceva mai reţinut - pentru că aşteaptă durerea de-acolo, de sub rotulă, durere care nu vine, dar şi în absenţă îşi pune pecetea pe reacţii, pe start, pe alergare... Diferenţa mare e la Juanito. A început meciul prin a accepta jocul de „regularitate activă”, impus de Mihu în primul set, şi a pierdut. A trecut apoi la atacul total, furibund; a eşuat lamentabil. Acum a priceput, în fine, că forţa românului stă în exactitate, în absenţa greşelii; s-a hotărât să-i macine rezistenţa, să-i sape capacitatea de a returna exact - şi agresiv, foarte adesea câştigător - până şi mingile cele mai grele. L-a văzut pe scaun şi a înţeles: e obosit. De ce a ,,băgat viteză”, de ce a ieşit la atac în ultimul ghem din setul al II-lea? Pentru că vrea să termine. Pentru că e obligat să termine. Se teme de prelungiri. Păi... să i le oferim! Ca să-ţi reuşească lovitura decisivă în faţa acestei tenacităţi fantastice, trebuie lungite fazele, adversarul trebuie plimbat prin colţuri, adus înainte şi înapoi, tocat mărunt, alergat, sufocat - sau mai exact, obligat să se sufoce singur... El are 37 de ani, el trebuie să-şi economisească forţele... Şi la box, cine caută numai „knock- out”-ul riscă să piardă la puncte!

Spectatorii sunt uimiţi. Acesta e Juanito? De când „ţăcăneşte” spaniolul, fără măcar să încerce lovitura puternică din fundul terenului? De când înalţă mingea spre adversar, aşteptând apoi să „scoată” o dată, încă o dată şi încă o dată, până cel ce atacă oboseşte, se plictiseşte, se enervează şi trimite mingea afară sau în fileu?

Şi totuşi, aşa a început să curgă jocul. Aşa pierde Mihu primul ghem.

La pauză, Abrudan se întinde în scaun ca în şezlong, îşi mai afundă o dată capul în prosop, vrând parcă să se izoleze complet, să nu vadă nimic, să nu audă nimic. „Gata! La 22 de ani poţi recupera, îţi dă mâna... La 37, ca să câştigi, trebuie să conduci! Vor mai veni momente grele, doar dincolo e

Juanito, nu fite-cine... Trebuie să am de unde da, când mi-o fi greu... Ţăcăneşte, vrea să-mi omoare picioarele... A văzut, în sfârşit, genunchierele... Gata! Joc aspru”... De-abia acum aude prin prosop vocea lui Corbeanu, ca un ecou al propriului său gând:

— Nu te lăsa furat de leşinătura asta, Mihule! Ieşi din jocul lui! E cursă!

A urmat... o nebunie. Mihu a uitat şi de vârstă, şi de oboseală, şi de prudenţă, şi de celebritatea adversarului, şi de genunchiere, şi de clasamente, şi de ierarhii... De tot! „Valsul” s-a încheiat. Juanito încearcă disperat să „prindă roata” adversarului dezlănţuit, care atacă el, dacă celălalt vrea să lungească partida la infinit. Şi atacă necruţător. Icneşte şuierat şi loveşte năprasnic şi de la fileu, şi din fundul terenului, şi direct din serviciu - care i-a adus, în patru ghemuri, trei „aşi”! Cine era adineauri proaspăt, zâmbitor, încrezător în şansă, şi cine stă prăbuşit în scaun, ca un om terminat? Nu mai ştie nimeni. Până la 4-1, tot jocul a fost un iureş, un vârtej pe care - probabil - nu l-ar fi oprit nimeni. Fascinat, Corbeanu încearcă să-şi reprezinte ce s-ar întâmpla dacă dincolo, în terenul spaniolilor, ar intra şi Lopez, aşa odihnit, aşa vulpoi cum este... „Nici împreună nu l-ar putea potoli pe turbatul ăsta!“. Un gând şi mai ascuns răzbate din străfundurile conştiinţei unui om care a triumfat pe toate meridianele lumii: „Eu, Corbeanu... eu am jucat vreodată aşa? Ce înseamnă viaţa.., Uite-l; e fantastic. Şi până alaltăieri îl uitaseră toţi, puştii nici nu-i ştiau bine numele!“.

La 4-1, spectatorii nu mai au putere nici să aplaude. Emoţia i-a secătuit de vlagă, năvala lui Abrudan spre victorie le-a tăiat respiraţia. Acum, în momentul de odihnă regulamentar, e o linişte ca în timpul desfăşurării jocului. Toţi înţeleg că Mihu are nevoie să-şi tragă sufletul în linişte, să se pregătească pentru... Două ghemuri mai sunt; două...

Juanito nu şi-a spus însă ultimul cuvânt. Peste câteva minute este 4-2. Apoi 4-3. Din acest moment, pe teren nu se mai desfăşoară un meci de tenis. Spectatorii asistă la o luptă supraomenească, la o încleştare totală, în care cei doi aruncă - până la ultima picătură - nu numai forţă, rezistenţă, tehnică, ci tot ce există în ei, toate resursele de gândire, de concentrare, de inteligenţă, de voinţă - mai ales de voinţă... Pe dreptunghiul de zgură roşie nu se măsoară doi jucători, ci două voinţe extraordinare, încordate la maximum. Şi toţi înţeleg că, aici, nu ştiinţa jocului va decide învingătorul, fiindcă tot ce ştie unul, ştie la fel de bine şi celălalt; va hotărî dârzenia, puterea de-a rămâne în picioare în faţa avalanşei ce vine de dincolo,

prăvălită când de român, când de spaniol, când de amândoi în aceeaşi fază. Tamponându-şi cu batista frunţile asudate, respirând adânc, să-şi mai potolească bătăile inimii, martorii acestei încleştări extraordinare se întreabă - pe bună dreptate: dacă aici, în tribună, simţi că te frângi sub tensiunea fiecărui punct, ce trebuie să fie acolo, în teren, cu racheta în mână?

O explozie de urale face să vibreze aerul până departe: Abrudan a punctat şi e 5-3! Un ghem; acum doar atât mai trebuie - un ghem! Dar la fel de mult îl doreşte şi Juanito. Şi îl câştigă. La o minge relativ simplă, Mihu ar avea de făcut doar doi-trei paşi; pe care nu-i face. Laura se ridică de la locul ei, pentru prima dată speriată; îşi muşcă adânc rădăcina degetului mare ca să nu strige, Iliuță o priveşte şi mai speriat, deşi n-a înţeles reacţia profesoarei sale.

Abrudan se îndreaptă încet către scaun, comandându-şi fiecare pas. Corbeanu îl aşteaptă în picioare, înnebunit. De altfel, toată arena e în picioare. Cine are răbdare să aştepte deznodământul „în fotoliu”, ca la teatru? Înfruntarea de pe teren a depăşit de mult convenţiile a ceea ce, de regulă, se cheamă „spectacol”, chiar şi sportiv... Mihu se întinde pe scaun, se şterge cu prosopul, îşi înmoaie buzele în citronadă, apoi soarbe o gură.

— Ce e, Mihule?

— Nu ştiu... M-a fulgerat genunchiul. Mi-a fost frică să risc; cel mai greu, acum, e startul.

— Puţin masaj?

— Da, dar... nu acolo. Pe umeri şi pe gât, Manole. Şi încet, că la oasele bătrâne, doare şi mângâierea...

— Ehe, de-am mai avea bătrâni ca tine!...

Grigoraş a venit de mult de la încălzire. Stă aproape de Mihu, împreună cu Andrei şi Florin. Toţi trei privesc faţa „maestrului” lor... Aproape n-o mai recunosc! L-au văzut de multe ori obosit, marcat de efort, cu expresia schimbată, dar acum... Numai ochii sunt ai lui. Lucesc în văgăuna de sub sprâncenele stufoase cu o intensitate ciudată, aproape nefirească. Corbeanu îi şopteşte:

— Mihule, un ghem... unul!

Da, atât ar mai fi; asta ştie şi Abrudan.

— Dacă nu-l câştig, pierd meciul.

— Nu fi copil! Ai două seturi înainte şi pe ăsta în mână! Abrudan repetă serios, cu gravitate chiar:

— Dacă nu iau ghemul, pierd meciul.

Faţa lui Corbeanu a devenit o imensă spaimă şi o imensă rugăminte. Mihu se ridică, sprijinindu-se în rachetă, şi-l bate uşor pe umăr:

— Nu te speria. Am spus „dacă nu îl iau”. Dar îl iau, Manole...

La serviciu e Abrudan. Pune mingea în joc fără să forţeze, cu o lovitură oarecare. Punctul se dispută lung, lung de tot, schimbul de mingi se întinde parcă o veşnicie. Întotdeauna, în asemenea situaţii greşeşte cine are nervii mai slabi. Deci: 15-0 pentru Abrudan. Tribunele explodează, dar Abrudan cere linişte - care vine imediat. La al doilea serviciu, Juanito riscă un retur foarte puternic, chiar lângă tuşă; mingea iese afară cu câţiva centimetri. Ce-a fost? Pe clipa de confuzie creată de întârzierea deciziei arbitrului, s-a făcut o linişte desăvârşită, până când vocea din megafon limpezeşte lucrurile:

— Minge „out”, 30-0 pentru Abrudan...

Uralele, ovaţiile, vacarmul se apropie de punctul maxim. Mihu ştie însă - şi nu uită nici în asemenea situaţii-limită - că nu e sportiv să aplauzi greşeala adversarului, indiferent ce beneficiu ţi-a adus. Ridică din nou mâna cu un gest hotărât şi cere linişte, dar nu pur şi simplu pentru a grăbi serviciul, ci din respect - subliniat prin gest - pentru adversar. De pe bancă, antrenorul spaniolilor - impresionat de gest - se ridică şi aplaudă simbolic atitudinea românului. Juanito face la fel. Numai că... gesturile frumoase costă; Abrudan s-a deconectat o clipă, serviciul lui, al treilea, este prea uşor şi returul vine exact acolo unde spaniolul încercase să-l trimită în faza anterioară, dar acum, cei câţiva centimetri sunt înăuntru. Mihu ghiceşte, şi intenţia şi traiectoria... dar ce se întâmplă? De unde vine durerea; de sub rotulă, sau de mai sus? Parcă aici, la extremitatea muşchiului... Şi e cumplită. ,,Numai de nu m-ar ghici! Dacă înţelege, sunt pierdut”. Atât mai are timp, atât mai poate: să simuleze o alunecare. De asta a pierdut startul; a alunecat... întârzie câteva clipe în fandarea pe care s-a străduit să o execute cât mai plauzibil; îşi trage mai sus genunchiera de pe rotulă, peste cea de pe muşchi. Aşa parcă e mai bine... Dar tabela arată 30-15. Un singur punct avans. Al patrulea serviciu vine nu prea puternic, dar extrem de „tăiat”; mingea se învârte ca o sfârlează.

Juanito vede şi nu riscă un retur decisiv; a învăţat cât de periculoase sunt „efectele” românului... Returnează puternic, cu o minge lungă, ,,de siguranţă”. Dar pe cât de lungă e lovitura lui, pe atât de scurtă şi „tăiată” e replica lui Abrudan. Întocmai ca în primul ghem al meciului, mingea parcurge o traiectorie imposibilă, cu prima porţiune normală, pentru ca - dintr-odată - să se scurteze vertiginos şi lângă fileu, la două palme de bandă,

să se frângă brusc, spre zgură. Spaniolul plonjează, literalmente, dar tot ce mai poate face este să înfunde mingea în plasă cu vârful rachetei: 40-15. De data aceasta, numai arbitrul poate restabili tăcerea în tribune; cei zece mii de oameni, ajunşi la un pas, la un punct de victorie, simt nevoia să-şi descarce nervii, să-l încurajeze frenetic pe Abrudan cu ultimele resturi de voce...

În faza următoare, parcă pentru a plăti poliţa, Juanito repetă lovitura lui Mihu de adineauri, ca trasă la indigo: 40-30. Încordarea a ajuns insuportabilă, atingând punctul în care aproape că-ţi vine să spui: „Să se termine! Oricum, numai să se termine!“.

Iliuţă nu se mai uită la teren. Nu mai are curaj. Îşi vâră capul sub braţul Laurei, rugând-o cu voce tremurată:

— Îmi spuneţi şi mie? Vă rog... Eu nu mai pot să privesc! Femeia îl strânge lângă ea, mângâindu-l pe cap şi şoptindu-i:

— Acum trebuie să priveşti! N-o să ştii niciodată ce e serviciul în tenis, dacă nu vezi faza asta...

— Nu... Tata a început să servească încet...

— Priveşte acum! Pentru că nu mai poate, „l-a păstrat”, Iliuţă, înţelegi? L-a păstrat ca pe ultima armă. Uită-te...

Într-adevăr, Abrudan îşi prepară serviciul aşa cum un chirurg se pregăteşte de operaţie: meticulos, calm, pe îndelete, fără să omită nimic. Gesturile se derulează parcă filmate cu încetinitorul, mărind tensiunea aşteptării, deşi fiecare clipă în plus îl costă cumplit pe omul care strânge din dinţi şi încearcă să uite că, peste câteva secunde, toată greutatea corpului va trebui să se lase pe piciorul stâng, numai pe stângul... ,,O minge! Una! Cât e de-atunci? Mult... Aproape o viaţă. Ei bine... o viaţă pentru o minge! A plătit cineva mai scump un punct, de când există tenis pe lume?”. Acum, piciorul e lipit de tuşă, mingea e aruncată, pluteşte deasupra capului, până când racheta o trăsneşte, năpustind-o în... banda fileului. Când cade pe zgură, mingea e însoţită de un oftat imens, şuierat din zece mii de piepturi. În mod reflex, Juanito face trei paşi înainte. E liniştit; urmează - trebuie să urmeze! - serviciul de siguranţă. Nimeni nu forţează, niciodată, al doilea serviciu, decât - cel mult - ageamiii, ca puştiul de ieri, la dublu. Mihu nu e de acord însă cu logica spaniolului. Reia ritualul serviciului şi mai meticulos, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat. Tribunele au îngheţat. Încearcă, totuşi? Deasupra arenei a coborât, ca un spectru, amintirea dublei greşeli cu care Grigoraş a pierdut ieri meciul de dublu. Orice, numai asta

nu! Să calmeze jocul! Să tragă de timp! Să încerce altfel, oricum, numai nu cu riscul... Da, „prudenţii” au dreptate. Au perfectă dreptate. Ei nu ştiu însă că pentru Mihu nu mai există „altfel”, nici „altă dată”. Acum... aşa... ori niciodată. Nici Juanito nu ştie. De aceea rămâne acolo, cu trei paşi mai avansat, convins că raţiunea îşi va spune cuvântul, că - în ciuda pregătirilor ca pentru un serviciu decisiv - va urma lovitura de rutină, de siguranţă.

Mihu e gata. Stă puţin aplecat în faţă, cum obişnuieşte, respiră adânc, îşi roteşte umărul de câteva ori, balansează mingea în mâna stângă, o aruncă, apoi tot ce mai există în fiinţa lui - putere, voinţă, hotărâre, ambiţie, îndârjire, convingere că trebuie, bucurie pentru tot ce ar putea fi, un imens regret pentru ce n-a fost - totul se adună în braţul care propulsează racheta, cu forţa disperării. Spaniolul priveşte uluit mingea care atinge colţul terenului de ţintă, apoi ricoşează în prelata ce acoperă tribunele, spre fundul terenului; a înţeles prea târziu că, atunci când întâlneşti un adversar ca românul acesta, în faţa căruia a pierdut „la zero”, trebuie să iei în serios fiecare gest, fiecare intenţie, pentru că întotdeauna, când spune ceva - fie şi nerostit - chiar face, indiferent dacă „aşa se obişnuieşte” sau nu.

În tribune, în pomii din jur, pe balcoane, pe acoperişurile blocurilor, peste tot unde spectatorii stau ciorchine, entuziasmul a ajuns la paroxism. Oamenii se îmbrăţişează, chiar dacă nu se cunosc; prin aer zboară şepcuţe, coifuri, ziare, cămăşi... Strigăte, urale, aplauze transformă arena într-un infern sonor, deşi corzile vocale trebuie să facă faţă acum solicitărilor, după ce şi-au plătit din greu tributul de-a lungul partidei...

Deci mingea l-a ascultat. Mihu rămâne nemişcat, aşteptând să se convingă, să audă fluierul final, să vadă dacă nu contestă cineva epilogul, consfinţit - indirect, neoficial - de vacarmul ce-i sparge timpanele. Nu. Din nicio parte, nimic. Deci... Ridică racheta, semnul victoriei, apoi... cade fulgerat, cu amândoi genunchii pe zgură. La contactul brutal cu pământul, o durere ascuţită răzbate din piciorul stâng. ,,Oare aşa să fie în viaţă? Chiar toate dor? Până şi bucuria?”. De fapt, nu bucuria l-a doborât. Nu e nici explozia de satisfacţie, de uşurare, nu e nici poză, nici răspunsul spectaculos la furtuna de aplauze din tribune, nici reflexul de apărare la năvala celor de pe - şi de lângă - bancă, porniţi să-l sărute, să-l îmbrăţişeze, să-l poarte pe sus... Nu. Pur şi simplu, nu mai poate. Nu-l mai ţin picioarele. Nu-l mai ascultă muşchii, ligamentele, articulaţiile, nervii... Nimic. Până acum l-a susţinut voinţa. Numai voinţa. Dar când cuvântul-deviză „trebuie!“ a rămas

undeva, în urmă, Abrudan a căzut secerat. Ce n-au putut face adversarii a reuşit clipa de după... Victorie? Da, victorie!

Mihu e ridicat pe braţe, aruncat, prins şi din nou aruncat. Se desprinde anevoie din grămada de entuziaşti; Juanito aşteaptă cu mâna întinsă. Mihu reuşeşte să ajungă la fileu, plătind fiecare pas cu un fulger de durere, netrădat însă de nicio grimasă, de nicio încruntare...

Colegii lui Mihu încearcă să-şi mobilizeze ultimele resurse vocale. Daminescu vrea să lanseze un nou val de urale, dar Olga arată cu disperare spre gât: imposibil! Nici Cucu nu mai poate; nici măcar liniştita Ioana care, acum trei zile, n-ar fi înţeles cum te poate înnebuni un meci de tenis, şi mai ales n-ar fi crezut că îşi va da sufletul aici, va tremura pentru o minge, va implora şansa să nu-l lase pe Mihu.

Laura nu face niciun gest. Strânge cu mâna stângă pe Iliuţă, care plânge de bucurie cu un plâns liniştit, binefăcător. Şi ea are lacrimi în ochi, privind prin ele ca printr-o perdea spre omul care e ţinta unei manifestări extraordinare de entuziasm, de simpatie... Zece mii de oameni îi mulţumesc pentru trei ore fantastice, de vis frumos, de vis împlinit. Niciunul nu bănuieşte însă că singura fiinţă din arenă care în clipa asta nu aplaudă, femeia blondă, frumoasă, cu alură de sportivă, este cea care a aprins flacăra speranţei, a încrederii, a hotărârii...

Iliuţă se desprinde de braţul Laurei, încercând să pătrundă în incinta terenului. Nu ajunge însă prea departe. Masa compactă de oameni agitaţi, îmbrăţişaţi, tălăzuiţi de aceeaşi bucurie intensă, totală, îi blochează drumul. Băiatul rămâne în locul unde a ajuns, agitându-şi mâinile, ţopăind, doar-doar va fi zărit... Cine să-l zărească? Mihu nu poate scăpa din îmbrăţişările sufocante ce riscă să termine, să desăvârşească ce au început spaniolii. Trebuie să-şi încordeze din nou forţele pentru a face faţă şi băieţilor - nebuni de bucurie! - şi lui Manole, şi lui Racoviţă, şi tuturor celor din tribuna oficială, şi braţelor vânjoase cu care Mavrodin îl strânge ca într-un cleşte. Corbeanu îi şopteşte, fericit:

— Mulţumesc, Mihule...

— N-ai pentru ce. Azi am jucat pentru mine, Manole. În contul echipei, dar pentru mine. O dată în viaţă e voie, nu?

— Egoistule!

Abrudan izbucneşte într-un râs homeric. Replica lui Corbeanu l-a făcut să uite de oboseală. Egoist, auzi! El, egoist! Dar... stai; nu cumva este? Acum, în clipa bucuriei, n-a uitat nimic? N-a uitat pe nimeni? Privirile i se

îndreaptă spre locul ştiut, din tribună. Până s-o descopere pe Laura, îl zăreşte pe Iliuţă sărind, agitându-se, strigând ca un naufragiat pe-o insulă pustie, la trecerea unui elicopter pe deasupra... Semnul lui Abrudan îl face fericit; acum are timp să aştepte. Privirile lui Mihu panoramează în continuare peste capete, peste mâini care flutură, până... iat-o; cu batista cu care şi-a şters lacrimile, îi face semn, dar discret, parcă jenându-se de vecinii care nu pot să nu repereze direcţia privirilor lui Abrudan, nu pot să nu identifice în femeia de lângă ei ţinta gesturilor sărbătoritului din teren. Mihu şi Laura se privesc intens. În ciuda distanţei care-i desparte, se simt mai aproape ca niciodată, se simt singuri în incinta imensă de beton; lumea din jur nu mai există. Brusc, Abrudan duce mâna dreaptă la buze, trimiţându-i o sărutare. Femeia o primeşte, închizând ochii. Ştie, acum ştie că nu e numai recunoştinţă. E fericită. Faţa ei exprimă ceva din voluptatea sărutului adevărat. Mihu aşteaptă, nemişcat; cei din jur trag de el, dar nimic nu-l poate clinti până când mâna Laurei nu schiţează acelaşi gest... De-abia acum eroul meciului se lasă în voia grupului ce a crescut, a tot crescut, i-a înconjurat scaunul în care, - în sfârşit - a reuşit să se aşeze. De-acolo, un semn spre Daminescu şi colegi, apoi încet, cu paşi ca pe gheaţă, mai ales când trebuie să pună în pământ piciorul stâng, o ia către vestiar.

...Duşul parcă l-a mai înviorat. Medicul s-a uitat la picior; nimic grav, probabil o întindere, în cinci-şase zile va fi în regulă. ,,Nimic grav...”. Dar dacă azi fleacul ăsta l-ar fi... Gata cu gândurile! S-a terminat! Puţin masaj, câteva momente de relaxare, după duş, pe bancheta cabinei, şi... găseşte puterea să se ridice, să stea de vorbă, să împartă zâmbete şi răspunsuri celor ce i se adresează - şi cine nu-l întreabă ceva, acum? Vestiarul s-a umplut de oameni; bucurie mare, forfotă, atmosferă de eveniment senzaţional... Tenismeni, oficiali, activişti sportivi, ziarişti, un operator de televiziune, câţiva fotoreporteri, ba chiar şi câţiva chibiţi despre care nimeni n-ar şti să spună ce hram poartă şi cum au pătruns acolo; toţi aşteaptă un cuvânt, o explicaţie, un răspuns...

Pe agitaţia voioasă, gălăgioasă a victoriei, intră în cabină arbitrul neutru. Foarte încurcat, îl ia la o parte pe Corbeanu, spunându-i ceva în engleză. Translatorul vrea să-şi facă meseria, dar Manole a înţeles. Încruntat, vorbeşte suficient de tare ca să-l audă toată lumea:

— Spaniolii au cerut control antidoping la Abrudan!

O tăcere de gheaţă taie, brutal, bucuria zgomotoasă de adineauri. Mihu nici nu clipeşte.

— În ordine. Să vină doctorul să-mi ia sânge sau ce vrea...

Întinde braţul, semn că şi în clipa asta e gata pentru control. Cineva pleacă după medic, în timp ce Corbeanu se interesează la translator:

— Cine a cerut controlul? Care dintre spanioli?

— Lopez...

— Eram sigur. Dar o s-o înghită cine n-a ştiut să-l pună la punct. Fii amabil şi invită-l pe Juanito, vreau să fie de faţă; doar el a fost „partea lezată”...

Translatorul a ieşit. Pe aşteptarea penibilă, apăsătoare, arbitrul improvizează câteva cuvinte de scuză; n-a fost iniţiativa lui, ba chiar a explicat solicitantului că i se pare cam..., dar, ca arbitru, e obligat să dea curs unui demers oficial... Manole şi Mihu îl liniştesc: nicio problemă!

Iată, şi-au făcut apariţia doctorul şi Juanito, însoţiţi de translator. Primul e deja pregătit să înfigă acul seringii în vena lui Abrudan, care aşteaptă cu mâna întinsă. Corbeanu îl opreşte cu un gest:

— Noi ne conformăm, dar vreau să se ia act: cer şi eu control la Juanito. Translatorul traduce. Juanito sare ca ars; la el? De ce la el? De unde şi până unde?... Corbeanu se apropie de translator, cerându-i rituos:

— Te rog să nu scapi niciun cuvânt din ce zic eu acum. (Apoi, către spaniol) Vreau să ştiu ce conţine sângele unui mare jucător când ia bătaie ,,la zero” şi caută ţapi ispăşitori...

Translatorul se execută întocmai cum i s-a cerut, cuvânt cu cuvânt. Juanito rămâne perplex. Ruşinea îi aduce tot sângele în obraz, dând tenului său măsliniu o nuanţă de roşu-vânăt. Când îşi revine, primul impuls este să plece. Face un pas spre uşă, dar găseşte puterea să se stăpânească. Întinde mâna lui Abrudan, cerându-şi scuze, apoi roagă pe traducător să comunice arbitrului că delegaţia spaniolă şi-a retras solicitarea. Pe răspunderea lui! Apoi iese, salutând asistenţa. Medicul a rămas cu seringa în mână. Tot Corbeanu dezgheaţă atmosfera:

— Bravo, Mihule! Era cât pe-aci să-ţi verşi şi sângele pentru victoria de azi!

O explozie de râs anunţă că momentul penibil... gata, a trecut.

În tribune, entuziasmul s-a potolit. Oamenii şi-au adus aminte că s-a câştigat o bătălie - o bătălie superbă, de neuitat - dar războiul... Vocea crainicului anunţă la staţie: „Splendida victorie a lui Mihu Abrudan în meciul cu Juanito a relansat întrecerea. Scorul general este acum egal: 2-2.

Urmează în- tâlnirea decisivă între tânărul jucător român Marcel Grigoraş şi Lopez - Spania”.

Nimeni nu aşteaptă spectacol. Tenis ca în meciul anterior... cine, de unde să ofere? Minunea la care au avut norocul să asiste se vede rar chiar şi pe arene celebre, între jucători celebri... Acum - victorie.

Competitorii au intrat în teren; începe încălzirea. Marcel e numai zel şi ambiţie, Lopez - numai prudenţă. Pe ultimele schimburi, în tribune se produce animaţie. Toate privirile se îndreaptă spre intrarea jucătorilor, apoi izbucnesc ropote de aplauze: şi-a făcut apariţia Abrudan. Păşeşte destul de greu, aproape şchiopătat, până la banca echipei noastre. Se aşază alături de Corbeanu, urmărind şi el ce se întâmplă în teren. De fapt, nu prea mai are ce, pentru că arbitrul anunţă sfârşitul încălzirii. Începe meciul.

Primul ghem e câştigat - repede şi uşor - de Lopez. Marcel vine spre scaun dezamăgit, uşor dezorientat. În ochi i se citeşte întrebarea: „Ce fac?” Corbeanu se apleacă spre el, şoptindu-i:

— Potoleşte-l...

— Nu greşeşte nimic!

— Fă-l să greşească; plimbă-l! Ţine-l în spate şi macină-l. Să lovească numai din mişcare. La kilogramele lui, a treia zi de efort, îl termini!

Marcel revine în teren, are serviciul, dar... pierde din nou. Ca şi în ghemul următor. Jocul clasic „dreapta-stânga, stânga-dreapta” - dar timid, încet, fără probleme pentru spaniol - convine de minune adversarului, care se odihneşte acum pe scaun cu 3-0 la activ. Mihu vrea să-i spună ceva lui Marcel, dar Corbeanu îl opreşte, cu un gest:

— Lasă-l în pace, să se adune.

Abrudan ştie că nu de „adunat” are nevoie Grigoraş acum şi că - în niciun caz - nu o poate face singur. Îl cunoaşte bine, Marcel trebuie încurajat, ambiţionat, scos din starea în care l-a aruncat scorul de pe tabelă... Iar ca joc... ce poate obţine cu ţăcăneala asta insipidă? Îi face un semn energic, cu pumnul strâns: „În faţă, agresiv, Marcele! Hai, curaj!“.

Al patrulea ghem începe cu un punct direct din serviciu, reuşit de român. Din tribune - primele aplauze... Marcel parcă prinde viaţă. Jocul său capătă aplomb, nerv, forţă; băiatul „se obrăzniceşte”, Lopez are - în sfârşit - adversar. După câteva minute e 3-2, apoi 3-3, în uralele publicului care simte că se poate. Da, se poate... dar nu oprind motoarele exact când ai început să le ambalezi, exact când ar fi trebuit apăsată acceleraţia până la fund... Jucătorii cu experienţă cunosc bine fenomenul: nu există numai

„frică de înfrângere”, ci şi „frică de victorie” - mai ales la cei creditaţi cu şansa a doua sau fără nicio şansă. Când întrezăreşti victoria, când realizezi că nu eşti „out-sider”-ul fără speranţă, cum te credeai, te cuprinde o teamă paralizantă. Asta se întâmplă cu Grigoraş. De la 3-3, Lopez „s-a plimbat” până la 6-3, spre nedumerirea şi dezamăgirea generală.

Marcel vine pentru minutul de odihnă, complet debusolat. Lângă scaun stau acum, de-o parte şi de alta, Corbeanu şi Abrudan.

— Ce fac, nea Manole?

— Strică-i jocul, că la tenis e mai bun ca tine... înalţă-i mingea, scoate-l din mână! Orice, Marcele, dar opreşte-l! Cum poţi...

— Asta e, că nu pot...

Abrudan intervine, dar calm, apropiat, cu încredere, aşa cum nu reuşise să vorbească Manole:

— Ba poţi. Ai câştigat trei ghemuri consecutiv pe atac, pe joc agresiv...

— Da, dar... pe urmă?

— Pe urmă, ai intrat din nou în „ţăcăneală” şi te-a decimat! Dacă n-ai arme ofensive pentru jocul din spate, pregăteşte-ţi minge pentru mers la fileu! Atacă de-acolo!

— Mi-e frică, nea Mihu... Ştie să „paseze”...

— Eşti prea tânăr pentru frică! Lasă bătrânilor frica. Tenisul e sport de oameni curajoşi! Ţi-a luat un set; ce mai aştepţi? Schimbă jocul, încearcă şi cum spun eu...

Odată cu setul al doilea, începe tenisul - adus de băiatul nostru. Din nou „încălzite”, tribunele îl iau în braţe pe Grigoraş şi nu-i mai dau drumul până la... 6-3. Acum pare evident: când nu ai extraordinara siguranţă şi stăpânire de sine cu care se apără Abrudan, când nu-ţi este la îndemână răspunsul exact, când nu stăpâneşti lovitura decisivă chiar de la linia de fund, singura soluţie este să domini fileul. Exact asta a făcut Marcel, nelăsând spaniolului nicio speranţă. La un moment dat, Lopez a început, totuşi, să adune puncte din „contre” - într-un fel inevitabile când „te muţi în faţă” - dar de fiecare dată Abrudan i-a dat curaj:

— Nu-i nimic! Doar nu joci singur. Atacă! El ia un punct, tu două-trei!

Acum, la 1-1, în pauza ce precede al treilea set, Grigoraş are doi antrenori. Corbeanu îi masează uşor picioarele, în timp ce Mihu îi întinde paharul cu citronadă, ştergându-i apoi cu prosopul transpiraţia de pe ceafă. Băiatul nu spune nimic, dar privirile sale exprimă recunoştinţă pentru sfatul care l-a redresat. Mihu simte:

— Sper că ţi-a trecut cheful de muzicuţă, Marcele...

Grigoraş zâmbeşte. Da, chiar i-a trecut.

— Orice se întâmplă, nu te teme! Strânge din dinţi şi fă-ţi jocul. Pe-al tău, nu pe-al lui! Hai, du-te şi luptă!

Marcel face tot ce poate, dar... e mai greu. Lopez l-a studiat, i-a văzut intenţiile, i-a găsit cheia... Cât poate, ridică şi lungeşte mingea, uzând şi abuzând de loburi care-l plimbă pe Grigoraş de la fileu la linia de fund şi din nou în faţă, apoi iar în spate... Obrajii lui Marcel s-au congestionat, respiraţia e precipitată, din cauza oboselii se concentrează mai greu; chiar când ajunge în poziţie bună de atac, ratează... Acum, greşeşte două voleuri, consecutiv, şi... 4-5, într-un set pe care l-a dominat în teren, nu şi pe tabela de scor, unde este condus. În minutul reglementar de odihnă, îşi ocupă locul pe scaun, din nou pradă frământărilor. Întrebarea nu se mai adresează unuia din cei doi oameni care-l asistă, pentru că nu ştie cui!..

— Ce fac?

Corbeanu răspunde aproape răstit:

— Ce să faci? Joci!

— Joc, nea Manole, dar cum? A început să mă paseze, nu-l mai ghicesc cu vole-ul...

— Dacă simţi că nu-ţi merge atacul, calmează fazele... înalţă şi tu mingea...

Abrudan îl întreabă, ca şi cum n-a auzit cuvintele lui Corbeanu:

— Mai poţi, Marcele? Fizic – mai poţi?

— Am avut o cădere, dar acum... e mai bine. Mai pot.

— Bun! Ia spune: când te-ai simţit „deasupra”? Pe joc de regularitate sau pe atac? Nu te gândi la momentele când ai greşit mult...

Băiatul înţelege cine are dreptate, dar înţelege la fel de bine că cei doi oameni, din stânga şi din dreapta, îi cer lucruri diametral opuse. ,,E clar; pe mâna lui nea Mihu”...

La reluare, un iureş ofensiv îl duce până la 6-5. Conduce; un ghem şi are setul. Acum, Manole îi cere prudenţă, multă prudenţă...

— Pregăteşte-ţi bine mingea, nu risca, nu te hazarda, nu te-nghesui tu la greşeală, lasă-l pe el să greşească...

Numai că Lopez nu greşeşte, dacă nu e obligat de adversar. Cu faze lungi, cu joc poziţional, face punct după punct şi câştigă setul cu 8-6. Bucurie în tabăra spaniolilor, decepţie la noi, dezolare în tribune. E pauza mare dintre seturi. Jucătorii pornesc spre vestiar.

Din tribuna oficială, Mavrodin a văzut, a auzit, a înţeles ce se petrece pe banca noastră, dar e mult prea târziu să facă ceva. Ştie ce înseamnă un antrenor şi îl respectă, chiar dacă... îngândurat, mohorât, îi spune lui Racoviţă:

— Manole o fi el bun la pregătire, dar ca sfetnic, de pe bancă...

— În meciurile anterioare s-a descurcat...

— Crezi? Adică... ce să-i fi spus lui Abrudan?

— Aici aveţi dreptate... Ăsta e omul, cu calităţile şi defectele lui... Noi l-am ales.

— Noi, sigur că noi: nu-ţi reproşez. Mă gândesc însă că puteam alege şi altfel... Acum 18 ani, nu ştiu dacă cei ce au ales între doi oameni s-au gândit bine, dar anul ăsta... am greşit sigur. Măcar... acum ştiu.

Pe teren se dă semnalul de începere în setul care poate încheia totul sau poate deschide lui Marcel drumul spre victorie, iar echipei noastre - poarta elitei mondiale. Grigoraş s-a odihnit şi nu mai întreabă pe nimeni ce are de făcut. Acum ştie. Atacă din primul ghem, deşi e pe serviciul adversarului. Atacă mereu, atacă hotărât să nu cedeze - şi câştigă. Spectatorii au primit cu aplauze revirimentul de la primele mingi, dar toţi se tem; prea i-a „întors” Grigoraş după fiecare promisiune! Dar la 2-0, la 3-0, la 4-1 şi apoi la 5-2, cum să nu-l încurajezi frenetic? E mereu peste adversar, atacă, jocul îi merge, face punct după punct, ghem după ghem!

Marcel se odihneşte, relaxat. Ca de obicei, lângă el - Mihu şi Corbeanu.

— Cum te simţi, puştiule?

— S-a cam adunat, nea Manole... Cu jocul ăsta punctezi, dar te costă...

Abrudan intervine rapid, ca şi cum s-ar teme de ceva:

— Tot ce-i bun pe lume costă! Eşti tânăr, ai de unde plăti... Să n-o înmoi, Marcele!

Corbeanu nu-l contrazice pe faţă, dar „nuanţează”:

— E 5-2; dacă simţi nevoia - numai dacă simţi nevoia - răsuflă puţin, că vine setul decisiv... Să nu te blochezi de oboseală atunci...

Nu, nu e bine! Abrudan ştie - şi spune:

— Ca să apuci setul cinci, trebuie să câştigi acum...

Marcel intră în teren pentru cinci ghemuri de coşmar. Pe momentul de omenească relaxare, spaniolul se apropie la 5-3, după care începe să trimită mingi lungi şi înalte. Marcel a pierdut „tempo”-ul; se enervează, greşeşte, încearcă să revină la atac, dar greşeşte mai mult şi... 5-4. În minutul de

odihnă, Abrudan încearcă ultima dată să-l liniştească şi să-l readucă la maniera de joc cu care, până acum, a reuşit ceva...

— Ai încă prima şansă. Dar joacă-ţi şansa fără teamă, auzi? Fără teamă! N-ai văzut că, luat tare, nu rezistă? Atacul e arma ta...

Cuvintele vin ca un jet de oxigen. Deşi nu s-a ridicat încă din scaun, Grigoraş strânge cu putere mânerul rachetei. Mai poate; are încă resurse... Nu oboseala i-a jucat festa... E pregătit de luptă, vrea să lupte. Se ridică, porneşte spre teren, dar vocea lui Corbeanu îl opreşte o clipă:

— Fii atent, Marcele... Conduci! Nu risca prosteşte...

Din tribuna oficială, Mavrodin a auzit şi nu se mai poate abţine; cu palmele pâlnie la gură, strigă spre teren:

— Atacă, Marcele! Fără teamă!

Băiatul e total descumpănit. Vocea îi spune ceea ce ştie şi el, dar faptul că o aude, că ştie a cui este... toată atmosfera, toate privirile îndreptate spre el... tabela de scor, acum douăzeci de minute arăta 5-2, iar acum... Priveşte spre bancă. Doi oameni îi dau sfaturi, amândoi dorindu-i binele, succesul, dar sfaturile se bat cap în cap! Ca şi înainte, simte în ce parte e adevărul, dar... tabela... scorul... publicul care tocmai acum a tăcut... Totul îi creează o stare de confuzie, de derută, de şovăială... Chemarea arbitrului îl readuce în teren, unde nu se dezmeticeşte până la 6-5 pentru spaniol.

La pauză, Grigoraş vine spre scaun aproape plângând. Corbeanu se ridică de pe bancă, dar nu pentru a-l întâmpina sau sfătui; pur şi simplu părăseşte banca, ostentativ, aşezându-se jos, sub gărduţul ce desparte tribunele de suprafaţa cu zgură. Trecând pe lângă Abrudan, îl invită, sarcastic:

— Dacă le ştii pe toate, învaţă-l tu cum să câştige! Hai, că se mai poate...

Lui Abrudan nu-i vine să creadă. Racoviţă sare de la locul lui, din tribună, dar Mavrodin îl reaşază cu un gest hotărât: „Măcar noi să nu ne dăm în spectacol...”. Marcel a auzit cuvintele lui Corbeanu.

Se prăbuşeşte pe scaun şi-şi înfundă faţa în prosop, ca să-şi şteargă nu atât năduşeala, cât lacrimile ce au început să curgă din belşug pe la rădăcina nasului. Mihu e lângă el.

— Marcele, tenisul e sport de bărbaţi, chiar dacă-l joacă şi femeile... Fii bărbat, ţine-ţi firea! Îi desface prosopul de pe faţă şi-i şterge bine gâtul, ceafa, braţele.

— Încă n-a câştigat. Mai e o şansă. Du-te în faţă! Atacă şi câştigă! Fă-o pentru mine, Marcele...

Începe un ghem dramatic. Lui Grigoraş îi tremură mâna pe rachetă, dar nici spaniolul nu este - acum - mai sigur pe el; conduce, totuşi, cu 30-0. Aici, Mihu se ridică de pe bancă, făcând semn: „Înainte! În faţă! Nu te uita la scor! “. Băiatul îl ascultă şi... e 30-30. Ba nu; peste câteva clipe chiar 40-30, pentru că românul vine din nou la fileu, unde un vole superb - al treilea, consecutiv! - îl aduce în avantaj. Speriat, Lopez recurge la eterna diversiune: ridică mingea. O dată, de două ori, de trei ori... A patra oară greşeşte execuţia; mingea se înalţă, dar traiectoria e scurtă, nu ajunge nici la jumătatea terenului - situaţie ideală de atac. Marcel se repede, dar subconştientul îi împinge în urechi apelul la prudenţă: „Nu e prea departe de fileu? Dacă greşesc? La siguranţă... la siguranţă... Să cadă mingea sau din aer? La siguranţă... Să nu risc...”. O clipă-două de ezitare... senzaţia că nu i se mai potrivesc paşii...că e prea departe de minge, sau prea aproape... Lovitura e penibilă, în fileu. Egalitate, dar imens avantaj psihologic pentru spaniol, care face rapid două puncte, ultimul direct din serviciu.

Lopez explodează de bucurie. Aruncă racheta în aer şi strigă spre banca lui cât îl ţin plămânii...

Grigoraş e disperat. Cu un genunchi în pământ, bate zgura terenului cu pumnul, vorbind singur, cu lacrimi în ochi:

— De ce nu l-am ascultat!?! De ce nu l-am ascultat?!?

Deci... înfrângere. Toate speranţele, toate eforturile, toate sacrificiile, chiar şi bucuriile trăite aici, pe acest teren, au fost inutile, ca orice iluzie... Abrudan s-a ridicat. E lângă bancă, nemişcat, acolo unde ar fi trebuit să se afle antrenorul. Priveşte spre teren ca o stană de piatră. Pe faţă nu i se clinteşte niciun muşchi; parcă nici nu respiră. Simte o nevoie acută să-şi trăiască durerea, dar şi-o refuză - sau şi-o amână - când vede ce dramă trăieşte puştiul acolo unde el, Abrudan, fusese fericit mai adineauri. Zece mii de oameni muţi de necaz îl văd pe Mihu cum intră în teren, îl ridică de umeri pe Marcel, îl însoţeşte până la fileu, unde Lopez aşteaptă cu mâna întinsă, pentru salutul cu care se încheie orice meci de tenis. De-abia după ce adversarii şi-au strâns mâinile şi apoi au dat mâna, amândoi, cu arbitrul, Mihu se îndreaptă - şchiopătând uşor - către bancă şi se aşază, prinzându-şi capul în mâini. În faţă, dreptunghiul de zgură... Acum două ore şi jumătate credea că s-a răzbunat pentru o viaţă de anonimat. Dar Cupa Davis nu e turneu individual. La noapte, agenţiile internaţionale vor difuza în toată lumea ştirea pe care el, Abrudan, a încercat cu disperare să o modifice: „Conform previziunilor, Spania a eliminat ieri, la Bucureşti, echipa

României din cursa pentru reintrarea în grupa valorică A...”. Aşa este. În cupă, nu reuşitele individuale contează, ci echipa. Şi echipa lui a pierdut. Greu, pe muchie de cuţit, dar a pierdut. Când s-a hotărât să încerce, când Laura l-a convins să încerce, asta a vrut: să citească azi pe tabela de scor „ROMÂNIA - SPANIA 3-2”. Dar iată, e invers. Poate aşa i-a fost scris: să nu trăiască nicio mare bucurie, mai exact, nicio bucurie deplină pe terenul pe care l-a îndrăgit atât... pe care l-a părăsit, l-a regăsit, iar de azi... Oare nu e suficient să dai tot? „Nu, nu e suficient. Soarta nu mă iartă că n-am dat când trebuia...”. Tristă zi!

De Mihu s-a apropiat pe nesimţite Marcel. Îi şopteşte, stins:

— Iartă-mă, nea Mihu... Ţi-am otrăvit bucuria...

Cu un gest rapid, băiatul se apleacă şi-i sărută mâna.

Abrudan s-a trezit. Sare ca ars. Vorbele i se adună şuvoi, gata să se reverse peste Marcel, care va afla din nou că tenisul e sport de bărbaţi, deşi îl joacă şi femeile, că durerea - mai ales durerea! - trebuie să fie demnă... şi câte nu mai are de spus Abrudan! Dar şi fără să le asculte, ochii lui Marcel sunt inundaţi de lacrimi. Băiatul ştie ce i-a răpit; ştie că victoria de azi - dar victoria completă, adevărată! - ar fi însemnat suprema (şi singura) revanşă pentru...

— Iartă-mă, nea Mihu... Te implor...

A doua oară, cuvintele sună sfâşietor. Şi atunci, omul puternic şi reţinut care le ascultă îşi simte şi el ochii în lacrimi. Cu un gest spontan, Mihu îşi îmbrăţişează colegul de echipă, de suferinţă. Cei doi se strâng cu putere, atâta durere în îmbrăţişarea lor, încât parcă fiecare caută la celălalt căldură omenească, un strop de consolare pentru clipa asta tristă, pentru ratarea a ceea ce ar fi însemnat, pentru unul, primul succes important din carieră, iar pentru celălalt singura împlinire pe un drum presărat cu ratări, renunţări, sacrificii... Acum, că sunt aproape singuri...

Singuri? Mihu şi Marcel, încă prinşi în îmbrăţişarea disperată - bărbăteşte disperată —, aud un cuvânt ca o şoaptă, deşi pare că iese din sute de piepturi. Se desprind şi privesc în jur. Tribunele dezvăluie un tablou impresionant. Niciunul din cei zece mii de spectatori nu s-a clintit din loc. Toţi sunt în picioare, văzând, înţelegând ce se întâmplă în teren, trăind odată cu eroul acestor trei zile de neuitat durerea lui. Cineva a aprins o torţă dintr-o fâşie de ziar; încă un spectator face la fel, apoi alţii şi alţii... Acum, mii de torţe parcă incendiază amurgul zilei minunate de toamnă.. Şi toţi oamenii,

ca unul, murmură şoptit, dar sacadat, apoi cu voce plină, un cuvânt: Ro-mâ-ni-a.

Spectacolul e mişcător. Spaniolii, prinşi şi ei în atmosfera unică de mare şi sinceră trăire colectivă, s-au ridicat la rând cu toţi, şoptind odată cu spectatorii români (gest uimitor!) cuvântul rostit de toţi în cor şi privind cu imensă admiraţie spre omul pe care nu l-au putut învinge şi care ar fi putut să-i răstoarne de-a binelea, să-i elimine din Cupă, dacă un copil necopt la minte i-ar fi dat ascultare.

Mihu priveşte şi... parcă tot nu înţelege. Se teme să înţeleagă. Nu e învăţat cu succesul. El n-a avut parte de aplauze, de urale, nu s-a numărat printre răsfăţaţii galeriei. Cele două victorii atât de generos răsplătite n-au fost suficiente - după o viaţă de anonimat - să-i schimbe convingerea că aplauzele sunt pentru alţii... Şi apoi, azi... ce succes? De ce? Spania s-a calificat! Dar ce vede şi aude e real. De undeva, din tribună, cineva strigă, şi apoi zeci, sute, mii de alte voci repetă cuvintele: „Bravo, Abrudan!“.

Mihu caută - din priviri - o confirmare la Marcel. Băiatul apleacă o dată, de două ori, capul... „Da, aşa este, da...”. Ar vrea să şi spună ceva, încearcă să deschidă gura, dar nu poate articula nimic.

În tribună, toţi prietenii lui Mihu privesc terenul printr-o perdea de lacrimi. De fapt, Mihu are acum zece mii de prieteni. Iliuţă şi-a căutat refugiu în braţele Laurei, care-l mângâie şi-l alintă ca o mamă. Şi ea plânge. Ca şi Ioana, ca şi Olga... Până şi Daminescu îşi şterge, furişat, câteva lacrimi cu colţul batistei. În timp ce numele rostit din zece mii de piepturi nu se stinge, continuând să vibreze în atmosfera arenei, iar în tribună nu se mişcă niciun spectator - omagiu adus unui om descoperit în ceasul al 13-lea, Abrudan porneşte cu greutate spre vestiar, ţinut strâns pe după umeri de către Marcel. De lângă bancă sar Florin şi Andrei, prinzându-se în stânga şi în dreapta celor doi. Iată-i: echipa! Între ei, Mihu păşeşte modest, dar demn, cu fruntea sus, cum s-a străduit să trăiască toată viaţa. Are ochii împăienjeniţi de lacrimi. „Noroc că s-a întunecat şi nu se vede... Sper că nu se vede”. Într-adevăr, lumina scăzută a amurgului ascunde miilor de martori faptul că în privirea lui Abrudan a licărit ceva. Nu cumva... bucuria? Nu cumva, acum, lacrimile sunt şi de bucurie? Nu cumva bătrânul Abrudan trăieşte, în sfârşit, o fărâmă din marea bucurie, din bucuria totală, deplină, pe care tenisul i-a refuzat-o mereu? Un ultim gând îi fulgeră prin minte, în clipa în care aproape a dispărut din câmpul vizual al spectatorilor: „Sunt

buni cu mine... Sunt generoşi... Am pierdut, totuşi. Dar... dacă aşa arată înfrângerea, cum ar fi fost victoria?”

Oftând, Mihu deschide uşa coridorului ce duce spre vestiare şi începe să coboare scările, şchiopătând.

SFÂRŞIT

septembrie 1986 - ianuarie 1987

De același autor:

Colocviu cu studenţia

eseuri, în colaborare cu Igor Şerbu

(Editura Politică, 1963)

Faţa nevăzută a lum(n)ii

teatru (Editura „Eminescu”, colecţia „Rampa”, 1983)

Revanşă târzie

roman (Editura „Sport-turism”, colecţia „Cartea de vacanţă”, 1984)

Frumosul cotidian

teatru (Editura „Cartea românească”, 1984)

Cartea cu audienţe

proză scurtă (editată în regie proprie, 1992)

Afacerea Beautiful College

roman, în colaborare cu Ştefan Iureş

(Editura „Cartea românească”, 1993)

Pe asta o ştiaţi?

culegere de glume şi anecdote din „epoca de aur”

(Editura „Coresi”, 1995)

Veninul victoriei

roman (Editura „Odeon”, 1995)

Fenomenul Televiziune

tratat de specialitate

(Editura „România de mâine”, 1997)

Imperiul

roman, în colaborare cu Ştefan Iureş

(Editura „General partner”, 1999)

O piesă: **Circul**

şi un scenariu: **Balada lui Alimoş**
(Editura „Sempre”, 2003)

Tatăl băiatului altuia
roman (Editura „SemnE”, 2006)

Spinii trandafirului
scrişi de Ion Bucheru, desenaţi de Albert Poch

Limbajul imaginii filmate
scenariu şi comentariu pentru un
film serial ştiinţifico-didactic, în colaborare cu Marina Roman
(Editura „Norma”, 2010)

Limbajul imaginii filmate
scenariul şi comentariul filmului serial
ştiinţifico-didactic, în colaborare cu Marina Roman
regia: Dumitru Cucu
(Editura „România de mâine”, 2013)
Videobook distins cu Menţiune specială în cadrul Galei UCIN 2013

Audienţe cu ciudaţi
roman (Editura „SemnE”, 2013)

Muzeul Ciudățeniilor Carpato-Danubiano-Pontice
roman de semificţiune (Editura „SemnE”, 2015)

A meritat?
roman (Editura „SemnE”, 2015)

Un oaspete la cină
scenariul filmului de ficțiune cu același titlu, realizat
la Casa de Filme Unu, în regia lui Mihai Constantinescu, 1986

În curând:
Gorunii

Table of Contents